

UNIUNEA EUROPEANĂ

PARLAMENTUL EUROPEAN

CONSILIUL

**Strasbourg, 13 septembrie 2023
(OR. en)**

**2021/0203 (COD)
LEX 2255**

**PE-CONS 15/1/23
REV 1**

**ENER 175
ENV 332
TRANS 127
ECOFIN 307
RECH 119
CLIMA 177
IND 160
COMPET 296
CONSOM 113
CODEC 540**

**DIRECTIVĂ
A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI
PRIVIND EFICIENȚA ENERGETICĂ
ȘI DE MODIFICARE A REGULAMENTULUI (UE) 2023/955
(REFORMARE)**

DIRECTIVA (UE) 2023/...
A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

din 13 septembrie 2023

privind eficiența energetică și de modificare a Regulamentului (UE) 2023/955
(reformare)

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 194 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European¹,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor²,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară³,

¹ JO C 152, 6.4.2022, p. 134.

² JO C 301, 5.8.2022, p. 139.

³ Poziția Parlamentului European din 11 iulie 2023 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 25 iulie 2023.

întrucât:

- (1) Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului¹ a fost modificată în mod substanțial de mai multe ori². Întrucât se impun noi modificări, este necesar, din motive de claritate, să se procedeze la reformarea directivei menționate.
- (2) În comunicarea sa din 17 septembrie 2020 privind „Stabilirea unui obiectiv mai ambițios în materie de climă pentru Europa în perspectiva anului 2030 – Investirea într-un viitor neutru din punct de vedere climatic, în interesul cetățenilor” (denumit în continuare „Planul privind obiectivul climatic”), Comisia a propus creșterea nivelului de ambiție al Uniunii în materie de climă prin majorarea obiectivului privind emisiile de gaze cu efect de seră (GES) la cel puțin 55 % sub nivelurile din 1990 până în 2030. Aceasta reprezintă o creștere substanțială față de obiectivul actual de reducere cu 40 %. Propunerea a dat curs angajamentului asumat în Comunicarea Comisiei din 11 decembrie 2019 privind Pactul verde european (denumit în continuare „Pactul verde european”) de a prezenta un plan cuprinzător de majorare a obiectivului Uniunii pentru 2030 la 55 % într-un mod responsabil. De asemenea, aceasta este în conformitate cu obiectivele Acordului de la Paris adoptat la 12 decembrie 2015 în temeiul Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (denumit în continuare „Acordul de la Paris”) de a menține creșterea temperaturii la nivel mondial la mult sub 2 °C și de a continua eforturile de menținere a acesteia la 1,5 °C.

¹ Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE (JO L 315, 14.11.2012, p. 1).

² A se vedea anexa XVI partea A.

- (3) Concluziile Consiliului European din 10-11 decembrie 2020 au aprobat obiectivul obligatoriu al Uniunii de reducere internă a emisiilor nete de GES cu cel puțin 55 % până în 2030 comparativ cu 1990. Consiliul European a concluzionat că nivelul de ambiție în ceea ce privește clima trebuie majorat într-un mod care să stimuleze creșterea economică, să creeze locuri de muncă, să ofere beneficii în materie de sănătate și de mediu pentru cetățenii Uniunii și să contribuie la competitivitatea generală pe termen lung a economiei Uniunii, prin promovarea inovării în domeniul tehnologiilor ecologice.
- (4) Pentru a implementa aceste obiective, în comunicarea sa din 19 octombrie 2020 intitulată „Programul de lucru al Comisiei pentru 2021 – O Uniune a vitalității într-o lume fragilă”, Comisia a anunțat un pachet legislativ vizând reducerea emisiilor de GES cu cel puțin 55 % până în 2030 (denumit în continuare „pachetul legislativ «Pregătiți pentru 55»”) și realizarea unei Uniuni Europene neutre din punct de vedere climatic până în 2050. Acest pachet acoperă o gamă de domenii de politică ce include eficiența energetică, energia din surse regenerabile, exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultura, impozitarea energiei, partajarea eforturilor și comercializarea certificatelor de emisii.
- (5) Scopul pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55” este atât de a proteja, cât și de a crea locuri de muncă în Uniune, precum și de a-i asigura acesteia posibilitatea de a deveni lider mondial în dezvoltarea și adoptarea de tehnologii curate în cadrul tranziției energetice mondiale, inclusiv de soluții în materie de eficiență energetică.
- (6) Previziunile indică faptul că, în contextul implementării integrale a politicilor actuale, reducerile de emisii de GES până în 2030 ar fi de aproximativ 45 % în comparație cu nivelurile din 1990, dacă se exclud emisiile și absorbțiile legate de utilizarea terenurilor, și de aproximativ 47 % dacă acestea sunt incluse. Prin urmare, Planul privind obiectivul climatic prevede un set de acțiuni necesare în toate sectoarele economiei și de revizuirii ale principalelor instrumente legislative pentru a atinge acest obiectiv mai ambițios în materie de climă.

- (7) În comunicarea sa din 28 noiembrie 2018 intitulată „O planetă curată pentru toți – O viziune europeană strategică pe termen lung pentru o economie prosperă, modernă, competitivă și neutră din punctul de vedere al impactului asupra climei”, Comisia a afirmat că eficiența energetică este un domeniu-cheie de acțiune, fără de care decarbonizarea deplină a economiei Uniunii nu poate fi realizată. Necesitatea de a capta oportunitățile de economisire a energiei într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor a condus la actuala politică a Uniunii în materie de eficiență energetică. În decembrie 2018, în cadrul pachetului „Energie curată pentru toți europenii” a fost inclus un nou obiectiv principal de eficiență energetică al Uniunii pentru 2030 de cel puțin 32,5 % față de consumul de energie preconizat pentru 2030, prin care Uniunea a urmărit să pună eficiența energetică pe primul loc, să devină lider mondial în domeniul energiei din surse regenerabile și să ofere condiții echitabile pentru consumatori.
- (8) Evaluarea impactului care însoțește Planul privind obiectivul climatic a arătat că, pentru atingerea obiectivului climatic mai ambițios, va trebui ca îmbunătățirile în materie de eficiență energetică să fie sporite în mod semnificativ față de nivelul actual de 32,5 %.
- (9) Un obiectiv sporit al Uniunii în materie de eficiență energetică pentru 2030 poate reduce prețurile la energie și poate juca un rol esențial în reducerea emisiilor de GES, precum și în intensificarea utilizării și adoptarea electrificării, a hidrogenului, a e-combustibililor și a altor tehnologii relevante necesare tranziției verzi, inclusiv în sectorul transporturilor. Chiar și în condițiile unei creșteri rapide a producției de energie electrică din surse regenerabile, eficiența energetică poate reduce nevoia de noi capacități de producere a energiei electrice, precum și costurile legate de stocare, transport și distribuție. Creșterea eficienței energetice este, de asemenea, deosebit de importantă pentru securitatea aprovizionării cu energie a Uniunii, prin reducerea dependenței acesteia de importul de combustibili din țări terțe. Eficiența energetică este una dintre măsurile cele mai curate și mai eficiente din punctul de vedere al costurilor pentru a soluționa această dependență.

- (10) Suma contribuțiilor naționale comunicate de statele membre în planurile lor naționale privind energia și clima nu atinge obiectivul Uniunii de 32,5 %. Luate împreună, contribuțiile ar genera o reducere de 29,7 % pentru consumul de energie primară și de 29,4 % pentru consumul final de energie față de previziunile pentru 2030 ale scenariului de referință al UE din 2007. Acest lucru s-ar traduce printr-un decalaj colectiv de 2,8 puncte procentuale pentru consumul de energie primară și de 3,1 puncte procentuale pentru consumul final de energie, pentru UE-27.
- (11) O serie de state membre au prezentat planuri naționale ambițioase privind energia și clima, care au fost evaluate de Comisie ca fiind „suficiente” și care conțin măsuri ce permit statelor membre respective să contribuie la atingerea obiectivelor colective în materie de eficiență energetică cu un raport mai mare decât media Uniunii. În plus, o serie de state membre au arătat că au depus „eforturi timpurii” pentru a realiza economii de energie, și anume economii de energie peste traiectoriile medii ale Uniunii din ultimii ani. În ambele cazuri, este vorba despre eforturi semnificative care ar trebui să fie recunoscute și ar trebui să fie incluse în viitoarele previziuni de modelizare ale Uniunii și care pot servi drept exemple de urmat pentru modul în care toate statele membre pot proceda în privința potențialului lor de eficiență energetică pentru a aduce beneficii semnificative economiilor și societăților lor.

- (12) În unele cazuri, ipotezele utilizate de Comisie în scenariul de referință al UE din 2020 sunt diferite de ipotezele utilizate de unele state membre pentru scenariile lor de referință care stau la baza planurilor lor naționale privind energia și clima. Acest lucru poate duce la divergențe în ceea ce privește calcularea consumului de energie primară, dar ambele abordări sunt valabile în ceea ce privește acest consum.
- (13) Deși potențialul de economisire a energiei rămâne ridicat în toate sectoarele, există o provocare deosebită legată de transporturi, deoarece acestea sunt responsabile pentru peste 30 % din consumul final de energie, precum și de clădiri, întrucât 75 % din parcul imobiliar al Uniunii are o performanță energetică scăzută. Un alt sector din ce în ce mai important este sectorul tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC), care este responsabil pentru 5-9 % din consumul total de energie electrică la nivel mondial și pentru peste 2 % din emisiile mondiale. În 2018, centrele de date au reprezentat 2,7 % din cererea de energie electrică din UE-28. În acest context, în comunicarea sa din 19 februarie 2020 intitulată „Conturarea viitorului digital al Europei” (denumită în continuare „Strategia digitală a Uniunii”), Comisia a evidențiat necesitatea unor centre de date foarte eficiente din punct de vedere energetic și sustenabile, precum și a unor măsuri de transparență pentru operatorii de telecomunicații în ceea ce privește amprenta lor de mediu. În plus, trebuie să se țină seama și de posibila creștere a cererii de energie din partea sectorului industrial care ar putea rezulta din decarbonizarea acestuia, în special în ceea ce privește procesele mari consumatoare de energie.

- (14) Nivelul sporit de ambiție necesită o promovare mai puternică a măsurilor de eficiență energetică eficiente din punctul de vedere al costurilor, în toate domeniile sistemului energetic și în toate sectoarele relevante unde activitățile afectează cererea de energie, precum sectorul transporturilor, al apei și al agriculturii. Îmbunătățirea eficienței energetice de-a lungul întregului lanț energetic, inclusiv producția, transportul, distribuția și utilizarea finală a energiei, va genera beneficii pentru mediu, va îmbunătăți calitatea aerului și sănătatea publică, va reduce emisiile de GES, va îmbunătăți securitatea energetică prin scăderea nevoii de importuri de energie, în special de combustibili fosili, va scădea costurile cu energia ale gospodăriilor și ale întreprinderilor, va contribui la atenuarea sărăciei energetice și va duce la o creștere a competitivității, a locurilor de muncă și a activității economice la nivelul tuturor sectoarelor economiei. Îmbunătățirea eficienței energetice ar duce astfel la o îmbunătățire a calității vieții cetățenilor, contribuind în același timp la transformarea relațiilor Uniunii cu parteneri din țări terțe în domeniul energiei în sensul realizării neutralității climatice. Acest lucru respectă angajamentele Uniunii asumate în cadrul uniunii energetice și al Planului global de acțiune împotriva schimbărilor climatice stabilit prin Acordul de la Paris. Îmbunătățirea performanței energetice a diferitelor sectoare are potențialul de a stimula regenerarea urbană, inclusiv îmbunătățirea clădirilor, precum și schimbarea modelelor de mobilitate și de accesibilitate, promovând în același timp opțiuni mai eficiente, mai durabile și la prețuri mai accesibile.

- (15) Prezenta directivă reprezintă un pas înainte în direcția realizării neutralității climatice până în 2050, în temeiul căreia eficiența energetică ar trebui să fie tratată ca o sursă de energie în sine. Principiul „eficiența energetică înainte de toate” este un principiu general de care ar trebui să se țină seama în toate sectoarele, dincolo de sistemul energetic, la toate nivelurile, inclusiv în sectorul financiar. Soluțiile de eficiență energetică ar trebui să fie luate în considerare ca primă opțiune în deciziile de politică, de planificare și de investiții, atunci când se stabilesc noi norme privind oferta și alte domenii de politică. Cu toate că principiul „eficiența energetică înainte de toate” ar trebui să fie aplicat fără a aduce atingere altor principii, obiective și obligații legale, astfel de principii, obiective și obligații nu ar trebui să împiedice aplicarea principiului respectiv sau să conducă la derogări de la aplicarea sa. Comisia ar trebui să se asigure că eficiența energetică și răspunsul la cerere pot concura în mod egal cu capacitatea de producție. Trebuie să se realizeze îmbunătățiri în materie de eficiență energetică ori de câte ori acestea sunt mai eficiente din punctul de vedere al costurilor decât soluțiile echivalente din partea ofertei. Acest lucru ar trebui să ajute la valorificarea numeroaselor beneficii pe care eficiența energetică le poate aduce Uniunii, în special cetățenilor și întreprinderilor. Implementarea măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice ar trebui să constituie, de asemenea, o prioritate în vederea atenuării sărăciei energetice.

- (16) Eficiența energetică ar trebui să fie recunoscută ca un element esențial și o considerație prioritară în viitoarele decizii privind investițiile în infrastructura energetică a Uniunii. Principiul „eficiența energetică înainte de toate” ar trebui să fie aplicat ținându-se seama în primul rând de abordarea eficienței sistemului și de perspectiva societală și sanitară și acordându-se atenție securității aprovizionării, integrării sistemului energetic și tranziției către neutralitatea climatică. În consecință, principiul „eficiența energetică înainte de toate” ar trebui să contribuie la creșterea eficienței sectoarelor individuale de utilizare finală și a întregului sistem energetic. Aplicarea acestui principiu ar trebui să sprijine, de asemenea, investițiile în soluții eficiente din punct de vedere energetic care contribuie la obiectivele de mediu din Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului¹.

¹ Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088 (JO L 198, 22.6.2020, p. 13).

(17) Principiul „eficiența energetică înainte de toate” este prevăzut în Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului¹ și se află în centrul Strategiei UE pentru integrarea sistemului energetic, stabilită în comunicarea Comisiei din 8 iulie 2022. Deși principiul se bazează pe eficacitatea din punctul de vedere al costurilor, aplicarea sa are implicații mai ample din perspectivă societală. Aceste implicații pot varia în funcție de circumstanțe și ar trebui să fie evaluate cu atenție prin metodologii de analiză costuri-beneficii riguroase, care să țină seama de multiplele beneficii ale eficienței energetice. Comisia a pregătit orientări specifice privind funcționarea și aplicarea principiului, propunând instrumente specifice și exemple de aplicare în diferite sectoare. De asemenea, Comisia a emis o recomandare adresată statelor membre, care se bazează pe cerințele prevăzute în prezenta directivă și solicită acțiuni specifice în ceea ce privește aplicarea acestui principiu. Statele membre ar trebui să țină seama în cea mai mare măsură de această recomandare și să se ghideze după ea atunci când pun în aplicare principiul eficienței energetice.

¹ Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind guvernarea uniunii energetice și a acțiunilor climatice, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 663/2009 și (CE) nr. 715/2009 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 94/22/CE, 98/70/CE, 2009/31/CE, 2009/73/CE, 2010/31/UE, 2012/27/UE și 2013/30/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 2009/119/CE și (UE) 2015/652 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 328, 21.12.2018, p. 1).

- (18) Principiul „eficiența energetică înainte de toate” implică adoptarea unei abordări holistice, care să ia în considerare eficiența globală a sistemului energetic integrat, securitatea aprovizionării și raportul cost-eficacitate și să promoveze cele mai eficiente soluții pentru neutralitatea climatică în întregul lanț valoric, de la producția de energie și transportul în rețea până la consumul final de energie, astfel încât să se obțină eficiență atât în ceea ce privește consumul de energie primară, cât și în ceea ce privește consumul final de energie. Această abordare ar trebui să analizeze performanța sistemului și utilizarea dinamică a energiei, considerând resursele axate pe cerere și flexibilitatea sistemului drept soluții de eficiență energetică.

(19) Pentru a avea un impact, principiul „eficiența energetică înainte de toate” trebuie să fie aplicat în mod consecvent de către factorii de decizie naționali, regionali, locali și sectoriali în toate scenariile relevante și în toate deciziile de politică, de planificare și de investiții majore – și anume investiții la scară largă cu o valoare de peste 100 000 000 EUR fiecare sau 175 000 000 EUR pentru proiecte de infrastructură de transport – care afectează consumul sau furnizarea de energie. Aplicarea corectă a principiului necesită utilizarea unei metodologii adecvate de analiză costuri-beneficii, stabilirea unor condiții favorabile pentru soluții eficiente din punct de vedere energetic și o monitorizare adecvată. Analizele costuri-beneficii ar trebui să fie dezvoltate și realizate în mod sistematic, ar trebui să se bazeze pe cele mai recente informații privind prețurile la energie și ar trebui să includă scenarii de creștere a prețurilor, cum ar fi ca urmare a reducerii certificatelor din schema Uniunii de comercializare a certificatelor de emisii (EU ETS) în temeiul Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului¹, pentru a oferi un stimulent pentru aplicarea măsurilor de eficiență energetică. În vederea îndeplinirii obiectivelor de politică, ar trebui să se acorde prioritate soluțiilor axate pe cerere atunci când acestea sunt mai eficiente din punctul de vedere al costurilor decât investițiile în infrastructura de aprovizionare cu energie. Flexibilitatea cererii poate genera beneficii economice, de mediu și societale mai ample pentru consumatori și pentru societate în ansamblu, inclusiv pentru comunitățile locale, și poate spori eficiența sistemului energetic și reduce costurile energiei, de exemplu prin reducerea costurilor de exploatare a sistemului, ceea ce duce la tarife mai mici pentru toți consumatorii. Statele membre ar trebui să țină seama de potențialele beneficii ale flexibilității cererii atunci când aplică principiul „eficiența energetică înainte de toate” și, acolo unde este relevant, să ia în considerare răspunsul la cerere la nivel atât centralizat, cât și descentralizat, stocarea energiei, precum și soluțiile inteligente, în cadrul eforturilor lor de sporire a eficienței sistemului energetic integrat.

¹ Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unei scheme de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră în cadrul Uniunii și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului (JO L 275, 25.10.2003, p. 32).

- (20) Atunci când evaluează valoarea proiectelor în scopul aplicării principiului „eficiența energetică înainte de toate”, Comisia ar trebui, în raportul său către Parlamentul European și Consiliu, să evalueze în special dacă și în ce mod sunt aplicate efectiv pragurile în fiecare stat membru.
- (21) Principiul „eficiența energetică înainte de toate” ar trebui aplicat întotdeauna în mod proporțional, iar cerințele prevăzute în prezenta directivă nu ar trebui să implice obligații care se suprapun sau sunt contradictorii pentru statele membre, în cazul în care aplicarea principiului este asigurată direct de alte acte legislative. Acesta ar putea fi cazul proiectelor de interes comun incluse în lista Uniunii în temeiul articolului 3 din Regulamentul (UE) 2022/869 al Parlamentului European și al Consiliului¹, care introduce cerința de a se ține seama de principiul „eficiența energetică înainte de toate” în elaborarea și evaluarea proiectelor respective.

¹ Regulamentul (UE) 2022/869 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2022 privind liniile directe pentru infrastructurile energetice transeuropene, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 715/2009, (UE) 2019/942 și (UE) 2019/943 și a Directivelor 2009/73/CE și (UE) 2019/944 și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 347/2013 (JO L 152, 3.6.2022, p. 45).

(22) O tranziție justă către o Uniune neutră din punct de vedere climatic până în 2050 este un element central al Pactului verde european. Sărăcia energetică reprezintă un concept esențial în pachetul legislativ „Energie curată pentru toți europenii”, fiind destinat să faciliteze o tranziție energetică justă. În temeiul Regulamentului (UE) 2018/1999 și al Directivei (UE) 2019/944 ale Parlamentului European și ale Consiliului¹, Recomandarea (UE) 2020/1563 a Comisiei privind sărăcia energetică² a furnizat îndrumări orientative cu privire la indicatorii adecvați pentru a măsura sărăcia energetică și pentru a defini un „număr semnificativ de gospodării afectate de sărăcia energetică”. Directiva 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului³ și Directiva (UE) 2019/944 impun statelor membre să ia măsuri adecvate pentru a aborda sărăcia energetică ori de câte ori aceasta este identificată, inclusiv măsuri care abordează contextul mai larg al sărăciei. Acest lucru este deosebit de pertinent în contextul creșterii prețurilor la energie și al presiunii inflaționiste, în care ar trebui puse în aplicare măsuri atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, pentru a aborda problemele sistemice cu care se confruntă sistemul energetic al Uniunii.

¹ Directiva (UE) 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a Directivei 2012/27/UE (JO L 158, 14.6.2019, p. 125).

² Recomandarea (UE) 2020/1563 a Comisiei din 14 octombrie 2020 privind sărăcia energetică (JO L 357, 27.10.2020, p. 35).

³ Directiva 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE (JO L 211, 14.8.2009, p. 94).

- (23) Persoanele care se confruntă sau riscă să se confrunte cu sărăcia energetică, clienții vulnerabili, inclusiv utilizatorii finali, gospodăriile cu venituri mici și medii și persoanele care trăiesc în locuințe sociale ar trebui să beneficieze de pe urma aplicării principiului „eficiența energetică înainte de toate”. Măsurile de eficiență energetică ar trebui implementate în mod prioritar pentru a îmbunătăți situația acestor persoane și gospodării și pentru a atenua sărăcia energetică și nu ar trebui să încurajeze o creștere disproporționată a costurilor locuințelor, ale mobilității sau ale energiei. O abordare holistică în ceea ce privește elaborarea politicilor și implementarea politicilor și a măsurilor impune ca statele membre să se asigure că alte politici și măsuri nu au niciun efect advers asupra acestor persoane și gospodării.
- (24) Prezenta directivă face parte dintr-un cadru mai larg de politici privind eficiența energetică ce abordează potențialul de eficiență energetică în anumite domenii de politică, inclusiv în domeniul clădirilor (Directiva 2010/31/UE a Parlamentului European și a Consiliului¹), al produselor [Directiva 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului² și Regulamentele (UE) 2017/1369³ și (UE) 2020/740⁴ ale Parlamentului European și ale Consiliului] și al guvernanței [Regulamentul (UE) 2018/1999]. Aceste politici joacă un rol foarte important în realizarea de economii de energie atunci se înlocuiesc produse sau se construiesc sau renovează clădiri.

¹ Directiva 2010/31/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 2010 privind performanța energetică a clădirilor (JO L 153, 18.6.2010, p. 13).

² Directiva 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 octombrie 2009 de instituire a unui cadru pentru stabilirea cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic (JO L 285, 31.10.2009, p. 10).

³ Regulamentul (UE) 2017/1369 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2017 de stabilire a unui cadru pentru etichetarea energetică și de abrogare a Directivei 2010/30/UE (JO L 198, 28.7.2017, p. 1).

⁴ Regulamentul (UE) 2020/740 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 mai 2020 privind etichetarea pneurilor în ceea ce privește eficiența consumului de combustibil și alți parametri, de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1369 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1222/2009 (JO L 177, 5.6.2020, p. 1).

- (25) Realizarea unui obiectiv de eficiență energetică ambițios necesită eliminarea anumitor bariere pentru a facilita investițiile în măsuri vizând eficiența energetică. Subprogramul „Tranziție către o energie curată” din cadrul programului LIFE al Uniunii, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/783 al Parlamentului European și al Consiliului¹, va aloca fonduri pentru sprijinirea dezvoltării de bune practici la nivelul Uniunii în ceea ce privește implementarea politicilor de eficiență energetică, vizând barierele comportamentale, de piață și de reglementare din calea eficienței energetice.
- (26) În concluziile sale din 23-24 octombrie 2014, Consiliul European a sprijinit un obiectiv de eficiență energetică de 27 % pentru 2030 la nivelul Uniunii, care urma să fie revizuit până în 2020 luând în considerare un obiectiv la nivelul Uniunii de 30 %. În rezoluția sa din 15 decembrie 2015 intitulată „Către o uniune europeană a energiei”, Parlamentul European i-a solicitat Comisiei să evalueze, de asemenea, viabilitatea unui obiectiv de eficiență energetică de 40 % pentru același interval de timp.
- (27) În comunicarea sa din 28 noiembrie 2018 intitulată „O planetă curată pentru toți – O viziune europeană strategică pe termen lung pentru o economie prosperă, modernă, competitivă și neutră din punctul de vedere al impactului asupra climei”, Comisia preconizează că obiectivul de eficiență energetică al Uniunii de 32,5 % pentru 2030 și celelalte instrumente de politică ale cadrului existent ar duce la o reducere a emisiilor de GES cu aproximativ 45 % până în 2030. Pentru un obiectiv climatic mai ambițios de reducere cu 55 % a emisiilor de GES până în 2030, evaluarea impactului aferentă Planului privind obiectivul climatic a estimat nivelul eforturilor care ar fi necesare în diferitele domenii de politică. Concluzia a fost că, în raport cu nivelul de referință, atingerea obiectivului privind emisiile de GES într-un mod optim din punctul de vedere al costurilor înseamnă că consumul de energie primară și consumul final de energie trebuie să scadă cu cel puțin 39-41 % și, respectiv, 36-37 %.

¹ Regulamentul (UE) 2021/783 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2021 de instituire a unui program pentru mediu și politici climatice (LIFE) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1293/2013 (JO L 172, 17.5.2021, p. 53).

- (28) Obiectivul de eficiență energetică al Uniunii a fost inițial stabilit și calculat utilizând ca nivel de referință previziunile pentru 2030 ale scenariului de referință al UE din 2007. Având în vedere modificarea metodologiei Eurostat de calculare a bilanțului energetic și îmbunătățirile survenite la nivelul previziunilor de modelizare ulterioare, este necesară modificarea nivelului de referință. Astfel, utilizând aceeași abordare pentru a defini obiectivul, și anume comparându-l cu previziunile viitoare ale nivelului de referință, nivelul de ambiție al obiectivului de eficiență energetică al Uniunii pentru 2030 este stabilit în raport cu previziunile pentru 2030 ale scenariului de referință al UE din 2020, care reflectă contribuțiile naționale din planurile naționale privind energia și clima. Având în vedere acest nivel de referință actualizat, Uniunea va trebui să își sporească și mai mult ambiția în materie de eficiență energetică, cu cel puțin 11,7 % în 2030 față de nivelul eforturilor necesare în cadrul scenariului de referință al UE din 2020. Noua modalitate de exprimare a nivelului de ambiție pentru obiectivele Uniunii nu afectează nivelul efectiv al eforturilor necesare și corespunde unei reduceri de 40,5 % a consumului de energie primară și de 38 % a consumului final de energie, în comparație cu previziunile pentru 2030 ale scenariului de referință al UE din 2007.
- (29) Metodologia de calcul al consumului de energie primară și al consumului final de energie este aliniată la noua metodologie Eurostat, dar indicatorii utilizați în sensul prezentei directive au un domeniu de aplicare diferit, și anume exclud energia ambientală și includ consumul de energie al aviației internaționale pentru obiectivele privind consumul de energie primară și consumul final de energie. Utilizarea de noi indicatori implică, de asemenea, faptul că orice modificare a consumului de energie al furnalelor înalte se reflectă în prezent doar în consumul de energie primară.

(30) Necesitatea ca Uniunea să își îmbunătățească eficiența energetică ar trebui să fie exprimată în consum de energie primară și în consum final de energie, care să fie realizate până în 2030, indicând un nivel suplimentar al eforturilor necesare în comparație cu măsurile existente sau planificate în cadrul planurilor naționale privind energia și clima. Scenariul de referință al UE din 2020 previzionează 864 Mtep pentru consumul final de energie și 1 124 Mtep pentru consumul de energie primară, valori care trebuie să fie atinse până în 2030 (excluzând energia ambientală și incluzând aviația internațională). O reducere suplimentară de 11,7 % are ca rezultat, în 2030, 763 Mtep și 992,5 Mtep. În comparație cu nivelurile din 2005, aceasta înseamnă că consumul final de energie din Uniune ar trebui redus cu aproximativ 25 %, iar consumul de energie primară ar trebui redus cu aproximativ 34 %. Nu există obiective obligatorii la nivelul statelor membre în perspectiva anului 2020 și a anului 2030, iar statele membre ar trebui să își stabilească propriile contribuții la realizarea obiectivului de eficiență energetică al Uniunii ținând seama de formula prevăzută în prezenta directivă. Statele membre ar trebui să aibă libertatea de a-și stabili propriile obiective naționale pe baza consumului de energie primară sau a consumului final de energie, a economiilor de energie primară sau finală sau a intensității energetice. Prezenta directivă modifică modul în care statele membre ar trebui să își exprime contribuțiile naționale la obiectivul Uniunii. Contribuțiile statelor membre la obiectivul Uniunii ar trebui să fie exprimate drept consum de energie primară și consum final de energie, pentru a se asigura consecvența și monitorizarea progreselor. Este necesară o evaluare periodică a progreselor înregistrate în direcția atingerii obiectivelor Uniunii pentru 2030, aceasta fiind prevăzută în Regulamentul (UE) 2018/1999.

- (31) Până la 30 noiembrie 2023, Comisia ar trebui să actualizeze scenariul de referință al UE din 2020 pe baza celor mai recente date Eurostat. Statele membre care doresc să utilizeze scenariul de referință actualizat ar trebui să își transmită contribuțiile naționale actualizate până la 1 februarie 2024, ca parte a procesului iterativ prevăzut în Regulamentul (UE) 2018/1999.
- (32) Ar fi preferabil ca îndeplinirea obiectivelor de eficiență energetică să fie rezultatul punerii în aplicare cumulative a măsurilor specifice ale Uniunii și a celor naționale care promovează eficiența energetică în diferite domenii. Statele membre ar trebui să stabilească politici și măsuri naționale în materie de eficiență energetică. Politicile și măsurile respective și eforturile individuale ale fiecărui stat membru ar trebui evaluate de către Comisie, împreună cu datele privind progresele înregistrate, pentru a evalua probabilitatea îndeplinirii obiectivului global al Uniunii și măsura în care eforturile individuale sunt suficiente pentru realizarea obiectivului comun.
- (33) Sectorul public este responsabil pentru aproximativ 5-10 % din consumul final de energie total al Uniunii. Autoritățile publice cheltuiesc aproximativ 1 800 000 000 000 EUR în fiecare an. Aceasta reprezintă circa 14 % din produsul intern brut al Uniunii. Din acest motiv, sectorul public constituie un motor important pentru orientarea pieței către produse, clădiri și servicii mai eficiente din punct de vedere energetic, precum și în favoarea modificării comportamentului de consum energetic al cetățenilor și întreprinderilor. De asemenea, reducerea consumului energetic prin intermediul măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice poate elibera resursele publice în alte scopuri. Organismele publice de la nivel național, regional și local ar trebui să îndeplinească un rol exemplar în ceea ce privește eficiența energetică.

- (34) Pentru a conduce prin puterea exemplului, sectorul public ar trebui să își stabilească propriile obiective de decarbonizare și de eficiență energetică. Îmbunătățirea eficienței energetice în sectorul public ar trebui să reflecte eforturile necesare la nivelul Uniunii. Pentru a se conforma obiectivului privind consumul final de energie, Uniunea ar trebui să își reducă consumul final de energie cu 19 % până în 2030, în comparație cu consumul mediu de energie din anii 2017, 2018 și 2019. Obligația de a realiza o reducere anuală de cel puțin 1,9 % a consumului de energie în sectorul public ar trebui să asigure faptul că sectorul public își îndeplinește rolul exemplar. Statele membre își păstrează flexibilitatea deplină în ceea ce privește alegerea măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice pentru a obține o reducere a consumului final de energie. Impunerea unei reduceri anuale a consumului final de energie prezintă o sarcină administrativă mai redusă decât instituirea de metode de măsurare a economiilor de energie.

- (35) Pentru a-și îndeplini obligația, statele membre ar trebui să vizeze consumul final de energie al tuturor serviciilor și instalațiilor publice ale organismelor publice. Pentru a stabili destinatarul măsurilor, statele membre ar trebui să aplice definiția „organismelor publice” prevăzută în prezenta directivă, unde „finanțate în mod direct de aceste autorități” înseamnă că aceste entități sunt finanțate în cea mai mare parte din fonduri publice, iar „administrare de aceste autorități” înseamnă că o autoritate națională, regională sau locală deține majoritatea atunci când se decide asupra alegerii tipului de conducere a entității. Obligația poate fi îndeplinită prin reducerea consumului final de energie din orice domeniu al sectorului public, inclusiv transporturile, clădirile publice, asistența medicală, amenajarea teritoriului, gestionarea apei și epurarea apelor uzate, canalizarea și epurarea apei, gestionarea deșeurilor, încălzirea și răcirea centralizată, distribuirea, furnizarea și stocarea energiei, iluminatul public, planificarea infrastructurii, educația și serviciile sociale. Statele membre pot include și alte tipuri de servicii atunci când transpun prezenta directivă. Pentru a reduce sarcina administrativă a organismelor publice, statele membre ar trebui să creeze platforme sau instrumente digitale pentru a colecta datele agregate privind consumul de la organismele publice, pentru a le pune la dispoziția publicului și pentru a raporta datele către Comisie. Statele membre ar trebui să pună la dispoziție planificarea și raportarea anuală cu privire la consumul organismelor publice într-o formă agregată pentru fiecare sector.
- (36) Statele membre ar trebui să promoveze mijloace de mobilitate eficiente din punct de vedere energetic, inclusiv în practicile lor de achiziții publice, cum ar fi transportul feroviar, mersul cu bicicleta, mersul pe jos sau mobilitatea partajată, reînnoind și decarbonizând flotele, încurajând transferul modal și incluzând aceste moduri în planificarea mobilității urbane.

- (37) Statele membre ar trebui să exercite un rol exemplar prin asigurarea faptului că toate contractele de performanță energetică, auditurile energetice și sistemele de gestionare a energiei din sectorul public sunt realizate în conformitate cu standarde europene sau internaționale sau că auditurile energetice sunt utilizate în mare măsură în părțile energointensive ale sectorului public. Statele membre ar trebui să ofere orientări și să prevadă proceduri pentru utilizarea acestor instrumente.
- (38) Autoritățile publice sunt încurajate să obțină sprijin din partea unor entități precum agențiile pentru energie durabilă instituite la nivel regional sau local, acolo unde este cazul. Organizarea acestor agenții reflectă de obicei nevoile individuale ale autorităților publice dintr-o anumită regiune sau care își desfășoară activitatea într-un anumit domeniu al sectorului public. Agențiile centralizate pot răspunde mai bine nevoilor și pot acționa mai eficace în alte privințe, de exemplu în statele membre mai mici sau centralizate sau în ceea ce privește aspecte complexe sau transregionale, precum încălzirea și răcirea centralizată. Agențiile pentru energie durabilă pot servi drept ghișee unice. Aceste agenții sunt deseori responsabile pentru elaborarea unor planuri locale sau regionale de decarbonizare, care pot include și alte măsuri de decarbonizare, precum schimbarea cazanelor pe bază de combustibili fosili, și pentru sprijinirea autorităților publice în implementarea politicilor legate de energie. Agențiile pentru energie durabilă sau alte entități care sprijină autoritățile regionale și locale pot avea competențe, obiective și resurse clare în domeniul energiei durabile. Agențiile pentru energie durabilă ar putea fi încurajate să ia în considerare inițiativele adoptate în cadrul Convenției primarilor, care reunește autorități locale ce s-au angajat în mod voluntar să implementeze obiectivele Uniunii în materie de climă și de energie, precum și alte inițiative existente în acest scop. Planurile de decarbonizare ar trebui să fie legate de planurile de amenajare a teritoriului și ar trebui să țină seama de evaluarea cuprinzătoare pe care trebuie să o realizeze statele membre.

- (39) Statele membre ar trebui să sprijine organismele publice în ceea ce privește planificarea și adoptarea măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice, inclusiv la nivel regional și local, prin furnizarea de orientări care să promoveze consolidarea competențelor și oportunitățile de formare și prin încurajarea cooperării dintre organismele publice, inclusiv dintre agenții. În acest scop, statele membre ar putea înființa centre naționale de competențe cu privire la aspecte complexe, precum consilierea agențiilor energetice locale sau regionale în legătură cu încălzirea sau răcirea centralizată. Cerința de a transforma clădirile în clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero nu exclude sau interzice o diferențiere între nivelurile clădirilor al căror consum de energie este aproape egal cu zero pentru clădirile noi sau renovate. Clădirile al căror consum de energie este aproape egal cu zero, inclusiv nivelul optim din punctul de vedere al costurilor, sunt definite în Directiva 2010/31/UE.
- (40) Până la sfârșitul anului 2026, statelor membre care renovează mai mult de 3 % din suprafața totală a clădirilor de pe teritoriul lor, în orice an, ar trebui să li se dea posibilitatea de a contabiliza excedentul în cadrul ratei anuale de renovare corespunzătoare oricăruia dintre următorii trei ani. Un stat membru care renovează mai mult de 3 % din suprafața totală a clădirilor de pe teritoriul său începând cu 1 ianuarie 2027 ar trebui să poată contabiliza excedentul în cadrul ratei anuale de renovare corespunzătoare următorilor doi ani. Această posibilitate nu ar trebui utilizată în scopuri care nu sunt conforme cu nivelul de ambiție și cu obiectivele generale ale prezentei directive.
- (41) Statele membre ar trebui să încurajeze organismele publice să ia în considerare beneficiile mai ample, dincolo de economiile de energie, cum ar fi calitatea mediului interior, precum și îmbunătățirea calității vieții oamenilor și confortul oferit de clădirile publice renovate, în special în cazul școlilor, al centrelor de zi, al centrelor de îngrijire și asistență, al adăposturilor sociale, al spitalelor și al locuințelor sociale.

(42) Clădirile și transporturile sunt, împreună cu industria, principalii consumatori de energie și sursele cele mai importante de emisii. Clădirile sunt responsabile pentru aproximativ 40 % din consumul total de energie al Uniunii și pentru 36 % din emisiile de GES generate de sectorul energetic. Comunicarea Comisiei din 14 octombrie 2020 privind „Valul de renovări ale clădirilor” abordează dubla provocare reprezentată de eficiența energetică și de utilizarea eficientă a resurselor, precum și accesibilitatea din punct de vedere financiar în sectorul clădirilor și vizează dublarea ratei de renovare. Ea se concentrează asupra clădirilor cu cele mai slabe performanțe, a sărăciei energetice și a clădirilor publice. În plus, clădirile reprezintă un element esențial în ceea ce privește îndeplinirea obiectivului Uniunii de atingere a neutralității climatice până în 2050. Clădirile care sunt deținute de organismele publice reprezintă o pondere semnificativă din parcul imobiliar și au o vizibilitate ridicată în viața publică. Prin urmare, se recomandă stabilirea unei rate anuale a renovărilor pentru clădirile care sunt deținute de organisme publice pe teritoriul unui stat membru, în vederea îmbunătățirii performanței energetice a acestora și a transformării lor în clădiri cu emisii zero sau cel puțin în clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero. Statele membre sunt invitate să stabilească o rată de renovare mai mare, în cazul în care acest lucru este eficient din punctul de vedere al costurilor, în cadrul renovării parcului lor imobiliar în conformitate cu strategiile lor de renovare pe termen lung sau cu programele lor naționale de renovare sau cu ambele. Rata renovărilor nu ar trebui să aducă atingere obligațiilor privind clădirile al căror consum de energie este aproape egal cu zero, prevăzute de Directiva 2010/31/UE. Statele membre ar trebui să poată aplica cerințe mai puțin stricte în cazul anumitor clădiri, cum ar fi clădirile cu valoare arhitecturală sau istorică specială. În cadrul următoarei reexaminări a Directivei 2010/31/UE, Comisia ar trebui să evalueze progresele realizate de statele membre în ceea ce privește renovarea clădirilor organismelor publice. Comisia ar trebui să aibă în vedere prezentarea unei propuneri legislative pentru revizuirea ratei de renovare, ținând seama de progresele realizate de statele membre, de evoluțiile economice sau tehnice semnificative sau, acolo unde este necesar, de angajamentele Uniunii în ceea ce privește decarbonizarea și reducerea poluării la zero. Obligația prevăzută de prezenta directivă de renovare a clădirilor organismelor publice o completează pe cea prevăzută în Directiva 2010/31/UE, care solicită statelor membre să se asigure că, atunci când clădirile existente sunt supuse unor renovări majore, performanța energetică a acestora este îmbunătățită pentru a satisface cerințele privind clădirile al căror consum de energie este aproape egal cu zero.

- (43) Sistemele de automatizare și de control ale clădirilor și alte soluții pentru gestionarea activă a energiei sunt instrumente importante prin care organismele publice pot îmbunătăți și menține performanța energetică a clădirilor și pot asigura condițiile necesare în interiorul clădirilor pe care le dețin sau le ocupă, în conformitate cu Directiva 2010/31/UE.
- (44) Promovarea mobilității verzi este o parte esențială a Pactului verde european. Asigurarea infrastructurii de reîncărcare este unul dintre elementele necesare pentru tranziție. Este deosebit de important să existe infrastructură de reîncărcare în clădiri, deoarece vehiculele electrice sunt parcate în interiorul clădirilor în mod regulat și pe perioade lungi de timp, ceea ce face reîncărcarea mai ușoară și mai eficientă. Organismele publice ar trebui să depună toate eforturile pentru a instala infrastructură de reîncărcare în clădirile pe care le dețin sau le ocupă, în conformitate cu Directiva 2010/31/UE.
- (45) Pentru a stabili rata renovărilor, statele membre trebuie să aibă o imagine de ansamblu asupra clădirilor care nu ating un nivel de consum de energie aproape egal cu zero. Prin urmare, statele membre ar trebui să publice și să actualizeze în permanență un inventar al clădirilor publice, inclusiv, după caz, al locuințelor sociale, în cadrul unei baze de date generale a certificatelor de performanță energetică. Acest inventar ar trebui să permită și actorilor privați, inclusiv societăților de servicii energetice (SSE), să propună soluții de renovare, care pot fi agregate de către Observatorul parcului imobiliar al UE.

- (46) Inventarul ar putea integra date din inventarele existente ale parcului imobiliar. Statele membre ar trebui să ia măsuri adecvate pentru a facilita colectarea datelor și pentru a pune inventarul la dispoziția actorilor privați, inclusiv a SSE-urilor, în vederea activării rolului acestora în soluțiile de renovare. Datele disponibile și partajate public cu privire la caracteristicile parcului imobiliar, renovarea clădirilor și performanța energetică pot fi agregate de Observatorul parcului imobiliar al UE pentru a asigura o mai bună înțelegere a performanței energetice a sectorului clădirilor prin intermediul unor date comparabile.
- (47) În 2020, peste jumătate din populația lumii locuia în zone urbane. Se preconizează că această cifră va ajunge la 68 % până în 2050. În plus, jumătate din infrastructurile urbane necesare până în 2050 nu au fost încă construite. Orașele și zonele metropolitane sunt centre de activitate economică, de generare a cunoștințelor, de inovare și de descoperire a unor noi tehnologii. Orașele influențează calitatea vieții cetățenilor care locuiesc sau lucrează în acestea. Statele membre ar trebui să sprijine municipalitățile din punct de vedere tehnic și financiar. O serie de municipalități și de alte organisme publice din statele membre au pus deja în aplicare abordări integrate în ceea ce privește economiile de energie, aprovizionarea cu energie și mobilitatea durabilă, de exemplu prin intermediul planurilor de acțiune în domeniul energiei durabile sau al planurilor de mobilitate urbană durabilă, cum ar fi cele dezvoltate în temeiul inițiativei Convenția primarilor, precum și abordări urbane integrate care depășesc intervențiile individuale referitoare la clădiri sau moduri de transport. Sunt necesare eforturi suplimentare în domeniul îmbunătățirii eficienței energetice a mobilității urbane, atât pentru transportul de călători, cât și pentru transportul de mărfuri, deoarece aceasta utilizează aproximativ 40 % din totalul energiei din transportul rutier.

- (48) Toate principiile prevăzute în Directivele 2014/23/UE¹, 2014/24/UE² și 2014/25/UE³ ale Parlamentului European și ale Consiliului rămân pe deplin aplicabile în cadrul prezentei directive.
- (49) În ceea ce privește achiziționarea anumitor produse și servicii, precum și achiziționarea și închirierea clădirilor, autoritățile contractante și entitățile contractante care încheie contracte de achiziții publice de lucrări, bunuri sau servicii ar trebui să ofere un exemplu și să ia decizii de cumpărare eficiente din punct de vedere energetic, precum și să aplice principiul „eficiența energetică înainte de toate”, inclusiv în cazul concesiunilor și contractelor publice pentru care nu sunt prevăzute cerințe specifice în prezenta directivă. Această regulă ar trebui să se aplice autorităților contractante și entităților contractante cărora li se aplică Directivele 2014/23/UE, 2014/24/UE sau 2014/25/UE. Statele membre ar trebui să elimine barierele din calea achizițiilor publice comune realizate în cadrul unui stat membru sau la nivel transfrontalier, dacă aceste achiziții pot reduce costurile și pot spori beneficiile pieței interne prin crearea de oportunități de afaceri pentru prestatori și pentru furnizorii de servicii energetice.

¹ Directiva 2014/23/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind atribuirea contractelor de concesiune (JO L 94, 28.3.2014, p. 1).

² Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE (JO L 94, 28.3.2014, p. 65).

³ Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și de abrogare a Directivei 2004/17/CE (JO L 94, 28.3.2014, p. 243).

- (50) Toate entitățile publice care investesc resurse publice prin achiziții publice ar trebui să dea un exemplu atunci când atribuie contracte și concesiuni, alegând produse, clădiri, lucrări și servicii cu cea mai mare performanță în materie de eficiență energetică, inclusiv în legătură cu acele achiziții care nu fac obiectul unor cerințe specifice în temeiul Directivei 2009/30/CE. În acest context, toate procedurile de atribuire a concesiunilor și a contractelor de achiziții publice cu o valoare care depășește pragurile stabilite la articolul 8 din Directiva 2014/23/UE, la articolul 4 din Directiva 2014/24/UE și la articolul 15 din Directiva 2014/25/UE trebuie să țină seama de performanța în materie de eficiență energetică a produselor, clădirilor și serviciilor, conform dreptului Uniunii sau dreptului intern, luând în considerare cu prioritate principiul „eficiența energetică înainte de toate” în procedurile lor de achiziții publice.
- (51) Este de asemenea important ca statele membre să monitorizeze modul în care sunt luate în considerare cerințele de eficiență energetică de către autoritățile contractante și entitățile contractante în cadrul achizițiilor de produse, de clădiri, de lucrări și de servicii, prin asigurarea faptului că sunt făcute publice informațiile cu privire la impactul asupra eficienței energetice al ofertelor câștigătoare care depășesc pragurile menționate în directivele privind achizițiile publice. Acest lucru le-ar permite părților interesate și cetățenilor să evalueze rolul sectorului public în asigurarea eficienței energetice înainte de toate în cadrul achizițiilor publice într-un mod transparent.
- (52) Obligația statelor membre de a se asigura că autoritățile și entitățile contractante achiziționează numai produse, clădiri, lucrări și servicii cu performanțe înalte de eficiență energetică nu ar trebui totuși să împiedice statele membre să achiziționeze bunuri necesare pentru protecția și răspunsul în caz de urgență de securitate publică sau de sănătate publică.

- (53) Pactul verde european recunoaște rolul economiei circulare în ceea ce privește contribuția la obiectivele generale de decarbonizare ale Uniunii. Sectorul public și, în special, sectorul transporturilor ar trebui să contribuie la realizarea acestor obiective prin utilizarea puterilor de cumpărare pentru a alege, acolo unde este cazul, produse, clădiri, lucrări și servicii ecologice prin intermediul instrumentelor disponibile pentru achizițiile publice ecologice, aducând astfel o contribuție importantă la reducerea consumului de energie și a impactului asupra mediului.
- (54) Este important ca statele membre să ofere organismelor publice sprijinul necesar pentru adoptarea cerințelor de eficiență energetică în cadrul achizițiilor publice și, acolo unde este cazul, pentru utilizarea achizițiilor publice ecologice, prin furnizarea orientărilor și metodologiilor necesare pentru efectuarea evaluării costurilor pe ciclul de viață, precum și a costurilor și impactului asupra mediului. Se preconizează că instrumentele bine concepute, în special instrumentele digitale, vor facilita procedurile de achiziții publice și vor reduce costurile administrative, mai ales în statele membre mai mici care s-ar putea să nu dispună de o capacitate suficientă pentru a pregăti procedurile de licitație. În acest sens, statele membre ar trebui să promoveze în mod activ utilizarea instrumentelor digitale și cooperarea dintre autoritățile contractante, inclusiv la nivel transfrontalier, în scopul schimbului de bune practici.
- (55) Întrucât clădirile sunt responsabile pentru emisii de GES atât înainte, cât și după ciclul lor de exploatare, statele membre ar trebui să ia în considerare, de asemenea, întregul ciclu de viață al emisiilor de carbon ale clădirilor. Acest lucru ar trebui să aibă loc în contextul eforturilor de sporire a atenției acordate performanței pe parcursul întregului ciclu de viață, aspectelor legate de economia circulară și impactului asupra mediului, ca parte a rolului exemplar al sectorului public. Astfel, achizițiile publice pot reprezenta o oportunitate de a aborda problema carbonului încorporat din clădiri pe durata ciclului lor de viață. În acest sens, autoritățile contractante sunt actori importanți care pot lua măsuri în cadrul procedurilor de achiziții publice prin achiziționarea de noi clădiri care abordează potențialul de încălzire globală pe parcursul întregului ciclu de viață.

- (56) Potențialul de încălzire globală pe parcursul întregului ciclu de viață măsoară emisiile de GES asociate clădirii în diferite etape de-a lungul ciclului său de viață. Prin urmare, el măsoară contribuția globală a clădirii la emisiile care duc la schimbări climatice. Acest lucru este denumit uneori „evaluarea amprentei de carbon” sau „măsurarea emisiilor de carbon pe parcursul întregului ciclu de viață”. El reunește emisiile de carbon încorporate în materialele de construcție și emisiile de carbon directe și indirecte din etapa de utilizare. Clădirile sunt o „bancă” de materiale importantă, fiind depozite de resurse cu emisii ridicate de carbon timp de mai multe decenii și, prin urmare, este important să se exploreze moduri de proiectare care să faciliteze reutilizarea și reciclarea viitoare la sfârșitul ciclului de exploatare, în conformitate cu noul plan de acțiune pentru economia circulară. Statele membre ar trebui să promoveze circularitatea, durabilitatea și adaptabilitatea materialelor de construcție, pentru a aborda performanța în materie de durabilitate a produselor pentru construcții.
- (57) Potențialul de încălzire globală este exprimat ca indicator numeric în $\text{kgCO}_2\text{eq/m}^2$ (de suprafață interioară utilă) pentru fiecare etapă a ciclului de viață, calculat ca medie pentru un an dintr-o perioadă de studiu de referință de 50 de ani. Selectarea datelor, definirea scenariului și calculele se efectuează în conformitate cu standardul EN 15978. Domeniul de aplicare în ceea ce privește echipamentele tehnice și elementele clădirilor este stabilit la indicatorul 1,2 al cadrului comun Level(s) al Uniunii. În cazul în care există un instrument național de calcul sau dacă acesta este necesar pentru divulgarea informațiilor sau pentru obținerea autorizațiilor de construcție, ar trebui să fie posibilă utilizarea respectivului instrument național pentru a furniza informațiile solicitate. Ar trebui să fie posibilă utilizarea altor instrumente de calcul dacă acestea îndeplinesc criteriile minime stabilite de cadrul comun Level(s) al Uniunii.

- (58) Directiva 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului¹ stabilește norme privind instalațiile care contribuie la producția de energie sau care utilizează energie în scopuri de producție și prevede că informațiile privind energia utilizată în sau generată de instalație trebuie incluse în cererile de autorizații integrate în conformitate cu articolul 12 alineatul (1) litera (b) din directiva respectivă. Mai mult, articolul 11 din directiva respectivă prevede că utilizarea eficientă a energiei este unul dintre principiile generale care reglementează obligațiile de bază ale operatorului și constituie unul dintre criterii pentru determinarea celor mai bune tehnici disponibile în temeiul anexei III la directiva respectivă. Eficiența operațională a sistemelor energetice în orice moment este influențată de capacitatea de a alimenta rețeaua cu energie generată din surse diferite, cu diferite grade de inerție și de punere în funcțiune, în mod flexibil și fără obstacole. Îmbunătățirea eficienței va permite o mai bună utilizare a energiei din surse regenerabile.
- (59) Îmbunătățirea eficienței energetice poate contribui la sporirea producției economice. Statele membre și Uniunea ar trebui să urmărească reducerea consumului energetic, indiferent de nivelurile de creștere economică.

¹ Directiva 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2010 privind emisiile industriale (prevenirea și controlul integrat al poluării) (JO L 334, 17.12.2010, p. 17).

- (60) Obligația privind economiile de energie stabilită prin prezenta directivă ar trebui să fie majorată și să se aplice și după anul 2030. Acest lucru asigură stabilitate pentru investitori și, prin urmare, încurajează investițiile pe termen lung și măsurile vizând eficiența energetică pe termen lung, precum renovarea aprofundată a clădirilor cu obiectivul pe termen lung de a facilita transformarea eficientă din punctul de vedere al costurilor a clădirilor existente în clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero. Obligația privind economiile de energie joacă un rol important în generarea creșterii economice, a locurilor de muncă, a competitivității și în atenuarea sărăciei energetice la nivel local. Ea ar trebui să asigure faptul că Uniunea își poate atinge obiectivele privind energia și clima prin crearea de oportunități suplimentare și prin întreruperea legăturii dintre consumul de energie și creșterea economică. Cooperarea cu sectorul privat este importantă pentru a evalua condițiile în care pot fi deblocate investițiile private pentru proiectele de eficiență energetică și pentru a dezvolta noi modele de venituri pentru inovare în domeniul eficienței energetice.
- (61) Măsurile de sporire a eficienței energetice au, de asemenea, un impact pozitiv asupra calității aerului, întrucât clădirile mai eficiente din punct de vedere energetic contribuie la reducerea cererii de combustibili pentru încălzire, inclusiv de combustibili solizi pentru încălzire. Prin urmare, măsurile vizând eficiența energetică contribuie la îmbunătățirea calității aerului interior și exterior și sprijină realizarea, într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor, a obiectivelor politicii Uniunii în materie de calitate a aerului, astfel cum sunt stabilite în special prin Directiva (UE) 2016/2284 a Parlamentului European și a Consiliului¹.

¹ Directiva (UE) 2016/2284 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2016 privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici, de modificare a Directivei 2003/35/CE și de abrogare a Directivei 2001/81/CE (JO L 344, 17.12.2016, p. 1).

- (62) În vederea asigurării unei contribuții stabile și previzibile la atingerea obiectivelor Uniunii în materie de energie și climă pentru 2030 și a obiectivului de neutralitate climatică pentru 2050, statele membre trebuie să realizeze economii de energie cumulate la nivelul utilizării finale, pe întreaga perioadă de obligații până în 2030, echivalente cu economii anuale noi de cel puțin 0,8 % din consumul final de energie până la 31 decembrie 2023 și de cel puțin 1,3 % de la 1 ianuarie 2024, 1,5 % de la 1 ianuarie 2026 și 1,9 % de la 1 ianuarie 2028. Respectiva cerință ar putea fi îndeplinită prin noi măsuri de politică adoptate în cursul perioadei de obligații, cuprinsă între 1 ianuarie 2021 și 31 decembrie 2030, sau prin noi acțiuni individuale ca urmare a măsurilor de politică adoptate în cursul sau înaintea perioadei anterioare, cu condiția ca acțiunile individuale ce declanșează economii de energie să fie introduse în perioada următoare. În acest scop, statele membre ar trebui să poată utiliza o schemă de obligații în materie de eficiență energetică sau măsuri de politică alternative sau ambele.
- (63) Pentru perioada 1 ianuarie 2021-31 decembrie 2023, Ciprului și Maltei ar trebui să le revină obligația de a realiza economii de energie cumulate la nivelul utilizării finale echivalente cu economii noi de 0,24 % din consumul anual final de energie, calculat ca medie pe ultimii trei ani din perioada anterioară datei de 1 ianuarie 2019. Pentru perioada 1 ianuarie 2024-31 decembrie 2030, Ciprului și Maltei ar trebui să le revină obligația de a realiza economii de energie cumulate la nivelul utilizării finale de 0,45 % din consumul anual final de energie, calculat ca medie pe perioada de trei ani imediat anterioară datei de 1 ianuarie 2019.

(64) În cazul în care utilizează o schemă de obligații, statele membre ar trebui să desemneze părți obligate din rândul operatorilor de transport și de sistem, al operatorilor de distribuție, al distribuitorilor de energie, al societăților de vânzare cu amănuntul a energiei și al distribuitorilor sau comercianților cu amănuntul de combustibil utilizat în transporturi, pe baza unor criterii obiective și nediscriminatorii. Desemnarea, sau scutirea de la a fi desemnate, a anumitor categorii de astfel de entități nu ar trebui să fie interpretată ca fiind incompatibilă cu principiul nediscriminării. Prin urmare, statele membre pot decide dacă astfel de entități sau numai anumite categorii dintre aceștia să fie desemnați în calitate de părți obligate. Pentru a responsabiliza și a proteja persoanele afectate de sărăcie energetică, clienții vulnerabili, persoanele din gospodării cu venituri mici și, acolo unde este cazul, persoanele care trăiesc în locuințe sociale, precum și pentru a implementa cu prioritate măsuri de politică în rândul acestor persoane, statele membre pot impune părților obligate să realizeze economii de energie în rândul persoanelor respective. În acest scop, statele membre pot stabili, de asemenea, obiective de reducere a costurilor energiei. Părțile obligate ar putea atinge aceste obiective prin promovarea adoptării de măsuri care să conducă la economii de energie și la economii financiare privind facturile la energie, precum adoptarea de măsuri privind izolarea și încălzirea, precum și prin sprijinirea inițiativelor de reducere a consumului de energie ale comunităților de energie din surse regenerabile și ale comunităților de energie ale cetățenilor.

(65) Atunci când elaborează măsuri de politică pentru a îndeplini obligația privind economiile de energie, statele membre ar trebui să respecte standardele și prioritățile Uniunii în materie de climă și de mediu, precum și principiul de „a nu prejudicia în mod semnificativ” în sensul Regulamentului (UE) 2020/852. Statele membre ar trebui să nu promoveze activități care nu sunt sustenabile din punctul de vedere al mediului, precum utilizarea combustibililor fosili. Obligația privind economiile de energie vizează consolidarea răspunsului la schimbările climatice prin promovarea de stimulente pentru ca statele membre să implementeze un mix de politici sustenabile și ecologice care să fie rezilient și să atenueze schimbările climatice. Prin urmare, economiile de energie rezultate din măsurile de politică privind utilizarea arderii directe a combustibililor fosili pot fi economii de energie eligibile în temeiul obligației privind economiile de energie, în anumite condiții și pentru o perioadă de tranziție după transpunerea prezentei directive în conformitate cu o anexă la prezenta directivă. Acest lucru va permite alinierea obligației privind economiile de energie la obiectivele Pactului verde european, ale Planului privind obiectivul climatic, ale „Valului de renovări ale clădirilor” și va reflecta nevoia de acțiune identificată de Agenția Internațională a Energiei în raportul său privind emisiile nete zero. Această restricție urmărește să încurajeze statele membre să cheltuiască banii publici exclusiv pentru tehnologii sustenabile și adaptate exigențelor viitorului. Este important ca statele membre să ofere actorilor de pe piață un cadru politic clar și certitudine pentru investiții. Implementarea metodologiei de calcul în temeiul obligației privind economiile de energie ar trebui să permită tuturor actorilor de pe piață să își adapteze tehnologiile într-un interval de timp rezonabil. În cazul în care statele membre sprijină adoptarea de tehnologii eficiente pe bază de combustibili fosili sau înlocuirea timpurie a unor astfel de tehnologii, de exemplu prin scheme de subvenții sau prin scheme de obligații în materie de eficiență energetică, economiile de energie rezultate nu mai pot fi eligibile în temeiul obligației privind economiile de energie. Deși economiile de energie rezultate, de exemplu, din promovarea cogenerării pe bază de gaze naturale nu ar fi eligibile în temeiul obligației privind economiile de energie, restricția nu s-ar aplica utilizării indirecte a combustibililor fosili, de exemplu în cazul în care producția de energie electrică include generarea de combustibili fosili. Măsurile de politică care vizează schimbări comportamentale pentru a reduce consumul de combustibili fosili, de exemplu prin campanii de informare și prin șofat ecologic, ar trebui să rămână eligibile. Măsurile de politică care vizează renovarea clădirilor pot include măsuri precum înlocuirea sistemelor de încălzire pe bază de combustibili fosili și, în același timp, îmbunătățirea structurii clădirilor. Măsurile respective ar trebui să se limiteze la tehnologiile care permit realizarea economiilor de energie necesare în conformitate cu codurile naționale în domeniul clădirilor instituite într-un stat membru. Cu toate acestea, statele membre ar trebui să promoveze modernizarea sistemelor de încălzire în cadrul renovărilor aprofundate, în conformitate cu obiectivul pe termen lung al neutralității din punctul de vedere al emisiilor de carbon, și anume reducerea cererii de încălzire și satisfacerea cererii de încălzire rămase dintr-o sursă de energie fără emisii de carbon. Atunci când contabilizează economiile necesare pentru a atinge o cotă din obligația privind economiile de energie în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, statele membre pot ține seama de condițiile lor climatice.

- (66) Măsurile statelor membre de îmbunătățire a eficienței energetice în transporturi sunt eligibile pentru a fi luate în considerare în ceea ce privește îndeplinirea obligației care le revine privind economiile de energie la nivelul utilizării finale. Astfel de măsuri includ politici specifice, care, printre altele, sunt dedicate promovării unor vehicule mai eficiente, a transferului modal către mersul cu bicicleta, a mersului pe jos și a transportului în comun, sau mobilitatea și planificarea urbană care să reducă cererea de transport. În plus, schemele care accelerează utilizarea unor vehicule noi și mai eficiente sau măsurile de politică ce promovează trecerea la combustibili cu niveluri scăzute de emisii, cu excepția schemelor sau a măsurilor de politică ce vizează utilizarea arderii directe a combustibililor fosili, care reduc consumul de energie pe kilometru sunt, de asemenea, potențial eligibile, sub rezerva respectării cerințelor de relevanță și de aditivitate prevăzute în prezenta directivă. Măsurile de politică ce promovează utilizarea vehiculelor noi pe bază de combustibili fosili nu ar trebui să se califice ca măsuri eligibile în temeiul obligației privind economiile de energie.
- (67) Măsurile luate de către statele membre în temeiul Regulamentului (UE) 2018/842 al Parlamentului European și al Consiliului¹ și care au drept rezultat îmbunătățiri verificabile și măsurabile sau estimabile ale eficienței energetice pot fi considerate pentru statele membre o modalitate eficientă din punctul de vedere al costurilor de a-și îndeplini obligația privind economiile de energie în temeiul prezentei directive.

¹ Regulamentul (UE) 2018/842 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 privind reducerea anuală obligatorie a emisiilor de gaze cu efect de seră de către statele membre în perioada 2021-2030 în vederea unei contribuții la acțiunile climatice de respectare a angajamentelor asumate în temeiul Acordului de la Paris și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 (JO L 156, 19.6.2018, p. 26).

- (68) Ca o alternativă la a solicita părților obligate să obțină cantitatea de economii cumulate de energie la nivelul utilizării finale impusă în temeiul obligației privind economiile de energie prevăzute în prezenta directivă, ar trebui să fie posibil ca statele membre, în schemele lor de obligații, să permită sau să impună părților obligate să contribuie la un fond național pentru eficiență energetică, care ar putea fi folosit pentru a implementa în mod prioritar măsuri de politică în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, al clienților vulnerabili, al persoanelor din gospodării cu venituri mici și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale.
- (69) Statele membre și părțile obligate ar trebui să utilizeze toate mijloacele și tehnologiile disponibile, cu excepția utilizării tehnologiilor de ardere directă a combustibililor fosili, pentru a realiza economiile cumulate de energie obligatorii la nivelul utilizării finale, inclusiv prin promovarea utilizării tehnologiilor inteligente și durabile în sisteme eficiente de încălzire și de răcire centralizată, a unei infrastructuri eficiente de încălzire și răcire, a clădirilor, vehiculelor electrice și industriilor eficiente și inteligente și a auditurilor energetice sau a sistemelor de gestionare echivalente, cu condiția ca economiile de energie declarate să respecte prezenta directivă. Statele membre ar trebui să urmărească un nivel ridicat de flexibilitate în conceperea și în punerea în aplicare a măsurilor de politică alternative. Statele membre ar trebui să încurajeze acțiuni care duc la economii de energie pe parcursul unei durate lungi de viață.
- (70) Măsurile vizând eficiența energetică pe termen lung continuă să asigure realizarea unor economii de energie după 2020, însă, pentru a contribui la obiectivul de eficiență energetică al Uniunii pentru 2030, aceste măsuri ar trebui să asigure realizarea de noi economii după 2020. Pe de altă parte, economiile de energie realizate după 31 decembrie 2020 nu ar trebui să fie luate în considerare la calcularea obligațiilor privind economiile cumulate de energie la nivelul utilizării finale pentru perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2014 și 31 decembrie 2020.

(71) Adiționalitatea este un principiu fundamental care stă la baza obligației privind economiile de energie prevăzute în prezenta directivă, în măsura în care garantează că statele membre pun în aplicare politici și măsuri special concepute în scopul îndeplinirii obligației privind economiile de energie. Noile economii ar trebui să fie suplimentare față de scenariul de statu-quo, motiv pentru care economiile care s-ar fi produs oricum nu ar trebui să fie luate în considerare la calcularea îndeplinirii obligației privind economiile de energie. Pentru a calcula impactul măsurilor introduse, ar trebui luate în considerare numai economiile nete, măsurate ca modificări ale consumului de energie care pot fi atribuite în mod direct măsurii de eficiență energetică în cauză, implementată în scopul îndeplinirii obligației privind economiile de energie prevăzute în prezenta directivă. Pentru a calcula economiile nete, statele membre ar trebui să stabilească un scenariu de referință cu privire la modul în care ar evolua situația în absența măsurii în cauză. Măsura de politică în cauză ar trebui evaluată în raport cu acest nivel de referință. Statele membre ar trebui să țină seama de cerințele minime prevăzute de cadrul legislativ relevant la nivelul Uniunii și de faptul că în același interval de timp pot fi duse la îndeplinire și alte măsuri de politică, care ar putea avea de asemenea un impact asupra cantității economiilor de energie, astfel că nu toate modificările observate de la introducerea unei anumite măsuri de politică pot fi atribuite exclusiv măsurii de politică respective. Acțiunile părții obligate, participante sau mandatate ar trebui de fapt să contribuie la realizarea economiilor de energie declarate pentru a se asigura îndeplinirea cerinței de relevanță.

- (72) Este important să se aibă în vedere, după caz, toate etapele lanțului energetic la calcularea economiilor de energie pentru a crește potențialul de economii de energie în transportul și distribuția de energie electrică. Studiile și consultarea părților interesate au evidențiat un potențial semnificativ. Cu toate acestea, condițiile fizice și economice sunt destul de diferite de la un stat membru la altul și, adesea, în cadrul mai multor state membre și există un număr mare de operatori de sistem. Aceste circumstanțe indică o abordare descentralizată, în conformitate cu principiul subsidiarității. Autoritățile naționale de reglementare dețin cunoștințele, competențele juridice și capacitatea administrativă necesare pentru a promova dezvoltarea unei rețele de energie electrică eficiente din punct de vedere energetic. Entități precum Rețeaua europeană a operatorilor de transport și de sistem pentru energie electrică (ENTSO-E) și Entitatea europeană pentru operatorii de distribuție pot oferi, de asemenea, contribuții utile la adoptarea măsurilor de eficiență energetică și ar trebui să își sprijine membrii în vederea acestei adoptări.
- (73) Considerații similare se aplică în cazul numărului foarte mare de operatori de sisteme de gaze naturale. Rolul gazelor naturale și rata de aprovizionare și de acoperire a teritoriului variază foarte mult în rândul statelor membre. În aceste cazuri, autoritățile naționale de reglementare sunt cele mai în măsură să monitorizeze și să orienteze evoluția sistemului către o eficiență sporită, iar entități precum Rețeaua europeană a operatorilor de transport și de sistem de gaze naturale pot oferi contribuții utile la adoptarea măsurilor de eficiență energetică și ar trebui să își sprijine membrii în vederea acestei adoptări.

- (74) Rolul SSE-urilor este important pentru dezvoltarea, proiectarea, construirea și organizarea finanțării proiectelor care economisesc energie și reduc atât costurile energiei, cât și costurile de exploatare și întreținere în sectoare precum clădirile, industria și transporturile.
- (75) Este deosebit de important să se țină seama de legătura apă-energie pentru a aborda interdependența utilizării energiei și a apei și presiunea crescândă asupra celor două resurse. Gestionarea eficace a apei poate aduce o contribuție semnificativă la economiile de energie, oferind nu numai avantaje climatice, ci și beneficii economice și sociale. Sectorul apei și cel al apelor uzate reprezintă 3,5 % din consumul de energie electrică în Uniune și se estimează că respectiva pondere va crește. În același timp, scurgerile de apă reprezintă 24 % din consumul total de apă în Uniune, iar sectorul energetic este cel mai mare consumator de apă, reprezentând 44 % din consum. Potențialul realizării de economii de energie prin utilizarea tehnologiilor și a proceselor inteligente la nivelul tuturor ciclurilor de apă industriale, rezidențiale și comerciale și al aplicațiilor aferente ar trebui explorat pe deplin și concretizat ori de câte ori trebuie să se țină seama de eficacitatea din punctul de vedere al costurilor și de principiul „eficiența energetică înainte de toate”. Pe lângă aceasta, tehnologiile avansate de irigare, tehnologiile de colectare a apei pluviale și tehnologiile de reutilizare a apei ar putea reduce în mod substanțial consumul de apă în agricultură, clădiri și industrie, precum și energia utilizată pentru tratarea și transportul acesteia.

(76) Conform articolului 9 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), politicile Uniunii privind eficiența energetică ar trebui să fie favorabile incluziunii și, prin urmare, ar trebui să asigure faptul că măsurile vizând eficiența energetică sunt accesibile în mod egal tuturor consumatorilor afectați de sărăcie energetică. Îmbunătățirile în ceea ce privește eficiența energetică ar trebui să fie implementate în mod prioritar în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, al clienților vulnerabili și al utilizatorilor finali, precum și în rândul persoanelor din gospodării cu venituri mici sau medii, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale, al persoanelor în vârstă și al persoanelor care locuiesc în zone rurale sau îndepărtate sau în regiunile ultraperiferice. În acest context, ar trebui să se acorde o atenție specială anumitor grupuri care prezintă un risc mai mare de a fi afectate de sărăcie energetică sau sunt mai susceptibile să sufere impactul advers al sărăciei energetice, precum femeile, persoanele cu handicap, persoanele în vârstă, copiii și persoanele cu origine rasială sau etnică minoritară. Statele membre pot solicita părților obligate să includă în măsurile de economisire a energiei obiective sociale în legătură cu sărăcia energetică, iar această posibilitate a fost deja extinsă la măsuri de politică alternative și la fonduri naționale pentru eficiență energetică. Aceasta ar trebui să fie transformată într-o obligație de a proteja și de a responsabiliza clienții vulnerabili și utilizatorii finali și de a atenua sărăcia energetică, permițând în același timp statelor membre să mențină o flexibilitate deplină în ceea ce privește tipul măsurilor de politică, dimensiunea, domeniul de aplicare și conținutul acestora. Dacă o schemă de obligații în materie de eficiență energetică nu permite măsuri care se referă la consumatori individuali de energie, statul membru poate lua măsuri pentru a atenua sărăcia energetică exclusiv prin intermediul unor măsuri de politică alternative. În cadrul mixului lor de politici, statele membre ar trebui să se asigure că alte măsuri de politică nu au un efect advers asupra persoanelor afectate de sărăcie energetică, al clienților vulnerabili, al utilizatorilor finali și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale. Statele membre ar trebui să utilizeze în mod optim investițiile din fonduri publice în măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice, inclusiv instrumentele financiare și de finanțare instituite la nivelul Uniunii.

- (77) Fiecare stat membru ar trebui să definească conceptul de clienți vulnerabili, care poate face referire la sărăcia energetică și, printre altele, la interzicerea debranșării acestor clienți, în situații critice, de la energia electrică. Conceptul de clienți vulnerabili poate include nivelurile veniturilor, ponderea cheltuielilor cu energia în venitul disponibil, eficiența energetică a locuințelor, dependența critică de echipamente electrice, din motive de sănătate, vârstă sau alte criterii. Acest lucru permite statelor membre să includă persoanele din gospodării cu venituri mici.

- (78) Potrivit Recomandării (UE) 2020/1563, aproximativ 34 de milioane de gospodării din Uniune nu au fost în măsură să își încălzească locuința în mod adecvat în 2019. Pactul verde european pune pe primul loc dimensiunea socială a tranziției, angajându-se să respecte principiul „nimeni nu este lăsat în urmă”. Tranziția verde, inclusiv tranziția către o energie curată, afectează femeile și bărbații în mod diferit și poate avea un impact deosebit asupra unor grupuri dezavantajate, între care persoanele cu handicap. Prin urmare, măsurile vizând eficiența energetică trebuie să se afle în centrul oricăror strategii eficiente din punctul de vedere al costurilor de abordare a sărăciei energetice și a vulnerabilității consumatorilor și sunt complementare politicilor de securitate socială la nivelul statelor membre. Pentru a se asigura faptul că măsurile vizând eficiența energetică atenuează sărăcia energetică pentru chiriași în mod durabil, ar trebui să se ia în considerare eficiența acestor măsuri din punctul de vedere al costurilor, precum și accesibilitatea acestora din punct de vedere financiar pentru proprietari și chiriași, și ar trebui să fie garantat, la nivel de stat membru, un sprijin financiar și tehnic adecvat pentru astfel de măsuri. Statele membre ar trebui să acorde sprijin la nivel local și regional pentru identificarea și atenuarea sărăciei energetice. Parcul imobiliar al Uniunii trebuie să fie convertit, pe termen lung, în clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero, în conformitate cu obiectivele Acordului de la Paris. Ratele actuale de renovare a clădirilor sunt insuficiente, iar clădirile ocupate de cetățeni cu venituri scăzute, care sunt afectați de sărăcie energetică, sunt cele la care se ajunge cel mai greu. Măsurile prevăzute în prezenta directivă cu privire la obligațiile privind economiile de energie, schemele de obligații în ceea ce privește eficiența energetică și măsurile de politică alternative sunt, prin urmare, deosebit de importante.
- (79) Statele membre ar trebui să depună eforturi pentru a se asigura că măsurile de promovare sau facilitare a eficienței energetice, în special cele care vizează clădirile și mobilitatea, nu duc la o creștere disproporționată a costului serviciilor legate de astfel de măsuri sau la o mai mare excluziune socială.

(80) Pentru a valorifica potențialul de economisire a energiei în anumite segmente ale pieței unde auditurile energetice nu sunt în general oferite cu titlu comercial, cum ar fi întreprinderile mici și mijlocii (IMM), statele membre ar trebui să elaboreze programe care să încurajeze și să sprijine IMM-urile să se supună unor audituri energetice și să pună în aplicare recomandările formulate în urma respectivelor audituri energetice. Auditurile energetice ar trebui să aibă un caracter obligatoriu și periodic pentru întreprinderile cu un consum mediu anual de energie care se situează peste un anumit prag, întrucât economiile de energie pot fi semnificative. Auditurile energetice ar trebui să țină seama de standardele europene sau internaționale relevante, precum EN ISO 50001 (sisteme de management al energiei) sau EN 16247-1 (audituri energetice) sau, în cazul în care includ un audit energetic, EN ISO 14000 (sisteme de management de mediu), fiind astfel în conformitate și cu prezenta directivă, care nu depășește cerințele prevăzute în standardele relevante respective. În prezent se află în curs de elaborare un standard european specific privind auditurile energetice. Auditurile energetice pot fi efectuate în mod de sine-stătător sau pot face parte dintr-un sistem mai amplu de management de mediu sau dintr-un contract de performanță energetică. În toate aceste cazuri, sistemele respective ar trebui să respecte cerințele minime prevăzute în prezenta directivă. În plus, anumite mecanisme și scheme instituite pentru a monitoriza emisiile și consumul de combustibil al anumitor operatori de transport, de exemplu EU ETS, în temeiul dreptului Uniunii, pot fi considerate compatibile cu auditurile energetice, inclusiv în cadrul sistemelor de gestionare a energiei, dacă respectă cerințele minime prevăzute în prezenta directivă. Pentru întreprinderile care pun deja în aplicare obligația de audit energetic, auditurile energetice ar trebui să fie efectuate în continuare cel puțin o dată la patru ani de la data auditului energetic anterior, în conformitate cu prezenta directivă.

- (81) Statele membre ar putea stabili orientări pe care să le urmeze întreprinderile atunci când pun în aplicare măsuri pentru a realiza economiile anuale noi identificate în auditul energetic.
- (82) Consumul mediu al întreprinderii ar trebui să fie criteriul definitoriu pentru aplicarea sistemelor de gestionare a energiei și a auditurilor energetice, pentru a spori sensibilitatea acestor mecanisme în vederea identificării oportunităților relevante de economii de energie eficiente din punctul de vedere al costurilor. O întreprindere care se situează sub pragurile de consum definite pentru sistemele de gestionare a energiei și pentru auditurile energetice ar trebui încurajată să se supună auditurilor energetice și să implementeze recomandările rezultate în urma acestor audituri.
- (83) În cazul în care auditurile energetice sunt efectuate de către experți interni, pentru a li se garanta independența, aceștia nu ar trebui să fie direct implicați în activitatea auditată.
- (84) Statele membre ar trebui să promoveze punerea în aplicare a sistemelor de gestionare a energiei și a auditurilor energetice în cadrul administrației publice la nivel național, regional și local.

(85) Sectorul TIC este un alt sector important care beneficiază de o atenție sporită. În 2018, consumul de energie al centrelor de date din Uniune a fost de 76,8 TWh. Se preconizează că acesta va crește la 98,5 TWh până în 2030, ceea ce reprezintă o creștere de 28 %. Această creștere în termeni absoluți poate fi observată și în termeni relativi: în Uniune, centrele de date au reprezentat 2,7 % din cererea de energie electrică în 2018 și vor ajunge să reprezinte 3,21 % până în 2030 dacă dezvoltarea continuă pe traiectoria actuală. Strategia digitală a Uniunii a evidențiat deja necesitatea unor centre de date foarte eficiente din punct de vedere energetic și sustenabile și solicită adoptarea unor măsuri de transparență pentru operatorii de telecomunicații în ceea ce privește amprenta lor de mediu. Pentru a promova dezvoltarea durabilă în sectorul TIC, în special a centrelor de date, statele membre ar trebui să solicite colectarea și publicarea datelor care sunt relevante pentru performanța energetică, amprenta de apă și flexibilitatea cererii ale centrelor de date, pe baza unui model comun la nivelul Uniunii. Statele membre ar trebui să solicite colectarea și publicarea numai a datelor privind centrele de date cu o amprentă semnificativă, în cazul cărora proiectarea adecvată sau intervențiile în materie de eficiență pentru, respectiv, instalațiile noi sau cele existente pot duce la o scădere considerabilă a consumului de energie și de apă, la o creștere a eficienței sistemelor care promovează decarbonizarea rețelei sau la reutilizarea căldurii reziduale în instalațiile și rețelele de energie termică din apropiere. Pe baza datelor colectate și ținând seama, de asemenea, de inițiativele deja existente în acest sector, ar putea fi stabiliți indicatori de sustenabilitate a centrelor de date.

- (86) Obligația de raportare se aplică acelor centre de date care ating pragul prevăzut în prezenta directivă. În toate cazurile și în mod specific pentru centrele de date fizice ale întreprinderilor, obligația de raportare ar trebui înțeleasă ca făcând referire la spațiile și echipamentele care servesc în principal sau exclusiv pentru funcțiile legate de date (săli pentru servere), inclusiv echipamentele asociate necesare, de exemplu răcire, iluminat, ansambluri de baterii sau surse de alimentare neîntreruptibile asociate. Orice echipament informatic care este amplasat sau instalat în principal în spații de acces public, de uz comun sau de birouri sau care sprijină alte funcții instituționale, cum ar fi stațiile de lucru, laptopurile, fotocopiatoarele, senzorii, echipamentele de securitate, bunurile electrocasnice de culoare albă sau aparatele audiovizuale, ar trebui să fie exceptat de la obligația de raportare. Aceeași exceptare ar trebui să se aplice și echipamentelor aferente serverelor, de conectare în rețea, de stocare și altor echipamente asociate amplasate din loc în loc într-un sit, cum ar fi serverele unice, rackurile unice sau punctele Wi-Fi și punctele de rețea.

- (87) Datele colectate ar trebui utilizate pentru a măsura cel puțin unele dimensiuni de bază ale unui centru de date sustenabil, și anume cât de eficient utilizează energia, cât din această energie provine din surse regenerabile, reutilizarea căldurii reziduale pe care o produce, eficacitatea răcirii, eficacitatea utilizării carbonului și utilizarea apei dulci. Datele colectate și indicatorii de sustenabilitate ar trebui să sensibilizeze proprietarii și operatorii de centre de date, producătorii de echipamente, dezvoltatorii de software și de servicii, utilizatorii serviciilor de centre de date la toate nivelurile, precum și entitățile și organizațiile care implementează, utilizează sau achiziționează servicii de tip cloud și de centru de date. De asemenea, datele colectate și indicatorii de sustenabilitate ar trebui să ofere încredere cu privire la îmbunătățirile efective în urma eforturilor și a măsurilor de sporire a sustenabilității în centrele de date noi sau existente. În fine, datele și indicatorii respectivi ar trebui utilizați ca bază pentru o planificare și un proces decizional transparent și bazate pe dovezi. Comisia ar trebui să evalueze eficiența centrelor de date pe baza informațiilor comunicate de centrele de date obligate.
- (88) Pe baza unei evaluări, atunci când stabilește parteneriatele sectoriale posibile în materie de eficiență energetică, Comisia ar trebui să reunească principalele părți interesate, inclusiv organizații neguvernamentale și parteneri sociali, din sectoare precum TIC, transporturile, finanțele și clădirile, într-un mod incluziv și reprezentativ.

- (89) Reducerea cheltuielilor pentru consumul de energie ar trebui realizată prin sprijinirea consumatorilor în vederea reducerii consumului lor de energie prin reducerea nevoilor energetice ale clădirilor și prin îmbunătățirea eficienței aparatelor electrocasnice, care ar trebui combinate cu disponibilitatea unor moduri de transport cu consum redus de energie, integrate în transportul public, în mobilitatea partajată și în deplasările cu bicicleta. Statele membre ar trebui, de asemenea, să aibă în vedere îmbunătățirea conectivității în zonele rurale și îndepărtate.
- (90) Este esențial să fie sensibilizați toți cetățenii Uniunii cu privire la beneficiile creșterii eficienței energetice și să se furnizeze acestora informații precise referitoare la modalitățile prin care aceasta poate fi realizată. Cetățenii de toate vârstele ar trebui să fie de asemenea implicați în tranziția energetică prin intermediul Pactului climatic european și al Conferinței privind viitorul Europei. Creșterea eficienței energetice este, de asemenea, foarte importantă pentru securitatea aprovizionării cu energie a Uniunii, prin reducerea dependenței sale de importul de combustibili din țări terțe.
- (91) Costurile și beneficiile tuturor măsurilor de eficiență energetică luate, inclusiv perioadele de recuperare a investiției, ar trebui să fie pe deplin transparente pentru consumatori.
- (92) La punerea în aplicare a prezentei directive și la luarea altor măsuri în domeniul eficienței energetice, statele membre ar trebui să acorde o atenție deosebită sinergiilor dintre măsurile vizând eficiența energetică și utilizarea eficientă a resurselor naturale, în conformitate cu principiile economiei circulare.

- (93) Profitând de noile tehnologii și modele de afaceri, statele membre ar trebui să se străduiască să promoveze și să faciliteze adoptarea de măsuri vizând eficiența energetică, inclusiv prin intermediul unor servicii energetice inovatoare pentru clienții mari și mici.
- (94) Este necesar să se prevadă un feedback frecvent și consolidat referitor la consumul de energie, atunci când acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic și eficient din punctul de vedere al costurilor având în vedere dispozitivele de măsurare existente. Prezenta directivă clarifică faptul că eficiența subcontorizării din punctul de vedere al costurilor depinde de măsura în care costurile aferente sunt proporționale cu economiile de energie potențiale. La evaluarea măsurii în care subcontorizarea este eficientă din punctul de vedere al costurilor, se poate ține seama de efectul altor măsuri concrete planificate pentru o anumită clădire, cum ar fi orice renovare viitoare.
- (95) Prezenta directivă clarifică, de asemenea, faptul că drepturile legate de facturare, precum și informațiile privind facturarea sau consumul ar trebui să se aplice consumatorilor de încălzire, de răcire sau de apă caldă menajeră furnizată de o sursă centrală, chiar dacă aceștia nu au o relație contractuală directă, individuală, cu un furnizor de energie.
- (96) Pentru a asigura transparența contabilizării consumului individual de energie termică și pentru a facilita astfel implementarea subcontorizării, statele membre ar trebui să se asigure că au instituit norme naționale transparente și disponibile publicului privind repartizarea costurilor pentru consumul de încălzire, de răcire și de apă caldă menajeră în clădirile cu mai multe apartamente și în clădirile mixte. Pe lângă transparență, statele membre ar putea avea în vedere luarea unor măsuri pentru a consolida concurența în ceea ce privește furnizarea de servicii de subcontorizare, contribuind astfel la asigurarea faptului că toate costurile suportate de utilizatorii finali sunt rezonabile.

- (97) Contoarele de căldură și repartitoarele de costuri pentru energia termică nou-instalate ar trebui să poată fi citite de la distanță pentru a asigura furnizarea frecventă și eficientă din punctul de vedere al costurilor a informațiilor referitoare la consum. Dispozițiile prezentei directive referitoare la: contorizarea încălzirii, a răcirii și a apei calde menajere; subcontorizarea și repartizarea costurilor pentru încălzire, pentru răcire și pentru apa caldă menajeră; cerințele privind citirea la distanță; informații privind facturarea și consumul pentru încălzire și răcire și pentru apa caldă menajeră; costurile de acces la informațiile privind contorizarea, facturarea și consumul pentru încălzire, răcire și apa caldă menajeră; precum și cerințele minime privind informațiile referitoare la facturare și la consumul de încălzire, răcire și apă caldă menajeră sunt destinate să se aplice numai încălzirii, răcirii și apei calde menajere furnizate dintr-o sursă centrală. Statele membre sunt libere să decidă dacă tehnologiile *walk-by* sau *drive-by* pot fi considerate că ar permite sau nu citirea de la distanță. Dispozitivele care pot fi citite de la distanță nu necesită accesul la apartamente sau unități individuale pentru a putea fi citite.
- (98) Statele membre ar trebui să țină cont de faptul că punerea în aplicare cu succes a noilor tehnologii pentru măsurarea consumului de energie necesită investiții sporite în educație și în competențe atât pentru utilizatori, cât și pentru furnizorii de energie.

- (99) Informațiile privind facturarea și situațiile anuale reprezintă mijloace importante de informare a clienților referitor la consumul lor de energie. Datele privind consumul și costurile pot, de asemenea, să transmită alte informații care îi ajută pe consumatori să își compare contractul actual cu alte oferte și să utilizeze sisteme de gestionare a plângerilor și mecanisme alternative de soluționare a litigiilor. Cu toate acestea, având în vedere că litigiile legate de facturare reprezintă o sursă frecventă de plângeri ale consumatorilor și un factor care contribuie la niveluri scăzute persistente de satisfacție și de implicare ale consumatorilor în relația lor cu furnizorii lor de energie, este necesar ca facturile să fie mai simple, mai clare și mai ușor de înțeles, asigurând totodată faptul că instrumentele separate, cum ar fi informațiile privind facturarea, instrumentele de informare și situațiile anuale, furnizează toate informațiile necesare pentru a le permite consumatorilor să își regleze consumul de energie, să compare ofertele și să schimbe furnizorii.
- (100) La elaborarea măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice, statele membre ar trebui să țină seama în mod corespunzător de necesitatea de a se asigura buna funcționare a pieței interne și punerea în aplicare coerentă a acquis-ului, în conformitate cu TFUE.

(101) Cogenerarea de înaltă eficiență și încălzirea și răcirea centralizată eficientă prezintă un potențial semnificativ de economisire a energiei primare în Uniune. Statele membre ar trebui să realizeze o evaluare cuprinzătoare a potențialului cogenerării de înaltă eficiență și al încălzirii și răcirii centralizate eficiente. Aceste evaluări ar trebui să fie în concordanță cu planurile naționale integrate privind energia și clima și cu strategiile de renovare pe termen lung ale statelor membre și ar putea include traiectorii care să conducă la un sector național de încălzire și răcire bazat pe energie din surse regenerabile și pe căldură reziduală, într-un interval de timp compatibil cu realizarea obiectivului neutralității climatice. Noile instalații de producere a energiei electrice și instalațiile existente substanțial reabilite sau a căror licență ori autorizație de funcționare este actualizată ar trebui, sub rezerva unei analize cost-beneficiu care arată un surplus cost-beneficiu, să fie echipate cu unități de cogenerare de înaltă eficiență care să recupereze căldura reziduală rezultată în urma producerii de energie electrică. În mod similar, și alte instalații cu intrări de energie medii substanțiale la nivel anual ar trebui să fie dotate cu soluții tehnice de utilizare a căldurii reziduale generate de instalație, în cazul în care analiza cost-beneficiu arată un surplus cost-beneficiu. Căldura reziduală poate fi transportată acolo unde este solicitată prin intermediul rețelelor de încălzire centralizată. Evenimentele care determină o cerință pentru aplicarea criteriilor de autorizare vor fi, în general, de așa natură încât să determine și cerințe privind permisele în temeiul Directivei 2010/75/UE și privind autorizarea în temeiul Directivei (UE) 2019/944.

- (102) Ar putea fi oportun ca centralele electrice destinate să utilizeze stocarea geologică permisă în temeiul Directivei 2009/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului¹ să fie amplasate în locuri în care valorificarea căldurii reziduale prin cogenerarea de înaltă eficiență sau prin aprovizionarea unei rețele de încălzire sau răcire centralizată nu este eficientă din punctul de vedere al costurilor. Prin urmare, statele membre ar trebui să poată scuti aceste centrale de obligația de a efectua o analiză cost-beneficiu pentru dotarea centralei cu echipamente care permit valorificarea căldurii reziduale prin intermediul unei unități de cogenerare de înaltă eficiență. Ar trebui să fie de asemenea posibil ca centralele electrice cu sarcină de vârf și cele de rezervă care sunt planificate să funcționeze sub 1 500 de ore de funcționare pe an ca medie mobilă pe o perioadă de cinci ani să fie scutite de cerința de a furniza și căldură.
- (103) Este oportun ca statele membre să încurajeze introducerea unor măsuri și proceduri pentru promovarea instalațiilor de cogenerare cu o putere termică nominală totală mai mică de 5 MW, în vederea stimulării producerii distribuite de energie.
- (104) Pentru a implementa evaluări cuprinzătoare la nivel național, statele membre ar trebui să încurajeze evaluarea potențialului de cogenerare de înaltă eficiență și de încălzire și răcire centralizată eficientă la nivel regional și local. Statele membre ar trebui să ia măsuri pentru a promova și a facilita realizarea potențialului identificat, eficient din punctul de vedere al costurilor, de cogenerare de înaltă eficiență și de încălzire și răcire centralizată eficientă.

¹ Directiva 2009/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind stocarea geologică a dioxidului de carbon și de modificare a Directivei 85/337/CEE a Consiliului, precum și a Directivelor 2000/60/CE, 2001/80/CE, 2004/35/CE, 2006/12/CE, 2008/1/CE și a Regulamentului (CE) nr. 1013/2006 ale Parlamentului European și ale Consiliului (JO L 140, 5.6.2009, p. 114).

- (105) Cerințele privind încălzirea și răcirea centralizată eficientă ar trebui să fie consecvente cu obiectivele pe termen lung ale politicii privind clima și cu standardele și prioritățile Uniunii în materie de climă și de mediu și ar trebui să respecte principiul de „a nu prejudicia în mod semnificativ” în sensul Regulamentului (UE) 2020/852. Toate sistemele de încălzire și răcire centralizată ar trebui să vizeze îmbunătățirea capacității de a interacționa cu alte părți ale sistemului energetic pentru a optimiza utilizarea energiei și pentru a preveni risipa de energie prin utilizarea întregului potențial al clădirilor de a stoca răcoare sau căldură, inclusiv surplusul de căldură din infrastructurile de servicii și din centrele de date din apropiere. Din acest motiv, sistemele eficiente de încălzire și răcire centralizată ar trebui să asigure creșterea eficienței de utilizare a energiei primare și o integrare progresivă a energiei din surse regenerabile și a căldurii și răcorii reziduale, astfel cum sunt definite în Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului¹. Prin urmare, prezenta directivă introduce progresiv cerințe mai stricte pentru furnizarea de încălzire și de răcire, care ar trebui să fie aplicabile pe parcursul anumitor perioade de timp stabilite și să se aplice în mod permanent începând de la 1 ianuarie 2050.
- (106) Principiile de calculare a ponderii căldurii sau răcorii din surse regenerabile de energie în încălzirea și răcirea centralizată eficientă ar trebui să fie în concordanță cu Directiva (UE) 2018/2001 și cu metodologiile Eurostat de raportare statistică. În temeiul articolului 7 alineatul (1) din Directiva (UE) 2018/2001, consumul final brut de energie din surse regenerabile include consumul final brut de energie din surse regenerabile din sectorul încălzirii și răcirii. Consumul final brut de energie pentru căldură sau răcoare în sistemul centralizat de încălzire sau răcire este egal cu cantitatea de energie pentru căldură sau răcoare furnizată în rețeaua care deserveste consumatorii finali sau distribuitorii de energie.

¹ Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (JO L 328, 21.12.2018, p. 82).

- (107) Pompele de căldură sunt importante pentru decarbonizarea sistemului de furnizare a încălzirii și răcirii, inclusiv în cazul încălzirii centralizate. Metodologia stabilită în anexa VII la Directiva (UE) 2018/2001 prevede norme pentru contabilizarea energiei captate de pompele de căldură ca fiind energie din surse regenerabile și previne dubla contabilizare a energiei electrice din surse regenerabile. În scopul calculării ponderii energiei din surse regenerabile într-o rețea de încălzire centralizată, toată căldura care provine de la pompa de căldură și care intră în rețea ar trebui să fie contabilizată ca energie din surse regenerabile, cu condiția ca pompa de căldură să îndeplinească la momentul instalării sale criteriile minime de eficiență prevăzute în anexa VII la Directiva (UE) 2018/2001.
- (108) Cogenerarea de înaltă eficiență a fost definită de economiile de energie obținute din producerea combinată în locul producerii separate de căldură și energie electrică. Cerințele privind cogenerarea de înaltă eficiență ar trebui să fie consecvente cu obiectivele pe termen lung ale politicii privind clima. Definițiile cogenerării și ale cogenerării de înaltă eficiență utilizate în legislația Uniunii nu ar trebui să aducă atingere utilizării diferitelor definiții din legislația națională în alte scopuri decât cele vizate de legislația în cauză a Uniunii. Pentru a se maximiza economiile de energie și pentru a se evita pierderea oportunităților de economisire a energiei, ar trebui acordată cea mai mare atenție condițiilor de exploatare a unităților de cogenerare.

- (109) Pentru a se asigura transparența și a permite clienților finali să aleagă între energia electrică produsă prin cogenerare și energia electrică produsă prin alte tehnici, originea cogenerării de înaltă eficiență ar trebui garantată pe baza valorilor de referință armonizate privind eficiența energetică. Sistemele privind garanțiile de origine nu implică în sine dreptul de a beneficia de pe urma mecanismelor naționale de sprijin. Este important ca toate formele de energie electrică produsă prin cogenerare de înaltă eficiență să fie acoperite de garanțiile de origine. Garanțiile de origine ar trebui să fie diferențiate de certificatele care pot fi preschimbate.
- (110) Ar trebui luată în considerare structura specifică a cogenerării și a sectoarelor de încălzire și răcire centralizată, care includ numeroși producători care sunt IMM-uri, în special în momentul reexaminării procedurilor administrative pentru obținerea permisiunii de a construi capacitatea de cogenerare sau rețele asociate, în aplicarea principiului „a gândi mai întâi la scară mică”.
- (111) Majoritatea întreprinderilor Uniunii sunt IMM-uri. Acestea prezintă un potențial enorm de economisire a energiei pentru Uniune. Pentru a le ajuta să adopte măsuri privind eficiența energetică, statele membre ar trebui să stabilească un cadru favorabil menit să ofere IMM-urilor asistență tehnică și informații mai bine orientate.

- (112) Pe baza unor criterii obiective, transparente și nediscriminatorii, statele membre ar trebui să stabilească norme care să reglementeze suportarea și împărțirea costurilor privind conectările la rețea și consolidările de rețea, precum și norme privind adaptările tehnice necesare pentru a integra noii producători de energie electrică produsă prin cogenerare de înaltă eficiență, luând în considerare codurile și orientările de rețea dezvoltate în conformitate cu Regulamentele (UE) 2019/943¹ și (CE) nr. 715/2009 ale Parlamentului European și ale Consiliului². Producătorii de energie electrică produsă prin cogenerare de înaltă eficiență ar trebui să aibă posibilitatea de a emite o invitație la licitație pentru lucrările de conectare. Ar trebui facilitat accesul la sistemul rețelei pentru energia electrică produsă prin cogenerare de înaltă eficiență, în special pentru unitățile de cogenerare de mică putere și pentru unitățile de microcogenerare. În conformitate cu articolul 3 alineatul (2) din Directiva 2009/73/CE și cu articolul 9 alineatul (2) din Directiva (UE) 2019/944, statele membre au posibilitatea de a impune obligații de serviciu public, inclusiv referitoare la eficiența energetică, întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul energiei electrice, respectiv în sectorul gazelor.
- (113) Este necesar să se stabilească dispoziții privind facturarea, punctul unic de contact, soluționarea alternativă a litigiilor, sărăcia energetică și drepturile contractuale de bază, cu scopul de a le alinia, acolo unde este cazul, la dispozițiile relevante privind energia electrică în temeiul Directivei (UE) 2019/944, pentru a consolida protecția consumatorilor și a permite clienților finali să primească informații mai frecvente, clare și actualizate cu privire la consumul lor de încălzire, de răcire și de apă caldă menajeră, precum și să își regleze consumul de energie.

¹ Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică (JO L 158, 14.6.2019, p. 54).

² Regulamentul (CE) nr. 715/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețelele pentru transportul gazelor naturale și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1775/2005 (JO L 211, 14.8.2009, p. 36).

- (114) Prezenta directivă consolidează protecția consumatorilor prin introducerea unor drepturi contractuale de bază pentru încălzirea, răcirea și apa caldă menajeră centralizată, care sunt coerente cu nivelul drepturilor, protecției și abilitării introdus de Directiva (UE) 2019/944 pentru clienții finali în sectorul energiei electrice. Consumatorilor ar trebui să li se pună la dispoziție informații clare și lipsite de ambiguitate cu privire la drepturile lor. Există o serie de factori care împiedică consumatorii să acceseze și să înțeleagă diferitele surse de informații despre piață pe care le au la dispoziție, precum și să acționeze pe baza acestora. Introducerea unor drepturi contractuale de bază poate contribui, printre altele, la înțelegerea corespunzătoare a nivelului de referință al calității serviciilor oferite în contract de către furnizor, inclusiv al calității și caracteristicilor energiei furnizate. În plus, aceasta poate contribui la reducerea la minimum a costurilor ascunse sau suplimentare care ar putea rezulta din introducerea fie a unor servicii actualizate, fie a unor noi servicii după semnarea contractului, fără înțelegerea clară și acordul din partea clientului. Aceste servicii ar putea viza, printre altele, energia furnizată, serviciile de contorizare și facturare, serviciile de achiziționare și instalare sau serviciile auxiliare și de întreținere, precum și costurile aferente rețelei, dispozitivelor de contorizare, echipamentelor locale de încălzire sau răcire. Cerințele vor contribui la îmbunătățirea comparabilității ofertelor și vor asigura același nivel al drepturilor contractuale de bază pentru toți cetățenii Uniunii în ceea ce privește încălzirea, răcirea și apa caldă menajeră, fără a restrânge competențele naționale.
- (115) În cazul unei debranșări planificate de la rețeaua de încălzire, răcire sau apă caldă menajeră, furnizorii ar trebui să ofere clienților în cauză informații adecvate cu privire la măsurile alternative, cum ar fi surse de sprijin pentru evitarea debranșării, sisteme de plată anticipată, audituri energetice, servicii de consultanță în domeniul energiei, planuri de plată alternative, consiliere pentru gestionarea datoriilor sau moratorii privind debranșarea.

- (116) O mai bună protecție a consumatorilor ar trebui garantată prin disponibilitatea unor mecanisme eficiente și independente de soluționare alternativă a litigiilor pentru toți consumatorii, cum ar fi un mediator pentru energie, un organism al consumatorilor sau o autoritate de reglementare. Prin urmare, statele membre ar trebui să instituie proceduri rapide și eficiente de tratare a plângerilor.
- (117) Ar trebui recunoscută și sprijinită în mod activ contribuția comunităților de energie din surse regenerabile, în temeiul Directivei (UE) 2018/2001, precum și a comunităților de energie ale cetățenilor, în temeiul Directivei (UE) 2019/944, la îndeplinirea obiectivelor Pactului verde european și ale Planului privind obiectivul climatic. Prin urmare, statele membre ar trebui să ia în considerare și să promoveze rolul comunităților de energie din surse regenerabile și al comunităților de energie ale cetățenilor. Aceste comunități pot ajuta statele membre să atingă obiectivele prezentei directive prin promovarea eficienței energetice la nivel local sau la nivel de gospodărie, precum și în clădirile publice în cooperare cu autoritățile locale. Ele pot implica și responsabiliza consumatorii și pot permite anumitor grupuri de consumatori casnici, inclusiv din zonele rurale și îndepărtate, să participe la proiecte și la intervenții în domeniul eficienței energetice care pot combina acțiunile cu investițiile în energia din surse regenerabile. Comunitățile de energie pot juca un rol important în educarea cetățenilor și în creșterea gradului de conștientizare al acestora cu privire la măsurile concepute pentru a realiza economii de energie. Dacă sunt sprijinite corespunzător de statele membre, comunitățile de energie pot ajuta la combaterea sărăciei energetice prin facilitarea proiectelor de eficiență energetică, a unui consum de energie redus și a unor tarife de furnizare mai scăzute.

- (118) Modificarea pe termen lung a comportamentului de consum energetic poate fi obținută prin responsabilizarea cetățenilor. Comunitățile de energie pot contribui la asigurarea unor economii de energie pe termen lung, în special în rândul gospodăriilor, și la o creștere a investițiilor durabile din partea cetățenilor și a întreprinderilor mici. Statele membre ar trebui să facă posibile astfel de acțiuni în rândul cetățenilor prin sprijinirea proiectelor și organizațiilor energetice comunitare. În plus, strategiile de implicare, cu participarea tuturor părților interesate relevante de la nivel național și local în procesul de elaborare a politicilor, pot face parte din planurile de decarbonizare locale sau regionale sau din planurile naționale de renovare a clădirilor, cu obiectivul de a crește gradul de conștientizare, de a obține feedback cu privire la politici și de a îmbunătăți acceptarea acestora de către public.
- (119) Ar trebui recunoscută contribuția ghișeelor unice sau a structurilor similare ca mecanisme care pot permite mai multor grupuri-țintă, inclusiv cetățenilor, IMM-urilor și autorităților publice, să conceapă și să implementeze proiecte și măsuri legate de tranziția către o energie curată. Contribuția ghișeelor unice poate fi foarte importantă pentru consumatorii vulnerabili, deoarece le-ar putea oferi acestora informații fiabile și accesibile cu privire la îmbunătățirile în materie de eficiență energetică. Această contribuție poate include furnizarea de consiliere și asistență tehnică, administrativă și financiară, facilitarea procedurilor administrative necesare sau a accesului la piețele financiare, orientări privind cadrul juridic al Uniunii și cel național, inclusiv normele și criteriile privind achizițiile publice, precum și taxonomia UE.

- (120) Comisia ar trebui să revizuiască impactul măsurilor sale de sprijinire a dezvoltării de platforme sau de forumuri, implicând, printre altele, organismele europene de dialog social, asupra promovării programelor de formare pentru eficiența energetică, și ar trebui să propună măsuri suplimentare, acolo unde este cazul. Comisia ar trebui, de asemenea, să încurajeze partenerii sociali europeni în discuțiile lor privind eficiența energetică, în special în ceea ce privește utilizatorii finali și clienții vulnerabili, inclusiv persoanele care sunt afectate de sărăcie energetică.
- (121) O tranziție justă către o Uniune neutră din punct de vedere climatic până în 2050 este un element central al Pactului verde european. Pilonul european al drepturilor sociale, proclamat în comun de Parlamentul European, de Consiliu și de Comisie la 17 noiembrie 2017, include energia printre serviciile esențiale pe care toată lumea are dreptul de a le accesa. Persoanele aflate într-o situație dificilă trebuie sprijinite pentru a avea acces la aceste servicii, mai ales în contextul presiunii inflaționiste și al creșterii semnificative a prețurilor la energie.
- (122) Este necesar să se asigure faptul că persoanele afectate de sărăcie energetică, clienții vulnerabili, persoanele din gospodării cu venituri mici și, acolo unde este cazul, persoanele care trăiesc în locuințe sociale sunt protejate și, în acest scop, responsabilizate să participe în mod activ la intervențiile și măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice, precum și la măsurile conexe de protecție a consumatorilor sau de informare pe care le implementează statele membre. Ar trebui elaborate campanii de sensibilizare țintite pentru a prezenta beneficiile eficienței energetice, precum și pentru a oferi informații despre sprijinul financiar disponibil.

- (123) Fondurile publice disponibile la nivelul Uniunii și la nivel național ar trebui investite strategic în măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice, în special în beneficiul persoanelor afectate de sărăcie energetică, al clienților vulnerabili, al persoanelor din gospodării cu venituri mici și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale. Statele membre ar trebui să profite de orice contribuție financiară pe care ar putea-o primi de la Fondul pentru atenuarea impactului social al acțiunilor climatice instituit prin Regulamentul (UE) 2023/955 al Parlamentului European și al Consiliului¹, precum și de veniturile obținute din certificate din cadrul EU ETS. Aceste venituri vor sprijini statele membre să își îndeplinească obligația de a implementa măsuri de eficiență energetică și măsuri de politică în temeiul obligației privind economiile de energie, în mod prioritar în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, al clienților vulnerabili, al persoanelor din gospodării cu venituri mici și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale, inclusiv al celor care locuiesc în regiuni rurale și îndepărtate.
- (124) Schemele naționale de finanțare ar trebui să fie completate de scheme adecvate de îmbunătățire a informării, furnizare de asistență tehnică și administrativă și facilitare a accesului la finanțare, care să permită utilizarea optimă a fondurilor disponibile, în special de către persoanele afectate de sărăcie energetică, de către clienții vulnerabili, de către persoanele din gospodării cu venituri mici și, acolo unde este cazul, de către persoanele care trăiesc în locuințe sociale.
- (125) Statele membre ar trebui să responsabilizeze și să protejeze toate persoanele în mod egal, indiferent de sex, gen, vârstă, handicap, rasă sau origine etnică, orientare sexuală, religie sau convingeri, precum și să asigure protecția adecvată a persoanelor celor mai afectate, a celor expuse unui risc mai mare de a fi afectate de sărăcie energetică sau a celor care sunt cele mai expuse efectelor adverse ale sărăciei energetice. În plus, statele membre ar trebui să se asigure că măsurile de eficiență energetică nu exacerbează inegalitățile existente, în special în ceea ce privește sărăcia energetică.

¹ Regulamentul (UE) 2023/955 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 mai 2023 de instituire a Fondului social pentru climă și de modificare a Regulamentului (UE) 2021/1060 (JO L 130, 16.5.2023, p. 1).

- (126) În temeiul articolului 15 alineatul (2) din Directiva 2012/27/UE, toate statele membre au efectuat o evaluare a potențialului de eficiență energetică al infrastructurii lor de gaze și energie electrică și au identificat măsuri și investiții concrete pentru introducerea în cadrul infrastructurii rețelei a unor îmbunătățiri ale eficienței energetice care să fie eficiente din punct de vedere al costurilor, stabilind și un calendar al introducerii acestora. Rezultatele acestor acțiuni reprezintă o bază solidă pentru aplicarea principiului „eficiența energetică înainte de toate” în deciziile lor de planificare a rețelei, de dezvoltare a rețelei și de investiții.
- (127) Autoritățile naționale de reglementare în domeniul energiei ar trebui să adopte o abordare integrată care să cuprindă economiile potențiale în sectoarele aprovizionării cu energie și utilizării finale. Fără a aduce atingere securității aprovizionării, integrării pieței și investițiilor anticipative în rețele offshore care sunt necesare pentru implementarea energiei din surse regenerabile offshore, autoritățile naționale de reglementare din domeniul energiei ar trebui să se asigure că principiul „eficiența energetică înainte de toate” este aplicat în cadrul proceselor de planificare și al proceselor decizionale și că tarifele de rețea și reglementările stimulează îmbunătățirea eficienței energetice. De asemenea, statele membre ar trebui să se asigure că operatorii de transport și de sistem și operatorii de distribuție țin seama de principiul „eficiența energetică înainte de toate”. Acest lucru ar ajuta operatorii de transport și de sistem și operatorii de distribuție să ia în considerare soluții mai bune în materie de eficiență energetică pentru achizițiile de resurse din perspectiva cererii și costurile suplimentare aferente, precum și impactul socioeconomic și de mediu al diferitelor investiții în rețea și planuri de exploatare. O asemenea abordare necesită o trecere de la perspectiva restrânsă a eficienței economice la cea a unei bunăstări sociale maxime. Principiul „eficiența energetică înainte de toate” ar trebui aplicat în special în contextul scenariului de construcție pentru extinderea infrastructurii energetice, în cazul căruia soluțiile bazate pe cerere ar putea fi considerate alternative viabile și trebuie evaluate în mod corespunzător, și ar trebui să devină o parte intrinsecă a evaluării proiectelor de planificare a rețelei. Aplicarea sa ar trebui să fie examinată de autoritățile naționale de reglementare.

(128) Ar trebui să fie disponibil un număr suficient de profesioniști competenți în domeniul eficienței energetice care să asigure punerea în aplicare eficientă și în timp util a prezentei directive, de exemplu, în legătură cu respectarea cerințelor privind auditurile energetice și punerea în aplicare a schemelor de obligații în ceea ce privește eficiența energetică. Prin urmare, statele membre ar trebui să instituie scheme de certificare sau de calificare echivalentă sau ambele, precum și scheme de formare adecvate pentru furnizorii de servicii energetice, audituri energetice și alte măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice, în strânsă cooperare cu partenerii sociali, cu furnizorii de programe de formare și cu alte părți interesate relevante. Aceste scheme ar trebui evaluate o dată la patru ani începând din decembrie 2024 și, dacă este necesar, actualizate pentru a asigura nivelul necesar de competențe al furnizorilor de servicii energetice, al auditorilor energetici, al managerilor energetici și al instalatorilor de elemente de clădiri.

(129) Este necesar să se continue dezvoltarea pieței de servicii energetice pentru a se asigura disponibilitatea cererii și ofertei de servicii energetice. Transparența, de exemplu prin intermediul listelor cu furnizorii de servicii energetice certificați și al contractelor-tip disponibile, schimbul de bune practici și orientările contribuie în mare măsură la adoptarea serviciilor energetice și la contractarea performanței energetice și, de asemenea, pot contribui la stimularea cererii și la creșterea încrederii în furnizorii de servicii energetice. În cazul unui contract de performanță energetică, beneficiarul serviciilor energetice evită costurile pentru investiții prin utilizarea unei părți din valoarea financiară a economiilor de energie pentru a rambursa integral sau parțial investițiile efectuate de către un terț. Acest lucru poate contribui la atragerea de capital privat, care este esențial pentru majorarea ratelor de renovare a clădirilor din Uniune, aducând expertiză pe piață și creând modele de afaceri inovatoare. Prin urmare, clădirile nerezidențiale cu o suprafață utilă de peste 750 m² ar trebui să fie obligate să evalueze fezabilitatea utilizării contractelor de performanță energetică pentru renovare. Acesta este un pas înainte în direcția sporirii încrederii în societățile de servicii energetice și pentru a deschide calea în vederea creșterii numărului de astfel de proiecte în viitor.

- (130) Având în vedere obiectivele ambițioase privind renovarea pentru următorul deceniu, în contextul valului de renovări ale clădirilor, este necesar să se sporească rolul intermediarilor independenți de pe piață, inclusiv al ghișeelor unice sau al mecanismelor de sprijin similare, pentru a se stimula dezvoltarea pieței în ceea ce privește cererea și oferta și pentru a se promova contractele de performanță energetică pentru renovarea atât a clădirilor private, cât și a celor publice. Agențiile locale pentru energie ar putea juca un rol esențial în această privință și ar putea identifica și sprijini crearea unor potențiali facilitatori sau a unor potențiale ghișee unice. Prezenta directivă ar trebui să contribuie la îmbunătățirea disponibilității produselor, a serviciilor și a consilierii, inclusiv prin promovarea potențialului antreprenorilor de a acoperi lacunele de pe piață și de a oferi modalități inovatoare de sporire a eficienței energetice, asigurând în același timp respectarea principiului nediscriminării.
- (131) Contractele de performanță energetică se confruntă în continuare cu obstacole importante în mai multe state membre, din cauza barierelor de reglementare și de altă natură rămase. Prin urmare, este necesar să se abordeze ambiguitățile cadrelor legislative naționale, lipsa de expertiză, în special în ceea ce privește procedurile de licitație, precum și împrumuturile și granturile concurente.
- (132) Statele membre ar trebui să sprijine în continuare sectorul public în ceea ce privește adoptarea contractelor de performanță energetică, furnizând modele de contracte care să țină seama de standardele europene sau internaționale disponibile, de orientările privind licitațiile și de Ghidul privind tratamentul statistic al contractelor de performanță energetică, publicat în mai 2018 de Eurostat și de Banca Europeană de Investiții (BEI), referitor la tratamentul contractelor de performanță energetică în conturile publice, care au oferit oportunități pentru abordarea barierelor de reglementare rămase în calea acestor contracte în statele membre.

- (133) Statele membre au luat măsuri în vederea identificării și a abordării barierelor de reglementare și de altă natură. Cu toate acestea, este necesar să se intensifice efortul de a elimina barierele de reglementare, precum și cele de altă natură, apărute în calea utilizării contractelor de performanță energetică și a acordurilor de finanțare din partea terților care contribuie la realizarea de economii de energie. Aceste bariere includ normele și practicile contabile care împiedică reflectarea corespunzătoare în conturi a investițiilor de capital și a economiilor financiare anuale rezultate în urma adoptării măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice pentru întreaga durată de viață a investițiilor.
- (134) Statele membre au utilizat planurile naționale de acțiune pentru eficiență energetică din 2014 și 2017 pentru a raporta progresele înregistrate în ceea ce privește eliminarea barierelor de reglementare și de altă natură din calea eficienței energetice, în ceea ce privește motivațiile divergente dintre proprietari și chiriași sau dintre proprietarii unei clădiri sau ai unor unități de clădiri. Statele membre ar trebui să continue să acționeze în direcția respectivă și să valorifice potențialul de eficiență energetică în contextul statisticilor Eurostat din 2016, în special faptul că mai mult de patru din zece europeni locuiesc în apartamente și mai mult de trei din zece europeni sunt chiriași.

(135) Statele membre, inclusiv autoritățile regionale și locale, ar trebui încurajate să exploateze la maximum fondurile europene disponibile în temeiul cadrului financiar multianual pentru perioada 2021-2027 prevăzut în Regulamentul (UE, Euratom) 2020/2093 al Consiliului¹, Mecanismul de redresare și reziliență instituit prin Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului², precum și instrumentele financiare și asistența tehnică disponibile în cadrul programului InvestEU instituit prin Regulamentul (UE) 2021/523 al Parlamentului European și al Consiliului³, pentru a stimula investițiile private și publice în măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice. Investițiile în materie de eficiență energetică au potențialul de a contribui la creșterea economică, ocuparea forței de muncă, inovare și reducerea sărăciei energetice în gospodării, având, prin urmare, o contribuție pozitivă la coeziunea economică, socială și teritorială și la redresarea verde. Domeniile cu potențial de finanțare includ măsurile privind eficiența energetică în clădirile publice și în locuințe și asigurarea de noi competențe prin dezvoltarea formării, recalificării și perfecționării profesioniștilor, în special în locurile de muncă legate de renovarea clădirilor, în vederea promovării ocupării forței de muncă în sectorul eficienței energetice. Comisia va asigura sinergii între diferitele instrumente de finanțare, în special între fondurile din cadrul gestiunii partajate și din cadrul gestiunii directe, cum ar fi programele gestionate la nivel central Orizont Europa și LIFE, precum și între granturi, împrumuturi și asistența tehnică, pentru a spori la maximum efectul lor de mobilizare a finanțării private și impactul lor asupra realizării obiectivelor politicii în domeniul eficienței energetice.

¹ Regulamentul (UE, Euratom) 2020/2093 al Consiliului din 17 decembrie 2020 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2021-2027 (JO L 433I, 22.12.2020, p. 11).

² Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

³ Regulamentul (UE) 2021/523 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 martie 2021 de instituire a Programului InvestEU și de modificare a Regulamentului (UE) 2015/1017 (JO L 107, 26.3.2021, p. 30).

- (136) Statele membre ar trebui să încurajeze utilizarea de mecanisme de finanțare pentru a contribui la îndeplinirea obiectivelor prezentei directive. Astfel de mecanisme de finanțare ar putea include contribuții financiare și amenzi pentru încălcarea anumitor dispoziții din prezenta directivă, resurse alocate eficienței energetice în temeiul articolului 10 alineatul (3) din Directiva 2003/87/CE, precum și resurse alocate eficienței energetice în fondurile și programele europene și în instrumente financiare europene specifice, precum Fondul european pentru eficiență energetică.
- (137) Mecanismele de finanțare s-ar putea baza, acolo unde este cazul, pe resurse alocate eficienței energetice din obligațiunile Uniunii pentru finanțarea proiectelor, pe resurse alocate eficienței energetice de la BEI și alte instituții financiare europene, în special Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) și Banca de Dezvoltare a Consiliului European, pe resurse provenind de la instituțiile financiare, pe resurse naționale, inclusiv prin crearea de cadre de reglementare și fiscale care să încurajeze punerea în aplicare a inițiativelor și programelor privind eficiența energetică, precum și pe venituri din nivelul anual de emisii alocate în temeiul Deciziei nr. 406/2009/CE a Parlamentului European și a Consiliului¹.

¹ Decizia nr. 406/2009/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind efortul statelor membre de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră astfel încât să respecte angajamentele Comunității de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră până în 2020 (JO L 140, 5.6.2009, p. 136).

- (138) În special, mecanismele de finanțare ar putea: să utilizeze contribuțiile, resursele și veniturile provenite din aceste resurse pentru a facilita și a încuraja investițiile de capital privat, bazându-se în special pe investitori instituționali și folosind criterii care să asigure atingerea atât a obiectivelor de mediu, cât și a obiectivelor sociale pentru acordarea fondurilor; să utilizeze mecanisme de finanțare inovatoare, inclusiv garanții de credit pentru capitalul privat, garanții de credit pentru încurajarea contractelor de performanță energetică, subvenții, credite subvenționate, linii de credit specifice și sisteme de finanțare de către terți, care să reducă riscurile proiectelor în materie de eficiență energetică și să permită renovări eficiente din punctul de vedere al costurilor, chiar și la nivelul gospodăriilor cu venituri mici și medii; să fie legate de programe sau de agenții care vor agrega și vor evalua calitatea proiectelor de economisire de energie, vor furniza asistență tehnică, vor promova piața serviciilor energetice și vor contribui la generarea de cereri din partea consumatorilor pentru servicii energetice.
- (139) Mecanismele de finanțare ar putea, de asemenea: să furnizeze resurse corespunzătoare pentru sprijinirea programelor de formare și de certificare care îmbunătățesc și acreditează competențe în materie de eficiență energetică; să furnizeze resurse pentru cercetarea, demonstrarea și accelerarea absorbției de tehnologii la scară mică și de microtehnologii în domeniul producerii de energie și pentru optimizarea conectării acestor generatoare la rețea; să fie legate de programe care conțin măsuri de promovare a eficienței energetice în toate locuințele, vizând prevenirea sărăciei energetice și stimularea proprietarilor care își închiriază locuințele să asigure cel mai ridicat nivel de eficiență energetică a proprietăților lor; să furnizeze resurse corespunzătoare pentru sprijinirea dialogului social și a stabilirii de standarde, vizând îmbunătățirea eficienței energetice și asigurarea unor condiții de lucru bune, precum și a sănătății și a siguranței la locul de muncă.

- (140) Ar trebui utilizate programele de finanțare, instrumentele financiare și mecanismele de finanțare inovatoare disponibile ale Uniunii pentru a realiza obiectivul de îmbunătățire a performanței energetice a clădirilor organismelor publice. În acest sens, statele membre pot utiliza veniturile proprii din nivelurile anuale de emisii alocate în temeiul Deciziei nr. 406/2009/CE pentru elaborarea unor astfel de mecanisme pe bază voluntară și ținând seama de normele bugetare naționale. Comisia și statele membre ar trebui să furnizeze administrațiilor regionale și locale informații adecvate cu privire la astfel de programe de finanțare, instrumente financiare și mecanisme de finanțare inovatoare ale Uniunii.
- (141) La punerea în aplicare a obiectivului în materie de eficiență energetică, Comisia ar trebui să monitorizeze impactul măsurilor relevante asupra Directivei 2003/87/CE, pentru a menține stimulentele din cadrul EU ETS care recompensează investițiile în tehnologii cu emisii reduse de dioxid de carbon și pregătesc sectoarele EU ETS în vederea inovațiilor necesare în viitor. Va fi necesară monitorizarea de către Comisie a impactului asupra acelor sectoare industriale care sunt expuse la un risc semnificativ de relocare a emisiilor de dioxid de carbon, astfel cum sunt enumerate în anexa la Decizia 2014/746/UE a Comisiei¹, pentru a asigura faptul că prezenta directivă promovează și nu împiedică dezvoltarea sectoarelor respective.

¹ Decizia 2014/746/UE a Comisiei din 27 octombrie 2014 de stabilire pentru perioada 2015-2019, în temeiul Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului, a listei sectoarelor și subsectoarelor considerate a fi expuse unui risc semnificativ de relocare a emisiilor de dioxid de carbon (JO L 308, 29.10.2014, p. 114).

- (142) Măsurile din partea statelor membre ar trebui să fie sprijinite de instrumente financiare ale Uniunii bine concepute și eficiente în cadrul programului InvestEU, precum și prin finanțare de către BEI și BERD, care ar trebui să sprijine investițiile în eficiență energetică în toate etapele lanțului energetic și să utilizeze o analiză cost-beneficiu cuprinzătoare, cu un model de rate de actualizare diferențiate. Sprijinul financiar ar trebui să se concentreze pe metode eficiente din punctul de vedere al costurilor pentru creșterea eficienței energetice, ceea ce ar duce la o reducere a consumului de energie. BEI și BERD, împreună cu băncile naționale de promovare, ar trebui să conceapă, să genereze și să finanțeze programe și proiecte adaptate sectorului eficienței, inclusiv pentru gospodăriile aflate în situație de sărăcie energetică.
- (143) Dreptul transsectorial oferă o bază solidă pentru protecția consumatorilor în cazul unei game largi de servicii energetice actuale și ar putea evolua în viitor. Cu toate acestea, anumite drepturi contractuale de bază ale clienților ar trebui să fie stabilite în mod clar. Consumatorilor ar trebui să li se pună la dispoziție, într-un limbaj simplu și lipsit de ambiguități, informații referitoare la drepturile lor legate de sectorul energiei.
- (144) Pentru a putea evalua eficacitatea prezentei directive, ar trebui prevăzută o cerință privind efectuarea unei reexaminări generale a prezentei directive și transmiterea unui raport către Parlamentul European și către Consiliu până la data de 28 februarie 2027. Reexaminarea respectivă ar trebui să permită alinierea necesare, ținând seama, de asemenea, de evoluțiile economice și în materie de inovare.
- (145) Autorităților locale și regionale ar trebui să li se ofere un rol principal în dezvoltarea și proiectarea, executarea și evaluarea măsurilor prevăzute în prezenta directivă, astfel încât acestea să poată aborda în mod adecvat caracteristicile specifice ale propriului climat și ale propriei culturi și societăți.

(146) Reflectând progresul tehnologic și sporirea ponderii surselor regenerabile de energie în sectorul producției de energie electrică, coeficientul implicit pentru economii în kWh de energie electrică ar trebui revizuit pentru a reflecta modificarea factorului de energie primară pentru energia electrică și alți purtători de energie. Metodologia de calcul este în conformitate cu bilanșurile energetice și definițiile Eurostat, cu excepția metodei de alocare a cantității de combustibil pentru energia termică și electrică în centralele de cogenerare, pentru care eficiența sistemului de referință, necesară pentru alocarea consumului de combustibil, a fost aliniată la datele Eurostat pentru 2015 și 2020. Calculele care reflectă mixul energetic al factorului de energie primară pentru energia electrică se bazează pe valorile medii anuale. Pentru producerea de căldură și de energie electrică nucleară se folosește metoda de contabilizare a „conținutului de energie fizică”, iar pentru producerea de căldură și de energie electrică din combustibili fosili și din biomasă se folosește metoda „de eficiență a conversiei tehnice”. Pentru energia din surse regenerabile necombustibilă, metoda reprezintă echivalentul direct bazat pe abordarea „energiei primare totale”. Pentru a calcula ponderea energiei primare pentru energia electrică în cadrul cogenerării, se aplică metoda stabilită în prezenta directivă. Se folosește mai degrabă o poziție medie pe piață, decât una marginală. Eficiența conversiilor se presupune a fi de 100 % pentru energia din surse regenerabile necombustibilă, de 10 % pentru centralele geotermice și de 33 % pentru centralele nucleare. Eficiența totală pentru cogenerare se calculează pe baza celor mai recente date de la Eurostat. Pierderile de conversie, transport și distribuție sunt luate în considerare. Pierderile de distribuție pentru purtătorii de energie, alta decât energia electrică, nu sunt luate în considerare la calcul din cauza lipsei de date fiabile și a complexității calculului. În ceea ce privește limitele sistemului, valoarea factorului de energie primară este 1 pentru toate sursele de energie. Coeficientul selectat pentru factorul de energie primară pentru energia electrică este media valorilor din 2024 și 2025, deoarece un factor de energie primară prospectiv va furniza un indicator mai adecvat decât cel istoric. Analiza cuprinde statele membre și Norvegia. Setul de date pentru Norvegia se bazează pe datele ENTSO-E.

- (147) Economii de energie care rezultă din punerea în aplicare a dreptului Uniunii nu ar trebui declarate decât în cazul în care acestea rezultă dintr-o măsură ce depășește minimul impus de actele juridice ale Uniunii în cauză, fie prin stabilirea unor cerințe mai ambițioase de eficiență energetică la nivelul statelor membre, fie prin sporirea gradului de utilizare a măsurii. Clădirile prezintă un potențial semnificativ pentru sporirea în continuare a eficienței energetice, iar renovarea clădirilor reprezintă un element esențial și pe termen lung cu economii de scară în ceea ce privește sporirea economiilor de energie. Prin urmare, este necesar să se clarifice faptul că toate economiile de energie care rezultă din măsurile ce promovează renovarea clădirilor existente pot fi declarate, cu condiția să depășească economiile care s-ar fi produs în absența măsurii de politică respective și cu condiția ca statul membru să demonstreze că părțile obligate, participante sau mandatate au contribuit efectiv la realizarea economiilor de energie declarate.
- (148) În conformitate cu Comunicarea Comisiei din 25 februarie 2015 privind „O strategie-cadru pentru o uniune energetică rezilientă cu o politică prospectivă în domeniul schimbărilor climatice” și cu principiile unei mai bune reglementări, ar trebui să se acorde o mai mare importanță normelor privind monitorizarea și verificarea punerii în aplicare a schemelor de obligații în materie de eficiență energetică și a măsurilor de politică alternative, inclusiv cerinței de a verifica un eșantion de măsuri reprezentativ din punct de vedere statistic.

- (149) Energia generată pe sau în clădiri prin tehnologii de obținere a energiei din surse regenerabile reduce cantitatea de energie furnizată din combustibili fosili. Reducerea consumului de energie și utilizarea energiei din surse regenerabile în sectorul clădirilor reprezintă măsuri importante pentru a reduce dependența energetică a Uniunii și emisiile de GES, îndeosebi având în vedere obiectivele ambițioase privind clima și energia stabilite pentru 2030, precum și angajamentul global asumat în contextul Acordului de la Paris. În sensul obligației ce le revine privind economiile cumulate de energie, statele membre au posibilitatea de a lua în calcul economiile de energie rezultate din măsurile de politică ce promovează tehnologii în domeniul energiei din surse regenerabile în vederea îndeplinirii cerințelor lor privind economiile de energie în conformitate cu metodele de calcul prevăzute în prezenta directivă. Nu ar trebui luate în calcul economiile de energie rezultate din măsurile de politică referitoare la arderea directă a combustibililor fosili.
- (150) Unele dintre modificările introduse prin prezenta directivă ar putea necesita modificarea ulterioară a Regulamentului (UE) 2018/1999 pentru a se asigura coerența între cele două acte juridice. Noile dispoziții, în special cele referitoare la stabilirea contribuțiilor naționale, la mecanismele de reducere a decalajelor și la obligațiile de raportare, ar trebui integrate și transferate în regulamentul respectiv, odată ce acesta va fi modificat. Este posibil să fie necesar, de asemenea, ca unele dispoziții din Regulamentul (UE) 2018/1999 să fie reevaluate în lumina modificărilor propuse în prezenta directivă. Cerințele suplimentare de raportare și de monitorizare nu ar trebui să creeze noi sisteme de raportare paralele, ci vor face obiectul cadrului de monitorizare și de raportare existent în temeiul Regulamentului (UE) 2018/1999.

- (151) Pentru a stimula punerea în practică a prezentei directive la nivel național, regional și local, Comisia ar trebui să sprijine în continuare, prin intermediul unei platforme online, schimbul de experiențe cu privire la practici, analize comparative, activități de interrelaționare, precum și practicile inovatoare.
- (152) Întrucât obiectivele prezentei directive, și anume îndeplinirea obiectivului Uniunii privind eficiența energetică și deschiderea căii către viitoare creșteri ale eficienței energetice și către atingerea neutralității climatice, nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre dar, având în vedere dimensiunea și efectele acțiunii, pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, Uniunea poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor respective.

- (153) Pentru a permite adaptarea la progresul tehnic și la modificările privind distribuția surselor de energie, competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din TFUE ar trebuie delegată Comisiei în ceea ce privește reexaminarea valorilor de referință armonizate privind eficiența stabilite pe baza prezentei directive, în ceea ce privește valorile, metodele de calcul, coeficientul de energie primară implicit și cerințele din anexele la prezenta directivă, precum și în ceea ce privește completarea prezentei directive prin stabilirea unui sistem comun al Uniunii pentru evaluarea durabilității centrelor de date situate pe teritoriul său. Este deosebit de important ca, în cursul lucrărilor sale pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți, și ca respectivele consultări să se desfășoare în conformitate cu principiile stabilite în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare¹. În special, pentru a asigura participarea egală la pregătirea actelor delegate, Parlamentul European și Consiliul primesc toate documentele în același timp cu experții din statele membre, iar experții acestor instituții au acces în mod sistematic la reuniunile grupurilor de experți ale Comisiei însărcinate cu pregătirea actelor delegate.
- (154) Regulamentul (UE) 2023/955 ar trebui să fie modificat pentru a se ține seama de definiția sărăciei energetice stabilită în prezenta directivă. Acest lucru ar asigura consecvența, coerența, complementaritatea și sinergia între diferitele instrumente și finanțări, vizând în special gospodăriile afectate de sărăcie energetică.

¹ JO L 123, 12.5.2016, p. 1.

- (155) Obligația de a transpune prezenta directivă în dreptul intern ar trebui să fie limitată la dispozițiile care reprezintă o modificare de substanță față de directiva anterioară. Transpunerea dispozițiilor care nu au făcut obiectul unor modificări se efectuează în temeiul directivei anterioare.
- (156) Prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere obligațiilor statelor membre privind termenele de transpunere în dreptul intern a directivelor menționate în anexa XVI partea B,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Capitolul I

Obiect, domeniu de aplicare, definiții și obiective de eficiență energetică

Articolul 1

Obiect și domeniu de aplicare

- (1) Prezenta directivă stabilește un cadru comun de măsuri pentru promovarea eficienței energetice pe teritoriul Uniunii, cu scopul de a asigura faptul că obiectivele Uniunii privind eficiența energetică sunt atinse, și facilitează viitoare creșteri ale eficienței energetice. Scopul acestui cadru comun este de a contribui la punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2021/1119 al Parlamentului European și al Consiliului¹ și la securitatea aprovizionării cu energie a Uniunii prin reducerea dependenței acesteia de importurile de energie, inclusiv de combustibili fosili.

Prezenta directivă stabilește norme menite să acorde prioritate implementării eficienței energetice în toate sectoarele, să elimine obstacolele existente pe piața energiei și să depășească disfuncționalitățile pieței care împiedică eficiența în furnizarea, transportul, stocarea și utilizarea energiei. De asemenea, directiva prevede stabilirea de contribuții naționale orientative în materie de eficiență energetică pentru 2030.

Prezenta directivă contribuie la punerea în aplicare a principiului „eficiența energetică înainte de toate”, participând astfel și la transformarea Uniunii într-o societate echitabilă, prosperă și favorabilă incluziunii, cu o economie modernă, competitivă și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor.

¹ Regulamentul (UE) 2021/1119 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 iunie 2021 de instituire a cadrului pentru realizarea neutralității climatice și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 401/2009 și (UE) 2018/1999 („Legea europeană a climei”) (JO L 243, 9.7.2021, p. 1).

- (2) Cerințele prevăzute de prezenta directivă sunt cerințe minime și nu împiedică niciun stat membru să mențină sau să introducă măsuri mai stricte. Astfel de măsuri trebuie să respecte dreptul Uniunii. În cazul în care legislația națională prevede măsuri mai stricte, statul membru notifică această legislație Comisiei.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

1. „energie” înseamnă produse energetice astfel cum sunt definite la articolul 2 litera (d) din Regulamentul (CE) nr. 1099/2008 al Parlamentului European și al Consiliului¹;
2. „eficiență energetică înainte de toate” înseamnă eficiența energetică înainte de toate, astfel cum este definită la articolul 2 punctul 18 din Regulamentul (UE) 2018/1999;
3. „sistem energetic” înseamnă un sistem proiectat în principal pentru a furniza servicii energetice care să satisfacă cererea de energie sub formă de încălzire, combustibili și energie electrică din sectoarele utilizatorilor finali;
4. „eficiență a sistemului” înseamnă selectarea unor soluții eficiente din punct de vedere energetic care permit totodată o cale de decarbonizare eficientă din punctul de vedere al costurilor, o flexibilitate suplimentară și o utilizare eficientă a resurselor;
5. „consum de energie primară” înseamnă energia disponibilă brută, cu excepția bunkerajului maritim internațional, a consumului final neenergetic și a energiei ambientale;

¹ Regulamentul (CE) nr. 1099/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2008 privind statisticile în domeniul energiei (JO L 304, 14.11.2008, p. 1).

6. „consum final de energie” înseamnă toată energia furnizată industriei, transporturilor, inclusiv consumul de energie din sectorul aviației internaționale, gospodăriilor, serviciilor publice și private, agriculturii, silviculturii, pescuitului și altor sectoare ale utilizatorilor finali, excluzând consumul de energie din sectorul bancherajului maritim internațional, energia ambientală și livrările către sectorul de transformare și sectorul energetic, precum și pierderile cauzate de transport și de distribuție, astfel cum sunt definite în anexa A la Regulamentul (CE) nr. 1099/2008;
7. „energie ambientală” înseamnă energie ambientală astfel cum este definită la articolul 2 punctul 2 din Directiva (UE) 2018/2001;
8. „eficiență energetică” înseamnă raportul dintre rezultatul constând în performanță, servicii, bunuri sau energie și energia folosită în acest scop;
9. „economii de energie” înseamnă o cantitate de energie economisită determinată prin măsurarea sau estimarea consumului sau prin ambele, înainte și după punerea în aplicare a unei măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice, asigurând în același timp normalizarea condițiilor externe care afectează consumul de energie;
10. „îmbunătățire a eficienței energetice” înseamnă o creștere a eficienței energetice ca rezultat al oricărei schimbări tehnologice, comportamentale sau economice;

11. „serviciu energetic” înseamnă beneficiu fizic, utilitate sau bun obținut dintr-o combinație de energie cu o tehnologie sau acțiune eficientă din punct de vedere energetic care poate include activitățile de exploatare, întreținere și control necesare pentru prestarea serviciului, care este furnizat pe baza unui contract și care, în condiții normale, s-a dovedit că duce la o îmbunătățire a eficienței energetice sau la economii de energie primară, în condiții verificabile și măsurabile sau estimabile;
12. „organisme publice” înseamnă autorități naționale, regionale sau locale și entități finanțate și administrate direct de aceste autorități, dar care nu au un caracter industrial sau comercial;
13. „suprafață totală utilă” înseamnă suprafața unei clădiri sau a unei părți de clădire unde se utilizează energie pentru a regla climatul interior;
14. „autorități contractante” înseamnă autorități contractante astfel cum sunt definite la articolul 6 alineatul (1) din Directiva 2014/23/UE, la articolul 2 alineatul (1) punctul 1 din Directiva 2014/24/UE și la articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2014/25/UE;
15. „entități contractante” înseamnă entități contractante astfel cum sunt definite la articolul 7 alineatul (1) din Directiva 2014/23/UE și la articolul 4 alineatul (1) din Directiva 2014/25/UE;
16. „sistem de gestionare a energiei” înseamnă un set de elemente legate între ele sau care interacționează între ele, aparținând unei strategii care stabilește un obiectiv de eficiență energetică și un plan de atingere a acestui obiectiv, inclusiv monitorizarea consumului real de energie, măsurile luate în vederea îmbunătățirii eficienței energetice și măsurarea progreselor;

17. „standard european” înseamnă un standard adoptat de Comitetul European de Standardizare, de Comitetul European de Standardizare Electrotehnică sau de Institutul European de Standardizare în Telecomunicații și pus la dispoziția publicului;
18. „standard internațional” înseamnă un standard adoptat de Organizația Internațională de Standardizare și pus la dispoziția publicului;
19. „parte obligată” înseamnă un distribuitor de energie, o societate de vânzare cu amănuntul a energiei sau un operator de transport și de sistem pentru care sunt obligatorii schemele naționale de obligații în materie de eficiență energetică prevăzute la articolul 9;
20. „parte mandatată” înseamnă o entitate juridică căreia i-au fost delegate competențe de către o administrație publică sau de un alt organism public pentru a dezvolta, gestiona sau exploata un sistem de finanțare în numele administrației publice respective sau al organismului public respectiv;
21. „parte participantă” înseamnă o întreprindere sau un organism public care s-a angajat să atingă anumite obiective în cadrul unui acord voluntar sau căruia i se aplică un instrument național de politică de reglementare;
22. „autoritate publică de punere în aplicare” înseamnă un organism reglementat de dreptul public, responsabil cu realizarea sau monitorizarea impozitării energiei sau a carbonului, a sistemelor și instrumentelor financiare, a stimulentei fiscale, a standardelor și normelor, a sistemelor de etichetare energetică, a formării și educației;

23. „măsură de politică” înseamnă un instrument de reglementare, financiar, fiscal, voluntar sau de furnizare a informațiilor stabilit în mod oficial și pus în aplicare într-un stat membru pentru a crea un cadru favorabil, o cerință sau un stimulent pentru ca actorii de pe piață să furnizeze și să achiziționeze servicii energetice și să întreprindă alte măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice;
24. „acțiune individuală” înseamnă o acțiune care duce la îmbunătățiri verificabile și măsurabile sau care pot fi estimate ale eficienței energetice și care este efectuată ca rezultat al unei măsuri de politică;
25. „distribuitor de energie” înseamnă o persoană fizică sau juridică, inclusiv un operator de distribuție, responsabilă cu transportul energiei în vederea livrării acesteia la clienții finali sau la stațiile de distribuție care vând energie clienților finali;
26. „operator de distribuție” înseamnă operator de distribuție astfel cum este definit la articolul 2 punctul 29 din Directiva (UE) 2019/944 în ceea ce privește energia electrică sau la articolul 2 punctul 6 din Directiva 2009/73/CE în ceea ce privește gazele;
27. „societate de vânzare cu amănuntul a energiei” înseamnă o persoană fizică sau juridică ce vinde energie clienților finali;
28. „client final” înseamnă o persoană fizică sau juridică ce achiziționează energie pentru propriul său consum final;
29. „furnizor de servicii energetice” înseamnă o persoană fizică sau juridică ce furnizează servicii energetice sau măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice către instalația sau sediul clientului final;

30. „întreprinderi mici și mijlocii” sau „IMM-uri” înseamnă întreprinderi astfel cum sunt definite la articolul 2 alineatul (1) din anexa la Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei¹;
31. „microîntreprindere” înseamnă o întreprindere astfel cum este definită la articolul 2 alineatul (3) din anexa la Recomandarea 2003/361/CE;
32. „audit energetic” înseamnă o procedură sistematică al cărei scop este obținerea unor cunoștințe corespunzătoare despre profilul de consum energetic al unei clădiri sau al unui grup de clădiri, al unei operațiuni sau instalații industriale sau comerciale sau al unui serviciu privat sau public, identificarea și cuantificarea oportunităților de economisire a energiei într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor, identificarea potențialului de utilizare sau de producție eficientă din punctul de vedere al costurilor a energiei din surse regenerabile și raportarea rezultatelor;
33. „contract de performanță energetică” înseamnă un acord contractual între beneficiarul și furnizorul unei măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice, verificată și monitorizată pe toată perioada contractului, prin care lucrările, aprovizionarea sau serviciile incluse în măsura respectivă sunt plătite proporțional cu un nivel al îmbunătățirii eficienței energetice convenit prin contract sau cu un alt criteriu convenit privind performanța energetică, cum ar fi economiile financiare;
34. „sistem de contorizare inteligentă” înseamnă sistem de contorizare inteligentă astfel cum este definit la articolul 2 punctul 23 din Directiva (UE) 2019/944 sau sistem de contorizare inteligentă astfel cum este menționat în Directiva 2009/73/CE;

¹ Recomandarea Comisiei 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (JO L 124, 20.5.2003, p. 36).

35. „operator de transport și de sistem” înseamnă operator de transport și de sistem astfel cum este definit la articolul 2 punctul 35 din Directiva (UE) 2019/944 în ceea ce privește energia electrică sau la articolul 2 punctul 4 din Directiva 2009/73/CE în ceea ce privește gazele;
36. „cogenerare” înseamnă producerea simultană, în același proces, a energiei termice și a energiei electrice sau mecanice;
37. „cerere justificată din punct de vedere economic” înseamnă o cerere care nu depășește necesarul de încălzire sau răcire și care ar putea fi satisfăcută altfel în condițiile pieței, prin alte procese de producere a energiei decât cogenerarea;
38. „energie termică utilă” înseamnă energia termică produsă într-un proces de cogenerare pentru a satisface o cerere de încălzire sau răcire justificată din punct de vedere economic;
39. „energie electrică produsă prin cogenerare” înseamnă energia electrică produsă într-un proces legat de producerea de energie termică utilă și calculată în conformitate cu principiile generale enunțate în anexa II;
40. „cogenerare de înaltă eficiență” înseamnă cogenerarea care îndeplinește criteriile stabilite în anexa III;
41. „eficiență globală” înseamnă suma anuală a producției de energie electrică și mecanică și a producției de energie termică utilă, împărțită la cantitatea de combustibil folosită pentru producerea energiei termice într-un proces de cogenerare și în producția brută de energie electrică și mecanică;

42. „raportul dintre energia electrică și energia termică” înseamnă raportul dintre energia electrică produsă prin cogenerare și energia termică utilă la funcționarea exclusiv în regim de cogenerare, utilizând datele operaționale ale unei unități specifice;
43. „unitate de cogenerare” înseamnă o unitate care poate funcționa în regim de cogenerare;
44. „unitate de cogenerare de mică putere” înseamnă o unitate de cogenerare cu capacitate instalată mai mică de 1 MW_e;
45. „unitate de microcogenerare” înseamnă o unitate de cogenerare cu o capacitate maximă mai mică de 50 kW_e;
46. „sistem eficient de încălzire și răcire centralizată” înseamnă un sistem de încălzire sau răcire centralizat care îndeplinește criteriile stabilite la articolul 26;
47. „încălzire și răcire eficientă” înseamnă o opțiune de încălzire și răcire care, comparativ cu un scenariu de bază care reflectă situația normală, reduce măsurabil consumul de energie primară necesar pentru a furniza o unitate de energie livrată în cadrul unei limite de sistem relevante într-un mod eficient din punct de vedere al costurilor, după cum a fost evaluat în analiza cost-beneficiu la care se face trimitere în prezenta directivă, ținând seama de energia necesară pentru extracție, conversie, transport și distribuție;
48. „încălzire și răcire individuală eficientă” înseamnă o opțiune privind furnizarea de încălzire și răcire individuală care, comparativ cu încălzirea și răcirea centralizată eficientă, reduce măsurabil consumul de energie primară din surse neregenerabile necesar pentru a furniza o unitate de energie livrată în cadrul unei limite de sistem relevante sau necesită același consum de energie primară din surse neregenerabile, dar la un cost inferior, ținând seama de energia necesară pentru extracție, conversie, transport și distribuție;

49. „centru de date” înseamnă centru de date astfel cum este definit la punctul 2.6.3.1.16 din anexa A la Regulamentul (CE) nr. 1099/2008;
50. „reabilitare substanțială” înseamnă reabilitarea ale cărei costuri depășesc 50 % din costurile de investiții pentru o nouă unitate comparabilă;
51. „agregator” înseamnă agregator independent astfel cum este definit la articolul 2 punctul 19 din Directiva (UE) 2019/944;
52. „sărăcie energetică” înseamnă lipsa accesului unei gospodării la servicii energetice esențiale, acolo unde astfel de servicii asigură niveluri de bază și standarde decente de trai și de sănătate, inclusiv servicii adecvate de încălzire, apă caldă, răcire și iluminat, precum și energia necesară pentru funcționarea aparatelor electrice, în contextul național relevant, al politicii sociale naționale existente și al altor politici naționale relevante, lipsă cauzată de o combinație de factori, printre care se numără cel puțin inaccesibilitatea prețurilor, insuficiența venitului disponibil, cheltuielile ridicate cu energia, precum și eficiența energetică scăzută a locuințelor;
53. „utilizator final” înseamnă o persoană fizică sau juridică ce achiziționează încălzire, răcire sau apă caldă menajeră pentru propria sa utilizare finală sau o persoană fizică sau juridică ce ocupă o clădire individuală sau o unitate în cadrul unei clădiri cu mai multe apartamente sau al unei clădiri mixte aprovizionate cu încălzire, răcire sau apă caldă menajeră de la o sursă centrală, în cazul în care această persoană nu are un contract direct sau individual cu furnizorul de energie;

54. „motivații divergente” înseamnă lipsa unei distribuții echitabile și rezonabile a obligațiilor și recompenselor financiare legate de investițiile în eficiența energetică între actorii implicați, de exemplu între proprietarii și chiriașii sau diferiții proprietari ai unităților de clădiri sau între proprietarii și chiriașii sau diferiții proprietari ai clădirilor cu mai multe apartamente sau ai clădirilor mixte;
55. „strategie de implicare” înseamnă o strategie care prevede obiective, dezvoltă tehnici și stabilește modalități pentru a implica în procesul de elaborare a politicilor toate părțile interesate relevante de la nivel național sau local, inclusiv reprezentanți ai societății civile, cum ar fi organizațiile de consumatori, cu scopul de a crește gradul de conștientizare, de a obține feedback cu privire la politicile în cauză și de a îmbunătăți gradul de acceptare a acestora de către public;
56. „parte semnificativă și eșantion reprezentativ din punct de vedere statistic din măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice” înseamnă o parte și un eșantion care necesită stabilirea unui subgrup al unei populații statistice a măsurilor de economii de energie în cauză în așa fel încât să reflecte întreaga populație a tuturor măsurilor de economisire de energie, permițând astfel formularea unor concluzii suficient de fiabile cu privire la încrederea în ansamblul măsurilor.

Articolul 3

Principiul „eficiența energetică înainte de toate”

- (1) În conformitate cu principiul „eficiența energetică înainte de toate”, statele membre se asigură că soluțiile de eficiență energetică, inclusiv resursele axate pe cerere și flexibilitatea sistemului, sunt evaluate în deciziile de planificare, de politică și de investiții majore cu o valoare de peste 100 000 000 EUR fiecare sau de 175 000 000 EUR pentru proiectele de infrastructură de transport, legate de următoarele sectoare:
 - (a) sistemele energetice; și
 - (b) sectoarele neenergetice, în cazul în care aceste sectoare au un impact asupra consumului de energie și al eficienței energetice, cum ar fi clădirile, transporturile, apa, tehnologia informației și comunicațiilor (TIC), agricultura și sectorul financiar.
- (2) Până la ... [patru ani de la data intrării în vigoare a prezentei directive], Comisia efectuează o evaluare a pragurilor stabilite la alineatul (1), în vederea unei revizuirii în sens descrescător, ținând seama de posibilele evoluții ale economiei și ale pieței energiei. Până la ... [cinci ani de la data intrării în vigoare a prezentei directive], Comisia prezintă un raport Parlamentului European și Consiliului, însoțit, dacă este cazul, de propuneri legislative.
- (3) La aplicarea prezentului articol, statele membre sunt încurajate să țină seama de Recomandarea (UE) 2021/1749 a Comisiei¹.

¹ Recomandarea (UE) 2021/1749 a Comisiei din 28 septembrie 2021 privind „Eficiența energetică înainte de toate”: de la principii la practică – Orientări și exemple pentru implementarea în procesul decizional care cuprinde și sectorul energetic (JO L 350, 4.10.2021, p. 9).

- (4) Statele membre se asigură că autoritățile competente monitorizează aplicarea principiului „eficiența energetică înainte de toate”, inclusiv, după caz, integrarea sectorială și impactul transsectorial, în cazul în care deciziile de politică, de planificare și de investiții fac obiectul cerințelor de aprobare și de monitorizare.
- (5) Atunci când aplică principiul „eficiența energetică înainte de toate”, statele membre:
- (a) promovează și, în cazul în care sunt necesare analize costuri-beneficii, asigură aplicarea și publicarea unor metodologii de analiză costuri-beneficii care permit evaluarea adecvată a beneficiilor mai ample ale soluțiilor de eficiență energetică, acolo unde este cazul, ținând seama de întregul ciclu de viață și de perspectiva pe termen lung, de eficiența sistemului și a costurilor, de securitatea aprovizionării și de cuantificare din perspectiva societății, a sănătății, a economiei și a neutralității climatice, precum și de principiile durabilității și economiei circulare, în cadrul tranziției către neutralitatea climatică;
 - (b) abordează impactul asupra sărăciei energetice;
 - (c) identifică entitatea responsabilă sau entitățile responsabile cu monitorizarea aplicării principiului „eficiența energetică înainte de toate” și a efectelor cadrelor de reglementare, inclusiv ale reglementărilor financiare, ale deciziilor de planificare, de politică și de investiții majore menționate la alineatul (1) asupra consumului de energie, a eficienței energetice și a sistemelor energetice;

- (d) raportează Comisiei, în cadrul rapoartelor lor naționale intermediare integrate privind energia și clima, transmise în temeiul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2018/1999, cu privire la modul în care principiul „eficiența energetică înainte de toate” a fost luat în considerare în deciziile naționale și, după caz, regionale și locale de planificare, de politică și de investiții majore, legate de sistemele energetice naționale și regionale, incluzând cel puțin următoarele:
- (i) o evaluare a aplicării și a beneficiilor principiului „eficiența energetică înainte de toate” în sistemele energetice, în special în ceea ce privește consumul de energie;
 - (ii) o listă de acțiuni întreprinse pentru a elimina orice barieră inutilă de reglementare sau de altă natură din calea aplicării principiului „eficiența energetică înainte de toate” și a soluțiilor axate pe cerere, inclusiv prin identificarea legislației și a măsurilor naționale care contravin principiului „eficiența energetică înainte de toate”.
- (6) Până la ... [6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive], Comisia adoptă orientări care oferă un cadru general comun cuprinzând procedura de supraveghere, monitorizare și raportare pe care statele membre o pot utiliza pentru a elabora metodologiile de analiză cost-beneficiu menționate la alineatul (5) litera (a), pentru a asigura comparabilitatea, lăsând totodată statelor membre posibilitatea adaptării la circumstanțele naționale și locale.

Articolul 4

Obiective de eficiență energetică

- (1) Statele membre asigură în mod colectiv o reducere a consumului de energie cu cel puțin 11,7 % până în 2030, comparativ cu previziunile scenariului de referință al UE din 2020, astfel încât consumul final de energie al Uniunii să nu fie mai mare de 763 Mtep. Statele membre depun eforturi pentru a contribui în mod colectiv la obiectivul indicativ pentru consumul de energie primară al Uniunii, care să nu fie mai mare de 992,5 Mtep până în 2030.
- (2) Fiecare stat membru stabilește o contribuție națională orientativă în materie de eficiență energetică, bazată pe consumul final de energie, în vederea îndeplinirii la nivel colectiv a obiectivului obligatoriu al Uniunii privind consumul final de energie, menționat la alineatul (1) de la prezentul articol, și depune eforturi pentru a contribui la nivel colectiv la obiectivul indicativ al Uniunii privind consumul de energie primară, menționat la alineatul respectiv. Statele membre notifică Comisiei contribuțiile respective, împreună cu o traiectorie orientativă pentru acestea, ca parte a versiunilor actualizate ale planurilor lor naționale integrate privind energia și clima, prezentate în temeiul articolului 14 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2018/1999, și ca parte a planurilor lor naționale integrate privind energia și clima notificate în temeiul articolului 3 și al articolelor 7-12 din regulamentul respectiv. Cu ocazia acestei notificări, statele membre exprimă aceste contribuții, de asemenea, ca nivel absolut al consumului de energie primară în 2030. Atunci când își stabilesc contribuțiile naționale orientative în materie de eficiență energetică, statele membre țin seama de cerințele prevăzute la alineatul (3) de la prezentul articol și explică în ce fel și pe baza căror date au fost calculate contribuțiile respective. În acest scop, statele membre pot utiliza formula conținută în anexa I la prezenta directivă.

Statele membre includ în contribuțiile lor naționale în materie de eficiență energetică ponderea consumului de energie primară și a consumului final de energie din sectoarele utilizării finale a energiei, astfel cum sunt definite în Regulamentul (CE) nr. 1099/2008, inclusiv sectorul industrial, sectorul rezidențial, sectorul serviciilor și sectorul transporturilor. De asemenea, statele membre indică previziunile referitoare la consumul de energie din sectorul TIC.

- (3) La stabilirea contribuțiilor lor naționale orientative în materie de eficiență energetică menționate la alineatul (2), statele membre iau în considerare:
- (a) obiectivul privind consumul final de energie al Uniunii în 2030 de maximum 763 Mtep și obiectivul privind consumul de energie primară de maximum 992,5 Mtep, astfel cum se prevede la alineatul (1);
 - (b) măsurile prevăzute în prezenta directivă;
 - (c) alte măsuri de promovare a eficienței energetice în cadrul statelor membre și la nivelul Uniunii;
 - (d) orice factori relevanți care afectează eforturile în materie de eficiență:
 - (i) eforturile și acțiunile timpurii în vederea eficienței energetice;
 - (ii) distribuția echitabilă a eforturilor la nivelul Uniunii;

- (iii) intensitatea energetică a economiei;
 - (iv) potențialul rămas de reducere a consumului de energie într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor;
- (e) alte circumstanțe naționale care afectează consumul de energie, în special:
- (i) evoluția și prognozele demografice și cele privind PIB;
 - (ii) schimbările înregistrate în importurile și exporturile de energie, evoluțiile mixului energetic și introducerea de noi combustibili durabili;
 - (iii) dezvoltarea tuturor surselor regenerabile de energie, energia nucleară, captarea și stocarea dioxidului de carbon;
 - (iv) decarbonizarea industriilor energointensive;
 - (v) nivelul de ambiție din planurile naționale de decarbonizare sau de neutralitate climatică;
 - (vi) potențialul economic al economiilor de energie;
 - (vii) condițiile climatice actuale și previziunile privind schimbările climatice.
- (4) Atunci când aplică cerințele prevăzute la alineatul (3), un stat membru se asigură că contribuția sa în Mtep nu este cu peste 2,5 % mai mare decât ar fi fost dacă s-ar fi aplicat formula prevăzută în anexa I.

- (5) Comisia evaluează dacă contribuția colectivă a statelor membre este cel puțin egală cu obiectivul obligatoriu al Uniunii pentru consumul final de energie prevăzut la alineatul (1) de la prezentul articol. În cazul în care Comisia concluzionează că această contribuție este insuficientă, ca parte a evaluării pe care o face proiectelor de planuri naționale actualizate privind energia și clima în temeiul articolului 9 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2018/1999, sau cel târziu până la 1 martie 2024, luând în considerare scenariul de referință actualizat al UE din 2020 în temeiul prezentului alineat, Comisia transmite fiecărui stat membru o contribuție națională orientativă corectată în materie de eficiență energetică pentru consumul final de energie, bazată pe:
- (a) reducerea colectivă a consumului final de energie care mai este necesară pentru atingerea obiectivului obligatoriu al Uniunii prevăzut la alineatul (1);
 - (b) intensitatea relativă a GES per unitate de PIB înregistrată în 2019 în rândul statelor membre în cauză;
 - (c) PIB-ul acestor state membre în 2019.

Înainte de a aplica formula din anexa I pentru mecanismul instituit prin prezentul alineat și cel târziu până la 30 noiembrie 2023, Comisia actualizează scenariul de referință al UE din 2020 pe baza celor mai recente date Eurostat raportate de statele membre, în conformitate cu articolul 4 alineatul (2) litera (b) și cu articolul 14 din Regulamentul (UE) 2018/1999.

În pofida articolului 37 din prezenta directivă, statele membre care doresc să își actualizeze contribuțiile naționale orientative în materie de eficiență energetică în temeiul alineatului (2) de la prezentul articol, utilizând scenariul de referință actualizat al UE din 2020, își notifică contribuția națională orientativă actualizată în materie de eficiență energetică până cel târziu la 1 februarie 2024. În cazul în care un stat membru dorește să își actualizeze contribuția națională orientativă în materie de eficiență energetică, el se asigură că contribuția sa în Mtep nu este cu peste 2,5 % mai mare decât ar fi fost dacă s-ar fi aplicat formula prevăzută în anexa I, cu utilizarea scenariului de referință actualizat al UE din 2020.

Statele membre cărora Comisia le-a transmis o contribuție națională orientativă corectată în materie de eficiență energetică își actualizează contribuțiile naționale orientative în materie de eficiență energetică în temeiul alineatului (2) de la prezentul articol, incluzând contribuția națională orientativă corectată în materie de eficiență energetică pentru consumul final de energie, o actualizare a traiectoriei lor orientative pentru contribuția respectivă, precum și, după caz, măsurile lor suplimentare, ca parte a versiunilor actualizate ale planurilor lor naționale integrate privind energia și clima transmise în temeiul articolului 14 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2018/1999. În conformitate cu regulamentul menționat, Comisia solicită statelor membre să transmită fără întârziere contribuția lor orientativă corectată în materie de eficiență energetică și, după caz, măsurile lor suplimentare pentru a asigura aplicarea mecanismului prevăzut la prezentul alineat.

În cazul în care un stat membru a notificat o contribuție națională orientativă în materie de eficiență energetică pentru consumul final de energie în Mtep egală sau mai mică decât cea care ar fi rezultat prin aplicarea formulei prevăzute în anexa I, Comisia nu modifică contribuția respectivă.

Atunci când aplică mecanismul prevăzut la prezentul alineat, Comisia se asigură că nu rămâne nicio diferență între suma contribuțiilor naționale ale tuturor statelor membre și obiectivul obligatoriu al Uniunii prevăzut la alineatul (1).

- (6) În cazul în care Comisia concluzionează, pe baza evaluării sale în temeiul articolului 29 alineatele (1) și (3) din Regulamentul (UE) 2018/1999, că nu s-au realizat progrese suficiente în direcția îndeplinirii contribuțiilor în materie de eficiență energetică, statele membre aflate deasupra traiectoriilor lor orientative pentru consumul final de energie menționate la alineatul (2) de la prezentul articol se asigură că pun în aplicare măsuri suplimentare în termen de un an de la data primirii evaluării Comisiei, pentru a reveni pe calea cea bună în direcția îndeplinirii contribuțiilor lor în materie de eficiență energetică. Respectivele măsuri suplimentare includ, printre altele, cel puțin una dintre următoarele măsuri:
- (a) măsuri naționale vizând realizarea de economii suplimentare de energie, inclusiv o asistență mai eficace în materie de dezvoltare a proiectelor pentru punerea în aplicare a măsurilor de investiții în eficiența energetică;
 - (b) majorarea obligației privind economiile de energie prevăzute la articolul 8 din prezenta directivă;
 - (c) ajustarea obligației pentru sectorul public;

- (d) realizarea unei contribuții financiare voluntare la Fondul național pentru eficiență energetică menționat la articolul 30 din prezenta directivă sau la alt instrument financiar destinat eficienței energetice, unde contribuțiile financiare anuale sunt egale cu investițiile necesare pentru atingerea traiectoriei orientative.

În cazul în care consumul final de energie al unui stat membru se află deasupra traiectoriei orientative a acestuia pentru consumul final de energie menționată la alineatul (2) de la prezentul articol, statul membru respectiv include, în raportul său național intermediar integrat privind energia și clima transmis în temeiul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2018/1999, o explicație a măsurilor pe care le va lua pentru a elimina decalajul, astfel încât să se asigure că realizează contribuțiile sale naționale în materie de eficiență energetică și volumul de economii de energie pe care îl preconizează.

Comisia evaluează dacă măsurile naționale menționate la prezentul alineat sunt suficiente pentru a realiza obiectivele de eficiență energetică ale Uniunii. În cazul în care măsurile naționale sunt considerate a fi insuficiente, Comisia, după caz, propune măsuri și își exercită competența la nivelul Uniunii, pentru a asigura, în special, atingerea obiectivelor de eficiență energetică pentru 2030 ale Uniunii.

- (7) Comisia evaluează, până la 31 decembrie 2026, eventualele modificări metodologice în ceea ce privește datele raportate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1099/2008, metodologia de calculare a bilanțului energetic și modelele energetice pentru utilizarea energiei la nivel european și, dacă este necesar, propune ajustarea prin calcule tehnice a obiectivelor Uniunii pentru 2030, în vederea menținerii nivelului de ambiție stabilit la alineatul (1) de la prezentul articol.

Capitolul II

Rolul de exemplu al sectorului public

Articolul 5

Rolul de lider al sectorului public în domeniul eficienței energetice

- (1) Statele membre asigură reducerea cu cel puțin 1,9 % pe an față de anul 2021 a consumului final total de energie al tuturor organismelor publice luate împreună.

Statele membre pot alege să excludă transportul public sau forțele armate de la obligația prevăzută la primul paragraf.

În sensul primului și al celui de al doilea paragraf, statele membre stabilesc un nivel de referință, care include consumul final de energie al tuturor organismelor publice, cu excepția transportului public sau a forțelor armate, pentru anul 2021. Reducerea consumului de energie al transportului public și al forțelor armate este orientativă, putând fi totuși luată în calcul pentru îndeplinirea obligației prevăzute la primul paragraf chiar dacă este exclusă din nivelul de referință în temeiul prezentului articol.

- (2) Pe durata unei perioade de tranziție care se încheie la ... [patru ani de la data intrării în vigoare a prezentei directive], obiectivul prevăzut la alineatul (1) este orientativ. În cursul respectivei perioade de tranziție, statele membre pot utiliza date privind consumul estimat; până la aceeași dată, statele membre ajustează nivelul de referință și aliniază consumul final estimat de energie al tuturor organismelor publice la consumul final real de energie al tuturor organismelor publice.

- (3) Obligația prevăzută la alineatul (1) nu include, până la 31 decembrie 2026, consumul de energie al organismelor publice din unitățile administrative locale cu o populație de mai puțin de 50 000 de locuitori și, până la 31 decembrie 2029, consumul de energie al organismelor publice din unitățile administrative locale cu o populație de mai puțin de 5 000 de locuitori.
- (4) La calcularea consumului final de energie al organismelor sale publice, un stat membru poate lua în considerare variațiile climatice de pe teritoriul său.
- (5) Statele membre includ în versiunile actualizate, transmise în temeiul articolului 14 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2018/1999, ale planurilor lor naționale privind energia și clima, notificate în temeiul articolului 3 și al articolelor 7-12 din regulamentul respectiv, cantitatea aferentă reducerii consumului de energie care trebuie obținută de toate organismele publice, defalcată pe sectoare, precum și măsurile pe care intenționează să le adopte în scopul realizării reducerilor respective. În cadrul rapoartelor lor naționale intermediare integrate privind energia și clima, transmise în temeiul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2018/1999, statele membre raportează Comisiei reducerea consumului final de energie realizată în fiecare an.
- (6) Statele membre se asigură că autoritățile regionale și locale stabilesc măsuri specifice privind eficiența energetică în instrumentele lor de planificare pe termen lung, cum ar fi planurile de decarbonizare sau cele privind energia durabilă, după consultarea părților interesate relevante, inclusiv a agențiilor pentru energie acolo unde este cazul, precum și a publicului, în special a grupurilor vulnerabile care sunt expuse riscului de a fi afectate de sărăcie energetică sau sunt mai susceptibile de a suferi efectele acesteia.

De asemenea, statele membre se asigură că autoritățile competente, atunci când elaborează și pun în aplicare măsuri de eficiență energetică, întreprind acțiuni pentru a atenua impacturile negative semnificative, directe sau indirecte, ale măsurilor de eficiență energetică asupra gospodăriilor afectate de sărăcie energetică, asupra gospodăriilor cu venituri mici sau asupra grupurilor vulnerabile.

- (7) Statele membre acordă sprijin organismelor publice. Fără a aduce atingere normelor privind ajutoarele de stat, un astfel de sprijin poate include sprijin financiar și tehnic, cu scopul de a adopta măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice și de a încuraja organismele publice să ia în considerare și alte beneficii pe lângă economiile de energie, de exemplu calitatea mediului interior, inclusiv la nivel regional și local, prin furnizarea de orientări, prin promovarea consolidării competențelor, a dobândirii de competențe și a oportunităților de formare, precum și prin încurajarea cooperării între organismele publice.
- (8) Statele membre încurajează organismele publice să ia în considerare atât emisiile de carbon pe durata ciclului de viață, cât și beneficiile economice și sociale ale activităților lor de investiții și de politică.
- (9) Statele membre încurajează organismele publice să îmbunătățească performanța energetică a clădirilor pe care le dețin sau le ocupă, inclusiv prin înlocuirea aparatelor de încălzire vechi și ineficiente.

Articolul 6

Rolul de exemplu al clădirilor organismelor publice

- (1) Fără a aduce atingere articolului 7 din Directiva 2010/31/UE, fiecare stat membru se asigură că cel puțin 3 % din suprafața totală a clădirilor încălzite și/sau răcite, care sunt deținute de organisme publice se renovează în fiecare an pentru a fi transformate cel puțin în clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero sau în clădiri cu emisii zero, conform articolului 9 din Directiva 2010/31/UE.

Statele membre pot alege ce clădiri să includă în cerința de renovare de 3 %, ținând seama în mod corespunzător de raportul cost-eficacitate și de fezabilitatea tehnică atunci când aleg clădirile destinate renovării.

Statele membre pot excepta locuințele sociale de la obligația de renovare menționată la primul paragraf dacă astfel de renovări nu ar fi neutre din punctul de vedere al costurilor sau ar conduce la creșteri ale chiriilor pentru persoanele care trăiesc în aceste locuințe sociale, cu excepția cazului în care creșterile chiriilor nu sunt mai mari decât economiile la factura de energie.

În cazul în care ocupă o clădire pe care nu o dețin, organismele publice negociază cu proprietarul acesteia, în special atunci când survine un moment de cotitură, cum ar fi reînnoirea contractului de închiriere, schimbarea destinației sau lucrări importante de reparare sau întreținere, cu scopul de a stabili clauze contractuale prin care aceasta să devină cel puțin o clădire al cărei consum de energie este aproape egal cu zero sau o clădire al cărei consum de energie este zero.

Rata de cel puțin 3 % se calculează la suprafața totală a clădirilor care au o suprafață totală utilă de peste 250 m² care sunt deținute de organisme publice și care, la data de 1 ianuarie 2024, nu sunt clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero.

- (2) Statele membre pot aplica cerințe mai puțin stricte decât cele prevăzute la alineatul (1) pentru următoarele categorii de clădiri:
- (a) clădiri protejate oficial ca făcând parte dintr-un sit protejat sau datorită valorii lor arhitecturale sau istorice deosebite, în măsura în care respectarea anumitor cerințe minime de performanță energetică ar modifica în mod inacceptabil caracterul sau aspectul acestora;
 - (b) clădiri deținute de forțele armate sau de administrația centrală și care servesc unor obiective de apărare națională, cu excepția spațiilor de locuit individuale sau a clădirilor de birouri ale forțelor armate și ale altor categorii de personal angajat de autoritățile de apărare națională;
 - (c) clădiri utilizate ca lăcașuri de cult și pentru activități cu caracter religios.

Statele membre pot decide să nu renoveze nicio clădire care nu este menționată la primul paragraf de la prezentul alineat până la nivelul prevăzut la alineatul (1) în cazul în care consideră că nu este fezabil din punct de vedere tehnic, economic sau funcțional ca respectiva clădire să fie transformată într-o clădire al cărei consum de energie este aproape egal cu zero. În cazul în care decid astfel, statele membre nu iau în calcul renovarea clădirii respective pentru îndeplinirea cerinței prevăzute la alineatul (1).

- (3) Pentru a obține cât mai devreme economii de energie și a oferi un stimulent pentru acțiuni timpurii, un stat membru care renovează peste 3 % din suprafața totală a clădirilor de pe teritoriul său în conformitate cu alineatul (1), în orice an până la 31 decembrie 2026, poate contabiliza excedentul în cadrul ratei anuale de renovare corespunzătoare oricăruia dintre următorii trei ani. Un stat membru care renovează mai mult de 3 % din suprafața totală a clădirilor de pe teritoriul său începând cu 1 ianuarie 2027 poate contabiliza excedentul în cadrul ratei anuale de renovare corespunzătoare următorilor doi ani.
- (4) Statele membre pot contabiliza, în cadrul ratei anuale de renovare a clădirilor, clădirile noi deținute pentru a înlocui clădiri specifice ale organismelor publice, care au fost demolate în oricare din cei doi ani precedenți. Acest lucru se aplică numai în cazul în care ar fi mai eficiente din punctul de vedere al costurilor și mai sustenabile din punctul de vedere al economiilor de energie și al reducerilor de emisii de CO₂ pe durata ciclului de viață realizate, comparativ cu renovarea clădirilor respective. Criteriile generale, metodologia și procedurile pentru a determina aceste cazuri excepționale sunt stabilite în mod clar și publicate de fiecare stat membru.
- (5) Până la ... [doi ani de la data intrării în vigoare a prezentei directive], în sensul prezentului articol, statele membre întocmesc, pun la dispoziția publicului și asigură accesul acestuia la un inventar al clădirilor încălzite și/sau răcite, care sunt deținute sau ocupate de organisme publice și care au o suprafață totală utilă mai mare de 250 m². Statele membre actualizează acest inventar cel puțin o dată la doi ani. Inventarul este legat de prezentarea generală a parcului imobiliar efectuată în cadrul planurilor naționale de renovare a clădirilor în conformitate cu Directiva 2010/31/UE și bazele de date relevante.

Datele disponibile și accesibile publicului cu privire la caracteristicile parcului imobiliar, la renovarea clădirilor și la performanța energetică pot fi agregate de Observatorul parcului imobiliar al UE pentru a asigura o mai bună înțelegere a performanței energetice a sectorului clădirilor prin intermediul unor date comparabile.

Inventarul cuprinde cel puțin următoarele informații:

- (a) suprafața totală în m²;
 - (b) consumul anual de energie măsurat pentru încălzire, răcire, electricitate și apă caldă, atunci când aceste date sunt disponibile;
 - (c) certificatul de performanță energetică al fiecărei clădiri, emis în conformitate cu Directiva 2010/31/UE.
- (6) Statele membre pot decide să aplice o abordare alternativă celei prevăzute la alineatele (1)-(4) în scopul de a obține, în fiecare an, o cantitate de economii de energie în clădirile organismelor publice care să fie cel puțin echivalentă cu cantitatea stabilită la alineatul (1).

În scopul aplicării acestei abordări alternative, statele membre:

- (a) se asigură că, în fiecare an, se introduce un pașaport de renovare, după caz, pentru clădirile care reprezintă cel puțin 3 % din suprafața totală a clădirilor încălzite și/sau răcite deținute de organisme publice. Pentru aceste clădiri, renovarea către clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero se realizează cel târziu până în 2040;

- (b) estimează economiile de energie pe care le-ar genera aplicarea alineatelor (1)-(4) prin utilizarea unor valori standard adecvate pentru consumul de energie al clădirilor de referință ale organismelor publice, înainte și după renovarea care vizează transformarea lor în clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero astfel cum sunt menționate în Directiva 2010/31/UE.

Statele membre care decid să aplice abordarea alternativă notifică Comisiei, până la 31 decembrie 2023, economiile de energie pe care le preconizează pentru a obține, până la 31 decembrie 2030, cel puțin echivalentul economiilor de energie realizate în cazul clădirilor menționate la alineatul (1).

Articolul 7
Achiziții publice

- (1) Statele membre se asigură că autoritățile contractante și entitățile contractante, atunci când încheie contracte de achiziții publice și concesiuni cu o valoare mai mare sau egală cu pragurile stabilite la articolul 8 din Directiva 2014/23/UE, la articolul 4 din Directiva 2014/24/UE și la articolul 15 din Directiva 2014/25/UE, achiziționează doar produse, servicii, clădiri și lucrări cu performanțe înalte de eficiență energetică în conformitate cu cerințele menționate în anexa IV la prezenta directivă, cu excepția cazului în care acest lucru nu este fezabil din punct de vedere tehnic.

Statele membre se asigură, de asemenea, că, la încheierea contractelor de achiziții publice și a concesiunilor cu o valoare mai mare sau egală cu pragurile menționate la primul paragraf, autoritățile contractante și entitățile contractante aplică principiul „eficiența energetică înainte de toate” în conformitate cu articolul 3, inclusiv în cazul contractelor de achiziții publice și al concesiunilor pentru care nu se prevede nicio cerință specifică în anexa IV.

- (2) Obligațiile menționate la alineatul (1) de la prezentul articol nu se aplică în cazul în care subminează siguranța publică sau împiedică răspunsul la situațiile de urgență de sănătate publică. Obligațiile menționate la alineatul (1) de la prezentul articol se aplică în cazul contractelor forțelor armate numai în măsura în care aplicarea acestora nu generează un conflict cu natura și obiectivul principal ale activităților forțelor armate. Obligațiile nu se aplică contractelor de furnizare de echipamente militare, astfel cum sunt definite în Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului¹.
- (3) În pofida articolului 29 alineatul (4), statele membre se asigură că autoritățile contractante și entitățile contractante evaluează fezabilitatea încheierii de contracte de performanță energetică pe termen lung care oferă economii de energie pe termen lung atunci când achiziționează contracte de prestări de servicii cu un conținut energetic semnificativ.

¹ Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind coordonarea procedurilor privind atribuirea anumitor contracte de lucrări, de furnizare de bunuri și de prestare de servicii de către autoritățile sau entitățile contractante în domeniile apărării și securității și de modificare a Directivelor 2004/17/CE și 2004/18/CE (JO L 216, 20.8.2009, p. 76).

- (4) Fără a aduce atingere alineatului (1) de la prezentul articol, atunci când achiziționează un pachet de produse reglementat integral de un act delegat adoptat în temeiul Regulamentului (UE) 2017/1369, statele membre pot solicita ca eficiența energetică totală să aibă prioritate asupra eficienței energetice a produselor individuale din pachetul respectiv, prin achiziționarea pachetului de produse care respectă criteriul apartenenței la cea mai înaltă clasă de eficiență energetică disponibilă.
- (5) Statele membre pot impune autorităților contractante și entităților contractante, atunci când acestea încheie contracte astfel cum se menționează la alineatul (1) de la prezentul articol, să ia în considerare în cadrul practicilor de achiziții publice, acolo unde este necesar, aspecte mai ample de sustenabilitate, sociale, de mediu și legate de economia circulară, în vederea atingerii obiectivelor Uniunii privind decarbonizarea și reducerea la zero a poluării. Acolo unde este necesar și în conformitate cu anexa IV, statele membre impun autorităților contractante și entităților contractante să ia în considerare criteriile Uniunii privind achizițiile publice verzi sau criteriile naționale echivalente disponibile.

Pentru a asigura transparența în ceea ce privește aplicarea cerințelor de eficiență energetică în cadrul procesului de achiziții publice, statele membre se asigură că autoritățile contractante și entitățile contractante pun la dispoziția publicului informații cu privire la impactul asupra eficienței energetice al contractelor cu o valoare mai mare sau egală cu pragurile menționate la alineatul (1), prin publicarea informațiilor respective în anunțurile aferente din baza de date electronică zilnică a licitațiilor (*Tenders Electronic Daily – TED*), în conformitate cu Directivele 2014/23/UE, 2014/24/UE și 2014/25/UE și cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/1780 al Comisiei¹. Autoritățile contractante pot decide să impună ofertanților să divulge informații cu privire la potențialul de încălzire globală pe durata ciclului de viață, la utilizarea de materiale cu emisii reduse de carbon și la circularitatea materialelor utilizate pentru o clădire nouă și pentru o clădire care trebuie renovată. Autoritățile contractante pot pune informațiile respective la dispoziția publicului, în vederea contractelor, în special în ceea ce privește clădirile noi cu o suprafață de peste 2 000 m².

Statele membre sprijină autoritățile contractante și entitățile contractante în ceea ce privește adoptarea cerințelor de eficiență energetică, inclusiv la nivel regional și local, prin furnizarea de norme și orientări clare, inclusiv metodologii privind evaluarea costurilor pe ciclul de viață, a efectelor asupra mediului și a costurilor de mediu, prin instituirea unor centre de sprijin pentru competențe, prin încurajarea cooperării între autoritățile contractante, inclusiv la nivel transfrontalier, și prin utilizarea achizițiilor publice agregate și digitale acolo unde este posibil.

¹ Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/1780 al Comisiei din 23 septembrie 2019 de stabilire a formularelor standard pentru publicarea anunțurilor în domeniul achizițiilor publice și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/1986 („formulare electronice”) (JO L 272, 25.10.2019, p. 7).

- (6) Dacă este cazul, Comisia poate oferi autorităților naționale și funcționarilor responsabili cu achizițiile publice îndrumări suplimentare privind aplicarea cerințelor de eficiență energetică în procedurile de achiziții publice. Un astfel de sprijin poate consolida forurile existente în scopul sprijinirii statelor membre, de exemplu prin intermediul unor acțiuni concertate, și le poate ajuta să țină seama de criteriile privind achizițiile publice verzi.
- (7) Statele membre stabilesc dispozițiile juridice și de reglementare, precum și practicile administrative privind achizițiile publice și bugetele și exercițiile financiare anuale, care sunt necesare pentru a se asigura că autoritățile contractante individuale nu sunt împiedicate să facă investiții menite să îmbunătățească eficiența energetică și nici să utilizeze contracte de performanță energetică și mecanisme de finanțare de la surse terțe pe o bază contractuală pe termen lung.
- (8) Statele membre elimină toate barierele de reglementare sau de altă natură din calea eficienței energetice, în special în ceea ce privește dispozițiile juridice și de reglementare, precum și practicile administrative privind achizițiile publice și bugetele și exercițiile financiare anuale, cu scopul de a se asigura că organismele publice individuale nu sunt împiedicate să facă investiții menite să îmbunătățească eficiența energetică și nici să utilizeze contracte de performanță energetică și mecanisme de finanțare de la surse terțe pe o bază contractuală pe termen lung.

În cadrul rapoartelor lor naționale intermediare integrate privind energia și clima, transmise în temeiul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2018/1999, statele membre raportează Comisiei cu privire la măsurile luate pentru a aborda barierele din calea adoptării îmbunătățirilor în materie de eficiență energetică.

Capitolul III

Consumul energetic eficient

Articolul 8

Obligația privind economiile de energie

- (1) Statele membre realizează economii cumulate de energie la nivelul utilizării finale cel puțin echivalente cu:
- (a) noi economii în fiecare an, de la 1 ianuarie 2014 până la 31 decembrie 2020, de 1,5 % din volumul vânzărilor anuale de energie către clienții finali, ca medie pe perioada de trei ani imediat anterioară datei de 1 ianuarie 2013. Vânzările de energie, ca volum, utilizate în transport, pot fi excluse parțial sau integral din acest calcul;
 - (b) noi economii în fiecare an, de la 1 ianuarie 2021 până la 31 decembrie 2030, de:
 - (i) 0,8 % din consumul final anual de energie de la 1 ianuarie 2021 la 31 decembrie 2023, ca medie pe perioada de trei ani imediat anterioară datei de 1 ianuarie 2019;
 - (ii) 1,3 % din consumul final anual de energie de la 1 ianuarie 2024 la 31 decembrie 2025, ca medie pe perioada de trei ani imediat anterioară datei de 1 ianuarie 2019;

- (iii) 1,5 % din consumul final anual de energie de la 1 ianuarie 2026 la 31 decembrie 2027, ca medie pe perioada de trei ani imediat anterioară datei de 1 ianuarie 2019;
- (iv) 1,9 % din consumul final anual de energie de la 1 ianuarie 2028 la 31 decembrie 2030, ca medie pe perioada de trei ani imediat anterioară datei de 1 ianuarie 2019.

Prin derogare de la primul paragraf litera (b) punctul (i), Cipru și Malta realizează noi economii în fiecare an, de la 1 ianuarie 2021 până la 31 decembrie 2023, echivalente cu 0,24 % din consumul final anual de energie, ca medie pe perioada de trei ani imediat anterioară datei de 1 ianuarie 2019.

Prin derogare de la primul paragraf litera (b) punctele (ii), (iii) și (iv), Cipru și Malta realizează noi economii în fiecare an, de la 1 ianuarie 2024 până la 31 decembrie 2030, echivalente cu 0,45 % din consumul final anual de energie, ca medie pe perioada de trei ani imediat anterioară datei de 1 ianuarie 2019.

Statele membre decid modul în care eșalonează cantitatea calculată de economii noi pe fiecare dintre perioadele menționate la primul paragraf literele (a) și (b), cu condiția ca economiile obligatorii cumulate totale de energie la nivelul utilizării finale să fi fost realizate până la finalul fiecărei perioade de obligații.

Statele membre continuă să realizeze noi economii anuale, în conformitate cu rata de economisire prevăzută la primul paragraf litera (b) punctul (iv), pe perioade de câte zece ani după 2030.

- (2) Statele membre obțin cantitatea obligatorie de economii de energie în temeiul alineatului (1) de la prezentul articol fie prin stabilirea unei scheme de obligații în materie de eficiență energetică, astfel cum este menționată la articolul 9, fie prin adoptarea unor măsuri de politică alternative, astfel cum sunt menționate la articolul 10. Statele membre pot realiza o combinație între o schemă de obligații în materie de eficiență energetică și măsuri de politică alternative. Statele membre se asigură că economiile de energie rezultate în urma măsurilor de politică menționate la articolele 9 și 10 și la articolul 30 alineatul (14) sunt calculate în conformitate cu anexa V.
- (3) Statele membre pun în aplicare scheme de obligații în materie de eficiență energetică, măsuri de politică alternative sau o combinație a acestora, ori programe sau măsuri finanțate dintr-un fond național pentru eficiență energetică, cu prioritate, dar nu exclusiv, în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, al clienților vulnerabili, al persoanelor din gospodării cu venituri mici și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale. Statele membre se asigură că măsurile de politică puse în aplicare în temeiul prezentului articol nu au efecte negative asupra persoanelor respective. Dacă este cazul, statele membre utilizează în mod optim finanțarea, inclusiv finanțarea publică, mecanismele de finanțare stabilite la nivelul Uniunii și veniturile obținute din certificatele de emisii, în temeiul articolului 24 alineatul (3) litera (b), cu scopul de a elimina efectele negative și de a asigura o tranziție energetică justă și incluzivă.

În scopul realizării economiilor de energie obligatorii în temeiul alineatului (1) și fără a aduce atingere Regulamentului (UE) 2019/943 și Directivei (UE) 2019/944, statele membre, la proiectarea acestor măsuri de politică, au în vedere și promovează rolul comunităților de energie din surse regenerabile și al comunităților de energie ale cetățenilor în ceea ce privește contribuția la punerea în aplicare a acestor măsuri de politică.

Statele membre stabilesc și ating o cotă din cantitatea obligatorie de economii de energie cumulate la nivelul utilizării finale în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, al clienților vulnerabili, al persoanelor din gospodării cu venituri mici și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale. Această cotă este cel puțin egală cu proporția gospodăriilor afectate de sărăcie energetică, potrivit evaluării din planurile lor naționale privind energia și clima elaborate în conformitate cu articolul 3 alineatul (3) litera (d) din Regulamentul (UE) 2018/1999. La evaluarea ponderii sărăciei energetice în planurile lor naționale privind energia și clima, statele membre iau în considerare indicatorii următori:

- (a) incapacitatea de a încălzi suficient de bine locuința (Eurostat, SILC [ilc_mdcs01]);
- (b) restanțele la facturile pentru utilități (Eurostat, SILC, [ilc_mdcs07]);
- (c) populația totală care trăiește într-o locuință cu acoperiș spart, cu pereți, podele sau fundație cu igrasie sau cu ferestre sau podele putrezite (Eurostat, SILC [ilc_mdho01]);

- (d) rata riscului de sărăcie (anchetele Eurostat, SILC și ECHP [ilc_li02]) (punctul-limită: 60 % din venitul echivalent median după transferurile sociale).

În cazul în care un stat membru nu a notificat proporția de gospodării afectate de sărăcie energetică potrivit evaluării din planul său național privind energia și clima, cota din cantitatea obligatorie de economii de energie cumulate la nivelul utilizării finale în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, al clienților vulnerabili, al persoanelor din gospodării cu venituri mici și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale este cel puțin egală cu media aritmetică a valorilor indicatorilor menționați la al treilea paragraf pentru anul 2019 sau, dacă acestea nu sunt disponibile pentru 2019, cu extrapolarea liniară a valorilor indicatorilor respectivi pentru ultimii trei ani pentru care aceste valori sunt disponibile.

- (4) Statele membre includ informații privind indicatorii aplicați, media aritmetică a valorilor acestora și rezultatul măsurilor de politică stabilite în conformitate cu alineatul (3) de la prezentul articol în versiunile actualizate ale planurilor lor naționale integrate privind energia și clima, transmise în temeiul articolului 14 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2018/1999, în planurile lor naționale integrate ulterioare privind energia și clima, notificate în temeiul articolelor 3 și 7-12 din regulamentul respectiv, precum și în rapoartele naționale intermediare conexe privind energia și clima, transmise în temeiul articolului 17 din regulamentul respectiv.
- (5) Statele membre pot lua în calcul economiile de energie care rezultă în urma măsurilor de politică, indiferent dacă au fost introduse până la 31 decembrie 2020 sau după această dată, cu condiția ca măsurile respective să ducă la noi acțiuni individuale care să fie întreprinse după 31 decembrie 2020. Economii de energie realizate în orice perioadă de obligații nu sunt luate în calcul la determinarea cantității de economii de energie obligatorii pentru perioadele anterioare de obligații stabilite la alineatul (1).

- (6) Cu condiția să își fi îndeplinit cel puțin obligația privind economiile cumulate de energie la nivelul utilizării finale, menționată la alineatul (1) primul paragraf litera (b) punctul (i), statele membre pot calcula cantitatea obligatorie de economii de energie menționată la punctul respectiv prin unul sau mai multe dintre următoarele mijloace:
- (a) aplicarea unei rate anuale de economisire privind vânzările de energie către clienții finali sau privind consumul final de energie, ca medie pe perioada de trei ani imediat anterioară datei de 1 ianuarie 2019;
 - (b) excluderea parțială sau totală din scenariul de referință pentru calculare a energiei utilizate în transporturi;
 - (c) utilizarea oricăreia dintre opțiunile prevăzute la alineatul (8).
- (7) În cazul în care utilizează oricare dintre posibilitățile prevăzute la alineatul (6) privind economiile de energie obligatorii menționate la alineatul (1) primul paragraf litera (b) punctul (i), statele membre stabilesc:
- (a) propria rată anuală a economiilor care va fi aplicată la calcularea economiilor lor cumulate de energie la nivelul utilizării finale, care să asigure faptul că cantitatea finală a economiilor lor nete de energie nu este mai scăzută decât cea a economiilor impuse în temeiul punctului sus-menționat;
 - (b) propriul nivel de referință pentru calcul, care poate exclude parțial sau total energia utilizată în transporturi.

- (8) Sub rezerva alineatului (9), fiecare stat membru poate:
- (a) să efectueze calculul prevăzut la alineatul (1) primul paragraf litera (a), utilizând valori de 1 % în 2014 și 2015, 1,25 % în 2016 și 2017 și 1,5 % în 2018, 2019 și 2020;
 - (b) să excludă din calcul, ca volum, toate sau o parte din vânzările de energie utilizată, referitor la perioada de obligații menționată la alineatul (1) primul paragraf litera (a), sau energia finală consumată, referitor la perioada de obligații menționată la alineatul (1) primul paragraf litera (b) punctul (i), de către activitățile industriale enumerate în anexa I la Directiva 2003/87/CE;
 - (c) să includă în calculul cantității obligatorii de economii de energie menționate la alineatul (1) primul paragraf litera (a) și litera (b) punctul (i) economiile de energie realizate în sectoarele transformării, distribuției și transportului de energie, inclusiv în infrastructurile eficiente de încălzire și de răcire centralizată, ca urmare a punerii în aplicare a cerințelor prevăzute la articolul 25 alineatul (4), la articolul 26 alineatul (7) litera (a) și la articolul 27 alineatele (1), (5)-(9) și (11). Statele membre informează Comisia cu privire la măsurile lor de politică preconizate în temeiul prezentei litere pentru perioada 1 ianuarie 2021-31 decembrie 2030, ca parte a planurilor lor naționale integrate privind energia și clima notificate în temeiul articolului 3 și al articolelor 7-12. Impactul respectivelor măsuri se calculează în conformitate cu anexa V și se include în planurile respective;

- (d) să includă în calculul cantității obligatorii de economii de energie economiile de energie rezultate din acțiuni specifice recent implementate, începând de la 31 decembrie 2008, care continuă să aibă impact în 2020 în ceea ce privește perioada de obligații menționată la alineatul (1) primul paragraf litera (a) și după 2020 în ceea ce privește perioada menționată la alineatul (1) primul paragraf litera (b) punctul (i) și care pot fi măsurate și verificate;
- (e) să includă în calculul cantității obligatorii de economii de energie economiile de energie care rezultă din adoptarea unor măsuri de politică, cu condiția să se poată demonstra că măsurile respective au ca rezultat acțiuni individuale derulate în perioada 1 ianuarie 2018-31 decembrie 2020 care generează economii după 31 decembrie 2020;
- (f) să excludă din calculul cantității obligatorii de economii de energie în temeiul alineatului (1) primul paragraf litera (a) și litera (b) punctul (i) 30 % din cantitatea verificabilă de energie produsă pe sau în clădiri pentru uz propriu ca urmare a măsurilor de politică ce promovează instalarea de noi tehnologii de obținere a energiei din surse regenerabile;
- (g) să includă în calculul cantității obligatorii de economii de energie în temeiul alineatului (1) primul paragraf litera (a) și litera (b) punctul (i) economiile de energie care depășesc economiile obligatorii de energie pentru perioada de obligații cuprinsă între 1 ianuarie 2014 și 31 decembrie 2020, cu condiția ca economiile respective să rezulte din acțiuni individuale derulate în temeiul măsurilor de politică menționate la articolele 9 și 10, notificate de către statele membre în cadrul planurilor lor de acțiune naționale privind eficiența energetică și raportate în rapoartele lor intermediare în conformitate cu articolul 26.

- (9) Statele membre aplică și calculează efectul opțiunilor selectate în temeiul alineatului (8) pentru perioada menționată la alineatul (1) primul paragraf litera (a) și litera (b) punctul (i) separat:
- (a) pentru calculul cantității obligatorii de economii de energie pentru perioada de obligații menționată la alineatul (1) primul paragraf litera (a), statele membre pot utiliza opțiunile enumerate la alineatul (8) literele (a)-(d). Toate opțiunile selectate în temeiul alineatului (8), cumulate, reprezintă maximum 25 % din cantitatea de economii de energie menționată la alineatul (1) primul paragraf litera (a);
 - (b) pentru calculul cantității obligatorii de economii de energie pentru perioada de obligații menționată la alineatul (1) primul paragraf litera (b) punctul (i), statele membre pot utiliza opțiunile enumerate la alineatul (8) literele (b)-(g), cu condiția ca acțiunile individuale menționate la alineatul (8) litera (d) să continue să aibă un impact verificabil și măsurabil după 31 decembrie 2020. Toate opțiunile selectate în temeiul alineatului (8), cumulate, nu conduc la o reducere cu mai mult de 35 % a cantității de economii de energie calculate în conformitate cu alineatele (6) și (7).

Indiferent dacă statele membre exclud parțial sau total energia utilizată în transporturi din scenariul lor de referință pentru calcul sau utilizează oricare dintre opțiunile enumerate la alineatul (8), acestea se asigură că cantitatea netă calculată de noi economii care trebuie obținută în consumul final de energie în perioada de obligații menționată la alineatul (1) primul paragraf litera (b) punctul (i) cuprinsă între 1 ianuarie 2021 și 31 decembrie 2023 nu este mai scăzută decât cantitatea care rezultă din aplicarea ratei anuale de economisire menționate la punctul respectiv.

- (10) Statele membre descriu în versiunile actualizate ale planurilor lor naționale integrate privind energia și clima transmise în temeiul articolului 14 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2018/1999, în planurile lor naționale integrate ulterioare privind energia și clima notificate în temeiul articolelor 3 și 7-12 din Regulamentul (UE) 2018/1999 și în conformitate cu anexa III la Regulamentul (UE) 2018/1999, precum și în rapoartele intermediare corespunzătoare, calculul cantității de economii de energie care trebuie obținută în perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2021 și 31 decembrie 2030 și, dacă este cazul, explică modul în care au fost stabilite rata anuală de economisire și nivelul de referință pentru calcul, precum și modul și măsura în care au fost aplicate opțiunile menționate la alineatul (8) de la prezentul articol.
- (11) Statele membre notifică Comisiei cantitatea de economii de energie obligatorii menționată la alineatul (1) primul paragraf litera (b) și la alineatul (3) de la prezentul articol, o descriere a măsurilor de politică ce urmează să fie puse în aplicare pentru realizarea cantității totale obligatorii a economiilor cumulate de energie la nivelul utilizării finale, precum și metodologiile lor de calcul în temeiul anexei V la prezenta directivă, ca parte a versiunilor actualizate ale planurilor lor naționale integrate privind energia și clima transmise în temeiul articolului 14 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2018/1999 și ca parte a planurilor lor naționale integrate privind energia și clima notificate în temeiul articolelor 3 și 7-12 din Regulamentul (UE) 2018/1999. Statele membre utilizează modelul de raportare furnizat statelor membre de către Comisie.

- (12) În cazul în care, pe baza evaluării rapoartelor naționale intermediare integrate privind energia și clima în temeiul articolului 29 din Regulamentul (UE) 2018/1999 sau pe baza proiectului de versiune actualizată sau a versiunii actualizate finale a celui mai recent plan național integrat privind energia și clima transmis în temeiul articolului 14 din Regulamentul (UE) 2018/1999 sau pe baza evaluării proiectelor de planuri naționale integrate ulterioare privind energia și clima notificate în temeiul articolelor 3 și 7-12 din Regulamentul (UE) 2018/1999 sau a versiunilor finale ale acestora, Comisia concluzionează că măsurile de politică nu asigură realizarea cantității obligatorii de economii cumulate de energie la nivelul utilizării finale până la încheierea perioadei de obligații, Comisia poate adresa recomandări în conformitate cu articolul 34 din Regulamentul (UE) 2018/1999 statelor membre ale căror măsuri de politică consideră că sunt insuficiente pentru a asigura îndeplinirea obligațiilor lor privind economiile de energie.
- (13) În cazul în care un stat membru nu a realizat economiile obligatorii cumulate de energie la nivelul utilizării finale până la încheierea fiecărei perioade de obligații prevăzute la alineatul (1), statul membru respectiv realizează economiile de energie rămase, în plus față de economiile cumulate de energie obligatorii la nivelul utilizării finale, până la încheierea următoarei perioade de obligații.

Alternativ, în cazul în care un stat membru a realizat economii cumulate de energie la nivelul utilizării finale peste nivelul necesar până la sfârșitul fiecărei perioade de obligații prevăzute la alineatul (1), acesta are dreptul de a reporta cantitatea eligibilă de cel mult 10 % din excedentul respectiv în următoarea perioadă de obligații, fără ca angajamentul-țintă să fie majorat.

- (14) În cadrul versiunilor actualizate ale planurilor lor naționale privind energia și clima transmise în temeiul articolului 14 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2018/1999, al rapoartelor lor naționale intermediare relevante privind energia și clima transmise în temeiul articolului 17 din regulamentul respectiv și al planurilor lor naționale integrate ulterioare privind energia și clima notificate în temeiul articolelor 3 și 7-12 din regulamentul respectiv, statele membre demonstrează, incluzând după caz dovezi și calcule:
- (a) că, în situația în care există o suprapunere a impactului măsurilor de politică sau a impactului acțiunilor individuale, nu are loc o contabilizare dublă a economiilor de energie;
 - (b) modul în care economiile de energie realizate în temeiul alineatului (1) primul paragraf litera (b) de la prezentul articol contribuie la realizarea contribuției lor naționale în temeiul articolului 4;
 - (c) că sunt instituite măsuri de politică în scopul îndeplinirii obligațiilor lor privind economiile de energie, concepute în conformitate cu prezentul articol, și că respectivele măsuri de politică sunt eligibile și adecvate pentru a se asigura realizarea cantității obligatorii de economii cumulate de energie la nivelul utilizării finale până la încheierea fiecărei perioade de obligații.

Articolul 9

Scheme de obligații în materie de eficiență energetică

- (1) În cazul în care statele membre decid să își îndeplinească obligațiile de a realiza cantitatea de economii obligatorie conform articolului 8 alineatul (1) printr-o schemă de obligații în materie de eficiență energetică, acestea se asigură că părțile obligate menționate la alineatul (3) de la prezentul articol care activează pe teritoriul fiecărui stat membru îndeplinesc, fără a aduce atingere articolului 8 alineatele (8) și (9), cerința privind economiile cumulate de energie la nivelul utilizării finale, astfel cum este prevăzută la articolul 8 alineatul (1).

Dacă este cazul, statele membre pot decide ca părțile obligate să realizeze respectivele economii, în totalitate sau parțial, sub forma unei contribuții la Fondul național pentru eficiență energetică, în conformitate cu articolul 30 alineatul (14).

- (2) În cazul în care statele membre decid să își îndeplinească obligațiile de a realiza cantitatea de economii prevăzută la articolul 8 alineatul (1) printr-o schemă de obligații în materie de eficiență energetică, acestea pot să desemneze o autoritate publică de punere în aplicare care să administreze schema.
- (3) Statele membre desemnează, pe baza unor criterii obiective și nediscriminatorii, părțile obligate din rândul operatorilor de transport și de sistem, al operatorilor de distribuție, al distribuitorilor de energie, al societăților de vânzare cu amănuntul a energiei și al distribuitorilor de combustibil utilizat în transporturi sau al comercianților care vând cu amănuntul combustibil utilizat în transporturi, care își desfășoară activitatea pe teritoriul lor. Cantitatea de economii de energie necesară pentru îndeplinirea obligației se realizează de părțile obligate în rândul clienților finali, desemnați de statul membru, în mod independent de calculul efectuat în temeiul articolului 8 alineatul (1) sau, dacă statele membre decid astfel, prin intermediul economiilor certificate provenind de la alte părți, astfel cum se prevede la alineatul (11) litera (a) de la prezentul articol.

- (4) Atunci când societățile de vânzare cu amănuntul a energiei sunt desemnate ca părți obligate în temeiul alineatului (3), statele membre se asigură că, la îndeplinirea obligației care le revine, respectivele societăți de vânzare cu amănuntul a energiei nu creează bariere care împiedică consumatorii să treacă de la un furnizor la altul.
- (5) Statele membre pot impune părților obligate să atingă o cotă din obligația lor privind economiile de energie în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, al clienților vulnerabili, al persoanelor din gospodării cu venituri mici și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale. De asemenea, statele membre pot impune părților obligate să îndeplinească obiective în materie de reducere a costurilor energiei, cu condiția ca acestea să conducă la economii de energie la nivelul utilizării finale și să fie calculate în conformitate cu anexa V, și să realizeze economii de energie prin promovarea măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice, inclusiv a măsurilor de sprijin financiar care vizează atenuarea efectelor prețului carbonului asupra IMM-urilor și asupra microîntreprinderilor.
- (6) Statele membre pot impune părților obligate să colaboreze cu serviciile sociale, cu autoritățile regionale și cu autoritățile locale sau municipale pentru a promova măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, al clienților vulnerabili, al persoanelor din gospodării cu venituri mici și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale. Aceasta include identificarea și abordarea necesităților specifice ale grupurilor care sunt în mod special supuse riscului de sărăcie energetică sau mai susceptibile de a suferi efectele acesteia. Pentru a proteja persoanele afectate de sărăcie energetică, clienții vulnerabili și, acolo unde este cazul, persoanele care trăiesc în locuințe sociale, statele membre încurajează părțile obligate să realizeze acțiuni precum renovarea clădirilor, inclusiv a locuințelor sociale, înlocuirea aparatelor, sprijin și stimulente financiare pentru măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice, în conformitate cu schemele naționale de finanțare și de sprijin, sau audituri energetice. Statele membre asigură eligibilitatea măsurilor pentru unitățile individuale situate în clădiri cu mai multe apartamente.

- (7) Atunci când aplică alineatele (5) și (6), statele membre impun părților obligate să raporteze anual cu privire la economiile de energie pe care le realizează ca urmare a acțiunilor promovate în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, al clienților vulnerabili, al persoanelor din gospodării cu venituri mici și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale și solicită informații statistice agregate cu privire la clienții lor finali, identificând modificările survenite în economiile de energie față de informațiile transmise anterior, precum și cu privire la sprijinul tehnic și financiar acordat.
- (8) Statele membre exprimă cantitatea obligatorie de economii de energie care revine fiecărei părți obligate în termeni de consum de energie primară sau de consum final de energie. Metoda selectată pentru exprimarea cantității obligatorii de economii de energie este utilizată, de asemenea, la calcularea economiilor declarate de părțile obligate. La convertirea cantității de economii de energie, se aplică valorile puterii calorifice nete stabilite în anexa VI la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2066 al Comisiei¹ și factorul de energie primară în temeiul articolului 31, cu excepția cazului în care poate fi justificată aplicarea altor factori de conversie.

¹ Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2066 al Comisiei din 19 decembrie 2018 privind monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră în temeiul Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 601/2012 al Comisiei (JO L 334, 31.12.2018, p. 1).

- (9) Statele membre stabilesc sisteme de măsurare, de control și de verificare pentru efectuarea unei verificări documentate în scris a cel puțin unei părți semnificative și a unui eșantion reprezentativ din punct de vedere statistic din măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice instituite de către părțile obligate. Măsurarea, controlul și verificarea în cauză se realizează în mod independent față de părțile obligate. În cazul în care o entitate este parte obligată în cadrul unei scheme naționale de obligații în materie de eficiență energetică în temeiul articolului 9 și al EU ETS în sectorul clădirilor și al transportului rutier în conformitate cu Directiva 2003/87/CE, sistemul de monitorizare și de verificare asigură faptul că prețul carbonului transferat în momentul eliberării combustibilului pentru consum în conformitate cu Directiva 2003/87/CE este luat în considerare la calcularea și raportarea economiilor de energie rezultate din măsurile de economisire a energiei adoptate de entitatea respectivă.
- (10) Statele membre informează Comisia, în cadrul rapoartelor naționale intermediare integrate privind energia și clima transmise în temeiul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2018/1999, cu privire la sistemele de măsurare, de control și de verificare instituite, inclusiv metodele utilizate, problemele identificate și modul în care aceste probleme au fost abordate.
- (11) În cadrul schemei de obligații în materie de eficiență energetică, statele membre pot autoriza părțile obligate să realizeze următoarele:
- (a) să ia în calcul, pentru îndeplinirea obligației lor, economiile certificate de energie realizate de furnizorii de servicii energetice sau de alte părți terțe, inclusiv în cazul în care părțile obligate promovează, prin intermediul altor organisme acreditate de stat sau prin intermediul autorităților publice, măsuri care pot implica parteneriate formale și care pot fi combinate cu alte surse de finanțare;

- (b) să ia în calcul economiile obținute într-un anumit an ca și când acestea ar fi fost obținute în oricare dintre cei patru ani anteriori sau în oricare dintre următorii trei ani, atât timp cât nu se depășește sfârșitul perioadelor de obligații stabilite la articolul 8 alineatul (1).

Atunci când autorizează acest lucru, statele membre se asigură că certificarea economiilor de energie menționată la primul paragraf litera (a) urmează un proces de aprobare instituit în statele membre care este clar, transparent și deschis tuturor participanților de pe piață și care vizează reducerea la minimum a costurilor de certificare.

Statele membre evaluează și, după caz, iau măsuri pentru a reduce la minimum impactul costurilor directe și indirecte ale schemelor de obligații în materie de eficiență energetică asupra competitivității industriilor energointensive expuse concurenței internaționale.

- (12) Statele membre publică anual economiile de energie realizate de fiecare parte obligată sau de fiecare subcategorie de părți obligate, precum și economiile totale realizate în cadrul schemei.

Articolul 10

Măsuri de politică alternativă

- (1) În cazul în care statele membre decid să își îndeplinească obligațiile de a realiza economiile obligatorii în temeiul articolului 8 alineatul (1) prin măsuri de politică alternativă, ele se asigură, fără a aduce atingere articolului 8 alineatele (8) și (9), că economiile de energie obligatorii în temeiul articolului 8 alineatul (1) sunt realizate în rândul clienților finali.

- (2) Pentru toate măsurile în afara celor referitoare la impozitare, statele membre instituie sisteme de măsurare, de control și de verificare prin care se efectuează o verificare documentată în scris a cel puțin unei părți semnificative și a unui eșantion reprezentativ din punct de vedere statistic din măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice puse în practică de către părțile participante sau mandatate. Măsurarea, controlul și verificarea se realizează în mod independent față de părțile participante sau mandatate.
- (3) Statele membre informează Comisia, în cadrul rapoartelor naționale intermediare integrate privind energia și clima transmise în temeiul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2018/1999, cu privire la sistemele de măsurare, de control și de verificare instituite, inclusiv metodele utilizate, problemele identificate și modul în care aceste probleme au fost abordate.
- (4) Atunci când raportează o măsură de impozitare, statele membre demonstrează modul în care a fost asigurată eficacitatea semnalului de preț, precum rata de impozitare și vizibilitatea în timp, în concepția măsurii de impozitare. În cazul în care are loc o scădere a ratei de impozitare, statele membre justifică modul în care măsurile de impozitare continuă să conducă la realizarea de economii de energie.

Articolul 11

Sisteme de gestionare a energiei și audituri energetice

- (1) Statele membre se asigură că întreprinderile cu un consum de energie mediu anual mai mare de 85 TJ, în cursul perioadei anterioare de trei ani, pentru ansamblul purtătorilor de energie, pun în aplicare un sistem de gestionare a energiei. Sistemul de gestionare a energiei este certificat de un organism independent în conformitate cu standardele europene sau internaționale relevante.

Statele membre se asigură că întreprinderile menționate la primul paragraf dispun de un sistem de gestionare a energiei cel târziu până la ... [patru ani de la data intrării în vigoare a prezentei directive].

- (2) Statele membre se asigură că întreprinderile cu un consum de energie mediu anual mai mare de 10 TJ în cursul perioadei anterioare de trei ani, pentru ansamblul purtătorilor de energie, care nu pun în aplicare un sistem de gestionare a energiei fac obiectul unui audit energetic.

Aceste audituri energetice sunt:

- (a) fie efectuate într-un mod independent și eficient din punctul de vedere al costurilor de către experți calificați sau acreditați, în conformitate cu articolul 28;
- (b) fie puse în aplicare și supravegheate de către autorități independente în temeiul legislației naționale.

Statele membre se asigură că întreprinderile menționate la primul paragraf efectuează un prim audit energetic până la ... [trei ani de la data intrării în vigoare a prezentei directive] și că auditurile energetice ulterioare se efectuează cel puțin o dată la patru ani. În cazul în care astfel de întreprinderi efectuează deja audituri energetice în conformitate cu primul paragraf, ele continuă să facă acest lucru cel puțin o dată la patru ani, în conformitate cu prezenta directivă.

Întreprinderile în cauză elaborează un plan de acțiune concret și fezabil pe baza recomandărilor rezultate din auditurile energetice respective. Planul de acțiune identifică măsurile de punere în aplicare a fiecărei recomandări de audit, în cazul în care acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic sau economic. Planul de acțiune este prezentat conducerii întreprinderii.

Statele membre se asigură că planurile de acțiune și rata de punere în aplicare a recomandărilor sunt publicate în raportul anual al întreprinderii în cauză și că sunt puse la dispoziția publicului, sub rezerva dreptului Uniunii și a dreptului intern care protejează secretele comerciale și de afaceri și confidențialitatea.

- (3) În cazul în care, într-un an dat, o întreprindere menționată la alineatul (1) are un consum anual mai mare de 85 TJ, iar o întreprindere menționată la alineatul (2) are un consum anual mai mare de 10 TJ, statele membre se asigură că informațiile respective sunt puse la dispoziția autorităților naționale responsabile cu punerea în aplicare a prezentului articol. În acest scop, statele membre pot promova utilizarea unei platforme noi sau existente pentru a facilita colectarea datelor solicitate la nivel național.
- (4) Statele membre pot încuraja întreprinderile menționate la alineatele (1) și (2) să furnizeze în raportul lor anual informații cu privire la consumul lor anual de energie în kWh, volumul lor anual de consum de apă în metri cubi și o comparație cu anii precedenți a consumului lor de energie și de apă.
- (5) Statele membre promovează, pentru toți clienții finali, disponibilitatea auditurilor energetice de înaltă calitate, eficiente din punctul de vedere al costurilor și:
 - (a) efectuate într-o manieră independentă de către experți calificați sau acreditați, în conformitate cu criteriile de calificare; sau
 - (b) puse în aplicare și supravegheate de către autorități independente în temeiul legislației naționale.

Auditurile energetice menționate la primul paragraf pot fi efectuate de experți interni sau auditori energetici, cu condiția ca statul membru în cauză să fi implementat un sistem care să asigure calitatea acestora, incluzând, după caz, o selecție anuală aleatorie a cel puțin unui procent semnificativ din punct de vedere statistic din toate auditurile energetice efectuate de astfel de experți interni sau auditori energetici.

Pentru a asigura calitatea ridicată a auditurilor energetice și a sistemelor de gestionare a energiei, statele membre stabilesc criterii minime transparente și nediscriminatorii pentru auditurile energetice, în conformitate cu anexa VI și luând în considerare standardele europene sau internaționale relevante. Statele membre desemnează o autoritate competentă sau un organism competent pentru a asigura respectarea termenelor pentru efectuarea auditurilor energetice prevăzute la alineatul (2) de la prezentul articol și aplicarea corectă a criteriilor minime prevăzute în anexa VI.

Auditurile energetice nu cuprind clauze care să împiedice transferul rezultatelor auditului către orice furnizor calificat sau acreditat de servicii energetice, cu condiția să nu existe obiecții din partea clientului.

- (6) Statele membre dezvoltă programe cu scopul de a încuraja și de a oferi sprijin tehnic IMM-urilor care nu intră sub incidența alineatului (1) sau (2) pentru a se supune auditurilor energetice și a pune ulterior în aplicare recomandările formulate ca urmare a acestor audituri.

Pe baza unor criterii transparente și nediscriminatorii și fără a aduce atingere dreptului Uniunii privind ajutorul de stat, statele membre pot să instituie mecanisme pentru a furniza audituri energetice, cum ar fi centre de audit energetic pentru IMM-uri și microîntreprinderi, cu condiția ca aceste mecanisme să nu concureze cu auditorii privați. Statele membre pot prevedea, de asemenea, și alte scheme de sprijin pentru IMM-uri, inclusiv în cazul în care acestea au încheiat acorduri voluntare, pentru a acoperi costurile auditurilor energetice și ale punerii în aplicare a recomandărilor extrem de eficiente din punctul de vedere al costurilor formulate în urma auditurilor energetice, în cazul în care măsurile propuse în recomandările respective sunt puse în aplicare.

- (7) Statele membre se asigură că programele menționate la alineatul (6) includ sprijin pentru IMM-uri în ceea ce privește cuantificarea în activitatea lor a multiplelor beneficii ale măsurilor de eficiență energetică, elaborarea de foi de parcurs privind eficiența energetică și dezvoltarea rețelelor de eficiență energetică pentru IMM-uri, facilitate de experți independenți.

Statele membre aduc în atenția IMM-urilor, inclusiv prin intermediul organizațiilor reprezentative intermediare ale acestora, exemple concrete privind modul în care sistemele de gestionare a energiei le pot îmbunătăți activitatea. Comisia acordă asistență statelor membre, sprijinind schimburile de bune practici în domeniu.

- (8) Statele membre dezvoltă programe pentru a încuraja întreprinderile care nu sunt IMM-uri și care nu intră sub incidența alineatului (1) sau (2) să se supună auditurilor energetice și să pună ulterior în aplicare recomandările formulate ca urmare a acestor audituri.

- (9) Se consideră că auditurile energetice respectă alineatul (2) în cazul în care sunt:
- (a) efectuate într-o manieră independentă, pe baza criteriilor minime stabilite în anexa VI;
 - (b) puse în aplicare în temeiul acordurilor voluntare încheiate între organizații ale părților interesate și un organism numit și supravegheat de către statul membru în cauză, de către un alt organism căruia autoritățile competente i-au delegat responsabilitatea în acest sens sau de către Comisie.

Accesul participanților de pe piață care oferă servicii energetice se bazează pe criterii transparente și nediscriminatorii.

- (10) Întreprinderile care pun în aplicare un contract de performanță energetică sunt scutite de la cerințele prevăzute la alineatele (1) și (2) de la prezentul articol, cu condiția ca respectivul contract de performanță energetică să acopere elementele necesare ale sistemului de gestionare a energiei și să respecte cerințele stabilite în anexa XV.
- (11) Întreprinderile care pun în aplicare un sistem de management de mediu, certificat de către un organism independent în conformitate cu standardele europene sau internaționale relevante, sunt scutite de la cerințele prevăzute la alineatele (1) și (2) de la prezentul articol, cu condiția ca sistemul de management de mediu în cauză să includă un audit energetic pe baza criteriilor minime stabilite în anexa VI.

- (12) Auditurile energetice pot fi de sine stătătoare sau pot face parte dintr-un audit de mediu mai vast. Statele membre pot solicita ca auditul energetic să includă o evaluare a fezabilității tehnice și economice a racordării la o rețea de încălzire sau de răcire centralizată existentă sau preconizată.

Fără a aduce atingere dreptului Uniunii privind ajutoarele de stat, statele membre pot pune în aplicare stimulente, scheme de sprijin pentru punerea în aplicare a recomandărilor rezultate în urma auditurilor energetice, precum și alte măsuri similare.

Articolul 12

Centrele de date

- (1) Până la 15 mai 2024 și ulterior în fiecare an, statele membre solicită proprietarilor și operatorilor centrelor de date de pe teritoriul lor care au un necesar de energie electrică instalată pentru infrastructura tehnologiei informației (TI) de cel puțin 500 kW să pună la dispoziția publicului informațiile prevăzute în anexa VII, cu excepția informațiilor care intră sub incidența dreptului Uniunii și a dreptului intern care protejează secretele comerciale și de afaceri și confidențialitatea.
- (2) Alineatul (1) nu se aplică centrelor de date utilizate pentru apărare și pentru protecție civilă sau care furnizează servicii al căror scop final este exclusiv de apărare și de protecție civilă.
- (3) Comisia creează o bază de date europeană privind centrele de date, care include informații comunicate de centrele de date obligate în conformitate cu alineatul (1). Baza de date europeană este pusă la dispoziția publicului la nivel agregat.

- (4) Statele membre încurajează proprietarii și operatorii centrelor de date de pe teritoriul lor care au un necesar de energie electrică instalată pentru infrastructura TI mai mare sau egal cu 1 MW să ia în considerare bunele practici menționate în cea mai recentă versiune a Codului european de conduită privind eficiența energetică a centrelor de date.
- (5) Până la 15 mai 2025, Comisia evaluează datele disponibile privind eficiența energetică a centrelor de date, care îi sunt transmise în temeiul alineatelor (1) și (3), și prezintă un raport Parlamentului European și Consiliului, însoțit, după caz, de propuneri legislative care conțin măsuri suplimentare de îmbunătățire a eficienței energetice, incluzând standarde minime de performanță și o evaluare a fezabilității tranziției către un sector al centrelor de date cu zero emisii nete, în strânsă consultare cu părțile interesate relevante. Astfel de propuneri pot stabili un interval de timp în care centrele de date existente trebuie să atingă performanța minimă.

Articolul 13

Contorizarea gazelor naturale

- (1) Statele membre se asigură că, în măsura în care este posibil din punct de vedere tehnic, rezonabil din punct de vedere financiar și proporțional în raport cu eventualele economii de energie, clienții finali pentru gaze naturale dispun de contoare individuale la prețuri competitive, care reflectă cu acuratețe consumul real de energie al clientului final și care furnizează informații privind momentul efectiv al utilizării.

Astfel de contoare individuale la prețuri competitive se pun totdeauna la dispoziție în cazul în care:

- (a) se înlocuiește un contor existent, cu excepția situației în care acest lucru nu este posibil din punct de vedere tehnic sau nu este eficient din punctul de vedere al costurilor în raport cu economiile potențiale estimate pe termen lung;
 - (b) se face o nouă conexiune într-o clădire nouă sau o clădire este supusă unor renovări majore în înțelesul Directivei 2010/31/UE.
- (2) În cazul și în măsura în care statele membre implementează sisteme de contorizare inteligentă și introduc contoare inteligente de gaze naturale în conformitate cu Directiva 2009/73/CE:
- (a) acestea se asigură că sistemele de contorizare furnizează clienților finali informații privind perioada de utilizare reală și că obiectivele privind eficiența energetică și beneficiile pentru clienții finali sunt luate în considerare pe deplin în momentul stabilirii funcționalităților minime ale contoarelor și a obligațiilor impuse participanților de pe piață;
 - (b) acestea asigură securitatea contoarelor inteligente și comunicarea datelor, precum și dreptul la viață privată al clienților finali, în conformitate cu dreptul relevant al Uniunii privind protecția datelor și a vieții private;
 - (c) acestea stabilesc obligația de informare și asistență corespunzătoare a clienților la momentul instalării, în special cu privire la întregul potențial al contoarelor inteligente în ceea ce privește gestionarea contorizării și monitorizarea consumului de energie.

Articolul 14

Contorizarea încălzirii, a răcirii și a apei calde menajere

- (1) Statele membre se asigură că clienții finali de încălzire centralizată, răcire centralizată și apă caldă menajeră sunt dotați cu contoare la prețuri competitive, care reflectă cu acuratețe consumul lor real de energie.
- (2) În cazul în care încălzirea, răcirea sau apa caldă menajeră pentru o clădire sunt furnizate de la o sursă centrală care deservește mai multe clădiri sau de la un sistem de încălzire centralizată ori de la un sistem de răcire centralizată, se instalează un contor la schimbătorul de căldură sau la punctul de livrare.

Articolul 15

Subcontorizarea și repartizarea costurilor pentru încălzire, pentru răcire și pentru apa caldă menajeră

- (1) În clădirile cu mai multe apartamente și în clădirile mixte dotate cu o sursă centrală de încălzire sau de răcire sau alimentate de sisteme de încălzire sau de răcire centralizată, se instalează contoare individuale pentru a măsura consumul de încălzire, de răcire sau de apă caldă menajeră pentru fiecare unitate a clădirii, în cazul în care acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic și eficient din punctul de vedere al costurilor, în sensul că este proporțional în raport cu posibilele economii de energie.

În cazul în care utilizarea de contoare individuale nu este fezabilă din punct de vedere tehnic sau nu este eficientă din punctul de vedere al costurilor pentru contorizarea consumului în fiecare unitate a clădirii, se utilizează repartitoare individuale de costuri pentru energia termică pentru a măsura consumul de energie termică la fiecare corp de încălzire, cu excepția cazului în care statul membru în cauză demonstrează că instalarea unor astfel de repartitoare de costuri nu ar fi eficientă din punctul de vedere al costurilor. În aceste cazuri, pot fi avute în vedere metode alternative eficiente din punctul de vedere al costurilor pentru măsurarea consumului de energie termică. Criteriile generale, metodologia și procedurile pentru a determina lipsa de fezabilitate tehnică și de eficiență din punctul de vedere al costurilor sunt stabilite în mod clar și publicate de fiecare stat membru.

- (2) În clădirile noi cu mai multe apartamente și în părțile rezidențiale ale clădirilor mixte noi care sunt dotate cu o sursă centrală de încălzire pentru apa caldă menajeră ori sunt aprovizionate de la rețele de încălzire centralizată, sunt prevăzute contoare individuale pentru apa caldă menajeră, în pofida dispozițiilor de la alineatul (1) primul paragraf.
- (3) În cazul în care clădirile cu mai multe apartamente sau clădirile mixte sunt alimentate de la rețele de încălzire sau de răcire centralizată sau în cazul în care prevalează sistemele comune proprii de încălzire sau de răcire pentru astfel de clădiri, statele membre se asigură că sunt instituite norme naționale transparente și disponibile publicului privind repartizarea costurilor pentru consumul de încălzire, de răcire și de apă caldă menajeră în aceste clădiri, pentru a asigura transparența și acuratețea contabilizării consumului individual. După caz, astfel de norme includ orientări privind modalitatea de repartizare a costurilor pentru energia care se utilizează pentru:
 - (a) apă caldă menajeră;

- (b) energie termică distribuită de instalația clădirii și în scopul încălzirii spațiilor comune, în cazul în care casa scărilor și coridoarele sunt echipate cu corpuri de încălzire;
- (c) încălzirea sau răcirea apartamentelor.

Articolul 16

Cerințele privind citirea la distanță

- (1) În sensul articolelor 14 și 15, contoarele și repartitoarele de costuri pentru energia termică nou instalate sunt dispozitive care pot fi citite de la distanță. Se aplică condițiile de fezabilitate tehnică și de eficiență din punctul de vedere al costurilor prevăzute la articolul 15 alineatul (1).
- (2) Contoarele și repartitoarele de costuri pentru energia termică care nu pot fi citite de la distanță dar care au fost deja instalate se transformă astfel încât să poată fi citite de la distanță sau se înlocuiesc cu dispozitive care pot fi citite de la distanță până la 1 ianuarie 2027, cu excepția cazurilor în care statul membru în cauză demonstrează că acest lucru nu este eficient din punctul de vedere al costurilor.

Articolul 17

Informații privind facturarea gazelor naturale

- (1) În cazul în care clienții finali nu dispun de contoare inteligente pentru gaze naturale, astfel cum se menționează în Directiva 2009/73/CE, statele membre se asigură că informațiile cu privire la facturarea gazelor naturale sunt fiabile, exacte și au la bază consumul real, în conformitate cu anexa VIII punctul 1.1, atunci când acest lucru este posibil din punct de vedere tehnic și justificat din punct de vedere economic.

Această obligație poate fi îndeplinită printr-un sistem de autocitire periodică de către clienții finali în cadrul căruia aceștia comunică citirile propriului contor furnizorului de energie. Numai în cazul în care clientul final nu a transmis o citire a contorului pentru o perioadă stabilită de facturare, factura se bazează pe o estimare a consumului sau pe o sumă forfetară.

- (2) Contoarele instalate în conformitate cu Directiva 2009/73/CE permit furnizarea de informații exacte privind facturarea, bazate pe consumul real. Statele membre asigură clienților finali posibilitatea de a accesa cu ușurință informații suplimentare referitoare la consumul anterior, care permit o autoverificare detaliată.

Informațiile suplimentare privind consumul anterior includ:

- (a) date cumulate pentru cel puțin ultimii trei ani sau pentru perioada scursă de la începutul contractului de furnizare, dacă aceasta din urmă este mai mică;
- (b) date detaliate în funcție de perioada de utilizare pentru fiecare zi, săptămână, lună și an.

Datele menționate la al doilea paragraf litera (a) corespund intervalelor pentru care au fost generate informații frecvente privind facturarea.

Datele menționate la al doilea paragraf litera (b) se pun la dispoziția clientului final prin intermediul internetului sau al interfeței destinate contoarelor, pentru perioada de cel puțin 24 de luni anterioare sau pentru perioada scursă de la începutul contractului de furnizare, dacă aceasta din urmă este mai mică.

- (3) Indiferent dacă au fost instalate sau nu contoare inteligente, statele membre:
- (a) impun ca, la cererea clientului final, informațiile privind facturile la energie și consumul anterior al clienților finali să fie puse la dispoziția unui furnizor de servicii energetice desemnat de către clientul final, în măsura în care aceste informații sunt disponibile;
 - (b) se asigură că li se oferă clienților finali opțiunea de a primi pe cale electronică facturi și informații privind facturarea, precum și că aceștia primesc, la cerere, o explicație clară și ușor de înțeles a modului de stabilire a facturii, în special în cazul în care facturile nu sunt bazate pe consumul real;
 - (c) se asigură că, împreună cu factura, sunt puse la dispoziție informații adecvate pentru a oferi clienților finali o perspectivă cuprinzătoare asupra costurilor actuale ale energiei, în conformitate cu anexa VIII;
 - (d) pot prevedea că, la cererea clientului final, informațiile cuprinse în respectivele facturi nu sunt considerate ca fiind o solicitare de plată. În astfel de cazuri, statele membre se asigură că furnizorii de surse de energie oferă modalități flexibile pentru plățile propriu-zise;
 - (e) impun ca informațiile și estimările costurilor energiei să fie puse la dispoziția consumatorilor la cerere, în timp util și într-un format ușor de înțeles, permițându-le acestora să compare diferite oferte în condiții identice.

Articolul 18

Informații privind facturarea și consumul pentru încălzire, răcire și pentru apa caldă menajeră

- (1) Acolo unde sunt instalate contoare sau repartitoare de costuri pentru energia termică, statele membre se asigură că informațiile privind facturarea și consumul sunt fiabile, exacte și au la bază consumul real sau citirea repartitoarelor de costuri pentru energia termică, în conformitate cu punctele 1 și 2 din anexa IX pentru toți utilizatorii finali.

În cazul în care un stat membru dispune în acest sens, obligația respectivă poate, mai puțin în ceea ce privește consumul subcontorizat bazat pe repartitoarele de costuri pentru energia termică conform articolului 15, să fie îndeplinită printr-un sistem de autocitire periodică de către clientul final sau utilizatorul final, prin care acesta își citește contorul și transmite indexul. Factura se bazează pe o estimare a consumului sau pe o sumă forfetară numai în cazul în care clientul final sau utilizatorul final nu a transmis indexul contorului pentru o perioadă de facturare dată.

- (2) Statele membre:
- (a) impun ca, dacă sunt disponibile informații privind facturile la energie și consumul anterior sau indexuri ale repartitoarelor de costuri pentru energia termică ale utilizatorilor finali, acestea să fie puse la dispoziția unui furnizor de servicii energetice desemnat de utilizatorul final, la cererea acestuia;
 - (b) se asigură că li se oferă clienților finali opțiunea de a primi pe cale electronică facturile și informațiile privind facturarea;
 - (c) se asigură că tuturor utilizatorilor finali li se furnizează, odată cu factura, informații clare și ușor de înțeles, în conformitate cu punctul 3 din anexa IX;

- (d) promovează securitatea cibernetică și asigură protecția vieții private și a datelor utilizatorilor finali, în conformitate cu dreptul aplicabil al Uniunii.

Statele membre pot să prevadă ca, la cererea clientului final, furnizarea informațiilor privind facturarea să nu fie considerată a reprezenta o solicitare de plată. În astfel de cazuri, statele membre se asigură că se oferă modalități flexibile pentru plățile propriu-zise.

- (3) Statele membre decid cine este responsabil pentru furnizarea informațiilor menționate la alineatele (1) și (2) către utilizatorii finali care nu au un contract direct sau individual cu un furnizor de energie.

Articolul 19

Costurile de acces la informațiile privind contorizarea și facturarea gazelor naturale

Statele membre se asigură că clienții finali primesc, în mod gratuit, toate facturile și toate informațiile privind facturarea pentru consumul de energie, precum și că aceștia au un acces adecvat și gratuit la datele privind propriul consum.

Articolul 20

Costurile de acces la informațiile privind contorizarea, facturarea și consumul pentru încălzire, răcire și apa caldă menajeră

- (1) Statele membre se asigură că utilizatorii finali primesc, în mod gratuit, toate facturile și toate informațiile privind facturarea pentru consumul de energie, precum și că utilizatorii finali au acces în mod adecvat și gratuit la datele privind propriul consum.
- (2) În pofida alineatului (1) din prezentul articol, repartizarea costurilor aferente informațiilor privind facturarea pentru consumul individual de încălzire, răcire și apă caldă menajeră în clădirile cu mai multe apartamente și clădirile mixte, în conformitate cu articolul 15, se efectuează fără scop lucrativ. Costurile care rezultă din atribuirea acestei sarcini unei terțe părți, precum un furnizor de servicii sau furnizorul local de energie, și care acoperă contorizarea, alocarea și contabilizarea consumului individual real în astfel de clădiri, pot fi transferate utilizatorilor finali, în măsura în care aceste costuri sunt rezonabile.
- (3) Pentru a asigura costuri rezonabile pentru serviciile de subcontorizare, după cum se menționează la alineatul (2), statele membre pot stimula concurența în respectivul sector al serviciilor luând măsuri adecvate, cum ar fi recomandarea sau promovarea în alt mod a recurgerii la licitații sau a utilizării de aparate și sisteme interoperabile care să faciliteze trecerea de la un furnizor de servicii la altul.

Capitolul IV

Informarea și responsabilizarea consumatorilor

Articolul 21

Drepturi contractuale de bază privind încălzirea, răcirea și apa caldă menajeră

- (1) Fără a aduce atingere normelor Uniunii privind protecția consumatorilor, în special Directivei 2011/83/UE a Parlamentului European și a Consiliului¹ și Directivei 93/13/CEE a Consiliului², statele membre asigură garantarea drepturilor prevăzute la alineatele (2)-(9) din prezentul articol pentru clienții finali și, acolo unde sunt menționați în mod explicit, pentru utilizatorii finali.
- (2) Clienții finali au dreptul de a încheia cu furnizorul lor un contract care să specifice:
 - (a) identitatea, adresa și datele de contact ale furnizorului;
 - (b) serviciile furnizate și nivelurile incluse de calitate a serviciilor;
 - (c) tipurile de servicii de întreținere asigurate în temeiul contractului fără costuri suplimentare;
 - (d) mijloacele prin care se pot obține informații actualizate privind toate tarifele aplicabile, taxele de întreținere și pachetele de produse sau servicii;

¹ Directiva 2011/83/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2011 privind drepturile consumatorilor, de modificare a Directivei 93/13/CEE a Consiliului și a Directivei 1999/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivei 85/577/CEE a Consiliului și a Directivei 97/7/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 304, 22.11.2011, p. 64).

² Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii (JO L 95, 21.4.1993, p. 29).

- (e) durata contractului, condițiile de reînnoire și de încetare a contractelor și a serviciilor, inclusiv a produselor sau serviciilor oferite în același pachet cu serviciile respective, și a contractului, precum și dacă este posibilă încetarea fără comision a contractului;
- (f) eventualele compensații și formule de rambursare care se aplică în cazul în care nu sunt îndeplinite nivelurile de calitate a serviciilor prevăzute în contract, inclusiv în cazul facturării inexacte sau realizate cu întârziere;
- (g) modalitățile pentru a iniția o procedură de soluționare alternativă a litigiilor în conformitate cu articolul 22;
- (h) informații privind drepturile consumatorilor, inclusiv informații privind gestionarea plângerilor și toate informațiile menționate la prezentul alineat, comunicate în mod clar în facturi sau pe site-ul întreprinderii în cauză, și care să includă datele de contact sau linkul către site-urile punctelor unice de contact menționate la articolul 22 alineatul (3) litera (e);
- (i) datele de contact care permit clientului să identifice ghișeele unice relevante menționate la articolul 22 alineatul (3) litera (a).

Condițiile furnizorilor sunt echitabile și se comunică clienților finali în prealabil. Informațiile menționate la prezentul alineat se comunică înainte de încheierea sau de confirmarea contractului. Atunci când contractul este încheiat prin intermediari, informațiile respective sunt comunicate, de asemenea, înainte de încheierea contractului.

Clienții finali și utilizatorii finali primesc un rezumat al principalelor condiții contractuale, printre care prețurile și tarifele, într-un mod inteligibil și într-un limbaj concis și simplu.

Clienții finali primesc o copie a contractului și informații clare, într-un mod transparent, referitoare la prețurile și tarifele practicate și la termenele și condițiile standard în ceea ce privește accesul la serviciile de încălzire, răcire și apă caldă menajeră și utilizarea acestora.

Statele membre decid cine urmează să fie responsabil pentru furnizarea, la cerere, într-un mod corespunzător și gratuit, a informațiilor menționate la prezentul alineat către utilizatorii finali care nu au un contract direct sau individual cu un furnizor.

- (3) Clienților finali li se notifică în mod corespunzător orice intenție de modificare a condițiilor contractuale. Furnizorii notifică clienților lor finali, într-un mod transparent și ușor de înțeles, orice ajustare a prețului de furnizare, precum și motivele și condițiile prealabile ale ajustării și sfera de aplicare a acesteia, în mod direct și în timp util, cu cel puțin două săptămâni și, în ceea ce îi privește pe clienții casnici, cu cel puțin o lună înainte de intrarea în vigoare a ajustării. Clienții finali informează fără întârziere utilizatorii finali cu privire la noile condiții.

- (4) Furnizorii pun la dispoziția clienților finali o gamă largă de modalități de plată. Aceste modalități de plată nu fac deosebire în mod nejustificat între clienți. Orice diferență în ceea ce privește comisioanele aferente metodelor de plată sau sistemelor de plată anticipată este obiectivă, nediscriminatorie și proporțională și nu depășește costurile directe suportate de beneficiarul plății pentru utilizarea unei anumite metode de plată sau a unui sistem de plată anticipată, în conformitate cu articolul 62 din Directiva (UE) 2015/2366 a Parlamentului European și a Consiliului¹.
- (5) În temeiul alineatului (4), clienții casnici care au acces la sisteme de plată anticipată nu vor fi dezavantajați prin sistemele de plată anticipată.
- (6) Clienților finali și, după caz, utilizatorilor finali li se oferă termene și condiții generale echitabile și transparente, care sunt prezentate într-un limbaj simplu și lipsit de ambiguități și care nu includ bariere necontractuale în calea exercitării drepturilor clienților, ca de exemplu documentația contractuală excesivă. Utilizatorilor finali li se acordă acces, la cerere, la respectivele termene și condiții generale. Clienții finali și utilizatorii finali sunt protejați împotriva metodelor de vânzare incorecte sau înșelătoare. Clienților finali cu handicap trebuie să li se ofere toate informațiile relevante privind contractul lor cu furnizorul în formate accesibile.
- (7) Clienții finali și utilizatorii finali au dreptul să beneficieze de servicii de calitate și de o bună gestionare a plângerilor de către furnizorii lor. Furnizorii gestionează plângerile într-un mod simplu, echitabil și prompt.

¹ Directiva (UE) 2015/2366 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, de modificare a Directivelor 2002/65/CE, 2009/110/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010, și de abrogare a Directivei 2007/64/CE (JO L 337, 23.12.2015, p. 35).

- (8) Autoritățile competente se asigură că măsurile de protecție a consumatorilor prevăzute în prezenta directivă sunt puse în aplicare. Autoritățile competente acționează independent de orice interese de piață.
- (9) În cazul unei debransări planificate, clienții finali în cauză primesc informații adecvate cu privire la măsurile alternative, cu suficient timp înainte, cel târziu cu o lună înainte de debransarea planificată și fără costuri suplimentare.

Articolul 22

Informare și sensibilizare

- (1) Statele membre, în cooperare cu autoritățile regionale și locale, după caz, se asigură că informațiile privind măsurile disponibile de îmbunătățire a eficienței energetice, acțiunile individuale și cadrele financiare și juridice sunt transparente, accesibile și diseminate pe scară largă în rândul tuturor actorilor relevanți de pe piață, precum clienții finali, utilizatorii finali, organizațiile de consumatori, reprezentanții societății civile, comunitățile de energie din surse regenerabile și comunitățile de energie ale cetățenilor, autoritățile locale și regionale, agențiile energetice, furnizorii de servicii sociale, constructorii, arhitecții, inginerii, auditorii de mediu și energetici și instalatorii de elemente ale clădirilor, astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 9 din Directiva 2010/31/UE.
- (2) Statele membre iau măsurile corespunzătoare pentru a promova și a facilita o utilizare eficientă a energiei de către clienții finali și de către utilizatorii finali. Aceste măsuri fac parte dintr-o strategie națională precum planurile naționale integrate privind energia și clima prevăzute în Regulamentul (UE) 2018/1999 sau strategia de renovare pe termen lung instituită în temeiul articolului 2a din Directiva 2010/31/UE.

În sensul prezentului articol, măsurile respective includ o serie de instrumente și politici de promovare a schimbării comportamentale, precum:

- (a) stimulente fiscale;
- (b) acces la finanțe, bonuri, granturi sau subvenții;
- (c) evaluări ale consumului de energie și asistență și servicii de consiliere specifice, cu sprijin public, pentru consumatorii casnici, în special persoanele afectate de sărăcie energetică, clienții vulnerabili și, după caz, persoanele care trăiesc în locuințe sociale;
- (d) servicii de consiliere specifice pentru IMM-uri și microîntreprinderi;
- (e) furnizarea de informații în formate accesibile pentru persoanele cu handicap;
- (f) proiecte exemplare;
- (g) activități la locul de muncă;
- (h) activități de formare;
- (i) instrumente digitale;
- (j) strategii de implicare.

- (3) În sensul prezentului articol, măsurile menționate la alineatul (2) includ crearea unui cadru favorabil pentru actorii de pe piață, precum cei menționați la alineatul (1), în special în ceea ce privește:
- (a) crearea unor ghișee unice sau a unor mecanisme similare pentru furnizarea de consiliere și asistență tehnică, administrativă și financiară privind eficiența energetică, precum verificări energetice pentru gospodării, renovarea energetică a clădirilor, informații privind înlocuirea sistemelor de încălzire vechi și ineficiente cu dispozitive moderne și mai eficiente și adoptarea energiei din surse regenerabile și a stocării de energie pentru clădiri de către clienții finali și de către utilizatorii finali, în special de către gospodării și de către utilizatorii mici care nu sunt gospodării, de exemplu IMM-uri și microîntreprinderi;
 - (b) cooperarea cu actorii privați care furnizează servicii precum audituri energetice și evaluări ale consumului de energie, soluții de finanțare și executarea de renovări energetice;
 - (c) comunicarea schimbărilor eficiente din punct de vedere al costurilor și ușor de realizat cu privire la utilizarea energiei;
 - (d) diseminarea de informații cu privire la măsurile de eficiență energetică și la instrumentele de finanțare;
 - (e) asigurarea unor puncte unice de contact, pentru a pune la dispoziția clienților finali și a utilizatorilor finali toate informațiile necesare cu privire la drepturile lor, la legislația aplicabilă și la mecanismele de soluționare a litigiilor de care dispun în cazul unui litigiu. Aceste puncte de contact unice pot face parte din punctele de informare generală a consumatorilor.

- (4) În sensul prezentului articol, statele membre, în cooperare cu autoritățile competente și, după caz, cu părțile interesate din sectorul privat, înființează ghișee unice specializate sau mecanisme similare pentru furnizarea de consiliere tehnică, administrativă și financiară în materie de eficiență energetică. Aceste mecanisme:
- (a) furnizează consiliere sub formă de informații simplificate cu privire la posibilitățile și soluțiile tehnice și financiare pentru gospodăriile, IMM-uri, microîntreprinderi și organisme publice;
 - (b) furnizează sprijin global tuturor gospodăriilor, acordând o atenție deosebită gospodăriilor afectate de sărăcie energetică și clădirilor cu cele mai slabe performanțe, precum și întreprinderilor acreditate și instalatorilor care furnizează servicii de modernizare, adaptate la diferite tipologii de locuințe și la diferite zone geografice, și oferă sprijin în diversele etape ale proiectului de modernizare, inclusiv pentru a facilita punerea în aplicare a unui standard minim de performanță energetică în cazul în care un astfel de standard este prevăzut într-un act legislativ al Uniunii;
 - (c) furnizează consiliere cu privire la comportamentul în materie de consum de energie;
- (5) După caz, ghișeele unice specifice menționate la alineatul (4):
- (a) furnizează informații cu privire la profesioniștii calificați în domeniul eficienței energetice;
 - (b) colectează din proiectele legate de eficiența energetică date agregate privind tipologiile, fac schimb de experiență și pun aceste informații la dispoziția publicului;

- (c) pun în legătură proiecte potențiale, în special proiecte locale, la scară mai mică, cu actori de pe piață.

În sensul primului paragraf litera (b), Comisia acordă asistență statelor membre pentru a facilita diseminarea bunelor practici și pentru a spori cooperarea transfrontalieră în ceea ce privește bunele practici.

- (6) Ghișeele unice menționate la alineatul (4) oferă servicii specializate persoanelor afectate de sărăcie energetică, clienților vulnerabili și persoanelor din gospodării cu venituri mici.

Comisia pune la dispoziția statelor membre orientări pentru dezvoltarea acestor ghișee unice, cu scopul de a crea o abordare armonizată în întreaga Uniune. Orientările încurajează cooperarea între organismele publice, agențiile pentru energie și inițiativele plasate sub responsabilitatea comunității.

- (7) Statele membre stabilesc condiții corespunzătoare pentru ca actorii de pe piață să le furnizeze clienților finali, inclusiv persoanelor afectate de sărăcie energetică, clienților vulnerabili și, acolo unde este cazul, persoanelor care trăiesc în locuințe sociale, IMM-urilor și microîntreprinderilor, informații și consiliere adecvate și specifice privind eficiența energetică.

- (8) Statele membre le asigură clienților finali, utilizatorilor finali, persoanelor afectate de sărăcie energetică, clienților vulnerabili și, acolo unde este cazul, persoanelor care trăiesc în locuințe sociale accesul la mecanisme alternative simple, echitabile, transparente, independente, eficace și eficiente de soluționare a litigiilor privind drepturile și obligațiile prevăzute în prezenta directivă, prin intermediul unui mecanism independent, cum ar fi un mediator pentru energie sau un organism pentru consumatori, sau prin intermediul unei autorități de reglementare. În cazul în care clientul final este un consumator astfel cum este definit la articolul 4 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2013/11/UE a Parlamentului European și a Consiliului¹, aceste mecanisme alternative de soluționare a litigiilor respectă cerințele prevăzute în directiva respectivă. Mecanismele alternative de soluționare a litigiilor deja existente în statele membre pot fi utilizate în scopul respectiv, cu condiția să fie la fel de eficace.

Atunci când este necesar, statele membre se asigură că entitățile de soluționare alternativă a litigiilor cooperează în vederea garantării unui mecanism alternativ simplu, echitabil, transparent, independent, eficace și eficient de soluționare a litigiilor legate de produse sau servicii asociate sau grupate cu orice produs sau serviciu care intră sub incidența prezentei directive.

Participarea întreprinderilor la mecanismele alternative de soluționare a litigiilor pentru clienții casnici este obligatorie, cu excepția cazului în care statul membru demonstrează Comisiei că alte mecanisme sunt la fel de eficiente.

¹ Directiva 2013/11/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2013 privind soluționarea alternativă a litigiilor în materie de consum și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 și a Directivei 2009/22/CE (Directiva privind SAL în materie de consum) (JO L 165, 18.6.2013, p. 63).

- (9) Fără a aduce atingere principiilor de bază ale legislației lor privind proprietatea și chiria, statele membre iau măsurile necesare pentru eliminarea barierelor de reglementare, precum și a celor de altă natură apărute în calea eficienței energetice, cu privire la motivațiile divergente dintre proprietarii și chiriașii unei clădiri ori ai unei unități de clădire sau dintre proprietarii acestora, pentru a se evita ca părțile respective să renunțe la efectuarea de investiții de îmbunătățire a eficienței energetice, pe care le-ar fi efectuat în alte condiții, din cauza faptului că nu vor obține beneficii individuale complete sau din cauza absenței normelor privind împărțirea costurilor și a beneficiilor între ele.

Măsurile de eliminare a acestor bariere pot include furnizarea de stimulente, abrogarea sau modificarea dispozițiilor juridice sau de reglementare, adoptarea de orientări și de comunicări interpretative, simplificarea procedurilor administrative, inclusiv a normelor și măsurilor naționale de reglementare a proceselor decizionale în cazul proprietăților cu mai mulți proprietari, precum și posibilitatea de a recurge la soluții de finanțare oferite de terți. Măsurile pot fi combinate cu asigurarea educării, formării profesionale și informațiilor specifice, precum și a asistenței tehnice în materie de eficiență energetică furnizată actorilor de pe piață, precum cei menționați la alineatul (1).

Statele membre iau măsuri adecvate pentru a sprijini dialogul multilateral între partenerii relevanți, cum ar fi autoritățile locale și regionale, partenerii sociali, organizațiile de proprietari și de chiriași, organizațiile de consumatori, distribuitorii de energie sau întreprinderile de comercializare a energiei cu amănuntul, societățile de servicii energetice (SSE), comunitățile de energie din surse regenerabile, comunitățile de energie ale cetățenilor, autoritățile și agențiile publice, în scopul elaborării unor propuneri de măsuri, de stimulente și de orientări acceptate de comun acord referitoare la motivațiile divergente dintre proprietarii și chiriașii unei clădiri ori ai unei unități de clădire sau dintre proprietarii acestora.

Fiecare stat membru raportează aceste bariere și măsurile luate în cadrul strategiei sale de renovare pe termen lung instituite în temeiul articolului 2a din Directiva 2010/31/UE și al Regulamentului (UE) 2018/1999.

- (10) Comisia încurajează schimbul de informații și diseminarea acestora la scară largă cu privire la bunele practici și la metodologiile în materie de eficiență energetică și oferă asistență tehnică pentru atenuarea motivațiilor divergente în rândul statelor membre.

Articolul 23

Parteneriate pentru eficiența energetică

- (1) Până la ... [12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive], Comisia evaluează dacă eficiența energetică este vizată de parteneriatele existente. În cazul în care evaluarea arată că eficiența energetică nu este acoperită suficient de parteneriatele existente, Comisia stabilește parteneriate sectoriale în materie de eficiență energetică la nivelul Uniunii, cu subparteneriate pentru fiecare sector lipsă, reunind principalele părți interesate, inclusiv partenerii sociali, în sectoare precum TIC, transporturi, finanțe și construcții, într-un mod incluziv și reprezentativ.

În cazul în care se instituie un parteneriat, Comisia numește, după caz, un președinte pentru fiecare parteneriat sectorial în materie de eficiență energetică de la nivelul Uniunii.

- (2) Parteneriatele menționate la alineatul (1) urmăresc să faciliteze dialogurile privind tranziția climatică și energetică între actorii relevanți și să încurajeze sectoarele să elaboreze foi de parcurs pentru eficiența energetică menite să cartografieze măsurile și opțiunile tehnologice disponibile pentru realizarea de economii de energie, crearea de condiții pentru energia din surse regenerabile și decarbonizarea sectoarelor.

Aceste foi de parcurs ar constitui o contribuție valoroasă care ar sprijini sectoarele să planifice investițiile necesare pentru a atinge obiectivele prezentei directive și ale Regulamentului (UE) 2021/1119 și ar facilita cooperarea transfrontalieră dintre actori în vederea consolidării pieței interne.

Articolul 24

Responsabilizarea și protejarea clienților vulnerabili și reducerea sărăciei energetice

- (1) Fără a aduce atingere politicilor lor naționale în domeniul economic și social și obligațiilor care le revin în temeiul dreptului Uniunii, statele membre iau măsurile adecvate pentru a responsabiliza și a proteja persoanele afectate de sărăcie energetică, clienții vulnerabili, persoanele din gospodării cu venituri mici și, acolo unde este cazul, persoanele care trăiesc în locuințe sociale.

La definirea conceptului de clienți vulnerabili în temeiul articolului 3 alineatul (3) din Directiva 2009/73/CE și al articolului 28 alineatul (1) din Directiva (UE) 2019/944, statele membre iau în considerare utilizatorii finali.

- (2) Fără a aduce atingere politicilor lor naționale în domeniul economic și social și obligațiilor care le revin în temeiul dreptului Uniunii, statele membre pun în aplicare măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice și măsuri conexe de protecție sau de informare a consumatorilor, în special cele prevăzute la articolul 8 alineatul (3) și la articolul 22 din prezenta directivă, ca prioritate în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, al clienților vulnerabili, al persoanelor din gospodării cu venituri mici și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale, pentru a atenua sărăcia energetică. Monitorizarea măsurilor respective și raportarea cu privire la acestea se efectuează în cadrul cerințelor de raportare existente prevăzute la articolul 24 din Regulamentul (UE) 2018/1999.
- (3) Pentru a sprijini persoanele afectate de sărăcie energetică, clienții vulnerabili, persoanele din gospodării cu venituri mici și, acolo unde este cazul, persoanele care trăiesc în locuințe sociale, statele membre, după caz:
- (a) pun în aplicare măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice pentru a atenua efectele distributive ale altor politici și măsuri, precum măsurile de impozitare puse în aplicare în conformitate cu articolul 10 din prezenta directivă sau aplicarea comercializării certificatelor de emisii în sectorul clădirilor și al transportului în conformitate cu Directiva 2003/87/CE;
 - (b) utilizează în mod optim finanțarea publică disponibilă la nivelul Uniunii și la nivel național, inclusiv, acolo unde este cazul, contribuția financiară primită de statele membre în cauză din Fondul pentru atenuarea impactului social al acțiunilor climatice în temeiul articolelor 9 și 14 din Regulamentul (UE) 2023/955, precum și veniturile obținute din licitarea certificatelor în contextul comercializării certificatelor de emisii în temeiul EU ETS în conformitate cu Directiva 2003/87/CE pentru investiții în măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice, ca acțiuni prioritare;

- (c) realizează investiții timpurii, orientate spre viitor, în măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice înainte de apariția efectelor distributive ale altor politici și măsuri;
 - (d) promovează asistența tehnică și implementarea instrumentelor de finanțare și financiare de sprijin, precum scheme de finanțare pe bază de facturi, ajustarea locală pentru pierderi, fonduri de garantare, fonduri care vizează renovări aprofundate și renovări care generează câștiguri minime de energie;
 - (e) promovează asistența tehnică pentru actorii sociali în vederea încurajării angajamentului activ al clienților vulnerabili pe piața energiei și a schimbărilor pozitive ale comportamentului lor în materie de consum de energie;
 - (f) asigură accesul la finanțare, granturi sau subvenții condiționate de câștiguri minime de energie și facilitează astfel accesul la împrumuturi bancare accesibile din punct de vedere financiar sau la linii de credit specifice.
- (4) Statele membre instituie o rețea de experți din diverse sectoare, precum sectorul sănătății, cel al clădirilor și sectorul social, pentru a dezvolta strategii de sprijinire a factorilor de decizie de la nivel local și național în ceea ce privește punerea în aplicare a măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice și a unor instrumente de asistență tehnică și financiare menite să reducă sărăcia energetică sau încredințează aceste sarcini unei rețele de experți deja existente. Statele membre depun eforturi pentru a se asigura că componența rețelei de experți garantează echilibrul de gen și reflectă perspectivele tuturor persoanelor.

Statele membre pot însărcina rețeaua de experți să ofere consiliere cu privire la:

- (a) definiții, indicatori și criterii la nivel național privind conceptele de sărăcie energetică, sărac din punct de vedere energetic și clienți vulnerabili, inclusiv conceptul de utilizatori finali;
- (b) dezvoltarea sau îmbunătățirea unor seturi relevante de date și de indicatori cu privire la problema sărăciei energetice, care să fie utilizate și pe baza cărora să se prezinte rapoarte;
- (c) metode și măsuri pentru a asigura un nivel abordabil al costurilor de trai, promovarea neutralității costurilor pentru locuințe sau modalități de a garanta că fondurile publice investite în măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice aduc beneficii atât proprietarilor, cât și chiriașilor clădirilor sau ai unităților de clădiri, în special în ceea ce privește persoanele afectate de sărăcie energetică, clienții vulnerabili, persoanele din gospodării cu venituri mici și, acolo unde este cazul, persoanele care trăiesc în locuințe sociale;
- (d) măsuri pentru prevenirea sau remedierea situațiilor în care anumite grupuri sunt mai afectate sau prezintă un risc mai mare de a fi afectate de sărăcie energetică sau sunt mai susceptibile de a suferi efectele negative ale sărăciei energetice, cum ar fi pe baza veniturilor lor, a genului, a stării de sănătate sau a apartenenței la un grup minoritar și a datelor demografice.

Capitolul V

Eficiența aprovizionării cu energie

Articolul 25

Evaluarea și planificarea serviciilor de încălzire și răcire

- (1) Ca parte a planului național integrat privind energia și clima și a versiunilor actualizate ale acestuia în temeiul Regulamentului (UE) 2018/1999, fiecare stat membru transmite Comisiei o evaluare cuprinzătoare a serviciilor de încălzire și de răcire. Această evaluare cuprinzătoare conține informațiile stabilite în anexa X la prezenta directivă și este însoțită de evaluarea realizată în temeiul articolului 15 alineatul (7) din Directiva (UE) 2018/2001.

- (2) Statele membre se asigură că părțile interesate afectate de evaluarea cuprinzătoare menționată la alineatul (1) au posibilitatea de a participa la pregătirea planurilor privind încălzirea și răcirea, a evaluării cuprinzătoare și a politicilor și măsurilor, asigurându-se, în același timp, că autoritățile competente nu divulgă și nu publică secretele comerciale și de afaceri care au fost identificate ca atare.

- (3) Pentru a realiza evaluarea cuprinzătoare menționată la alineatul (1), statele membre efectuează o analiză costuri-beneficii la nivelul întregului lor teritoriu pe baza condițiilor climatice, a fezabilității economice și a nivelului de dotare tehnică. Analiza costuri-beneficii este capabilă să faciliteze identificarea soluțiilor celor mai eficiente din punctul de vedere al costurilor și al resurselor în vederea satisfacerii necesităților de încălzire și de răcire, ținând seama de principiul „eficiența energetică înainte de toate”. Această analiză costuri-beneficii poate face parte dintr-o evaluare de mediu în conformitate cu Directiva 2001/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului¹.

Statele membre desemnează autoritățile competente responsabile pentru efectuarea analizelor costuri-beneficii, furnizează metodologiile și ipotezele detaliate în conformitate cu anexa XI și stabilesc și publică procedurile pentru analiza economică.

- (4) În cazul în care evaluarea cuprinzătoare menționată la alineatul (1) de la prezentul articol și analiza menționată la alineatul (3) de la prezentul articol identifică un potențial pentru aplicarea cogenerării de înaltă eficiență și/sau a încălzirii și răcirii centralizate eficiente din căldura reziduală, ale cărui beneficii depășesc costurile, statele membre iau măsurile adecvate pentru dezvoltarea unei infrastructuri de încălzire și răcire centralizată eficientă, pentru a încuraja dezvoltarea de instalații pentru utilizarea căldurii reziduale, inclusiv în sectorul industrial, și/sau pentru a favoriza dezvoltarea cogenerării de înaltă eficiență și utilizarea sistemelor de încălzire și răcire pe bază de căldură reziduală și de surse regenerabile de energie, în conformitate cu alineatul (1) de la prezentul articol și cu articolul 26 alineatele (7) și (9).

¹ Directiva 2001/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 iunie 2001 privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului (JO L 197, 21.7.2001, p. 30).

În cazul în care evaluarea cuprinzătoare menționată la alineatul (1) de la prezentul articol și analiza menționată la alineatul (3) de la prezentul articol nu identifică un potențial ale cărui beneficii depășesc costurile, inclusiv costurile administrative de realizare a analizei costuri-beneficii menționate la articolul 26 alineatul (7), statul membru vizat, împreună cu autoritățile locale și regionale, după caz, poate scuti instalațiile de la aplicarea cerințelor prevăzute în alineatele (1) și (3) de la prezentul articol.

- (5) Statele membre adoptă politici și măsuri care să asigure realizarea potențialului identificat în evaluările cuprinzătoare efectuate în temeiul alineatului (1) de la prezentul articol. Aceste politici și măsuri includ cel puțin elementele stabilite în anexa X. Fiecare stat membru notifică politicile și măsurile respective ca parte a versiunii actualizate a planului său național integrat privind energia și clima prezentat în temeiul articolului 14 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2018/1999, a planului său național integrat ulterior privind energia și clima notificat în temeiul articolului 3 și al articolelor 7-12 din regulamentul respectiv, precum și a rapoartelor naționale intermediare relevante privind energia și clima transmise în temeiul regulamentului respectiv.
- (6) Statele membre se asigură că autoritățile locale și regionale pregătesc planurile locale privind încălzirea și răcirea cel puțin în localitățile cu o populație totală de peste 45 000 de locuitori. Planurile respective ar trebui, cel puțin:
- (a) să se bazeze pe informațiile și pe datele furnizate în evaluările cuprinzătoare realizate în temeiul alineatului (1) și să conțină estimarea și cartografierea potențialului de îmbunătățire a eficienței energetice, inclusiv prin pregătirea pentru încălzirea centralizată de joasă temperatură, cogenerarea de înaltă eficiență și recuperarea căldurii reziduale, și a gradului de utilizare a energiei din surse regenerabile pentru încălzire și răcire în zona respectivă;

- (b) să respecte principiul „eficiența energetică înainte de toate”;
- (c) să includă o strategie privind utilizarea potențialului identificat în temeiul literei (a);
- (d) să fie pregătite cu implicarea tuturor părților interesate relevante de la nivel regional sau local și să asigure participarea publicului larg, inclusiv a operatorilor de infrastructură energetică locală;
- (e) să ia în considerare infrastructura energetică existentă relevantă;
- (f) să ia în considerare necesitățile comune ale comunităților locale și ale unităților administrative locale sau regionale multiple ori ale regiunilor;
- (g) să evalueze rolul comunităților de energie și al altor inițiative conduse de consumatori care pot contribui în mod activ la punerea în aplicare a proiectelor locale de încălzire și răcire;
- (h) să includă o analiză a aparatelor și a sistemelor de încălzire și răcire din parcul imobiliar local, luând în considerare potențialul pentru măsuri de eficiență energetică specific fiecărei zone și abordând clădirile cu cele mai slabe performanțe și nevoile gospodăriilor vulnerabile;
- (i) să evalueze modul de finanțare a punerii în aplicare a politicilor și măsurilor și să identifice mecanisme financiare care să le permită consumatorilor să facă trecerea la încălzirea și răcirea din surse regenerabile;

- (j) să includă o traiectorie pentru atingerea obiectivelor planurilor în conformitate cu neutralitatea climatică, precum și monitorizarea progreselor înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a politicilor și măsurilor identificate;
- (k) să urmărească înlocuirea aparatelor de încălzire și răcire vechi și ineficiente din organismele publice cu alternative foarte eficiente, în scopul eliminării treptate a combustibililor fosili;
- (l) să analizeze potențialele sinergii cu planurile autorităților regionale sau locale învecinate, pentru a încuraja investițiile comune și rentabilitatea.

Statele membre se asigură că toate părțile relevante, inclusiv părțile interesate publice și private relevante, au posibilitatea de a participa la pregătirea planurilor privind încălzirea și răcirea, a evaluării cuprinzătoare menționate la alineatul (1) și a politicilor și măsurilor menționate la alineatul (5).

În acest scop, statele membre elaborează recomandări pentru a sprijini autoritățile regionale și locale în ceea ce privește punerea în aplicare, la nivel regional și la cel local, a politicilor și măsurilor privind încălzirea și răcirea eficiente din punct de vedere energetic și bazate pe energie din surse regenerabile, utilizând potențialul identificat. Statele membre sprijină autoritățile regionale și locale în cea mai mare măsură posibilă, prin orice mijloace, inclusiv prin scheme de sprijin financiar și de asistență tehnică. Statele membre se asigură că planurile privind încălzirea și răcirea sunt aliniate la alte cerințe în materie de planificare climatică, energetică și de mediu locală, pentru a evita sarcinile administrative pentru autoritățile locale și regionale și pentru a încuraja punerea în aplicare efectivă a planurilor.

Planurile locale privind încălzirea și răcirea pot fi realizate în comun de un grup de mai multe autorități locale învecinate, cu condiția ca contextul geografic și administrativ și infrastructura de încălzire și răcire să fie adecvate.

Planurile locale privind încălzirea și răcirea sunt evaluate de o autoritate competentă și, dacă este necesar, sunt urmate de măsuri adecvate de punere în aplicare.

Articolul 26

Furnizarea de încălzire și răcire

- (1) În scopul asigurării unui consum mai eficient de energie primară și al măririi ponderii energiei din surse regenerabile la nivelul furnizării de încălzire și răcire care intră în rețea, un sistem eficient de încălzire și răcire centralizată îndeplinește următoarele criterii:
 - (a) până la 31 decembrie 2027, un sistem care utilizează cel puțin 50 % energie din surse regenerabile, 50 % căldură reziduală, 75 % energie termică cogenerată sau 50 % dintr-o combinație de energie și căldură de tipul celor sus-menționate;
 - (b) de la 1 ianuarie 2028, un sistem care utilizează cel puțin 50 % energie din surse regenerabile, 50 % căldură reziduală, 50 % energie din surse regenerabile și căldură reziduală, 80 % energie termică cogenerată de înaltă eficiență sau cel puțin o combinație a acestor tipuri de energie termică care intră în rețea, unde ponderea energiei din surse regenerabile este de cel puțin 5 %, iar ponderea totală a energiei din surse regenerabile, a căldurii reziduale sau a energiei termice cogenerate de înaltă eficiență este de cel puțin 50 %;

- (c) de la 1 ianuarie 2035, un sistem care utilizează cel puțin 50 % energie din surse regenerabile, 50 % căldură reziduală sau 50 % energie din surse regenerabile și căldură reziduală sau un sistem în cadrul căruia ponderea totală a energiei din surse regenerabile, a căldurii reziduale sau a energiei termice cogenerate de înaltă eficiență este de cel puțin 80 % și, în plus, ponderea totală a energiei din surse regenerabile sau a căldurii reziduale este de cel puțin 35 %;
- (d) de la 1 ianuarie 2040, un sistem care utilizează cel puțin 75 % energie din surse regenerabile, 75 % căldură reziduală sau 75 % energie din surse regenerabile și căldură reziduală sau un sistem care utilizează cel puțin 95 % energie din surse regenerabile, căldură reziduală și energie termică cogenerată de înaltă eficiență și, în plus, ponderea totală a energiei din surse regenerabile sau a căldurii reziduale este de cel puțin 35 %;
- (e) de la 1 ianuarie 2045, un sistem care utilizează cel puțin 75 % energie din surse regenerabile, 75 % căldură reziduală sau 75 % energie din surse regenerabile și căldură reziduală;
- (f) de la 1 ianuarie 2050, un sistem care utilizează exclusiv energie din surse regenerabile, exclusiv căldură reziduală sau exclusiv o combinație de energie din surse regenerabile și căldură reziduală.

- (2) Statele membre pot alege, de asemenea, ca alternativă la criteriile stabilite la alineatul (1) de la prezentul articol, criterii de performanță în materie de durabilitate bazate pe cantitatea de emisii de GES generate de sistemul de încălzire și răcire centralizată per unitate de căldură sau răcoare livrată clienților, luând în considerare măsurile puse în aplicare pentru îndeplinirea obligației în temeiul articolului 24 alineatul (4) din Directiva (UE) 2018/2001. Pentru alegerea acestor criterii, un sistem eficient de încălzire și răcire centralizată are următoarea cantitate maximă de emisii de GES per unitate de căldură sau răcoare livrată clienților:
- (a) până la 31 decembrie 2025: 200 de grame/kWh;
 - (b) de la 1 ianuarie 2026: 150 de grame/kWh;
 - (c) de la 1 ianuarie 2035: 100 de grame/kWh;
 - (d) de la 1 ianuarie 2045: 50 de grame/kWh;
 - (e) de la 1 ianuarie 2050: 0 grame/kWh.

- (3) Statele membre pot alege să aplice criteriile privind emisiile de GES per unitate de căldură sau răcoare pentru orice perioadă dată menționată la alineatul (2) literele (a)-(e) de la prezentul articol. În cazul în care aleg să facă acest lucru, statele membre notifică Comisiei alegerea lor până la ... [trei luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive] pentru perioada menționată la alineatul (2) litera (a) de la prezentul articol și cu cel puțin șase luni înainte de începerea perioadelor relevante menționate la alineatul (2) literele (b)-(e) de la prezentul articol. Notificarea respectivă include măsurile puse în aplicare pentru îndeplinirea obligației în temeiul articolului 24 alineatul (4) din Directiva (UE) 2018/2001 dacă acestea nu au fost notificate deja în ultima versiune actualizată a planului lor național privind energia și clima.
- (4) Pentru ca un sistem de încălzire și răcire centralizată să se califice drept eficient, statele membre se asigură că, în momentul construirii sale sau al reabilitării substanțiale a unităților sale de alimentare, sistemul de încălzire și răcire centralizată îndeplinește criteriile stabilite la alineatul (1) sau (2) aplicabile la data punerii în funcțiune sau a repunerii în funcțiune după reabilitare. În plus, statele membre se asigură că, în momentul construirii unui sistem de încălzire și răcire centralizată sau în momentul reabilitării substanțiale a unităților de alimentare ale unui astfel de sistem:
- (a) nu are loc nicio creștere a consumului de combustibili fosili, în afara gazelor naturale, în sursele de căldură existente, comparativ cu consumul anual mediu din ultimii trei ani calendaristici de funcționare deplină înainte de reabilitare; și
 - (b) nicio sursă nouă de căldură din sistemul respectiv nu utilizează combustibili fosili, cu excepția gazelor naturale, în cazul în care acesta este construit sau renovat substanțial până în 2030.

- (5) Statele membre se asigură că, începând de la 1 ianuarie 2025 și ulterior o dată la cinci ani, operatorii tuturor sistemelor de încălzire și răcire centralizată existente cu o producție totală de căldură și răcoare de peste 5 MW și care nu îndeplinesc criteriile stabilite la alineatul (1) literele (b)-(e) pregătesc un plan pentru a asigura un consum mai eficient de energie primară, pentru a reduce pierderile de distribuție și pentru a mări ponderea energiei din surse regenerabile în furnizarea de încălzire și răcire. Planul include măsuri vizând îndeplinirea criteriilor stabilite la alineatul (1) literele (b)-(e) și necesită aprobarea de către autoritatea competentă.
- (6) Statele membre se asigură că centrele de date cu o energie de intrare nominală totală care depășește 1 MW utilizează căldura reziduală sau alte aplicații de recuperare a căldurii reziduale, cu excepția cazului în care pot demonstra că acest lucru nu este fezabil din punct de vedere tehnic sau economic, în conformitate cu evaluarea menționată la alineatul (7).
- (7) Pentru a evalua fezabilitatea economică a îmbunătățirii eficienței energetice în sectorul furnizării de încălzire și de răcire, statele membre se asigură că se realizează o analiză costuri-beneficii la nivel de instalație, în conformitate cu anexa XI, în cazul în care următoarele instalații sunt nou planificate sau reabilite substanțial:
- (a) o instalație termoelectrică cu o energie de intrare medie anuală totală mai mare de 10 MW, în vederea evaluării costurilor și beneficiilor legate de exploatarea instalației ca instalație de cogenerare de înaltă eficiență;
 - (b) o instalație industrială cu o energie de intrare medie anuală totală de peste 8 MW, în vederea evaluării nivelului de utilizare a căldurii reziduale in situ și ex situ;

- (c) o instalație de servicii cu o energie de intrare medie anuală totală de peste 7 MW, precum instalațiile de tratare a apelor uzate și instalațiile de GNL, în vederea evaluării nivelului de utilizare a căldurii reziduale in situ și ex situ;
- (d) un centru de date cu o energie de intrare nominală totală care depășește nivelul de 1 MW, în vederea evaluării analizei cost-beneficiu, incluzând, dar fără a se limita la fezabilitatea tehnică, eficiența din punctul de vedere al costurilor și impactul asupra eficienței energetice și cererii locale de energie termică, inclusiv variația sezonieră, a utilizării căldurii reziduale pentru a satisface o cerere justificată din punct de vedere economic, precum și a racordării instalației respective la o rețea de încălzire centralizată sau la un sistem de răcire centralizată eficient/bazat pe surse regenerabile de energie sau la alte aplicații de recuperare a căldurii reziduale.

Analiza menționată la primul paragraf litera (d) ia în considerare soluțiile de sisteme de răcire care permit eliminarea sau captarea căldurii reziduale la un nivel de temperatură utilă cu intrări de energie auxiliare minime.

Statele membre urmăresc să elimine barierele din calea utilizării căldurii reziduale și să ofere sprijin pentru adoptarea soluției căldurii reziduale în cazul în care instalațiile sunt nou planificate sau renovate.

Montarea echipamentelor de captare a dioxidului de carbon produs de o instalație de ardere în vederea stocării sale geologice, astfel cum se prevede în Directiva 2009/31/CE, nu este considerată reabilitare în sensul literelor (b) și (c) de la prezentul alineat.

Statele membre impun ca efectuarea analizei costuri-beneficii să se facă în colaborare cu societățile responsabile cu operarea instalației.

- (8) Statele membre pot scuti de la aplicarea alineatului (7):
- (a) instalațiile de producere a energiei electrice cu funcționare la sarcină de vârf și cele de rezervă care sunt proiectate să funcționeze sub 1 500 de ore de funcționare pe an ca medie mobilă pe o perioadă de cinci ani, pe baza unei proceduri de verificare stabilite de către statele membre care asigură că este îndeplinit acest criteriu de scutire;
 - (b) instalațiile care trebuie amplasate în apropierea unui sit de stocare geologică autorizat în temeiul Directivei 2009/31/CE;
 - (c) centrele de date a căror căldură reziduală este sau va fi utilizată într-o rețea de încălzire centralizată sau în mod direct pentru încălzirea spațiilor, pentru pregătirea apei calde menajere sau în alte scopuri, în clădirea sau în grupul de clădiri ori în instalațiile în care este situat centrul de date.

Statele membre pot, de asemenea, să stabilească praguri, exprimate în cantități de căldură reziduală disponibilă utilă, în cerere de energie termică sau în distanțe dintre instalațiile industriale și rețelele de termoficare, în vederea scutirii instalațiilor individuale de la aplicarea alineatului (7) literele (c) și (d).

Statele membre notifică Comisiei scutirile adoptate în conformitate cu prezentul alineat.

- (9) Statele membre adoptă criteriile de autorizare astfel cum se prevede la articolul 8 din Directiva (UE) 2019/944 sau criteriile echivalente pentru acordarea permisului, pentru:
- (a) a lua în considerare rezultatele evaluării cuprinzătoare menționate la articolul 25 alineatul (1);

- (b) a asigura îndeplinirea cerințelor prevăzute la alineatul (7);
 - (c) a lua în considerare rezultatele analizei costuri-beneficii menționate la alineatul (7).
- (10) Statele membre pot scuti anumite instalații individuale, pe baza criteriilor privind autorizarea sau a criteriilor echivalente pentru acordarea permisului menționate la alineatul (9), de la aplicarea cerinței de implementare a opțiunilor ale căror beneficii depășesc costurile, dacă există motive imperative juridice, de proprietate sau financiare pentru a face acest lucru. În aceste situații, statul membru vizat înaintează Comisiei o decizie motivată, în termen de trei luni de la data luării respectivei decizii. Comisia poate emite un aviz cu privire la decizie în termen de trei luni de la data primirii acesteia.
- (11) Alineatele (7), (8), (9) și (10) de la prezentul articol se aplică instalațiilor reglementate de Directiva 2010/75/UE, fără a aduce atingere cerințelor prevăzute în directiva respectivă.
- (12) Statele membre colectează informații privind analizele costuri-beneficii efectuate în conformitate cu alineatul (7) literele (a)-(d). Informațiile respective ar trebui să conțină cel puțin datele privind cantitățile de energie termică disponibile și parametrii de energie termică disponibili, numărul de ore de funcționare în fiecare an planificate și localizarea geografică a siturilor. Datele respective se publică, respectându-se în mod corespunzător nivelul lor potențial de sensibilitate.

- (13) Pe baza valorilor de referință armonizate ale eficienței menționate în anexa III litera (d), statele membre se asigură că originea energiei electrice produse prin cogenerare de înaltă eficiență poate fi garantată în conformitate cu criteriile obiective, transparente și nediscriminatorii stabilite de fiecare stat membru în parte. Statele membre se asigură că garanția de origine respectă cerințele prevăzute în anexa XII și conține cel puțin informațiile prevăzute în anexa respectivă. Statele membre își recunosc reciproc garanțiile de origine, exclusiv ca dovadă a elementelor prevăzute în prezentul alineat. Orice refuz de recunoaștere a garanției de origine ca dovadă, în special din motive care țin de prevenirea fraudelor, se bazează pe criterii obiective, transparente și nediscriminatorii. Statele membre notifică Comisiei un astfel de refuz și prezintă motivele acestuia. În cazul unui refuz de a recunoaște o garanție de origine, Comisia poate adopta o decizie prin care să oblige partea în cauză să o recunoască, în special în ceea ce privește criteriile obiective, transparente și nediscriminatorii pe care se bazează această recunoaștere.
- (14) Statele membre se asigură că orice sprijin disponibil pentru cogenerare este condiționat de energia electrică produsă prin cogenerare de înaltă eficiență și că se face o utilizare eficientă a căldurii reziduale utilizate pentru realizarea economiilor de energie primară. După caz, sprijinul public pentru cogenerare, precum și pentru producerea centralizată de energie termică și rețelele de încălzire centralizată fac obiectul normelor privind ajutoarele de stat.

Articolul 27

Transformarea, transportul și distribuția energiei

- (1) Autoritățile naționale de reglementare în domeniul energiei aplică principiul „eficiența energetică înainte de toate”, în conformitate cu articolul 3 din prezenta directivă, la îndeplinirea sarcinilor de reglementare prevăzute în Directiva 2009/73/CE și Directiva (UE) 2019/944 referitor la deciziile lor privind exploatarea infrastructurii de gaze naturale și energie electrică, inclusiv la deciziile lor privind tarifele de rețea. Pe lângă principiul „eficiența energetică înainte de toate”, autoritățile naționale de reglementare în domeniul energiei pot lua în considerare eficiența din punctul de vedere al costurilor, eficiența sistemului și securitatea aprovizionării, precum și integrarea pieței, protejând în același timp sustenabilitatea și obiectivele climatice ale Uniunii, astfel cum se prevede la articolul 18 din Regulamentul (UE) 2019/943 și la articolul 13 din Regulamentul (CE) nr. 715/2009.

- (2) Statele membre se asigură că operatorii de transport și de sistem și operatorii de distribuție a gazelor și a energiei electrice aplică principiul „eficiența energetică înainte de toate”, în conformitate cu articolul 3 din prezenta directivă, în contextul deciziilor lor de planificare a rețelei, de dezvoltare a rețelei și de investiții. Autoritățile naționale de reglementare sau alte autorități naționale desemnate verifică dacă metodologiile utilizate de operatorii de transport și de sistem și de operatorii de distribuție evaluează alternativele în cadrul analizei costuri-beneficii și iau în considerare beneficiile mai ample ale soluțiilor de eficiență energetică, ale flexibilității cererii și ale investițiilor în active care contribuie la atenuarea schimbărilor climatice. Autoritățile naționale de reglementare și alte autorități naționale desemnate verifică, de asemenea, punerea în aplicare a principiului „eficiența energetică înainte de toate” de către operatorii de transport și de sistem sau de către operatorii de distribuție atunci când aprobă, verifică sau monitorizează proiectele acestora și planurile de dezvoltare a rețelei în temeiul articolului 22 din Directiva 2009/73/CE, precum și al articolului 32 alineatul (3) și al articolului 51 din Directiva (UE) 2019/944. Autoritățile naționale de reglementare pot furniza metodologii și orientări cu privire la modul de evaluare a alternativelor în analiza costuri-beneficii în strânsă cooperare cu operatorii de transport și de sistem și cu operatorii de distribuție, care pot face schimb de cunoștințe tehnice esențiale.

- (3) Statele membre se asigură că operatorii de transport și de sistem și operatorii de distribuție monitorizează și cuantifică volumul total al pierderilor din rețea și, atunci când acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic și financiar, optimizează rețeaua și îmbunătățesc eficiența rețelei. Operatorii de transport și de sistem și operatorii de distribuție raportează autorității naționale de reglementare din domeniul energiei măsurile respective și economiile de energie pe care preconizează că le vor realiza ca urmare a reducerii pierderilor din rețea. Statele membre se asigură că operatorii de transport și de sistem și operatorii de distribuție evaluează măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice în ceea ce privește sistemele lor existente de transport sau de distribuție a gazelor sau a energiei electrice și îmbunătățesc eficiența energetică în cadrul proiectării și funcționării infrastructurii, îndeosebi sub aspectul instalării de rețele energetice inteligente. Statele membre încurajează operatorii de transport și de sistem și operatorii de distribuție să dezvolte soluții inovatoare de îmbunătățire a eficienței energetice a sistemelor existente și viitoare, prin reglementări bazate pe stimulente în conformitate cu principiile referitoare la tarife prevăzute la articolul 18 din Regulamentul (UE) 2019/943 și la articolul 13 din Regulamentul (CE) nr. 715/2009.
- (4) Autoritățile naționale de reglementare din domeniul energiei includ o secțiune specifică privind progresele realizate în ceea ce privește îmbunătățirea eficienței energetice cu privire la funcționarea infrastructurii de gaze și de energie electrică în raportul anual întocmit în temeiul articolului 41 din Directiva 2009/73/CE și în temeiul articolului 59 alineatul (1) litera (i) din Directiva (UE) 2019/944. În aceste rapoarte, autoritățile naționale de reglementare din domeniul energiei furnizează o evaluare a eficienței globale a funcționării infrastructurii de gaze și de energie electrică, măsurile realizate de operatorii de transport de sistem și operatorii de distribuție și, acolo unde este cazul, formulează recomandări în vederea îmbunătățirii eficienței energetice, inclusiv alternative eficiente din punctul de vedere al costurilor care reduc sarcinile de vârf și consumul global de energie electrică.

- (5) Pentru energia electrică, statele membre se asigură că regulamentele privind rețeaua și tarifele de rețea îndeplinesc criteriile din anexa XIII, luându-se în considerare codurile și orientările de rețea dezvoltate în temeiul Regulamentului (UE) 2019/943 și obligația prevăzută la articolul 59 alineatul (7) litera (a) din Directiva (UE) 2019/944 de a permite ca investițiile necesare în rețele să fie efectuate într-un mod care să asigure viabilitatea rețelelor.
- (6) Statele membre pot permite componente de sisteme și structuri tarifare cu scop social pentru transportul și distribuția energiei furnizate în rețea, cu condiția ca orice efecte de subminare asupra sistemului de transport și distribuție să fie păstrate la nivelul minim necesar și să nu fie disproporționate în raport cu obiectivul social.
- (7) Autoritățile naționale de reglementare asigură eliminarea stimulentei în ceea ce privește tarifele de transport și distribuție care dăunează eficienței energetice a producerii, transportului, distribuției și furnizării de energie electrică și de gaze. Statele membre asigură eficiența în proiectarea infrastructurii și exploatarea infrastructurii existente, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2019/943, precum și faptul că tarifele permit un răspuns la cerere.
- (8) Operatorii de transport și de sistem și operatorii de distribuție respectă anexa XIV.

- (9) După caz, autoritățile naționale de reglementare pot impune operatorilor de transport și de sistem și operatorilor de distribuție să încurajeze amplasarea cogenerării de înaltă eficiență în apropierea zonelor cu necesități în materie de energie termică prin reducerea taxelor privind conectarea și utilizarea sistemului.
- (10) Statele membre pot permite producătorilor de energie electrică produsă prin cogenerare de înaltă eficiență care doresc să fie conectați la rețea să emită o invitație la licitație pentru lucrările de conectare.
- (11) În momentul raportării în conformitate cu Directiva 2010/75/UE și fără a aduce atingere articolului 9 alineatul (2) din respectiva directivă, statele membre iau în considerare includerea informațiilor referitoare la nivelurile de eficiență energetică a instalațiilor a căror funcționare implică arderea combustibililor cu o putere termică nominală totală de 50 MW sau mai mare, în lumina celor mai bune tehnici disponibile dezvoltate în conformitate cu Directiva 2010/75/UE.

Capitolul VI

Dispoziții orizontale

Articolul 28

Disponibilitatea sistemelor de calificare, acreditare și certificare

- (1) Statele membre instituie o rețea asigurând un nivel adecvat de competențe pentru profesiile legate de eficiența energetică, care să corespundă necesităților pieței. Statele membre, în strânsă cooperare cu partenerii sociali, se asigură că sunt disponibile sisteme de certificare sau sisteme echivalente de calificare, inclusiv, acolo unde este necesar, programe adecvate de formare, pentru profesiile legate de eficiența energetică, inclusiv pentru furnizorii de servicii energetice, auditorii energetici, managerii energetici, experții independenți, instalatorii de elemente de clădiri astfel cum sunt menționați în Directiva 2010/31/UE și furnizorii de servicii integrate de renovare, și că sistemele respective sunt fiabile și contribuie la obiectivele naționale privind eficiența energetică și la obiectivele generale ale Uniunii privind decarbonizarea.

Statele membre se asigură că furnizorii de sisteme de certificare sau de sisteme echivalente de calificare, inclusiv, acolo unde este necesar, furnizorii de programe adecvate de formare, sunt acreditați în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 765/2008 al Parlamentului European și al Consiliului¹ sau aprobați în conformitate cu legislația sau standardele naționale convergente.

¹ Regulamentul (CE) nr. 765/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008 de stabilire a cerințelor de acreditare și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 339/93 (JO L 218, 13.8.2008, p. 30).

- (2) Statele membre promovează participarea la programele de certificare, formare și educație pentru a asigura un nivel adecvat de competențe pentru profesiile din domeniul eficienței energetice, care să corespundă nevoilor pieței.
- (3) Până la ... [12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive], Comisia:
- (a) în cooperare cu un grup de experți desemnați de statele membre, instituie un cadru sau concepe o campanie de atragere a mai multor persoane către profesii din domeniul eficienței energetice, asigurând în același timp respectarea principiului nediscriminării;
 - (b) evaluează viabilitatea înființării unei platforme cu rol de punct unic de acces, utilizând, acolo unde este posibil, inițiativele existente, pentru a oferi sprijin statelor membre în stabilirea măsurilor lor de asigurare a unui nivel adecvat de profesioniști calificați, necesari pentru a ține pasul cu ritmul progreselor în materie de eficiență energetică în vederea atingerii obiectivelor Uniunii privind clima și energia. Platforma ar urma să reunească experți din statele membre, partenerii sociali, instituțiile de învățământ, mediul academic și alte părți interesate relevante pentru a încuraja și promova bune practici în ceea ce privește sistemele de calificare și programele de formare, cu scopul de a asigura un număr mai mare de profesioniști din domeniul eficienței energetice și de a recalifica sau perfecționa profesioniști existenți pentru a răspunde nevoilor pieței.
- (4) Statele membre se asigură că sistemele naționale de certificare sau sistemele echivalente de calificare, inclusiv, acolo unde este necesar, programele de formare, țin seama de standardele europene sau internaționale existente privind eficiența energetică.

- (5) Statele membre pun la dispoziția publicului sistemele de certificare, sistemele echivalente de calificare sau programele de formare adecvate menționate la alineatul (1) și cooperează între ele și cu Comisia în vederea comparării și recunoașterii acestor sisteme.

Statele membre iau măsurile adecvate pentru a atrage atenția consumatorilor asupra disponibilității sistemelor respective, în conformitate cu articolul 29 alineatul (1).

- (6) Până la 31 decembrie 2024 și, ulterior, cel puțin o dată la patru ani, statele membre evaluează dacă sistemele asigură nivelul necesar de competențe și accesul egal pentru toate persoanele, în conformitate cu principiul nediscriminării, pentru furnizorii de servicii energetice, auditorii energetici, managerii energetici, experții independenți, instalatorii de elemente de clădiri, astfel cum sunt menționați în Directiva 2010/31/UE și furnizorii de servicii integrate de renovare. Statele membre evaluează, de asemenea, decalajul dintre numărul de profesioniști disponibili și numărul de profesioniști necesari. Statele membre pun evaluarea și recomandările aferente la dispoziția publicului și le transmit prin intermediul platformei electronice instituite în conformitate cu articolul 28 din Regulamentul (UE) 2018/1999.

Articolul 29

Servicii energetice

- (1) Statele membre promovează piața serviciilor energetice și accesul IMM-urilor la aceasta prin diseminarea de informații clare și ușor accesibile privind:
- (a) contractele disponibile de servicii energetice și clauzele care ar trebui incluse în aceste contracte pentru a se garanta economiile de energie și drepturile clienților finali;

- (b) instrumentele financiare, stimulentele, granturile, fondurile „revolving”, garanțiile, sistemele de asigurări și împrumuturile menite să susțină proiectele de servicii de eficiență energetică;
 - (c) furnizorii disponibili de servicii energetice, precum SSE-urile, care sunt calificați sau certificați, precum și calificările sau certificările lor în conformitate cu articolul 28;
 - (d) metodologiile de monitorizare și verificare și sistemele de control al calității disponibile.
- (2) Statele membre încurajează dezvoltarea etichetelor de calitate, între altele de către organizațiile profesionale, pe baza standardelor europene sau internaționale, acolo unde este relevant.
- (3) Statele membre pun la dispoziția publicului și actualizează periodic o listă cu furnizorii disponibili de servicii energetice care sunt calificați sau certificați și a calificărilor sau a certificărilor acestora, în conformitate cu articolul 28, sau furnizează o interfață cu ajutorul căreia furnizorii de servicii energetice să poată furniza informațiile respective.
- (4) Statele membre promovează și asigură, acolo unde este fezabil din punct de vedere tehnic și economic, utilizarea contractelor de performanță energetică pentru renovarea clădirilor de mari dimensiuni care sunt deținute de organisme publice. În cazul renovării clădirilor rezidențiale de mari dimensiuni cu o suprafață utilă totală de peste 750 m², statele membre se asigură că organismele publice evaluează fezabilitatea utilizării contractelor de performanță energetică și a altor servicii energetice bazate pe performanță.

Statele membre pot încuraja organismele publice să combine contractele de performanță energetică cu servicii energetice extinse, inclusiv răspunsul la cerere și stocarea, pentru a asigura economii de energie și a menține rezultatele obținute în timp prin monitorizare continuă, funcționare eficace și întreținere.

- (5) Statele membre acordă sprijin sectorului public în ceea ce privește solicitarea de oferte de servicii energetice, în special pentru reabilitarea clădirilor, prin:
- (a) furnizarea de contracte-tip pentru contractele de performanță energetică care să includă cel puțin elementele menționate în anexa XV și să ia în considerare standardele europene sau internaționale existente, orientările disponibile privind licitațiile și Ghidul Eurostat privind tratamentul statistic al contractelor de performanță energetică în conturile publice;
 - (b) furnizarea de informații privind bunele practici pentru contractele de performanță energetică, inclusiv, dacă este disponibilă, o analiză costuri-beneficii care utilizează o abordare pe baza ciclului de viață;
 - (c) promovarea și punerea la dispoziția publicului a unei baze de date privind proiectele de contracte de performanță energetică implementate sau în curs, care să includă economiile de energie preconizate și realizate.
- (6) Statele membre sprijină funcționarea adecvată a pieței de servicii energetice, prin luarea următoarelor măsuri:
- (a) identificarea și publicarea unuia sau mai multor puncte de contact de unde clienții finali pot obține informațiile menționate la alineatul (1);

- (b) eliminarea barierelor de reglementare, precum și a celor de altă natură care împiedică încheierea de contracte de performanță energetică și adoptarea altor modele de servicii de eficiență energetică în vederea identificării sau a punerii în aplicare a măsurilor destinate economisirii de energie, ori a ambelor;
 - (c) instituirea și promovarea rolului organismelor consultative și al intermediarilor independenți de pe piață, inclusiv al ghișeelor unice sau al mecanismelor de sprijin similare, cu scopul de a stimula dezvoltarea pieței în ceea ce privește cererea și oferta, precum și punerea informațiilor referitoare la aceste mecanisme de sprijin la dispoziția publicului și a actorilor de pe piață.
- (7) Pentru a sprijini buna funcționare a pieței serviciilor energetice, statele membre pot să instituie un mecanism individual sau să desemneze un mediator pentru a asigura gestionarea eficientă a plângerilor și soluționarea alternativă a litigiilor privind contractele de servicii energetice și de performanță energetică.
- (8) Statele membre se asigură că distribuitorii de energie, operatorii de distribuție și societățile de vânzare cu amănuntul a energiei se abțin de la orice activități care pot împiedica cererea și furnizarea de servicii energetice sau măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice sau care pot împiedica dezvoltarea piețelor pentru astfel de servicii sau măsuri, inclusiv blocarea piețelor pentru concurenți sau abuzul de poziție dominantă.

Articolul 30

Fondul național pentru eficiență energetică, finanțarea și asistența tehnică

- (1) Fără a aduce atingere articolelor 107 și 108 din TFUE, statele membre facilitează instituirea de mecanisme financiare sau utilizarea celor existente pentru ca măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice să maximizeze avantajele fluxurilor multiple de finanțare și ale combinației de granturi, instrumente financiare și asistență tehnică.
- (2) Comisia acordă asistență statelor membre, atunci când este cazul, direct sau prin intermediul instituțiilor financiare, în ceea ce privește crearea de facilități de finanțare și de mecanisme de asistență la nivel național, regional sau local pentru dezvoltarea de proiecte, în scopul de a spori investițiile în eficiența energetică în diferite sectoare și de a proteja și a responsabiliza persoanele afectate de sărăcie energetică, clienții vulnerabili, persoanele din gospodării cu venituri mici și, acolo unde este cazul, persoanele care trăiesc în locuințe sociale, inclusiv prin integrarea unei perspective egalitare, astfel încât nimeni să nu fie lăsat în urmă.

- (3) Statele membre adoptă măsuri care promovează produse de creditare care vizează eficiența energetică, precum creditele ipotecare și împrumuturile verzi, garantate și negarantate, și asigură faptul că acestea sunt oferite la scară largă și în mod nediscriminatoriu de către instituțiile financiare și că sunt vizibile și accesibile pentru consumatori. Statele membre adoptă măsuri pentru facilitarea implementării schemelor de finanțare pe bază de facturi și de impozite, ținând seama de orientările Comisiei furnizate în conformitate cu alineatul (10). Statele membre se asigură că băncile și alte instituții financiare primesc informații cu privire la oportunitățile de a participa la finanțarea măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice, inclusiv prin crearea de parteneriate public-privat. Statele membre încurajează instituirea unor mecanisme de garantare a împrumuturilor pentru investițiile în eficiența energetică.
- (4) Fără a aduce atingere articolelor 107 și 108 din TFUE, statele membre promovează instituirea unor scheme de sprijin financiar pentru a spori gradul de adoptare a măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice pentru renovarea substanțială a sistemelor de încălzire și răcire individuale și centralizate.
- (5) Statele membre promovează instituirea de expertiză și asistență tehnică la nivel local, după caz prin intermediul rețelelor și al structurilor existente, pentru a oferi consiliere cu privire la bunele practici în ceea ce privește decarbonizarea încălzirii și răcirii centralizate locale, cum ar fi accesul la sprijin financiar specific.

- (6) Comisia facilitează schimbul de bune practici între autoritățile sau organismele naționale sau regionale competente, inclusiv prin reuniuni anuale ale organismelor de reglementare, baze de date publice cu informații privind punerea în aplicare a măsurilor de către statele membre și comparații între țări.
- (7) Pentru a mobiliza finanțarea privată pentru măsurile vizând eficiența energetică și pentru reabilitarea energetică și pentru a contribui la realizarea obiectivelor Uniunii și a contribuțiilor naționale în materie de eficiență energetică prevăzute la articolul 4 din prezenta directivă și a obiectivelor din Directiva 2010/31/UE, Comisia desfășoară un dialog atât cu instituțiile financiare publice și private, cât și cu sectoarele specifice relevante, pentru a identifica nevoile și posibile acțiuni pe care le-ar putea întreprinde.
- (8) Acțiunile menționate la alineatul (7) includ următoarele elemente:
- (a) mobilizarea investițiilor de capital în eficiența energetică prin luarea în considerare a impactului mai amplu al economiilor de energie;
 - (b) facilitarea implementării unor instrumente financiare dedicate eficienței energetice și a unor scheme de finanțare la scară largă care ar urma să fie instituite de instituțiile financiare;
 - (c) asigurarea îmbunătățirii datelor cu privire la performanța energetică și cea financiară prin:
 - (i) examinarea ulterioară a modului în care investițiile în eficiența energetică îmbunătățesc valorile activelor de bază;

- (ii) sprijinirea studiilor care evaluează monetizarea beneficiilor neenergetice ale investițiilor în eficiența energetică.
- (9) În scopul mobilizării finanțării private a măsurilor de eficiență energetică și de reabilitare energetică, la punerea în aplicare a prezentei directive, statele membre:
 - (a) iau în considerare modalități de îmbunătățire a utilizării sistemelor de gestionare a energiei și a auditurilor energetice prevăzute la articolul 11 pentru a influența procesul decizional;
 - (b) utilizează în mod optim posibilitățile și instrumentele disponibile din bugetul Uniunii și propuse prin inițiativa „Finanțare inteligentă pentru clădiri inteligente” și în comunicarea Comisiei din 14 octombrie 2020 intitulată „Un val de renovări pentru Europa – ecologizarea clădirilor, crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea condițiilor de trai”.
- (10) Până la 31 decembrie 2024, Comisia oferă orientări statelor membre și actorilor de pe piață cu privire la modalitatea de deblocare a investițiilor private.

Orientările au scopul de a ajuta statele membre și actorii de pe piață să își dezvolte și să își implementeze investițiile în eficiența energetică, inclusiv în cadrul diverselor programe ale Uniunii, și propun mecanisme financiare adecvate și soluții de finanțare inovatoare, combinând granturi, instrumente financiare și asistență pentru dezvoltarea de proiecte, cu scopul de a extinde inițiativele existente și de a utiliza programele Uniunii drept catalizator pentru mobilizarea și stimularea finanțării private.

- (11) Statele membre pot institui un fond național pentru eficiență energetică. Scopul acestui fond este de a pune în aplicare măsuri privind eficiența energetică pentru a sprijini statele membre în ceea ce privește realizarea contribuțiilor lor naționale în materie de eficiență energetică și a traiectoriilor lor orientative menționate la articolul 4 alineatul (2). Fondul național pentru eficiență energetică poate fi înființat ca fond dedicat în cadrul unui mecanism național deja existent care promovează investițiile de capital. Fondul național pentru eficiență energetică poate fi finanțat cu veniturile obținute din licitarea certificatelor în cadrul EU ETS din sectorul clădirilor și al transportului.
- (12) În cazul în care instituie fonduri naționale pentru eficiență energetică, astfel cum se menționează la alineatul (11) de la prezentul articol, statele membre instituie instrumente de finanțare, inclusiv garanții publice, pentru a spori gradul de absorbție a investițiilor private în eficiența energetică și a produselor de creditare care vizează eficiența energetică și a schemelor inovatoare menționate la alineatul (3) de la prezentul articol. În temeiul articolului 8 alineatul (3) și al articolului 24, fondul național pentru eficiență energetică sprijină punerea în aplicare a măsurilor cu prioritate în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, al clienților vulnerabili, al persoanelor din gospodării cu venituri mici și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale. Sprijinul respectiv include finanțarea măsurilor de eficiență energetică pentru IMM-uri în vederea mobilizării și stimulării finanțării private pentru IMM-uri.
- (13) Statele membre pot permite organismelor publice să îndeplinească obligațiile menționate la articolul 6 alineatul (1) cu ajutorul contribuțiilor anuale la Fondul național pentru eficiență energetică echivalente cu valoarea investițiilor necesare pentru a îndeplini obligațiile respective.

- (14) Statele membre pot dispune că părțile obligate își pot îndeplini obligațiile prevăzute la articolul 8 alineatele (1) și (4) contribuind în fiecare an la Fondul național pentru eficiență energetică cu o sumă echivalentă cu investițiile necesare pentru a îndeplini obligațiile respective.
- (15) Statele membre pot folosi veniturile proprii din nivelurile anuale de emisii alocate în temeiul Deciziei nr. 406/2009/CE pentru elaborarea unor mecanisme inovatoare de finanțare pentru îmbunătățirea eficienței energetice.
- (16) Comisia evaluează eficacitatea și eficiența sprijinului financiar public pentru eficiența energetică de la nivelul Uniunii și de la nivel național, precum și capacitatea statelor membre de a spori gradul de absorbție a investițiilor private în eficiența energetică, ținând seama, în același timp, de nevoile de finanțare publică exprimate în planurile naționale privind energia și clima. Comisia evaluează dacă un mecanism pentru eficiența energetică de la nivelul Uniunii, cu obiectivul de a oferi o garanție a Uniunii, asistență tehnică și granturi asociate pentru a permite punerea în aplicare a instrumentelor financiare, precum și a schemelor de finanțare și de sprijin la nivel național, ar putea sprijini într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor realizarea obiectivelor Uniunii în materie de eficiență energetică și climă și, dacă este cazul, propune instituirea unui astfel de mecanism.

În acest scop, Comisia transmite Parlamentului European și Consiliului, până la 30 martie 2024, un raport, însoțit dacă este cazul de propuneri legislative.

(17) Statele membre raportează Comisiei până la 15 martie 2025 și, ulterior, la fiecare doi ani, ca parte a rapoartelor lor naționale intermediare integrate privind energia și clima transmise în temeiul articolului 17 și în conformitate cu articolul 21 din Regulamentul (UE) 2018/1999, următoarele date:

- (a) volumul investițiilor publice în eficiența energetică și efectul de levier mediu obținut prin finanțarea publică acordată în sprijinul măsurilor de eficiență energetică;
- (b) volumul produselor de creditare care vizează eficiența energetică, făcând distincție între diferitele produse;
- (c) acolo unde este cazul, programele naționale de finanțare instituite pentru a spori gradul de utilizare a eficienței energetice și a bunelor practici, precum și scheme de finanțare inovatoare pentru eficiența energetică.

Pentru a facilita pregătirea raportului menționat la primul paragraf de la prezentul alineat, Comisia integrează cerințele prevăzute la paragraful respectiv în modelul comun prevăzut în actele de punere în aplicare adoptate în temeiul articolului 17 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2018/1999.

- (18) În scopul îndeplinirii obligației menționate la alineatul (17) litera (b) și fără a aduce atingere măsurilor naționale suplimentare, statele membre iau în considerare obligațiile de informare existente ale instituțiilor financiare, inclusiv:
- (a) normele privind furnizarea de informații aplicabile instituțiilor de credit în conformitate cu Regulamentul delegat (UE) 2021/2178 al Comisiei¹;
 - (b) cerințele de publicare a informațiilor privind riscurile ESG aplicabile instituțiilor de credit, în conformitate cu articolul 449a din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului².

Pentru a facilita colectarea și agregarea datelor privind volumul produselor de creditare care vizează eficiența energetică în scopul îndeplinirii obligației menționate la alineatul (17) litera (b), Comisia oferă statelor membre, până la 15 martie 2024, orientări cu privire la modalitățile de accesare, colectare și agregare a datelor la nivel național privind volumul produselor de creditare care vizează eficiența energetică.

¹ Regulamentul delegat (UE) 2021/2178 al Comisiei din 6 iulie 2021 de completare a Regulamentului (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului prin precizarea conținutului și a modului de prezentare a informațiilor care trebuie furnizate de întreprinderile care fac obiectul articolului 19a sau 29a din Directiva 2013/34/UE în ceea ce privește activitățile economice durabile din punctul de vedere al mediului și prin precizarea metodologiei pentru respectarea acestei obligații de furnizare de informații (JO L 443, 10.12.2021, p. 9).

² Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (JO L 176, 27.6.2013, p. 1).

Articolul 31

Factori de conversie și factori de energie primară

- (1) În vederea comparării economiilor de energie și a conversiei cu o unitate comparabilă, se aplică valorile puterii calorifice nete prevăzute în anexa VI la Regulamentul (UE) 2018/2066 și factorii de energie primară prevăzuți la alineatul (2) de la prezentul articol, cu excepția cazului în care se poate justifica folosirea altor valori sau factori.
- (2) Un factor de energie primară este aplicabil în cazul în care economiile de energie sunt calculate ca energie primară prin intermediul unei abordări ascendente bazate pe consumul final de energie.
- (3) Pentru economiile de energie electrică în kWh, statele membre aplică un coeficient pentru a calcula cu precizie economiile rezultate în ceea ce privește consumul de energie primară. Statele membre aplică un coeficient implicit de 1,9, cu excepția cazului în care își exercită puterea discreționară pentru a stabili un coeficient diferit, bazat pe circumstanțe naționale justificate.
- (4) Pentru economiile în kWh privind alți purtători de energie, statele membre aplică un coeficient pentru a calcula cu precizie economiile rezultate în ceea ce privește consumul de energie primară.
- (5) În cazul în care statele membre își stabilesc propriul coeficient la o valoare implicită prevăzută în temeiul prezentei directive, statele membre stabilesc coeficientul respectiv printr-o metodologie transparentă, pe baza circumstanțelor naționale, regionale sau locale care afectează consumul de energie primară. Circumstanțele respective sunt justificate, verificabile și bazate pe criterii obiective și nediscriminatorii.

- (6) Atunci când își stabilesc propriul coeficient, statele membre iau în considerare mixul energetic inclus în versiunea actualizată a planurilor lor naționale integrate privind energia și clima prezentate în temeiul articolului 14 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2018/1999 și în planurile lor naționale integrate ulterioare privind energia și clima notificate Comisiei în temeiul articolului 3 și al articolelor 7-12 din regulamentul respectiv. În cazul în care se abat de la valoarea implicită, statele membre notifică Comisiei coeficientul pe care îl utilizează, împreună cu metodologia de calcul și cu datele subiacente din versiunile actualizate și planurile ulterioare respective.
- (7) Până la 25 decembrie 2026 și ulterior la fiecare patru ani, Comisia revizuieste coeficienții implicați pe baza datelor constatate. Revizuirile respective se efectuează ținând seama de efectele lor asupra unor acte din dreptul Uniunii precum Directiva 2009/125/CE și Regulamentul (UE) 2017/1369.

Capitolul VII

Dispoziții finale

Articolul 32

Sanțiuni

Statele membre adoptă normele privind sancțiunile care se aplică în cazul nerespectării dispozițiilor naționale adoptate în temeiul prezentei directive și iau toate măsurile necesare pentru a asigura aplicarea acestora. Sancțiunile trebuie să fie efective, proporționale și cu efect de descurajare. Statele membre notifică normele și măsurile respective Comisiei până la ... [doi ani de la data intrării în vigoare a prezentei directive] și îi comunică acesteia, fără întârziere, orice modificare ulterioară a acestora.

Articolul 33

Acte delegate

- (1) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 34 pentru a revizui valorile de referință armonizate ale randamentului prevăzute în Regulamentul (UE) 2015/2402.
- (2) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 34 pentru a modifica prezenta directivă adaptând la progresul tehnic valorile, metodele de calcul, coeficienții de energie primară implicați și cerințele menționate la articolul 31 și în anexele II, III, V, VIII-XII și XIV.

- (3) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 34 pentru a completa prezenta directivă prin stabilirea, după consultarea părților interesate relevante, a unui sistem comun al Uniunii de evaluare a sustenabilității centrelor de date situate pe teritoriul acesteia. Comisia adoptă primul act delegat de acest fel până la 31 decembrie 2023. Sistemul comun al Uniunii stabilește definiția indicatorilor de sustenabilitate a centrelor de date și prevede indicatorii-cheie de performanță și metodologia pentru măsurarea acestora.

Articolul 34

Exercitarea delegării

- (1) Competența de a adopta acte delegate este conferită Comisiei în condițiile prevăzute în prezentul articol.
- (2) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 33 se conferă Comisiei pe o perioadă de cinci ani de la ... [data intrării în vigoare a prezentei directive]. Comisia întocmește un raport privind delegarea de competențe cu cel puțin nouă luni înainte de sfârșitul perioadei de cinci ani. Delegarea de competențe se prelungește tacit cu perioade de o durată identică, cu excepția cazului în care Parlamentul European sau Consiliul se opun prelungirii respective cu cel puțin trei luni înainte de încheierea fiecărei perioade.
- (3) Delegarea de competențe menționată la articolul 33 poate fi revocată oricând de Parlamentul European sau de Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificată în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua care urmează datei publicării acesteia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau de la o dată ulterioară menționată în decizie. Decizia nu aduce atingere actelor delegate care sunt deja în vigoare.

- (4) Înainte de adoptarea unui act delegat, Comisia îi consultă pe experții desemnați de fiecare stat membru în conformitate cu principiile prevăzute în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare.
- (5) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.
- (6) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 33 intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecții în termen de două luni de la notificarea acestuia către Parlamentul European și Consiliu sau în cazul în care, înaintea expirării termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecții. Respectivul termen se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 35

Reexaminarea și monitorizarea punerii în aplicare

- (1) În contextul raportului său privind starea uniunii energetice, înaintat în temeiul articolului 35 din Regulamentul (UE) 2018/1999, Comisia prezintă un raport privind funcționarea pieței carbonului în conformitate cu articolul 35 alineatul (1) și cu articolul 35 alineatul (2) litera (c) din regulamentul respectiv, ținând seama de efectele punerii în aplicare a prezentei directive.

- (2) Până la 31 octombrie 2025 și ulterior la fiecare patru ani, Comisia evaluează măsurile existente vizând îmbunătățirea eficienței energetice și realizarea decarbonizării în sectorul încălzirii și răcirii. Evaluarea respectivă ia în considerare toate elementele următoare:
- (a) tendințele în materie de eficiență energetică și de emisii de GES din sectorul încălzirii și răcirii, inclusiv al încălzirii și răcirii centralizate;
 - (b) interconexiunile dintre măsurile luate;
 - (c) modificările survenite în ceea ce privește eficiența energetică și emisiile de gaze cu efect de seră din sectorul încălzirii și răcirii;
 - (d) politicile și măsurile existente și planificate privind eficiența energetică și privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră la nivelul Uniunii și la nivel național;
 - (e) măsurile pe care statele membre le-au prezentat în evaluările lor cuprinzătoare efectuate în temeiul articolului 25 alineatul (1) din prezenta directivă și le-au notificat în conformitate cu articolul 17 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2018/1999.

Până la 31 octombrie 2025 și, ulterior, o dată la patru ani, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport privind evaluarea respectivă și, după caz, propune măsuri care să asigure realizarea obiectivelor Uniunii privind clima și energia.

- (3) Statele membre înaintează Comisiei, până la data de 30 aprilie a fiecărui an, statistici privind producția națională de energie electrică și termică din cogenerarea de înaltă eficiență și de eficiență scăzută, în conformitate cu principiile generale conținute în anexa II, în legătură cu producția totală de energie termică și electrică. De asemenea, acestea înaintează statistici anuale privind capacitățile de cogenerare a energiei termice și electrice și combustibilii folosiți pentru cogenerare, precum și producția și capacitatea de încălzire și răcire centralizată în legătură cu capacitățile și producția totală de energie termică și electrică. Statele membre înaintează statistici privind economiile de energie primară realizate prin aplicarea cogenerării în conformitate cu metodologia stabilită în anexa III.
- (4) Până la 1 ianuarie 2021, Comisia prezintă un raport Parlamentului European și Consiliului, pe baza unei evaluări a potențialului de eficiență energetică oferit de conversia, transformarea, transmiterea, transportul și stocarea energiei, însoțit, după caz, de propuneri legislative.
- (5) Până la 31 decembrie 2021, sub rezerva eventualelor modificări ale dispozițiilor privind piața cu amănuntul din Directiva 2009/73/CE, Comisia efectuează o evaluare și prezintă un raport Parlamentului European și Consiliului cu privire la dispozițiile privind contorizarea, facturarea și informațiile pentru consumatori vizând gazele naturale, cu scopul de a le alinia, după caz, la dispozițiile relevante vizând energia electrică din Directiva (UE) 2019/944 pentru a consolida protecția consumatorilor și a permite clienților finali să primească mai des informații clare și actualizate cu privire la consumul lor de gaz natural și să își regleze consumul de energie. Cât mai curând posibil după prezentarea raportului respectiv, Comisia adoptă, acolo unde este necesar, propuneri legislative.

- (6) Până la 31 octombrie 2022, Comisia evaluează dacă Uniunea și-a atins obiectivele principale privind eficiența energetică pentru 2020.
- (7) Până la 28 februarie 2027 și ulterior la fiecare cinci ani, Comisia evaluează punerea în aplicare a prezentei directive și prezintă un raport Parlamentului European și Consiliului.

Respectiva evaluare include:

- (a) o evaluare a eficacității generale a prezentei directive și a necesității de a adapta în continuare politica de eficiență energetică a Uniunii în conformitate cu obiectivele Acordului de la Paris și în funcție de evoluțiile economice și din domeniul inovării;
- (b) o evaluare detaliată a impactului macroeconomic agregat al prezentei directive, cu accent pe efectele asupra securității energetice a Uniunii, prețurilor la energie, reducerii la minimum a sărăciei energetice, creșterii economice, competitivității, creării de locuri de muncă, costurilor de mobilitate și puterii de cumpărare a gospodăriilor;
- (c) obiectivele principale ale Uniunii privind eficiența energetică pentru 2030 prevăzute la articolul 4 alineatul (1), în vederea revizuirii în sens ascendent a respectivelor obiective în cazul unor reduceri substanțiale ale costurilor rezultate în urma evoluțiilor economice sau tehnologice sau, dacă este necesar, în vederea îndeplinirii obiectivelor Uniunii pentru 2040 sau 2050 privind decarbonizarea sau a angajamentelor sale internaționale privind decarbonizarea;

- (d) dacă statele membre trebuie să continue să realizeze economii anuale noi în conformitate cu articolul 8 alineatul (1) primul paragraf litera (b) subpunctul (iv) pentru perioade de zece ani după anul 2030;
- (e) dacă statele membre trebuie să continue să se asigure că cel puțin 3 % din suprafața totală a clădirilor încălzite și/sau răcite care sunt deținute de organisme publice este renovată în fiecare an în conformitate cu articolul 6 alineatul (1), în vederea revizuirii ratei de renovare menționate la articolul respectiv;
- (f) dacă statele membre trebuie să continue să realizeze o cotă din economiile de energie în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, al clienților vulnerabili și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale, în temeiul articolului 8 alineatul (3) pentru perioade de zece ani după anul 2030;
- (g) dacă statele membre trebuie să continue să realizeze o reducere a consumului final de energie în conformitate cu articolul 5 alineatul (1);
- (h) impactul prezentei directive asupra sprijinirii creșterii economice, creșterii producției industriale, utilizării surselor regenerabile de energie sau eforturilor avansate de realizare a neutralității climatice.

Evaluarea se referă și la efectele asupra eforturilor de electrificare a economiei și la introducerea hidrogenului, menționând inclusiv dacă ar putea fi justificată o modificare a modului de tratare a surselor de energie regenerabile curate, și propune, după caz, soluții pentru orice efect negativ potențial identificat.

Raportul respectiv este însoțit de o evaluare detaliată a necesității eventuale de a modifica prezenta directivă în interesul simplificării reglementărilor și, dacă este cazul, de propuneri de măsuri suplimentare.

- (8) Până la 31 octombrie 2032, Comisia evaluează dacă Uniunea și-a atins obiectivele principale privind eficiența energetică pentru 2030.

Articolul 36

Transpunere

- (1) Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma articolelor 1, 2 și 3, articolului 4 alineatele (1)-(4), articolului 4 alineatul (5) primul, al doilea, al patrulea, al cincilea și al șaselea paragraf, articolului 4 alineatele (6) și (7), articolelor 5-11, articolului 12 alineatele (2)-(5), articolelor 21-25, articolului 26 alineatele (1), (2) și (4)-(14), articolului 27, articolului 28 alineatele (1)-(5), articolelor 29-32 și anexelor I, III-VII, X, XI și XV până la ... [doi ani de la data intrării în vigoare a prezentei directive].

Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma articolului 4 alineatul (5) al treilea paragraf, articolului 12 alineatul (1), articolului 26 alineatul (3) și articolului 28 alineatul (6) până la datele menționate la articolele respective. Statele membre comunică de îndată Comisiei textul dispozițiilor respective.

Atunci când statele membre adoptă dispozițiile respective, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Acestea conțin, de asemenea, o mențiune care precizează că trimiterile, în acte cu putere de lege și acte administrative în vigoare, la directiva abrogată prin prezenta directivă se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a unei astfel de trimiteri și de formulare a acestei mențiuni.

- (2) Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre textele principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 37

Modificarea Regulamentului (UE) 2023/955

La articolul 2 din Regulamentul (UE) 2023/955, punctul 1 se înlocuiește cu următorul text:

- „1. «sărăcie energetică» înseamnă sărăcie energetică astfel cum este definită la articolul 2 punctul 52 din Directiva (UE) 2023/... a Parlamentului European și a Consiliului**.

* Directiva (UE) 2023/... a Parlamentului European și a Consiliului din ... privind eficiența energetică și de modificare a Regulamentului (UE) 2023/955 (JO L ..., ..., p. ...).”

+ JO: a se introduce în text numărul directivei cuprinse în documentul PE-CONS 15/23 [2021/0203(COD)] și a se introduce numărul, data, titlul și referința de publicare în JO a directivei respective în nota de subsol.

Articolul 38

Abrogare

Directiva 2012/27/UE, astfel cum a fost modificată prin actele menționate în anexa XVI partea A, este abrogată de la ... [2 ani de la intrarea în vigoare a prezentei directive plus 1 zi], fără a aduce atingere obligațiilor statelor membre în ceea ce privește termenele de transpunere în dreptul intern a directivelor menționate în anexa XVI partea B.

Trimiterile la directiva abrogată se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa XVII.

Articolul 39

Intrarea în vigoare și aplicarea

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolele 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 și 20 și anexele II, VIII, IX, XII, XIII și XIV se aplică de la ... [2 ani de la intrarea în vigoare a prezentei directive plus 1 zi].

Articolul 37 se aplică de la ... [data până la care se aplică Regulamentul (UE) 2023/955].

Articolul 40

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Strasbourg,

Pentru Parlamentul European

Președinta

Pentru Consiliu

Președintele

ANEXA I

CONTRIBUȚIILE NAȚIONALE LA OBIECTIVELE DE EFICIENȚĂ ENERGETICĂ ALE UNIUNII ÎN 2030, SUB FORMĂ DE CONSUM FINAL DE ENERGIE ȘI/SAU DE CONSUM DE ENERGIE PRIMARĂ

1. Nivelul contribuțiilor naționale se calculează pe baza formulei orientative:

$$FEC_{C_{2030}} = C_{EU}(1 - Target) FEC_{B_{2030}}$$

$$PEC_{C_{2030}} = C_{EU}(1 - Target) PEC_{B_{2030}}$$

Unde C_{EU} este un coeficient de corecție, *Target* este nivelul de ambiție specific național, iar $FEC_{B_{2030}}$ $PEC_{B_{2030}}$ este scenariul de referință al UE din 2020 utilizat ca nivel de referință pentru 2030.

2. Următoarea formulă orientativă reprezintă criteriile obiective care reflectă factorii enumerați la articolul 4 alineatul (3) litera (d) punctele (i)-(iv), fiecare fiind utilizat pentru definirea nivelului de ambiție specific național, în procente (*Target*) și având aceeași pondere în formulă (0,25):

- (a) o contribuție în funcție de acțiunea timpurie („ $F_{early-action}$ ”);
- (b) o contribuție în funcție de PIB-ul pe cap de locuitor („ F_{wealth} ”);
- (c) o contribuție în funcție de nivelul intensității energetice („ $F_{intensity}$ ”);
- (d) o contribuție a potențialului de economii de energie eficiente din punctul de vedere al costurilor („ $F_{potential}$ ”).

3. $F_{\text{early-action}}$ se calculează pentru fiecare stat membru ca fiind produsul dintre cantitatea sa de economii de energie și îmbunătățirea intensității energetice realizate de fiecare stat membru. Cantitatea de economii de energie pentru fiecare stat membru se calculează pe baza reducerii consumului de energie (exprimată în tep) în raport cu reducerea consumului de energie la nivelul Uniunii dintre media pe trei ani pentru perioada 2007-2009 și media pe trei ani pentru perioada 2017-2019. Îmbunătățirea intensității energetice pentru fiecare stat membru se calculează pe baza reducerii intensității energetice (exprimată în tep/EUR) în raport cu reducerea intensității energetice la nivelul Uniunii dintre media pe trei ani pentru perioada 2007-2009 și media pe trei ani pentru perioada 2017-2019.
4. F_{wealth} se calculează pentru fiecare stat membru pe baza mediei pe trei ani a indicelui PIB-ului său real pe cap de locuitor dat de Eurostat, în raport cu media pe trei ani a Uniunii în perioada 2017-2019, exprimată în parități ale puterii de cumpărare (PPC).
5. $F_{\text{intensity}}$ se calculează pentru fiecare stat membru, pe baza indicelui mediu pe trei ani al intensității sale energetice finale (consum final de energie sau consum de energie primară per PIB real în PPC), în raport cu media pe trei ani a Uniunii în perioada 2017-2019.
6. $F_{\text{potential}}$ se calculează pentru fiecare stat membru pe baza economiilor de energie primară sau finală în cadrul scenariului PRIMES MIX de 55 % pentru 2030. Economii sunt exprimate în raport cu previziunile pentru 2030 ale scenariului de referință al UE din 2020.

7. Pentru fiecare dintre criteriile prevăzute la punctul 2 literele (a)-(d), se aplică o limită inferioară și o limită superioară. Nivelul de ambiție pentru factorii F_{wealth} , $F_{\text{intensity}}$ și $F_{\text{potential}}$ este plafonat la 50 % și la 150 % din nivelul mediu de ambiție al Uniunii pentru un factor dat. Nivelul de ambiție pentru factorul $F_{\text{early-action}}$ este plafonat la 50 % și la 100 % din nivelul mediu de ambiție al Uniunii.
 8. Sursa datelor de intrare utilizate pentru calcularea factorilor este Eurostat, cu excepția cazului în care se specifică altfel.
 9. F_{total} se calculează ca suma ponderată a tuturor celor patru factori ($F_{\text{early-action}}$, F_{wealth} , $F_{\text{intensity}}$ și $F_{\text{potential}}$). Obiectivul se calculează apoi ca produsul dintre factorul total F_{total} și obiectivul Uniunii.
 10. Comisia calculează un coeficient de corecție C_{EU} pentru energia primară și finală, care se aplică pentru a ajusta suma rezultatelor formulei pentru toate contribuțiile naționale la obiectivele respective ale Uniunii în 2030. Coeficientul C_{EU} este identic pentru toate statele membre.
-

ANEXA II

PRINCIPII GENERALE PENTRU CALCULUL ENERGIEI ELECTRICE PRODUSE PRIN COGENERARE

Partea I

Principii generale

Valorile folosite pentru calculul energiei electrice produse prin cogenerare se determină pe baza exploatării estimate sau efective a unității în condiții normale de utilizare. Pentru unitățile de microcogenerare, calculul se poate baza pe valori certificate.

1. Producția de energie electrică din cogenerare se consideră egală cu producția totală anuală de energie electrică a unității respective, măsurată la bornele generatoarelor principale, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:
 - (a) în unitățile de cogenerare de tipurile 2, 4, 5, 6, 7 și 8 menționate în partea II, cu o eficiență globală anuală stabilită de statele membre la un nivel de cel puțin 75 %;
 - (b) în unitățile de cogenerare de tipurile 1 și 3 menționate în partea II, cu o eficiență globală anuală stabilită de statele membre la un nivel de cel puțin 80 %.

2. În unitățile de cogenerare cu o eficiență globală anuală mai mică decât valoarea prevăzută la punctul 1 litera (a), și anume unități de cogenerare de tipurile 2, 4, 5, 6, 7 și 8 menționate în partea II, sau cu o eficiență globală anuală sub valoarea menționată la punctul 1 litera (b), și anume unități de cogenerare de tipurile 1 și 3 menționate în partea II, energia electrică din cogenerare se calculează cu următoarea formulă:

$$E_{\text{CHP}} = H_{\text{CHP}} * C$$

unde:

E_{CHP} este cantitatea de energie electrică produsă prin cogenerare;

C este raportul dintre energia electrică și energia termică;

H_{CHP} este cantitatea de energie termică utilă produsă prin cogenerare (calculată, în acest sens, ca producția totală de energie termică minus orice cantitate de energie termică produsă în cazane separate sau prin extracție de abur viu din generatorul de abur, înainte de turbină).

Calculul energiei electrice produse prin cogenerare are la bază raportul efectiv dintre energia electrică și energia termică. Dacă nu se cunoaște raportul efectiv dintre energia electrică și energia termică a unei unități de cogenerare, se pot folosi următoarele valori implicite, în special pentru scopuri statistice, pentru unități de tipurile 1, 2, 3, 4 și 5, astfel cum sunt menționate în partea II, cu condiția ca energia electrică produsă în cogenerare să fie mai mică sau egală cu producția de energie electrică totală a unității:

Tipul unității	Raportul implicit energie electrică/energie termică, C
Turbină cu gaz în ciclu combinat, cu recuperare de căldură	0,95
Turbină cu abur de contrapresiune	0,45
Turbină cu abur de condensare	0,45
Turbină de gaz cu recuperare de căldură	0,55
Motor cu ardere internă	0,75

Dacă statele membre introduc valori implicite pentru raportul dintre energia electrică și energia termică pentru unitățile de tipurile 6, 7, 8, 9, 10 și 11, astfel cum sunt menționate în partea II, aceste valori implicite sunt publicate și notificate Comisiei.

3. Dacă o parte din conținutul de energie al cantității de combustibil din procesul de cogenerare este recuperată sub formă de produse chimice și reciclată, partea respectivă poate fi scăzută din cantitatea de combustibil înainte de calcularea eficienței globale utilizate la punctele 1 și 2.
4. Statele membre pot determina raportul dintre energia electrică și energia termică drept raportul dintre energia electrică și energia termică utilă în cazul funcționării în regim de cogenerare la o sarcină redusă, utilizând datele operaționale ale unei unități specifice.
5. Statele membre pot utiliza alte perioade de raportare decât cele anuale pentru efectuarea calculelor în conformitate cu punctele 1 și 2.

Partea II

Tehnologii de cogenerare care intră sub incidența prezentei directive

1. Turbină cu gaz în ciclu combinat, cu recuperare de căldură
2. Turbină cu abur de contrapresiune
3. Turbină cu abur de condensatie
4. Turbină de gaz cu recuperare de căldură
5. Motor cu ardere internă
6. Microturbine
7. Motoare Stirling
8. Pile de combustie
9. Motoare cu abur
10. Cicluri Rankine pentru fluide organice
11. Orice alt tip de tehnologie sau combinații ale acestora care cuprinde cogenerarea.

În momentul punerii în aplicare a principiilor generale pentru calcularea energiei electrice produse prin cogenerare, statele membre utilizează orientările detaliate prevăzute în Decizia 2008/952/CE a Comisiei¹.

¹ Decizia 2008/952/CE a Comisiei din 19 noiembrie 2008 de stabilire a orientărilor detaliate pentru implementarea anexei II la Directiva 2004/8/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 338, 17.12.2008, p. 55).

ANEXA III

METODOLOGIA DE DETERMINARE A EFICIENȚEI PROCESULUI DE COGENERARE

Valorile utilizate pentru calculul eficienței cogenerării și al economiilor de energie primară se determină pe baza exploatării estimate sau efective a unității, în condiții normale de utilizare.

(a) Cogenerarea de înaltă eficiență

În sensul prezentei directive, cogenerarea de înaltă eficiență îndeplinește următoarele criterii:

- producția în sistem de cogenerare de la unitățile de cogenerare asigură economii de energie primară calculate în conformitate cu litera (b) de cel puțin 10 %, comparativ cu valorile de referință pentru producerea separată de energie electrică și termică;
- producția unităților de mică putere și a unităților de microcogenerare care asigură economii de energie primară poate fi considerată drept cogenerare de înaltă eficiență;
- în cazul unităților de cogenerare care sunt construite sau reabilitate în mod substanțial în urma transpunerii prezentei anexe, emisiile directe de dioxid de carbon provenite din producția de cogenerare care este alimentată cu combustibili fosili sunt mai mici de 270 gCO₂ per 1 kWh de energie produsă prin cogenerare (inclusiv încălzire/răcire, putere și energie mecanică);

- unitățile de cogenerare în funcțiune înainte de ... [data intrării în vigoare a prezentei directive] pot deroga de la această cerință până la 1 ianuarie 2034, cu condiția să aibă un plan de reducere progresivă a emisiilor pentru a atinge pragul de mai puțin de 270 gCO₂ per 1 kWh până la 1 ianuarie 2034 și să fi notificat acest plan operatorilor și autorităților competente relevante.

Atunci când se construiește sau se reabilitează substanțial o unitate de cogenerare, statele membre trebuie să se asigure că nu există nicio creștere a consumului de combustibili fosili, în afara gazelor naturale, în sursele de căldură existente, în comparație cu consumul anual mediu pe cei trei ani calendaristici anteriori de funcționare integrală înainte de reabilitare, și că nicio sursă nouă de căldură din sistemul respectiv nu utilizează alți combustibili fosili decât gazele naturale.

(b) Calculul economiilor de energie primară

Cantitatea de economii de energie primară rezultată în urma producerii în sistem de cogenerare, definită în conformitate cu anexa II, se calculează pe baza următoarei formule:

$$PES = \left(1 - \frac{1}{\frac{CHPH\eta}{RefH\eta} + \frac{CHPE\eta}{RefE\eta}} \right) \times 100\%$$

unde:

PES reprezintă economiile de energie primară;

CHP H_η reprezintă eficiența termică a producției în cogenerare, definită ca raport între producția anuală de energie termică utilă și cantitatea de combustibil utilizată pentru producerea de energie termică utilă și energie electrică din cogenerare;

Ref $H\eta$ reprezintă valoarea de referință a eficienței pentru producerea separată de energie termică;

CHP $E\eta$ reprezintă eficiența electrică a producției în cogenerare, definită ca raport între producția anuală de energie electrică produsă prin cogenerare și cantitatea de combustibil utilizată pentru producerea sumei dintre producția de energie termică utilă și energie electrică din cogenerare. În cazul în care o unitate de cogenerare produce energie mecanică, energia electrică produsă anual prin cogenerare poate fi mărită printr-un element suplimentar, care reprezintă cantitatea de energie electrică echivalentă cu cea de energie mecanică. Acest element suplimentar nu creează un drept de emitere a garanțiilor de origine, în conformitate cu articolul 26 alineatul (13);

Ref $E\eta$ reprezintă valoarea de referință a eficienței pentru producerea separată de energie electrică.

(c) Calculul economiilor de energie în cazul utilizării metodei de calcul alternativ

Statele membre pot calcula economiile de energie primară rezultate ca urmare a producerii de energie termică și energie electrică și mecanică după cum se indică mai jos fără a utiliza anexa II pentru a exclude din acest proces cantitățile de energie termică și energie electrică ce nu sunt rezultate din cogenerare. O astfel de producție poate fi considerată ca fiind cogenerare de înaltă eficiență cu condiția să îndeplinească criteriile de eficiență stabilite la litera (a) din prezenta anexă și, pentru unitățile de cogenerare cu capacitate electrică mai mare de 25 MW, eficiența globală să fie peste 70 %. Cu toate acestea, specificarea cantității de energie electrică produse prin cogenerare în contextul acestei producții, pentru emiterea unei garanții de origine și în scop statistic, se determină în conformitate cu anexa II.

Dacă economiile de energie primară pentru un proces se calculează utilizând metoda de calcul alternativ indicată mai sus, economiile de energie primară se calculează pe baza formulei menționate la litera (b) din prezenta anexă, înlocuind: „CHP $H\eta$ ” cu „ $H\eta$ ” și „CHP $E\eta$ ” cu „ $E\eta$ ”, unde:

$H\eta$ înseamnă eficiența termică a procesului, definită ca raport între producția anuală de energie termică și cantitatea de combustibil utilizată pentru producerea sumei dintre producția de energie termică și producția de energie electrică;

$E\eta$ înseamnă eficiența electrică a procesului, definită ca raport între producția anuală de energie electrică și cantitatea de combustibil utilizată pentru producerea sumei dintre producția de energie termică și producția de energie electrică. În cazul în care o unitate de cogenerare produce energie mecanică, energia electrică produsă anual prin cogenerare poate fi mărită printr-un element suplimentar, care reprezintă cantitatea de energie electrică echivalentă cu cea de energie mecanică. Acest element suplimentar nu creează un drept de emiterie a garanțiilor de origine, în conformitate cu articolul 26 alineatul (13).

Statele membre pot utiliza alte perioade de raportare decât cele anuale pentru efectuarea calculelor în conformitate cu literele (b) și (c) din prezenta anexă.

Pentru unități de microcogenerare, calculul economiilor de energie primară se poate baza pe date certificate.

(d) Valorile de referință ale eficienței pentru producerea separată de energie electrică și termică

Aceste valori de referință armonizate ale eficienței constau într-o matrice de valori diferențiate prin factori relevanți, printre care anul construcției și tipurile de combustibil, și se bazează pe o analiză bine fundamentată care ia în considerare, printre altele, datele de exploatare în condiții realiste, combinația de combustibili și condițiile climatice, precum și tehnologiile de cogenerare aplicate.

Valorile de referință ale eficienței pentru producerea separată de energie termică și electrică în conformitate cu formula prezentată la litera (b) stabilesc eficiența de exploatare a producerii separate de energie termică și electrică pe care cogenerarea intenționează să o înlocuiască.

Valorile de referință ale eficienței se calculează în conformitate cu principiile următoare:

- (i) pentru unitățile de cogenerare, compararea cu producerea separată de energie electrică trebuie să aibă la bază principiul comparării acelorași tipuri de combustibil;
- (ii) fiecare unitate de cogenerare se compară cu tehnologia cea mai bună și justificabilă din punct de vedere economic pentru producerea separată de energie termică și electrică disponibilă pe piață în anul construirii unității de cogenerare;
- (iii) valorile de referință ale eficienței pentru unitățile de cogenerare mai vechi de 10 ani se stabilesc pe baza valorilor de referință pentru unitățile cu vechime de 10 ani;
- (iv) valorile de referință ale eficienței pentru producerea separată de energie electrică și termică reflectă diferențele climatice dintre statele membre.

ANEXA IV

CERINȚELE DE EFICIENȚĂ ENERGETICĂ PENTRU ACHIZIȚII PUBLICE

În cadrul procedurilor de atribuire a concesiunilor și contractelor publice, autoritățile contractante și entitățile contractante care achiziționează produse, servicii, clădiri și lucrări:

- (a) în cazul în care un produs este reglementat de un act delegat adoptat în temeiul Regulamentului (UE) 2017/1369 sau al Directivei 2010/30/UE sau de un act aferent de punere în aplicare al Comisiei, achiziționează numai produsele care respectă criteriul stabilit la articolul 7 alineatul (2) din regulamentul respectiv;
- (b) în cazul în care un produs nereglementat în conformitate cu litera (a) este reglementat de o măsură de punere în aplicare în temeiul Directivei 2009/125/CE, achiziționează numai produse care respectă valorile de referință privind eficiența energetică specificate în respectiva măsură de punere în aplicare;
- (c) în cazul în care un produs sau un serviciu face obiectul criteriilor Uniunii privind achizițiile publice verzi sau al unor criterii echivalente existente la nivel național, cu relevanță pentru eficiența energetică a produsului sau a serviciului, depun toate eforturile pentru a achiziționa numai produse și servicii care respectă cel puțin specificațiile tehnice stabilite la nivelul „de bază” în criteriile relevante ale Uniunii privind achizițiile publice verzi sau în criteriile echivalente existente la nivel național, inclusiv, printre altele, pentru centrele de date, sălile pentru servere și serviciile de cloud, iluminatul stradal și semnalizarea rutieră, computere, monitoare, tablete și telefoane inteligente;

- (d) achiziționează numai pneurile care îndeplinesc criteriul de apartenență la clasa cea mai ridicată de eficiență a consumului de combustibil, în conformitate cu definiția din Regulamentul (UE) 2020/740, cerință care nu împiedică organismele publice să achiziționeze pneuri cu cea mai ridicată clasă de aderență sau clasă de zgomot exterior de rulare justificată prin motive de siguranță și de sănătate publică;
- (e) solicită în cadrul licitațiilor pentru contracte de servicii ca furnizorii de servicii să utilizeze, în scopul furnizării serviciilor în cauză, doar produse care respectă literele (a), (b) și (d) în momentul furnizării serviciilor respective. Această cerință se aplică doar produselor noi achiziționate de furnizorii de servicii parțial sau integral în scopul furnizării serviciului în cauză;
- (f) achiziționează clădiri care au cel puțin un nivel de consum de energie aproape egal cu zero sau încheie noi acorduri de închiriere a acestor clădiri, fără a aduce atingere articolului 6 din prezenta directivă, cu excepția cazului în care scopul achiziționării este:
 - (i) renovarea aprofundată sau demolarea;
 - (ii) în cazul organismelor publice, revânzarea clădirii fără a o utiliza în scopurile proprii ale organismului public; sau
 - (iii) conservarea acesteia ca o clădire protejată oficial ca făcând parte dintr-un complex desemnat ca atare sau datorită valorii sale arhitecturale sau istorice.

Gradul de respectare a cerințelor prevăzute la litera (f) din prezenta anexă se verifică pe baza certificatelor de performanță energetică menționate la articolul 11 din Directiva 2010/31/UE.

ANEXA V

METODE ȘI PRINCIPII COMUNE DE CALCUL AL IMPACTULUI SCHEMELOR DE OBLIGAȚII ÎN MATERIE DE EFICIENȚĂ ENERGETICĂ SAU AL ALTOR MĂSURI DE POLITICĂ ÎN TEMEIUL ARTICOLELOR 8, 9 ȘI 10 ȘI AL ARTICOLULUI 30 ALINEATUL (14)

1. Metodele de calcul al economiilor de energie, în afara celor provenite din măsuri de impozitare, în sensul articolelor 8, 9 și 10 și al articolului 30 alineatul (14).

Părțile obligate, participante sau mandatate sau autoritățile publice de punere în aplicare pot utiliza următoarele metode de calcul al economiilor de energie:

- (a) economii preconizate, prin referire la rezultatele îmbunătățirilor energetice anterioare monitorizate independent în instalații similare. Abordarea generică este denumită „*ex ante*”;
- (b) economii contorizate, în cazul cărora economiile rezultate în urma aplicării unei măsuri sau a unui pachet de măsuri sunt stabilite prin înregistrarea reducerii efective a energiei utilizate, ținând seama în mod corespunzător de factori precum adiționalitatea, ocuparea, nivelurile de producție și condițiile meteorologice care pot afecta consumul. Abordarea generică este denumită „*ex post*”;

- (c) economii ponderate, în cazul cărora sunt utilizate estimări tehnice ale economiilor. Această abordare poate fi utilizată doar în cazul în care determinarea unor date strict măsurate pentru o instalație specifică este dificilă sau mult prea costisitoare, de exemplu înlocuirea unui compresor sau a unui motor electric cu o valoare nominală în kWh diferită de cea pentru care au fost măsurate informații independente privind economiile de energie, sau în cazul în care estimările respective se realizează pe baza metodologiilor și standardelor de referință stabilite la nivel național de experți calificați sau acreditați care sunt independenți față de părțile obligate, participante sau mandatate implicate;
- (d) la calcularea economiilor de energie în sensul articolului 8 alineatul (3) care pot fi luate în calcul pentru îndeplinirea obligației de la articolul respectiv, statele membre pot estima economiile de energie ale persoanelor afectate de sărăcie energetică, ale clienților vulnerabili, ale persoanelor din gospodării cu venituri mici și, după caz, ale persoanelor care trăiesc în locuințe sociale pe baza unor estimări tehnice care utilizează condiții sau parametri standardizați în ceea ce privește ocuparea și confortul termic, cum ar fi parametri definiți în reglementările naționale privind clădirile. Modul în care confortul este luat în considerare pentru acțiunile privind clădirile ar trebui raportat Comisiei de către statele membre, împreună cu explicații ale metodologiei lor de calcul;
- (e) economii de energie estimate prin sondaj, în cazul cărora este determinat răspunsul consumatorilor la recomandări, la campaniile de informare, la schemele de etichetare sau de certificare sau la contorizarea inteligentă. Această abordare se utilizează doar pentru economiile de energie rezultate în urma modificării comportamentului consumatorilor. Ea nu poate fi utilizată pentru economii rezultate din introducerea unor măsuri concrete.

2. La stabilirea economiilor de energie pentru o măsură vizând eficiența energetică în sensul articolelor 8, 9 și 10 și al articolului 30 alineatul (14) se aplică următoarele principii:
- (a) statele membre demonstrează faptul că unul dintre obiectivele măsurii de politică, indiferent dacă este nouă sau existentă, este de a realiza economii de energie la nivelul utilizării finale în temeiul articolului 8 alineatul (1) și furnizează dovezi și documente care să ateste că economiile de energie sunt generate de o măsură de politică, inclusiv de acorduri voluntare;
 - (b) economiile trebuie să fie vădit suplimentare față de cele care s-ar fi produs oricum și în absența activității părților obligate, participante sau mandatate sau a autorităților publice de punere în aplicare. Pentru a stabili economiile care pot fi declarate ca suplimentare, statele membre iau în considerare modul în care ar evolua utilizarea energiei și cererea de energie în absența măsurii de politică în cauză, ținând cont cel puțin de factorii următori: tendințele consumului de energie, modificările survenite în comportamentul consumatorilor, progresul tehnologic și schimbările generate de alte măsuri puse în aplicare la nivelul Uniunii și la nivel național;

- (c) economiile rezultate din punerea în aplicare a dreptului obligatoriu al Uniunii sunt considerate economii care s-ar fi produs oricum și, prin urmare, nu sunt declarate ca economii de energie în sensul articolului 8 alineatul (1). Cu titlu de derogare de la respectiva cerință, economiile legate de renovarea clădirilor existente, inclusiv economiile rezultate din punerea în aplicare a standardelor minime de performanță energetică a clădirilor în conformitate cu Directiva 2010/31/UE, pot fi declarate ca economii de energie în sensul articolului 8 alineatul (1), cu condiția îndeplinirii cerinței de relevanță menționate la punctul 3 litera (h) din prezenta anexă. Măsurile care promovează îmbunătățirea eficienței energetice în sectorul public în temeiul articolului 5 și al articolului 6 pot fi eligibile spre a fi luate în considerare pentru realizarea economiilor de energie obligatorii în temeiul articolului 8 alineatul (1), cu condiția să genereze economii de energie la nivelul utilizării finale care să poată fi verificate și contorizate sau estimate. Economii de energie se calculează cu respectarea prezentei anexe;
- (d) economiile de energie la nivelul utilizării finale care rezultă din punerea în aplicare a măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice luate în cadrul unor regulamente de urgență în temeiul articolului 122 din TFUE pot fi declarate în sensul articolului 8 alineatul (1), cu condiția să conducă la economii de energie la nivelul utilizării finale care să poată fi verificate și contorizate sau estimate, cu excepția economiilor de energie care rezultă din măsuri de raționalizare sau de restricționare;
- (e) măsurile adoptate în temeiul Regulamentului (UE) 2018/842 pot fi considerate pertinente, însă statele membre trebuie să demonstreze că acestea au ca rezultat economii de energie la nivelul utilizării finale care să poată fi verificate și contorizate sau estimate. Economii de energie se calculează cu respectarea prezentei anexe;

- (f) statele membre iau în considerare numai economiile de energie la nivelul utilizării finale generate de măsuri de politică în sectoare sau instalații care intră sub incidența capitolului IVa din Directiva 2003/87/CE dacă economiile respective rezultă din punerea în aplicare a articolului 9 sau 10 din prezenta directivă și dacă depășesc cerințele prevăzute în Directiva 2003/87/CE sau depășesc punerea în aplicare a unor acțiuni legate de alocarea cu titlu gratuit de certificate în temeiul directivei menționate. Statele membre demonstrează că măsurile de politică conduc la economii de energie la nivelul utilizării finale care să poată fi verificate și contorizate sau estimate. Economii de energie se calculează cu respectarea prezentei anexe. Dacă o entitate este parte obligată în cadrul unei scheme naționale de obligații în materie de eficiență energetică în temeiul articolului 9 din prezenta directivă și în cadrul EU ETS pentru clădiri și pentru transportul rutier în temeiul capitolului IVa din Directiva 2003/87/CE, sistemul de monitorizare și de verificare asigură faptul că prețul carbonului transferat la eliberarea combustibilului pentru consum în temeiul capitolului respectiv este luat în considerare la calcularea și raportarea economiilor de energie ale măsurilor sale de economisire a energiei;
- (g) se poate ține cont de economii, cu condiția ca acestea să depășească următoarele niveluri:
- (i) standardele de performanță ale Uniunii privind emisiile pentru noile autoturisme și noile vehicule utilitare ușoare în urma punerii în aplicare a Regulamentului (UE) 2019/631 al Parlamentului European și al Consiliului¹; statele membre trebuie să pună la dispoziție motive, precum și ipotezele lor și metodologia lor de calcul, pentru a demonstra adiționalitatea la cerințele Uniunii privind emisiile de CO₂ ale vehiculelor noi;

¹ Regulamentul (UE) 2019/631 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2019 de stabilire a standardelor de performanță privind emisiile de CO₂ pentru autoturismele noi și pentru vehiculele utilitare ușoare noi și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 443/2009 și (UE) nr. 510/2011 (JO L 111, 25.4.2019, p. 13).

- (ii) cerințele Uniunii privind eliminarea de pe piață a anumitor produse cu impact energetic în urma implementării măsurilor de punere în aplicare în temeiul Directivei 2009/125/CE. Statele membre trebuie să pună la dispoziție dovezi, precum și ipotezele lor și metodologia lor de calcul, pentru a demonstra adăitionalitatea;
- (h) sunt permise politici în scopul încurajării unor niveluri mai ridicate de eficiență energetică a produselor, a echipamentelor, a sistemelor de transport, a vehiculelor și combustibililor, a clădirilor și a elementelor de clădiri, a proceselor sau a piețelor, cu excepția măsurilor de politică:
 - (i) privind utilizarea tehnologiilor de ardere directă a combustibililor fosili care sunt recent implementate începând cu 1 ianuarie 2026; și
 - (ii) care subvenționează utilizarea tehnologiilor de ardere directă a combustibililor fosili în clădirile rezidențiale începând cu 1 ianuarie 2026;
- (i) economiile de energie rezultate în urma măsurilor de politică privind utilizarea arderii directe a combustibililor fosili în produse, echipamente, sisteme de transport, vehicule, clădiri sau lucrări, recent implementate începând de la 1 ianuarie 2024, nu sunt luate în considerare pentru îndeplinirea obligației privind economiile de energie, în temeiul articolului 8 alineatul (1) litera (b). În cazul măsurilor de politică care promovează combinații de tehnologii, cota aferentă economiilor de energie legate de tehnologia de ardere a combustibililor fosili nu este eligibilă începând cu 1 ianuarie 2024;

- (j) prin derogare de la litera (i), pentru perioada 1 ianuarie 2024-31 decembrie 2030, economiile de energie realizate prin intermediul tehnologiilor de ardere directă a combustibililor fosili care îmbunătățesc eficiența energetică în întreprinderile mari consumatoare de energie din sectorul industrial pot fi considerate economii de energie numai în sensul articolului 8 alineatul (1) literele (b) și (c), până la 31 decembrie 2030, cu respectarea următoarelor condiții:
- (i) întreprinderea a efectuat un audit energetic în conformitate cu articolul 11 alineatul (2) și un plan de punere în aplicare care să includă:
- o prezentare generală a tuturor măsurilor de eficiență energetică eficiente din punctul de vedere al costurilor cu o perioadă de rambursare de cel mult cinci ani, pe baza metodologiilor pentru perioadele simple de rambursare furnizate de statul membru;
 - un calendar pentru punerea în aplicare a tuturor măsurilor de eficiență energetică recomandate cu o perioadă de rambursare de cel mult cinci ani;
 - un calcul al economiilor de energie preconizate care rezultă din măsurile de eficiență energetică recomandate; și
 - măsurile de eficiență energetică referitoare la utilizarea tehnologiilor de ardere directă a combustibililor fosili, cu informațiile relevante necesare pentru:
 - dovedirea faptului că măsura identificată nu crește cantitatea de energie necesară sau capacitatea unei instalații;

- justificarea faptului că adoptarea tehnologiilor pe bază de combustibili nefosili și durabile nu este fezabilă din punct de vedere tehnic;
 - demonstrarea faptului că tehnologia de ardere directă a combustibililor fosili respectă cea mai actualizată legislație a Uniunii corespunzătoare privind performanța în materie de emisii și previne blocajele tehnologice prin asigurarea compatibilității viitoare cu combustibilii și tehnologiile alternative nefosile neutre din punct de vedere climatic;
- (ii) continuarea utilizării tehnologiilor directe pe bază de combustibili fosili este o măsură de eficiență energetică menită să reducă consumul de energie cu o perioadă de rambursare de cel mult cinci ani, pe baza metodologiilor perioadei simple de rambursare furnizate de statul membru, recomandată ca urmare a unui audit energetic în temeiul articolului 11 alineatul (2) și inclusă în planul de punere în aplicare;
- (iii) utilizarea tehnologiilor directe pe bază de combustibili fosili respectă cea mai actualizată legislație a Uniunii corespunzătoare privind performanța în materie de emisii, nu conduce la blocaje tehnologice și asigură compatibilitatea viitoare cu combustibilii și tehnologiile alternative neutre din punct de vedere climatic;
- (iv) utilizarea tehnologiilor directe pe bază de combustibili fosili în întreprindere nu duce la creșterea consumului de energie sau la creșterea capacității instalației în întreprinderea respectivă;

- (v) se furnizează dovezi că nicio soluție de combustibili nefosili durabili alternativi nu a fost fezabilă din punct de vedere tehnic;
 - (vi) utilizarea tehnologiilor directe pe bază de combustibili fosili are ca rezultat economii de energie la nivelul utilizării finale care să poată fi verificate și contorizate sau estimate, calculate în conformitate cu prezenta anexă;
 - (vii) dovezile sunt publicate pe un site web sau sunt puse la dispoziția publicului pentru toți cetățenii interesați;
- (k) măsurile care promovează instalarea unor tehnologii la scară mică de obținere a energiei din surse regenerabile pe sau în clădiri pot fi eligibile spre a fi luate în considerare pentru realizarea economiilor de energie obligatorii în temeiul articolului 8 alineatul (1), cu condiția să genereze economii de energie la nivelul utilizării finale care să poată fi verificate și contorizate sau estimate. Economiiile de energie se calculează cu respectarea prezentei anexe;
- (l) măsurile care promovează instalarea unor tehnologii termosolare pot fi eligibile spre a fi luate în considerare pentru realizarea economiilor de energie obligatorii în temeiul articolului 8 alineatul (1), cu condiția să genereze economii de energie la nivelul utilizării finale care să poată fi verificate și contorizate sau estimate. Căldura produsă de tehnologiile termosolare bazate pe radiațiile solare poate fi exclusă din consumul lor de energie la nivelul utilizării finale;

- (m) în cazul politicilor care accelerează adoptarea unor produse și vehicule mai eficiente, cu excepția celor recent implementate începând de la 1 ianuarie 2024 care privesc utilizarea arderii directe a combustibililor fosili, se poate ține cont pe deplin de economiile aferente acestora, cu condiția să se demonstreze că o astfel de adoptare are loc înainte de expirarea duratei de viață medii anticipate a produsului sau a vehiculului ori înainte de înlocuirea normală a produsului sau a vehiculului și cu condiția ca economiile să fie declarate doar pentru perioada care se încheie la expirarea duratei de viață medii anticipate a produsului sau a vehiculului care urmează să fie înlocuit;
- (n) atunci când promovează adoptarea de măsuri vizând eficiența energetică, statele membre se asigură, acolo unde este cazul, că sunt menținute standardele de calitate pentru produse, pentru servicii și pentru introducerea măsurilor sau că sunt introduse asemenea standarde în cazul în care nu există;
- (o) pentru a ține seama de variațiile climatice dintre regiuni, statele membre pot alege să ajusteze economiile la o valoare standard sau să stabilească economii de energie diferite în funcție de variațiile de temperatură dintre regiuni;

(p) calcularea economiilor de energie trebuie să țină seama de durata de viață a măsurilor și de rata cu care economiile se diminuează odată cu trecerea timpului. Respectivul calcul se face prin contabilizarea economiilor pe care le va realiza fiecare acțiune individuală în perioada dintre data punerii sale în aplicare și sfârșitul fiecărei perioade de obligații. Alternativ, statele membre pot adopta o altă metodă, preconizată să obțină cel puțin aceeași cantitate totală de economii. Atunci când utilizează alte metode, statele membre se asigură că valoarea totală a economiilor de energie calculată pe baza acestor metode diferite nu depășește valoarea economiilor de energie care ar fi rezultat din calculul lor în momentul contabilizării economiilor pe care le va realiza fiecare acțiune individuală în perioada dintre data punerii sale în aplicare și 2030. Statele membre descriu în detaliu, în planurile lor naționale integrate privind energia și clima notificate în temeiul articolului 3 și al articolelor 7-12 din Regulamentul (UE) 2018/1999, acele alte metode și dispozițiile aplicate pentru a asigura respectarea cerinței obligatorii de calculare.

3. Statele membre se asigură că sunt îndeplinite următoarele cerințe pentru măsurile de politică luate în temeiul articolului 10 și al articolului 30 alineatul (14):

- (a) măsurile de politică și acțiunile individuale generează economii de energie verificabile la nivelul utilizării finale;
- (b) responsabilitatea fiecărei părți participante, părți mandatate sau autorități publice de punere în aplicare, după caz, este clar definită;
- (c) economiile de energie care sunt obținute sau urmează a fi obținute sunt determinate într-un mod transparent;

- (d) cantitatea obligatorie de economii de energie sau care urmează a fi obținută prin măsura de politică este exprimată fie ca consum de energie primară, fie ca consum final de energie, utilizând factorii de energie primară sau puterile calorifice nete menționate la articolul 31;
- (e) trebuie prezentat un raport anual privind economiile de energie realizate de părțile mandatate, de părțile participante și de autoritățile publice de punere în aplicare, care să fie pus la dispoziția publicului, precum și datele privind tendința anuală a economiilor de energie;
- (f) monitorizarea rezultatelor și luarea de măsuri adecvate în cazul în care progresele nu sunt satisfăcătoare;
- (g) economiile de energie generate de o acțiune individuală sunt declarate doar de o singură parte;
- (h) se demonstrează că activitățile părții participante, ale părții mandatate sau ale autorității publice de punere în aplicare au contribuit în mod esențial la realizarea economiilor de energie declarate;
- (i) activitățile părții participante, ale părții mandatate sau ale autorității publice de punere în aplicare nu au efecte adverse asupra persoanelor afectate de sărăcie energetică, clienților vulnerabili și, acolo unde este cazul, asupra persoanelor care trăiesc în locuințe sociale.

4. La determinarea economiilor de energie obținute în urma măsurilor de politică legate de impozitare introduse în temeiul articolului 10, se aplică următoarele principii:
- (a) se ține cont doar de economiile de energie obținute în urma măsurilor de impozitare care depășesc nivelurile minime de impozitare aplicabile combustibililor în conformitate cu Directiva 2003/96/CE a Consiliului¹ sau cu Directiva 2006/112/CE a Consiliului²;
 - (b) datele privind elasticitatea cererii în funcție de preț pe termen scurt pentru calcularea impactului măsurilor de impozitare a energiei reflectă capacitatea de reacție a cererii de energie la schimbările de preț și sunt estimate pe baza unor surse de date oficiale recente și reprezentative care sunt aplicabile pentru statul membru și, acolo unde este cazul, pe baza unor studii însoțitoare realizate de un institut independent. Dacă se folosește o altă elasticitate în funcție de preț decât cele pe termen scurt, statul membru trebuie să explice modul în care îmbunătățirile în materie de eficiență energetică datorate punerii în aplicare a altor acte legislative ale Uniunii au fost incluse în nivelul de referință utilizat pentru estimarea economiilor de energie sau modul în care a fost evitată dubla contabilizare a economiilor de energie datorate altor acte legislative ale Uniunii;
 - (c) economiile de energie generate de instrumentele însoțitoare ale politicii în materie de impozitare, inclusiv stimulentele fiscale sau plata către un fond, sunt contabilizate separat;
 - (d) pentru a se evalua economiile de energie rezultate din măsurile de impozitare și a se evita suprapunerea cu dreptul Uniunii și cu alte măsuri de politică, ar trebui să se utilizeze estimări privind elasticitatea pe termen scurt;

¹ Directiva 2003/96/CE a Consiliului din 27 octombrie 2003 privind restructurarea cadrului comunitar de impozitare a produselor energetice și a electricității (JO L 283, 31.10.2003, p. 51).

² Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată (JO L 347, 11.12.2006, p. 1).

- (e) statele membre determină efectele distributive ale impozitării și ale măsurilor echivalente asupra persoanelor afectate de sărăcie energetică, clienților vulnerabili și, acolo unde este cazul, asupra persoanelor care trăiesc în locuințe sociale și prezintă efectele măsurilor de atenuare implementate în conformitate cu articolul 24 alineatele (1), (2) și (3);
- (f) statele membre pun la dispoziție dovezi, incluzând metodologiile de calcul, privind faptul că, atunci când există o suprapunere a impactului măsurilor de impozitare a energiei sau a carbonului sau al comercializării certificatelor de emisii în conformitate cu Directiva 2003/87/CE, nu are loc o contabilizare dublă a economiilor de energie.

5. Notificarea metodologiei

Statele membre notifică Comisiei, în conformitate Regulamentul (UE) 2018/1999, metodologia lor detaliată propusă pentru operarea schemelor de obligații în materie de eficiență energetică și a măsurilor alternative menționate la articolele 9 și 10 și la articolul 30 alineatul (14) din prezenta directivă. Cu excepția cazului impozitării, notificarea include informații privind:

- (a) nivelul economiilor de energie obligatorii în temeiul articolului 8 alineatul (1) primul paragraf sau al economiilor preconizate a fi realizate pe întreaga perioadă cuprinsă între 1 ianuarie 2021 și 31 decembrie 2030;
- (b) modul în care cantitatea calculată de noi economii de energie necesare în temeiul articolului 8 alineatul (1) primul paragraf sau de economii de energie preconizate a fi realizate va fi eșalonată pe parcursul perioadei de obligații;

- (c) părțile obligate, participante sau mandatate sau autoritățile publice de punere în aplicare;
- (d) sectoarele țintă;
- (e) măsurile de politică și acțiunile individuale, inclusiv cantitatea totală preconizată de economii cumulate de energie pentru fiecare măsură;
- (f) măsurile de politică sau programele ori măsurile finanțate în temeiul unui fond național pentru eficiență energetică, implementate cu prioritate în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, al clienților vulnerabili și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale;
- (g) ponderea și cantitatea economiilor de energie care trebuie realizate în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, al clienților vulnerabili și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale;
- (h) dacă este cazul, indicatorii aplicați, media aritmetică ponderată și rezultatul măsurilor de politică instituite în temeiul articolului 8 alineatul (3);
- (i) dacă este cazul, impactul și efectele adverse ale măsurilor de politică implementate în conformitate cu articolul 8 alineatul (3) asupra persoanelor afectate de sărăcie energetică, a clienților vulnerabili și, acolo unde este cazul, asupra persoanelor care trăiesc în locuințe sociale;
- (j) durata perioadei de obligații pentru schema de obligații în materie de eficiență energetică;

- (k) dacă este cazul, cantitatea economiilor de energie sau obiectivele de reducere a costurilor care trebuie realizate de către părțile obligate în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, al clienților vulnerabili și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale;
- (l) acțiunile prevăzute de măsura de politică;
- (m) metodologia de calcul, inclusiv modalitățile de stabilire a aditivității și a pertinentei, precum și metodologiile și valorile de referință care sunt folosite pentru economiile preconizate și ponderate și, dacă este cazul, puterile calorifice nete și factorii de conversie utilizați;
- (n) durata de viață a măsurilor și modul de calcul al acestora sau pe ce se fundamentează aceasta;
- (o) abordarea aleasă pentru tratarea problemei variațiilor climatice în cadrul statului membru;
- (p) sistemele de monitorizare și de verificare a măsurilor în temeiul articolelor 9 și 10 și modul în care este asigurată independența acestora față de părțile obligate, participante sau mandatate;

- (q) în cazul impozitării:
- (i) sectoarele țintă și segmentul de contribuabili;
 - (ii) autoritatea publică de punere în aplicare;
 - (iii) economiile preconizate a fi realizate;
 - (iv) durata măsurii de impozitare;
 - (v) metodologia de calcul, inclusiv elasticitățile cererii în funcție de preț utilizată și modul în care au fost stabilite acestea; și
 - (vi) modul în care au fost evitate suprapunerile cu EU ETS în conformitate cu Directiva 2003/87/CE și în care s-a eliminat riscul dublei contabilizări.
-

ANEXA VI

CRITERII MINIME PENTRU AUDITURILE ENERGETICE, INCLUSIV CELE DESFĂȘURATE CA PARTE A SISTEMELOR DE GESTIONARE A ENERGIEI

Auditurile energetice menționate la articolul 11:

- (a) se bazează pe date operaționale actualizate, măsurate și trasabile privind consumul de energie și (pentru energia electrică) profilurile de sarcină;
- (b) conțin o revizuire detaliată a profilului de consum de energie al clădirilor sau grupurilor de clădiri, al operațiunilor sau instalațiilor industriale, inclusiv transporturile;
- (c) identifică măsurile de eficiență energetică pentru reducerea consumului de energie;
- (d) identifică potențialul de utilizare sau de producere eficientă din punctul de vedere al costurilor a energiei din surse regenerabile;
- (e) se bazează, ori de câte ori este posibil, pe analiza costurilor ciclului de viață și nu pe perioadele simple de rambursare pentru a lua în considerare economiile pe termen lung, valorile reziduale ale investițiilor pe termen lung și ratele de actualizare;
- (f) sunt proporționale și suficient de reprezentative pentru a permite crearea unei imagini fiabile a performanței energetice globale și identificarea fiabilă a celor mai semnificative oportunități de îmbunătățire.

Auditurile energetice permit calcule detaliate și validate pentru măsurile propuse, astfel încât să furnizeze informații clare cu privire la economiile potențiale.

Datele utilizate în auditurile energetice trebuie să poată fi stocate în scopul analizei istorice și al urmării performanței.

ANEXA VII

CERINȚE MINIME PENTRU MONITORIZAREA ȘI PUBLICAREA PERFORMANȚEI ENERGETICE A CENTRELOR DE DATE

Următoarele informații minime se monitorizează și se publică în ceea ce privește performanța energetică a centrelor de date menționate la articolul 12:

- (a) numele centrului de date, numele proprietarului și al operatorilor centrului de date, data la care centrul de date și-a început activitatea și localitatea în care se află centrul de date;
- (b) suprafața centrului de date; puterea instalată; traficul anual de date primite și transmise; și cantitatea de date stocate și prelucrate în cadrul centrului de date;
- (c) performanța centrului de date, pe parcursul ultimului an calendaristic complet, în conformitate cu indicatorii-cheie de performanță care se referă, printre altele, la consumul de energie, utilizarea de putere, valorile stabilite pentru temperatură, utilizarea căldurii reziduale, utilizarea apei și utilizarea energiei din surse regenerabile, utilizând ca bază, după caz, CEN/CENELEC EN 50600-4 „Tehnologia informației – Instalații și infrastructuri ale centrelor de date”, până la intrarea în vigoare a actului delegat adoptat în temeiul articolului 33 alineatul (3).

ANEXA VIII

CERINȚE MINIME PRIVIND FACTURAREA ȘI INFORMAȚIILE REFERITOARE LA FACTURARE PE BAZA CONSUMULUI REAL DE GAZE NATURALE

1. Cerințe minime pentru facturare

1.1. Facturarea pe baza consumului real

Pentru a permite clienților finali să-și regleze propriul consum de energie, facturarea ar trebui să se efectueze pe baza consumului real, cel puțin o dată pe an, iar informațiile privind facturarea ar trebui puse la dispoziție cel puțin trimestrial, la cerere sau în cazul în care consumatorii au optat pentru factura electronică, sau de două ori pe an în celelalte cazuri. Gazul folosit doar pentru gătit poate fi scutit de la aplicarea prezentei cerințe.

1.2. Informații minime incluse în factură

Statele membre se asigură, după caz, că următoarele informații sunt puse la dispoziția clienților finali, într-o formă clară și ușor de înțeles, prin intermediul facturilor, al contractelor, al tranzacțiilor și al chitanțelor emise în stațiile de distribuție:

- (a) prețurile reale actuale și consumul real de energie;
- (b) comparații între consumul actual de energie al clientului final și consumul corespunzător aceleiași perioade a anului anterior, preferabil sub formă grafică;

- (c) informații de contact pentru organizațiile clienților finali, agențiile pentru energie sau organisme similare, inclusiv adrese de site-uri web de unde se pot obține informații privind măsurile disponibile de îmbunătățire a eficienței energetice, profiluri comparative ale utilizatorilor finali și specificații tehnice obiective privind echipamentele energetice.

În plus, ori de câte ori este posibil și util, statele membre se asigură că sunt puse la dispoziția clienților finali comparații cu un client final mediu normalizat sau de referință, din aceeași categorie de consum, într-o formă clară și ușor de înțeles, prin intermediul sau semnalate în cadrul facturilor, al contractelor, al tranzacțiilor și al chitanțelor emise în stațiile de distribuție.

1.3. Consiliere cu privire la eficiența energetică în cadrul facturilor și alte forme de retransmitere a informațiilor către clienții finali

În momentul trimiterii contractelor și a modificărilor aduse acestora, precum și în facturile trimise clienților sau prin intermediul site-urilor web care se adresează clienților individuali, distribuitorii de energie, operatorii de distribuție și societățile de vânzare cu amănuntul a energiei informează clienții, într-o manieră cât mai clară și ușor de înțeles, cu privire la datele de contact privind centrele independente de consiliere a consumatorilor, agențiile pentru energie sau alte instituții similare, inclusiv adresele de internet ale acestora, unde aceștia pot obține consiliere cu privire la măsurile disponibile în materie de eficiență energetică, profilurile de referință privind consumul lor individual de energie și specificațiile tehnice ale aparatelor energetice care pot contribui la reducerea consumului energetic al aparatelor respective.

ANEXA IX

CERINȚE MINIME PRIVIND FACTURAREA ȘI INFORMAȚIILE REFERITOARE LA CONSUM PENTRU ÎNCĂLZIRE, RĂCIRE ȘI APĂ CALDĂ MENAJERĂ

1. Facturarea pe baza consumului real sau a citirii repartitoarelor de costuri pentru energia termică

Pentru a permite utilizatorilor finali să își regleze propriul consum de energie, facturarea se efectuează pe baza consumului real sau a citirii repartitoarelor de costuri pentru energia termică cel puțin o dată pe an.

2. Frecvența minimă de furnizare a informațiilor referitoare la facturare sau la consum

Până la 31 decembrie 2021, în cazul în care au fost instalate contoare sau repartitoare de costuri pentru energia termică care pot fi citite de la distanță, informațiile referitoare la facturare sau la consum bazate pe consumul real sau pe citirea repartitoarelor de costuri pentru energia termică se pun la dispoziția utilizatorilor finali cel puțin trimestrial, la cerere, sau în cazul în care clienții finali au optat să primească facturile pe cale electronică, iar în caz contrar de două ori pe an.

Începând de la 1 ianuarie 2022, în cazul în care au fost instalate contoare sau repartitoare de costuri pentru energia termică care pot fi citite de la distanță, informațiile referitoare la facturare sau la consum bazate pe consumul real sau pe citirea repartitoarelor de costuri pentru energia termică se pun la dispoziția utilizatorilor finali cel puțin lunar. Acestea se pot pune la dispoziție, de asemenea, prin intermediul internetului și se pot actualiza cât de frecvent posibil în funcție de dispozitivele și sistemele de măsurare utilizate. Încălzirea și răcirea pot fi scutite de această cerință în afara sezonelor de încălzire sau răcire.

3. Informații minime incluse în factură

Statele membre se asigură că următoarele informații sunt puse la dispoziția utilizatorilor finali într-o formă clară și ușor de înțeles, în facturile lor sau în documentele însoțitoare, atunci când acestea se bazează pe consumul real sau pe citirea repartitoarelor de costuri pentru energia termică:

- (a) prețurile reale actuale și consumul real de energie sau costul total al energiei termice și citirea (indexul) repartitoarelor de costuri pentru energia termică;
- (b) mixul de combustibili utilizat și emisiile de GES anuale aferente, inclusiv pentru utilizatorii finali aprovizionați de la rețeaua de încălzire sau de răcire centralizată, precum și o descriere a diferitelor taxe, impozite și tarife aplicate;
- (c) comparații între consumul actual de energie al utilizatorilor finali și consumul din aceeași perioadă a anului anterior, sub formă grafică, datele fiind ajustate în funcție de variațiile climatice pentru încălzire și răcire;
- (d) informații de contact pentru organizațiile clienților finali, agențiile pentru energie sau organisme similare, inclusiv adrese de site-uri web de unde se pot obține informații privind măsurile disponibile de îmbunătățire a eficienței energetice, profiluri comparative ale utilizatorilor finali și specificații tehnice obiective privind echipamentele care folosesc energie;
- (e) informații privind procedurile de depunere a plângerilor, serviciile de mediere sau mecanismele alternative pertinente de soluționare a litigiilor, în conformitate cu dispozițiile aplicabile în statele membre;

- (f) comparații cu un utilizator final mediu normalizat sau de referință din aceeași categorie de utilizatori. În cazul facturilor electronice, astfel de comparații pot, în schimb, să fie puse la dispoziție online și semnalate în cadrul facturilor.

Statele membre pot limita domeniul de aplicare al cerinței de a oferi informații privind emisiile de GES în temeiul primului paragraf litera (b) pentru a include numai furnizările de la rețelele de încălzire centralizată cu o putere termică nominală totală care depășește 20 MW.

Facturile care nu au la bază consumul real sau citirea repartitoarelor de costuri pentru energia termică conțin o explicație clară și ușor de înțeles a modului în care suma care figurează pe factură a fost calculată și, cel puțin, informațiile menționate la literele (d) și (e).

ANEXA X

POTENȚIALUL DE EFICIENȚĂ ENERGETICĂ ÎN CEEA CE PRIVEȘTE SERVICIILE DE ÎNCĂLZIRE ȘI RĂCIRE

Evaluarea cuprinzătoare a potențialelor naționale în ceea ce privește serviciile de încălzire și răcire menționate la articolul 25 alineatul (1) include și se bazează pe următoarele elemente:

Partea I

PREZENTARE GENERALĂ A SISTEMELOR DE ÎNCĂLZIRE ȘI RĂCIRE

1. cererea de încălzire și răcire exprimată în energie utilă estimată¹ și consumul final de energie cuantificat în GWh pe an², pe sectoare:
 - (a) sectorul rezidențial;
 - (b) sectorul serviciilor;
 - (c) sectorul industrial;
 - (d) orice alt sector care consumă în mod individual mai mult de 5 % din cererea națională totală utilă de încălzire și răcire;

¹ Cantitatea de energie termică necesară pentru a satisface cererea de încălzire și răcire a utilizatorilor finali.

² Ar trebui să fie utilizate cele mai recente date disponibile.

2. identificarea sau, în cazul literei (a) subpunctul (i), identificarea sau estimarea furnizării actuale de încălzire și răcire:

(a) prin tehnologie, în GWh pe an¹, în sectoarele menționate la punctul 1, acolo unde este posibil, făcându-se distincție între energia obținută din surse fosile și energia obținută din surse regenerabile:

(i) furnizate in situ, în gospodării și în unități de servicii, prin:

- cazane destinate exclusiv producerii de căldură;
- cogenerare de înaltă eficiență de căldură și energie electrică;
- pompe de căldură;
- alte tehnologii și surse aflate in situ;

(ii) furnizate in situ, în alte locuri decât în gospodării și în unități de servicii, prin:

- cazane destinate exclusiv producerii de căldură;
- cogenerare de înaltă eficiență de căldură și energie electrică;
- pompe de căldură;
- alte tehnologii și surse aflate in situ;

¹ Ar trebui să fie utilizate cele mai recente date disponibile.

- (iii) furnizate ex situ, prin:
 - cogenerare de înaltă eficiență de căldură și energie electrică;
 - căldură reziduală;
 - alte tehnologii și surse ex situ;

- (b) identificarea de instalații care generează căldură sau frig rezidual și a potențialului lor de a furniza servicii de încălzire sau răcire, în GWh pe an:
 - (i) instalații termice de generare a energiei electrice care pot furniza sau pot fi modernizate pentru a furniza căldură reziduală, cu o putere termică totală mai mare de 50 MW;
 - (ii) instalații de cogenerare a energiei termice și electrice care utilizează tehnologiile menționate în partea II din anexa II, cu o putere termică totală mai mare de 20 MW;
 - (iii) instalații de incinerare a deșeurilor;
 - (iv) instalații care utilizează surse de energie regenerabile cu o putere termică totală mai mare de 20 MW, altele decât instalațiile menționate la subpunctele (i) și (ii), care generează încălzire și răcire cu ajutorul energiei obținute din surse regenerabile;
 - (v) instalații industriale cu o putere termică totală mai mare de 20 MW, care pot furniza căldură reziduală;

- (c) ponderea raportată a energiei obținute din surse regenerabile și din căldura sau frigul rezidual din consumul de energie finală al sectorului încălzirii și răcirii centralizate¹ în ultimii cinci ani, în conformitate cu Directiva (UE) 2018/2001;
3. date agregate privind unitățile de cogenerare din rețelele existente de încălzire și răcire centralizată, în cinci intervale de capacitate care acoperă:
- (a) consumul de energie primară;
 - (b) eficiența globală;
 - (c) economii de energie primară;
 - (d) factorii de emisie de CO₂;
4. date agregate privind rețelele existente de încălzire și răcire centralizată furnizată prin cogenerare, în cinci intervale de capacitate care acoperă:
- (a) consumul total de energie primară;
 - (b) consumul de energie primară al unităților de cogenerare;
 - (c) ponderea cogenerării în furnizarea de încălzire sau răcire centralizată;
 - (d) pierderile din sistemul de încălzire centralizat;

¹ Identificarea „răcirii din surse regenerabile” se realizează conform dispozițiilor directivei menționate, după stabilirea, în conformitate cu articolul 35 din Directiva (UE) 2018/2001, a metodologiei de calcul al cantității de energie din surse regenerabile utilizată pentru răcire și răcire centralizată. Până atunci, ea se efectuează în conformitate cu o metodologie națională corespunzătoare.

- (e) pierderile din sistemul de răcire centralizat;
 - (f) densitatea conexiunii;
 - (g) ponderea sistemelor pe diferite grupe de temperatură de funcționare;
5. o hartă a întreg teritoriului național, în care sunt identificate, protejând totodată informațiile comerciale sensibile:
- (a) zonele cu cerere de încălzire și răcire care rezultă din analiza de la punctul 1, utilizând, în același timp, criteriile coerente pentru concentrarea pe zonele energetice dense din municipalități și din aglomerațiile urbane;
 - (b) punctele de aprovizionare cu încălzire și răcire existente, prezentate la punctul 2 litera (b), precum și instalațiile de distribuție a încălzirii centralizate;
 - (c) punctele de aprovizionare cu încălzire și răcire planificate, prezentate la punctul 2 litera (b), precum și noile zone identificate pentru încălzirea și răcirea centralizată;
6. o prognoză a tendințelor în ceea ce privește cererea de încălzire și răcire pentru a obține o perspectivă pentru următorii 30 de ani, în GWh, luând în considerare anumite previziuni pentru următorii 10 ani, modificarea cererii specifice clădirilor și diferitelor sectoare industriale, precum și impactul politicilor și al strategiilor legate de gestionarea cererii, cum ar fi strategiile pe termen lung de renovare a clădirilor în temeiul Directivei (UE) 2018/844 a Parlamentului European și a Consiliului¹;

¹ Directiva (UE) 2018/844 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei 2010/31/UE privind performanța energetică a clădirilor și a Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică (JO L 156, 19.6.2018, p. 75).

Partea II

OBIECTIVE, STRATEGII ȘI MĂSURI DE POLITICĂ

7. contribuția planificată a statului membru la obiectivele, țintele și contribuțiile sale naționale pentru cele cinci dimensiuni ale uniunii energetice, astfel cum se prevede la articolul 3 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul (UE) 2018/1999, realizată prin creșterea eficienței în materie de încălzire și răcire, în special în legătură cu articolul 4 litera (b) punctele 1-4 și cu articolul 15 alineatul (4) litera (b) din regulamentul respectiv, identificând care dintre aceste elemente este complementar în raport cu planul național integrat privind energia și clima notificat în temeiul articolelor 3 și 7-12 din regulamentul respectiv;
8. o vedere de ansamblu asupra politicilor și măsurilor existente, astfel cum sunt descrise în cel mai recent raport prezentat în conformitate cu articolele 3, 20 și 21 și cu articolul 27 litera (a) din Regulamentul (UE) 2018/1999;

Partea III

ANALIZA POTENȚIALULUI ECONOMIC AL EFICIENȚEI ÎN MATERIE DE ÎNCĂLZIRE ȘI RĂCIRE

9. se efectuează o analiză a potențialului economic¹ al diferitelor tehnologii de încălzire și răcire pentru întreg teritoriul național, utilizându-se analiza costuri-beneficii menționată la articolul 25 alineatul (3) și se identifică scenarii alternative pentru tehnologii mai eficiente, bazate pe surse regenerabile de încălzire și răcire, făcându-se distincție între energia obținută din surse fosile și energia obținută din surse regenerabile, dacă este cazul.

¹ Analiza potențialului economic ar trebui să prezinte volumul de energie (în GWh) care poate fi generat anual de fiecare dintre tehnologiile analizate. Limitările și relațiile din cadrul sistemului energetic ar trebui, de asemenea, luate în considerare. Analiza poate utiliza modele bazate pe ipoteze care reprezintă funcționarea unor tipuri comune de tehnologii sau sisteme.

Ar trebui să fie avute în vedere următoarele tehnologii:

- (a) căldura reziduală și frigul rezidual din industrie;
- (b) incinerarea deșeurilor;
- (c) cogenerarea de înaltă eficiență;
- (d) sursele regenerabile de energie, cum ar fi energia geotermică, energia termosolară și biomasa, altele decât cele utilizate pentru cogenerarea de înaltă eficiență;
- (e) pompe de căldură;
- (f) reducerea pierderilor de căldură și frig din rețelele centralizate existente;
- (g) încălzirea centralizată și răcirea centralizată;

10. analiza potențialului economic include următoarele etape și considerații:

- (a) Considerații:
 - (i) analiza costuri-beneficii în sensul articolului 25 alineatul (3) include o analiză economică care ia în considerare factorii socioeconomiци și de mediu¹, precum și o analiză financiară efectuată pentru a evalua proiectele din punctul de vedere al investitorilor, atât analiza economică, cât și cea financiară utilizând valoarea actualizată netă drept criteriu pentru evaluare;

¹ Inclusiv evaluarea menționată la articolul 15 alineatul (7) din Directiva (UE) 2018/2001.

- (ii) scenariul de referință ar trebui să servească drept punct de plecare, ia în considerare politicile existente la momentul elaborării acestei evaluări cuprinzătoare¹ și face legătura cu datele colectate în temeiul părții I și al părții II punctul 6 din prezenta anexă;
- (iii) scenariile alternative la scenariul de referință țin seama de obiectivele privind eficiența energetică și energia din surse regenerabile din Regulamentul (UE) 2018/1999, fiecare scenariu conținând următoarele elemente în comparație cu scenariul de referință:
 - potențialul economic al tehnologiilor examinate, utilizând drept criteriu de evaluare valoarea actualizată netă;
 - reducerile de emisii de GES;
 - economiile de energie primară în GWh pe an;
 - impactul asupra ponderii energiei din surse regenerabile în mixul energetic național.

Scenariile care nu sunt fezabile din motive tehnice, financiare sau de reglementare națională pot fi excluse într-o etapă timpurie a analizei costuri-beneficii în cazul în care acest lucru este justificat pe baza unor considerente documentate cu grijă, explicit și temeinic.

¹ Data-limită pentru luarea în considerare a politicilor pentru scenariul de referință este sfârșitul anului care precedă anul până la sfârșitul căruia este scadentă evaluarea cuprinzătoare. Cu alte cuvinte, politicile adoptate în termen de un an înainte de termenul-limită pentru depunerea evaluării cuprinzătoare nu trebuie luate în considerare.

În cadrul scenariilor analizate, evaluarea și procesul decizional ar trebui să ia în considerare economiile de costuri și de energie generate de flexibilitatea sporită a aprovizionării cu energie și de o funcționare mai aproape de optim a rețelelor de energie electrică, inclusiv costurile evitate și economiile realizate prin reducerea investiției în infrastructură.

(b) Costuri și beneficii

Costurile și beneficiile menționate la litera (a) includ cel puțin următoarele costuri și beneficii:

(i) costuri:

- costurile de investiții în ceea ce privește instalațiile și echipamentele;
- costurile de investiții în ceea ce privește rețele energetice asociate;
- costurile de exploatare variabile și fixe;
- costurile cu energia;
- costurile în ceea ce privește protecția mediului, sănătatea și siguranța, în măsura posibilului;
- costurile în ceea ce privește piața forței de muncă, securitatea energetică și competitivitatea, în măsura posibilului.

(ii) beneficii:

- valoarea producției livrate consumatorului (încălzire, răcire și energie electrică);
- beneficii externe, cum ar fi beneficiile în materie de mediu, de emisii de gaze cu efect de seră și de sănătate și siguranță, în măsura posibilului;
- efectele asupra pieței forței de muncă, a securității energetice și a competitivității, în măsura posibilului.

(c) Scenarii relevante în raport cu scenariul de referință:

Trebuie luate în considerare toate scenariile relevante în raport cu scenariul de referință, inclusiv rolul încălzirii și răcirii individuale eficiente. Analiza costuri-beneficii poate viza un proiect sau un grup de proiecte pentru o evaluare locală, regională sau națională mai largă, în scopul stabilirii soluției de încălzire sau răcire celei mai benefice și eficiente din punctul de vedere al costurilor în raport cu un scenariu de referință pentru o zonă geografică dată, în scopul planificării.

(d) Limitele și abordarea integrată:

- (i) limita geografică acoperă o zonă geografică bine definită și adecvată;

- (ii) analizele costuri-beneficii iau în considerare toate resursele de aprovizionare centralizate sau descentralizate relevante disponibile în cadrul sistemului și al limitei geografice, inclusiv tehnologiile avute în vedere în conformitate cu partea III punctul 9 din prezenta anexă, precum și tendințele și caracteristicile cererii de încălzire și răcire.
- (e) Ipoteze:
- (i) statele membre formulează ipoteze, în scopul analizelor costuri-beneficii, cu privire la prețurile factorilor majori de consum și de producție, precum și cu privire la rata de actualizare;
 - (ii) rata de actualizare utilizată în analiza economică pentru calculul valorii actualizate nete se alege în conformitate cu orientările europene sau naționale;
 - (iii) statele membre folosesc prognozele naționale, europene sau internaționale pentru evoluția prețurilor la energie dacă acestea corespund contextului lor național, regional sau local;
 - (iv) prețurile utilizate în analiza economică reflectă costurile și beneficiile socioeconomice. Costurile externe, cum ar fi efectele asupra mediului și asupra sănătății, ar trebui să fie luate în considerare, în măsura posibilului, și anume atunci când există un preț de piață sau atunci când acesta este deja inclus în reglementările europene sau naționale.
- (f) Analiză de sensibilitate: se include o analiză de sensibilitate pentru a evalua costurile și beneficiile unui proiect sau ale unui grup de proiecte și pentru a se baza pe factori variabili care au un impact semnificativ asupra rezultatului calculelor, cum ar fi prețurile diferite la energie, nivelurile cererii, ratele de actualizare și altele.

Partea IV

NOI STRATEGII ȘI MĂSURI DE POLITICĂ POTENȚIALE

11. o prezentare generală a noilor măsuri de politică legislative și nelegislative¹ pentru a realiza potențialul economic identificat în conformitate cu punctele 9 și 10, împreună cu o previziune referitoare la:
- (a) reducerile de emisii de gaze cu efect de seră;
 - (b) economiile de energie primară în GWh pe an;
 - (c) impactul asupra ponderii cogenerării de înaltă eficiență;
 - (d) impactul asupra ponderii energiei din surse regenerabile în mixul energetic național și în sectorul de încălzire și răcire centralizată;
 - (e) legăturile cu programarea financiară națională și economiile de costuri pentru bugetul public și participării la piață;
 - (f) estimarea măsurilor de sprijin public, după caz, cu bugetul lor anual și identificarea elementului de ajutor potențial.

¹ Această prezentare generală include măsurile și programele de finanțare care pot fi adoptate pe parcursul perioadei de realizare a evaluării cuprinzătoare, fără a se aduce atingere unei notificări separate a schemelor de sprijin public pentru evaluarea ajutoarelor de stat.

ANEXA XI

ANALIZE COSTURI-BENEFICII

Analizele costuri-beneficii oferă informații în scopul realizării măsurilor menționate la articolul 25 alineatul (3) și la articolul 26 alineatul (7):

În cazul în care se planifică o instalație care produce exclusiv energie electrică sau o instalație fără recuperator de căldură, se realizează o comparație între instalațiile planificate sau reabilitarea planificată și o instalație echivalentă care produce aceeași cantitate de energie electrică sau de căldură de proces, dar care recuperează căldura reziduală și care furnizează căldură prin cogenerare de înaltă eficiență sau rețele de încălzire și răcire centralizată ori ambele.

În cadrul unei limite geografice date, evaluarea ia în considerare instalația planificată, precum și eventualele puncte cu cerere de încălzire sau de răcire existente sau potențiale corespunzătoare care ar putea fi alimentate prin aceasta, ținând seama de posibilitățile raționale, de exemplu fezabilitatea tehnică și distanța.

Limita de sistem se stabilește astfel încât să includă instalația planificată și sarcinile de încălzire și de răcire, cum ar fi clădirea/clădirile și procesul industrial. În cadrul acestei limite de sistem, costul total de furnizare a căldurii și energiei se determină pentru ambele cazuri și apoi se compară.

Sarcinile de încălzire sau de răcire includ sarcinile de încălzire sau de răcire existente, precum o instalație industrială sau un sistem de încălzire sau de răcire centralizată, și, de asemenea, în zonele urbane, sarcina de încălzire sau de răcire și costurile care ar exista dacă unui grup de clădiri sau unei părți a unui oraș i s-ar furniza sau ar fi conectată la o nouă rețea de încălzire sau de răcire centralizată ori ambele.

Analizele costuri-beneficii se bazează pe o descriere a instalației planificate și a instalației/instalațiilor de comparație, cu referire la capacitatea electrică și termică, după caz, tipul de combustibil, utilizarea planificată și numărul de ore de operare planificate în fiecare an, amplasarea și cererea de energie electrică și termică.

O evaluare a utilizării căldurii reziduale ia în considerare tehnologiile actuale. Evaluarea trebuie să țină seama de utilizarea directă a căldurii reziduale sau de actualizarea acestora la niveluri de temperatură mai ridicate sau de ambele. În cazul recuperării căldurii reziduale la fața locului, trebuie evaluată cel puțin utilizarea schimbătoarelor de căldură, a pompelor de căldură și a tehnologiilor de transformare a căldurii în energie electrică. În cazul recuperării căldurii reziduale în afara amplasamentului, trebuie evaluate ca puncte de cerere potențiale cel puțin instalațiile industriale, exploatarea agricolă și rețelele de încălzire centralizată.

În scopul comparației, sunt luate în considerare cererea de energie termică și tipurile de încălzire și răcire utilizate de punctele cu cerere de încălzire sau de răcire din vecinătate. Comparația acoperă costurile aferente infrastructurii pentru instalația planificată și pentru cea cu care se face comparația.

Analizele costuri-beneficii în scopul articolului 26 alineatul (7) includ o analiză economică ce vizează o analiză financiară care reflectă tranzacțiile reale de fluxuri de lichidități din investiția în instalații individuale și din funcționarea acestora.

Proiectele cu rezultate pozitive în ceea ce privește costurile și beneficiile sunt acelea în care suma beneficiilor actualizate în cadrul analizei economice și financiare depășește suma costurilor actualizate (surplus costuri-beneficii).

Statele membre stabilesc principii directoare privind metodologia, ipotezele și orizontul de timp pentru analiza economică.

Statele membre pot solicita întreprinderilor responsabile de funcționarea instalațiilor de producere a energiei electrice și termice, întreprinderilor industriale, operatorilor rețelelor de încălzire și răcire centralizată sau altor părți influențate de limita de sistem definită și de limita geografică, să contribuie cu date care să fie utilizate la evaluarea costurilor și beneficiilor unei instalații individuale.

ANEXA XII

GARANȚIA DE ORIGINE PRIVIND ENERGIA ELECTRICĂ PRODUSĂ PRIN COGENERARE DE ÎNALTĂ EFICIENȚĂ

1. Statele membre adoptă măsuri pentru a se asigura că:
 - (a) garanția de origine a energiei electrice produse prin cogenerare de înaltă eficiență:
 - permite producătorilor să demonstreze că energia electrică pe care o vând este produsă prin cogenerare de înaltă eficiență și este emisă în acest scop ca răspuns la o solicitare din partea producătorului;
 - este corectă, fiabilă și rezistentă la contrafacere;
 - este emisă, transferată și anulată electronic;
 - (b) o unitate de energie produsă prin cogenerare de înaltă eficiență este luată în considerare o singură dată.
2. Garanția de origine menționată la articolul 26 alineatul (13) trebuie să conțină cel puțin următoarele informații:
 - (a) identitatea, amplasarea, tipul și capacitatea (termică și electrică) a instalației unde a fost produsă energia în cauză;
 - (b) data și locul producției;

- (c) puterea calorică inferioară a sursei de combustibil din care a fost produsă energia electrică;
- (d) cantitatea de energie termică produsă împreună cu energia electrică și utilizarea acesteia;
- (e) cantitatea de energie electrică produsă prin cogenerare de înaltă eficiență, în conformitate cu anexa III, pe care o reprezintă garanția de origine;
- (f) economiile de energie primară calculate în conformitate cu anexa III pe baza valorilor de referință armonizate ale eficienței menționate la anexa III litera (d);
- (g) eficiența nominală de producere a energiei electrice și termice a instalației;
- (h) dacă și în ce măsură instalația a beneficiat de sprijin pentru investiții;
- (i) dacă și în ce măsură unitatea de energie a beneficiat în orice alt mod de o schemă națională de sprijin și tipul schemei de sprijin;
- (j) data la care instalația a fost pusă în funcțiune; și
- (k) data și țara emiterii și un număr de identificare unic.

Garanția de origine trebuie să aibă dimensiunea standard de 1 MWh. Aceasta face referire la producția brută de energie electrică măsurată la limita stației și exportată către rețea.

ANEXA XIII

CRITERII DE EFICIENȚĂ ENERGETICĂ PENTRU REGLEMENTAREA REȚELOR ENERGETICE ȘI PENTRU TARIFELE DE REȚEA ELECTRICĂ

1. Tarifele de rețea sunt transparente și nediscriminatorii, respectă articolul 18 din Regulamentul (UE) 2019/943 și reflectă costurile economiilor de costuri în rețele rezultate în urma măsurilor de gestionare a cererii și a răspunsului la cerere, precum și a producerii distribuite, inclusiv economiile rezultate în urma scăderii prețurilor de livrare sau a investițiilor în rețea și a unei exploatare mai eficiente a rețelei.
2. Reglementările privind rețelele și tarifele nu împiedică operatorii de rețea sau comercianții cu amănuntul de energie să pună la dispoziție servicii de sistem pentru măsurile de gestionare a răspunsului la cerere, gestionarea cererii și producerea distribuită pe piețele organizate de energie electrică, inclusiv piețele nereglementate și schimburile de energie electrică pentru comercializarea energiei, a capacității, a compensațiilor și a serviciilor de sprijin în toate intervalele de timp, inclusiv piețele la termen, piețele pentru ziua următoare și piețele intrazilnice, în special:
 - (a) trecerea sarcinii din perioadele de vârf în cele mai puțin aglomerate de către clienții finali, luându-se în considerare disponibilitatea energiei din surse regenerabile de energie, a energiei din cogenerare și a producerii distribuite;
 - (b) economiile de energie din răspunsul la cerere al consumatorilor distribuiți de către agregatorii independenți;

- (c) reducerea cererii din măsurile de eficiență energetică adoptate de către furnizorii de servicii energetice, inclusiv SSE-uri;
 - (d) racordarea și repartizarea surselor de producere la tensiuni mai scăzute;
 - (e) racordarea surselor de producere dintr-o locație mai apropiată la consum; și
 - (f) stocarea energiei.
3. Tarifele de rețea sau de vânzare cu amănuntul pot susține prețuri dinamice pentru măsurile de gestionare a răspunsului la cerere adoptate de către clienții finali, precum:
- (a) tarifele în funcție de ora de consum;
 - (b) prețurile din perioadele de vârf critice;
 - (c) prețurile în timp real; și
 - (d) reducerile de preț pentru perioadele de vârf.
-

ANEXA XIV

CERINȚE DE EFICIENȚĂ ENERGETICĂ PENTRU OPERATORII DE TRANSPORT ȘI DE SISTEM ȘI OPERATORII DE DISTRIBUȚIE

Operatorii de transport și de sistem și operatorii de distribuție:

- (a) stabilesc și fac publice normele lor standard referitoare la suportarea și partajarea costurilor adaptărilor tehnice, cum ar fi racordările la rețea, consolidările rețelei și introducerea de noi rețele, funcționarea îmbunătățită a rețelei și normele privind punerea în aplicare nediscriminatorie a codurilor de rețea, care sunt necesare pentru integrarea noilor producători de energie electrică rezultată din cogenerarea de înaltă eficiență în cadrul rețelei interconectate;
- (b) pun la dispoziția noilor producători de energie electrică rezultată din cogenerarea de înaltă eficiență care doresc să se conecteze la sistem informațiile cuprinzătoare și necesare solicitate de către aceștia, inclusiv:
 - (i) o estimare cuprinzătoare și detaliată a costurilor asociate cu racordarea;
 - (ii) un calendar rezonabil și precis pentru primirea și prelucrarea cererii de racordare la rețea;

- (iii) un calendar indicativ rezonabil pentru orice propunere de racordare la rețea. Procesul global pentru conectarea la rețea ar trebui să nu dureze mai mult de 24 de luni, ținând seama de ceea ce este realizabil în mod rezonabil și nediscriminatoriu;
- (c) furnizează proceduri standard și simplificate în ceea ce privește conectarea producătorilor distribuți de energie electrică produsă prin cogenerare de înaltă eficiență cu scopul de a facilita conectarea acestora la rețea.

Normele standard prevăzute la primul paragraf litera (a) se bazează pe criterii obiective, transparente și nediscriminatorii, ținându-se în special seama de costurile și beneficiile asociate cu conectarea producătorilor respectivi la rețea. Aceste norme pot prevedea diferite tipuri de conectare la rețea.

ANEXA XV

LISTA MINIMĂ DE ELEMENTE CARE TREBUIE INCLUSE ÎN CONTRACTELE SAU ÎN CAIETELE DE SARCINI ASOCIATE PRIVIND PERFORMANȚA ENERGETICĂ

- Constatările și recomandările conținute în analizele și auditurile energetice efectuate înainte de încheierea contractului care acoperă consumul de energie al clădirii în vederea implementării de măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice.
- O listă clară și transparentă a măsurilor privind eficiența energetică care urmează să fie puse în aplicare sau a rezultatelor în materie de eficiență care urmează să fie obținute.
- Economii garantate care urmează să fie realizate prin punerea în aplicare a măsurilor contractului.
- Durata și etapele de referință ale contractului, termenii și perioada de preaviz.
- O listă clară și transparentă a obligațiilor fiecărei părți contractante.
- Data (datele) de referință care stabilește (stabilesc) economiile realizate.
- O listă clară și transparentă a etapelor care urmează să fie efectuate pentru a se pune în aplicare măsura sau pachetul de măsuri și, acolo unde este relevant, costurile asociate.
- O obligație de îndeplinire în totalitate a măsurilor prevăzute în contract și de documentare a tuturor schimbărilor efectuate pe parcursul proiectului.

- Reglementările care specifică includerea cerințelor echivalente în orice subcontractare către terțe părți.
 - O afișare clară și transparentă a implicațiilor financiare ale proiectului și distribuirea contribuției fiecărei părți la economiile monetare realizate, și anume remunerarea furnizorilor de servicii.
 - Dispoziții clare și transparente privind măsurarea și verificarea economiilor garantate obținute, verificările și garanțiile privind calitatea.
 - Dispoziții care clarifică procedura de abordare a modificărilor condițiilor-cadru care afectează conținutul și rezultatele contractului, și anume modificarea prețurilor la energie și intensitatea utilizării unei instalații.
 - Informații detaliate privind obligațiile fiecărei părți contractante și despre sancțiunile în caz de încălcare.
-

ANEXA XVI

Partea A

Directiva abrogată, cu lista modificărilor sale succesive
(menționată la articolul 39)

Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a
Consiliului
(JO L 315, 14.11.2012, p. 1)

Directiva 2013/12/UE a Consiliului
(JO L 141, 28.5.2013, p. 28)

Directiva (UE) 2018/844 a Parlamentului European și
a Consiliului numai articolul 2
(JO L 156, 19.6.2018, p. 75)

Directiva (UE) 2018/2002 a Parlamentului European și
a Consiliului
(JO L 328, 21.12.2018, p. 210)

Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului
European și al Consiliului numai articolul 54
(JO L 328, 21.12.2018, p. 1)

Decizia (UE) 2019/504 a Parlamentului European și a
Consiliului numai articolul 1
(JO L 85I, 27.3.2019, p. 66)

Regulamentul delegat (UE) 2019/826 al Comisiei
(JO L 137, 23.5.2019, p. 3)

Directiva (UE) 2019/944 a Parlamentului European și
a Consiliului numai articolul 70
(JO L 158, 14.6.2019, p. 125)

Partea B

Termene de transpunere în dreptul intern (menționate la articolul 39)

Directiva	Termenul de transpunere
2012/27/UE	5 iunie 2014
(UE) 2018/844	10 martie 2020
(UE) 2018/2002	25 iunie 2020, cu excepția articolului 1 punctele 5-10 și a punctelor 3 și 4 din anexă
	25 octombrie 2020 în ceea ce privește articolul 1 punctele 5-10 și punctele 3 și 4 din anexă
(UE) 2019/944	31 decembrie 2019 în ceea ce privește articolul 70 alineatul (5) litera (a)
	25 octombrie 2020 în ceea ce privește articolul 70 punctul 4
	31 decembrie 2020 în ceea ce privește articolul 70 alineatele (1)-(3), alineatul (5) litera (b) și alineatul (6)

ANEXA XVII

Tabel de corespondență

Directiva 2012/27/UE	Prezenta directivă
Articolul 1	Articolul 1
Articolul 2 formularea introductivă	Articolul 2 formularea introductivă
Articolul 2 punctul 1	Articolul 2 punctul 1
–	Articolul 2 punctele 2, 3 și 4
Articolul 2 punctul 2	Articolul 2 punctul 5
Articolul 2 punctul 3	Articolul 2 punctul 6
–	Articolul 2 punctul 7
Articolul 2 punctul 4	Articolul 2 punctul 8
Articolul 2 punctul 5	Articolul 2 punctul 9
Articolul 2 punctul 6	Articolul 2 punctul 10
Articolul 2 punctul 7	Articolul 2 punctul 11
Articolul 2 punctul 8	Articolul 2 punctul 12
Articolul 2 punctul 9	–
Articolul 2 punctul 10	Articolul 2 punctul 13
–	Articolul 2 punctele 14 și 15
Articolul 2 punctul 11	Articolul 2 punctul 16
Articolul 2 punctul 12	Articolul 2 punctul 17
Articolul 2 punctul 13	Articolul 2 punctul 18
Articolul 2 punctul 14	Articolul 2 punctul 19
Articolul 2 punctul 15	Articolul 2 punctul 20
Articolul 2 punctul 16	Articolul 2 punctul 21

Directiva 2012/27/UE	Prezenta directivă
Articolul 2 punctul 17	Articolul 2 punctul 22
Articolul 2 punctul 18	Articolul 2 punctul 23
Articolul 2 punctul 19	Articolul 2 punctul 24
Articolul 2 punctul 20	Articolul 2 punctul 25
Articolul 2 punctul 21	Articolul 2 punctul 26
Articolul 2 punctul 22	Articolul 2 punctul 27
Articolul 2 punctul 23	Articolul 2 punctul 28
Articolul 2 punctul 24	Articolul 2 punctul 29
–	Articolul 2 punctul 30
–	Articolul 2 punctul 31
Articolul 2 punctul 25	Articolul 2 punctul 32
Articolul 2 punctul 26	–
Articolul 2 punctul 27	Articolul 2 punctul 33
Articolul 2 punctul 28	Articolul 2 punctul 34
Articolul 2 punctul 29	Articolul 2 punctul 35
Articolul 2 punctul 30	Articolul 2 punctul 36
Articolul 2 punctul 31	Articolul 2 punctul 37
Articolul 2 punctul 32	Articolul 2 punctul 38
Articolul 2 punctul 33	Articolul 2 punctul 39
Articolul 2 punctul 34	Articolul 2 punctul 40
Articolul 2 punctul 35	Articolul 2 punctul 41
Articolul 2 punctul 36	Articolul 2 punctul 42
Articolul 2 punctul 37	Articolul 2 punctul 43
Articolul 2 punctul 38	Articolul 2 punctul 44
Articolul 2 punctul 39	Articolul 2 punctul 45

Directiva 2012/27/UE	Prezenta directivă
Articolul 2 punctul 40	–
Articolul 2 punctul 41	Articolul 2 punctul 46
Articolul 2 punctul 42	Articolul 2 punctul 47
Articolul 2 punctul 43	Articolul 2 punctul 48
–	Articolul 2 punctul 49
Articolul 2 punctul 44	Articolul 2 punctul 50
Articolul 2 punctul 45	Articolul 2 punctul 51
–	Articolul 2 punctele 52, 53, 54, 55 și 56
–	Articolul 3
–	Articolul 4 alineatul (1)
Articolul 3 alineatul (1) primul paragraf	Articolul 4 alineatul (2) primul paragraf
	Articolul 4 alineatul (2) al doilea paragraf
Articolul 3 alineatul (1) al doilea paragraf formularea introductivă	Articolul 4 alineatul (3) primul paragraf formularea introductivă
Articolul 3 alineatul (1) al doilea paragraf literele (a) și (b)	Articolul 4 alineatul (3) primul paragraf literele (a) și (b)
Articolul 3 alineatul (1) al doilea paragraf litera (c)	–
Articolul 3 alineatul (1) al doilea paragraf litera (d)	Articolul 4 alineatul (3) primul paragraf litera (c)
Articolul 3 alineatul (1) al treilea paragraf formularea introductivă	–
–	Articolul 4 alineatul (3) primul paragraf litera (d) formularea introductivă
–	Articolul 4 alineatul (3) primul paragraf litera (d) punctele (i), (ii) și (iii)
Articolul 3 alineatul (1) al treilea paragraf litera (a)	Articolul 4 alineatul (3) primul paragraf litera (d) punctul (iv)
–	Articolul 4 alineatul (3) primul paragraf litera (e) formularea introductivă

Directiva 2012/27/UE	Prezenta directivă
Articolul 3 alineatul (1) al treilea paragraf litera (b)	Articolul 4 alineatul (3) primul paragraf litera (e) punctul (i)
Articolul 3 alineatul (1) al treilea paragraf litera (c)	Articolul 4 alineatul (3) primul paragraf litera (e) punctul (ii)
Articolul 3 alineatul (1) al treilea paragraf litera (d)	Articolul 4 alineatul (3) primul paragraf litera (e) punctul (iii)
Articolul 3 alineatul (1) al treilea paragraf litera (e)	–
–	Articolul 4 alineatul (3) primul paragraf litera (e) punctul (iv)
Articolul 3 alineatele (2) și (3)	–
Articolul 3 alineatul (4)	Articolul 33 alineatul (6)
Articolul 3 alineatele (5) și (6)	–
–	Articolul 4 alineatul (4)
–	Articolul 4 alineatul (5)
–	Articolul 4 alineatul (6)
–	Articolul 4 alineatul (7)
–	Articolul 5
Articolul 5 alineatul (1) primul paragraf	Articolul 6 alineatul (1) primul paragraf
Articolul 5 alineatul (1) al doilea paragraf	Articolul 6 alineatul (1) al cincilea paragraf
–	Articolul 6 alineatul (1) al doilea și al treilea paragraf
Articolul 5 alineatul (1) al treilea paragraf	Articolul 6 alineatul (1) al patrulea paragraf
Articolul 5 alineatul (1) al patrulea și al cincilea paragraf	–
Articolul 5 alineatul (2)	Articolul 6 alineatul (2)
–	Articolul 6 alineatul (2) al doilea paragraf
Articolul 5 alineatul (3)	Articolul 6 alineatul (3)
Articolul 5 alineatul (4)	Articolul 6 alineatul (4)
Articolul 5 alineatul (5)	Articolul 6 alineatul (5)
Articolul 5 alineatul (5) primul paragraf litera (b)	Articolul 6 alineatul (5) al doilea paragraf litera (c)
–	Articolul 6 alineatul (5) al doilea paragraf litera (b)

Directiva 2012/27/UE	Prezenta directivă
Articolul 5 alineatul (6)	Articolul 6 alineatul (6)
–	Articolul 6 alineatul (6) al doilea paragraf litera (a)
Articolul 5 alineatul (6) al doilea paragraf	Articolul 6 alineatul (6) al doilea paragraf litera (b)
Articolul 5 alineatul (6) al treilea paragraf	Articolul 6 alineatul (6) al treilea paragraf
Articolul 5 alineatul (7)	–
Articolul 6 alineatul (1) primul paragraf	Articolul 7 alineatul (1) primul paragraf
Articolul 6 alineatul (1) al doilea paragraf	Articolul 7 alineatul (1) primul paragraf
	Articolul 7 alineatul (1) al doilea paragraf
Articolul 6 alineatele (2), (3) și (4)	Articolul 7 alineatele (2), (3) și (4)
–	Articolul 7 alineatele (5), (6), (7) și (8)
Articolul 7 alineatul (1) formularea introductivă literele (a) și (b)	Articolul 8 alineatul (1) formularea introductivă literele (a) și (b)
–	Articolul 8 alineatul (1) litera (c)
Articolul 7 alineatul (1) al doilea paragraf	Articolul 8 alineatul (5)
Articolul 7 alineatul (1) al treilea paragraf	Articolul 8 alineatul (1) al cincilea paragraf
Articolul 7 alineatul (1) al patrulea paragraf	Articolul 8 alineatul (1) al patrulea paragraf
–	Articolul 8 alineatele (3) și (4)
Articolul 7 alineatul (2)	Articolul 8 alineatul (6)
Articolul 7 alineatul (3)	Articolul 8 alineatul (7)
Articolul 7 alineatul (4)	Articolul 8 alineatul (8)
Articolul 7 alineatul (5)	Articolul 8 alineatul (9)
Articolul 7 alineatul (6)	Articolul 8 alineatul (10)
Articolul 7 alineatul (7)	–
Articolul 7 alineatul (8)	–

Directiva 2012/27/UE	Prezenta directivă
Articolul 7 alineatul (9)	–
Articolul 7 alineatul (10)	Articolul 8 alineatul (2)
Articolul 7 alineatul (11)	–
	Articolul 8 alineatele (11), (12) și (13)
Articolul 7 alineatul (12)	Articolul 8 alineatul (14)
Articolul 7a alineatul (1)	Articolul 9 alineatul (1)
Articolul 7a alineatul (2)	Articolul 9 alineatul (3)
Articolul 7a alineatul (3)	Articolul 9 alineatul (4)
–	Articolul 9 alineatul (2)
–	Articolul 9 alineatele (5), (6) și (7)
Articolul 7a alineatele (4) și (5)	Articolul 9 alineatele (8) și (9)
–	Articolul 9 alineatul (10)
Articolul 7a alineatele (6) și (7)	Articolul 9 alineatele (11) și (12)
Articolul 7b alineatele (1) și (2)	Articolul 10 alineatele (1) și (2)
–	Articolul 10 alineatele (3) și (4)
–	Articolul 11 alineatele (1) și (2)
–	Articolul 11 alineatele (3) și (4)
Articolul 8 alineatele (1) și (2)	Articolul 11 alineatele (5), (6) și (7)
Articolul 8 alineatele (3) și (4)	–
–	Articolul 11 alineatul (8)
Articolul 8 alineatul (5)	Articolul 11 alineatul (9)
–	Articolul 11 alineatul (10)
Articolul 8 alineatul (6)	Articolul 11 alineatul (11)
Articolul 8 alineatul (7)	Articolul 11 alineatul (12)
–	Articolul 12

Directiva 2012/27/UE	Prezenta directivă
Articolul 9	Articolul 13
Articolul 9a	Articolul 14
Articolul 9b	Articolul 15
Articolul 9c	Articolul 16
Articolul 10	Articolul 17
Articolul 10a	Articolul 18
Articolul 11	Articolul 19
Articolul 12	Articolul 20
–	Articolul 21
–	Articolul 22 alineatul (1)
Articolul 12 alineatul (1)	Articolul 22 alineatul (2)
Articolul 12 alineatul (2) formularea introdusivă și litera (a) punctele (i)-(v)	Articolul 22 alineatul (2) al doilea paragraf literele (a)-(g)
	Articolul 22 alineatul (2) al doilea paragraf litera (h)
Articolul 12 alineatul (2) litera (b)	Articolul 22 alineatul (3) al treilea paragraf
–	Articolul 22 alineatul (3) al treilea paragraf literele (a) și (b)
Articolul 12 alineatul (2) litera (b) punctele (i) și (ii)	Articolul 22 alineatul (3) al treilea paragraf literele (c) și (d)
–	Articolul 22 alineatul (3) al treilea paragraf litera (e)
–	Articolul 22 alineatele (4)-(9)
–	Articolul 23
–	Articolul 24

Directiva 2012/27/UE	Prezenta directivă
Articolul 13	Articolul 32
Articolul 14 alineatul (1)	Articolul 25 alineatul (1)
–	Articolul 25 alineatul (2)
Articolul 14 alineatul (2)	Articolul 25 alineatul (5)
Articolul 14 alineatul (3)	Articolul 25 alineatul (3) primul paragraf
–	Articolul 25 alineatul (3) al doilea paragraf
Articolul 14 alineatul (4)	Articolul 25 alineatul (4)
–	Articolul 25 alineatul (6)
–	Articolul 26 alineatele (1), (2), (3), (4), (5) și (6)
Articolul 14 alineatul (5) formularea introdusivă și litera (a)	Articolul 26 alineatul (7) formularea introdusivă și litera (a)
Articolul 14 alineatul (5) literele (b), (c) și (d)	–
–	Articolul 26 alineatul (7) literele (b), (c) și (d) și al doilea paragraf
Articolul 14 alineatul (5) al doilea și al treilea paragraf	Articolul 26 alineatul (7) al treilea și al patrulea paragraf
Articolul 14 alineatul (6) litera (a)	Articolul 26 alineatul (8) litera (a)
Articolul 14 alineatul (6) litera (b)	–
Articolul 14 alineatul (6) litera (c)	Articolul 26 alineatul (8) litera (b)
–	Articolul 26 alineatul (8) litera (c)
Articolul 14 alineatul (6) al doilea și al treilea paragraf	Articolul 26 alineatul (8) al doilea și al treilea paragraf
Articolul 14 alineatele (7), (8) și (9)	Articolul 26 alineatele (9), (10) și (11)
–	Articolul 26 alineatul (12)
Articolul 14 alineatele (10) și (11)	Articolul 26 alineatele (13) și (14)
Articolul 15 alineatul (1) primul paragraf	Articolul 27 alineatul (1)
Articolul 15 alineatul (1) al doilea și al treilea paragraf	–

Directiva 2012/27/UE	Prezenta directivă
–	Articolul 27 alineatele (2), (3) și (4)
Articolul 15 alineatul (1) al patrulea paragraf	Articolul 27 alineatul (5)
Articolul 15 alineatele (2) și (2a)	–
Articolul 15 alineatele (3) și (4) și alineatul (5) primul paragraf	Articolul 27 alineatele (6), (7) și (8)
Articolul 15 alineatul (5) al doilea paragraf	–
Articolul 15 alineatul (6) primul paragraf	–
Articolul 15 alineatul (6) al doilea paragraf	Articolul 27 alineatul (9)
Articolul 15 alineatul (7)	Articolul 27 alineatul (10)
Articolul 15 alineatul (9) primul paragraf	Articolul 27 alineatul (11)
Articolul 15 alineatul (9) al doilea paragraf	–
Articolul 16 alineatele (1) și (2)	–
–	Articolul 28 alineatele (1), (2), (3) și (5)
Articolul 16 alineatul (3)	Articolul 28 alineatul (4)
Articolul 17 alineatul (1) primul paragraf	–
Articolul 17 alineatul (1) al doilea paragraf	Articolul 30 alineatul (3)
Articolul 17 alineatul (2)	Articolul 22 alineatul (7)
Articolul 17 alineatul (3)	–
Articolul 17 alineatul (4)	–
Articolul 17 alineatul (5)	Articolul 22 alineatul (10)
Articolul 18 alineatul (1) formularea introductivă	Articolul 29 alineatul (1) formularea introductivă
Articolul 18 alineatul (1) litera (a) punctele (i) și (ii)	Articolul 29 alineatul (1) literele (a) și (b)
–	Articolul 29 alineatul (1) literele (c) și (d)
Articolul 18 alineatul (1) litera (b)	Articolul 29 alineatul (2)
Articolul 18 alineatul (1) litera (c)	Articolul 29 alineatul (3)
–	Articolul 29 alineatul (4)

Directiva 2012/27/UE	Prezenta directivă
Articolul 18 alineatul (1) litera (d) punctele (i) și (ii)	Articolul 29 alineatul (5) literele (a) și (b)
–	Articolul 29 alineatul (5) litera (c)
Articolul 18 alineatul (2) literele (a) și (b)	Articolul 29 alineatul (6) literele (a) și (b)
Articolul 18 alineatul (2) literele (c) și (d)	–
–	Articolul 29 alineatul (6) litera (c)
–	Articolul 29 alineatul (7)
Articolul 18 alineatul (3)	Articolul 29 alineatul (8)
Articolul 19 alineatul (1) litera (a)	Articolul 22 alineatul (5) primul paragraf
Articolul 19 alineatul (1) litera (b)	Articolul 7 alineatul (7) primul paragraf
Articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf	Articolul 22 alineatul (9) al doilea paragraf
Articolul 19 alineatul (2)	–
Articolul 20 alineatele (1) și (2)	Articolul 30 alineatele (1) și (2)
–	Articolul 30 alineatele (3), (4) și (5)
Articolul 20 alineatele (3), (3a), (3b) și (3c)	Articolul 30 alineatele (6), (7), (8) și (9)
Articolul 20 alineatul (3d)	Articolul 30 alineatul (10) primul paragraf
–	Articolul 30 alineatul (10) al doilea paragraf
Articolul 20 alineatele (4), (5), (6) și (7)	Articolul 30 alineatele (11), (13), (14) și (15)
–	Articolul 30 alineatul (12)
–	Articolul 30 alineatul (16)
–	Articolul 30 alineatele (17) și (18)
Articolul 21	Articolul 31 alineatul (1)
Anexa IV, nota de subsol nr. 3	Articolul 31 alineatele (2), (3) și (4)
–	Articolul 31 alineatul (5)
Anexa IV, nota de subsol nr. 3	Articolul 31 alineatele (6) și (7)

Directiva 2012/27/UE	Prezenta directivă
Articolul 22 alineatele (1) și (2)	Articolul 33 alineatele (1) și (2)
–	Articolul 33 alineatul (3)
Articolul 23	Articolul 34
Articolul 24 alineatele (4a), (5) și (6)	Articolul 35 alineatele (1), (2) și (3)
Articolul 24 alineatele (7), (8), (9), (10) și (12)	–
Articolul 24 alineatele (13) și (14)	Articolul 35 alineatele (4) și (5)
Articolul 24 alineatul (15) formularea introductivă	Articolul 35 alineatul (7) formularea introductivă
Articolul 24 alineatul (15) litera (a)	–
Articolul 24 alineatul (15) litera (b)	Articolul 35 alineatul (7) litera (a)
–	Articolul 35 alineatul (7) literele (b), (c), (d), (e), (f), (g) și (h)
–	Articolul 35 alineatul (7) al doilea paragraf
Articolul 24 alineatul (8)	Articolul 35 alineatul (7) al treilea paragraf
Articolul 25	–
Articolul 26	–
Articolul 28	Articolul 36
–	Articolul 37
Articolul 27 primul paragraf	Articolul 38 primul paragraf
Articolul 27 al doilea paragraf	–
Articolul 27 al treilea paragraf	Articolul 38 al doilea paragraf
Articolul 28 alineatul (1) primul paragraf	Articolul 36 alineatul (1) primul paragraf
Articolul 28 alineatul (1) al doilea paragraf	–
Articolul 28 alineatul (1) al treilea și al patrulea paragraf	Articolul 36 alineatul (1) al doilea paragraf
Articolul 28 alineatul (2)	Articolul 36 alineatul (2)
Articolul 29	Articolul 39

Directiva 2012/27/UE	Prezenta directivă
–	Articolul 39 al doilea paragraf
–	Articolul 39 al treilea paragraf
Articolul 30	Articolul 40
–	Anexa I
Anexa I	Anexa II
Anexa II	Anexa III
Anexa III	Anexa IV
Anexa IV	–
Anexa V	Anexa V
Anexa VI	Anexa VI
–	Anexa VII
Anexa VII	Anexa VIII
Anexa VIIa	Anexa IX
Anexa VIII	Anexa X
Anexa IX	Anexa XI
Anexa X	Anexa XII
Anexa XI	Anexa XIII
Anexa XII	Anexa XIV
Anexa XIII	Anexa XV
Anexa XV	–
–	Anexa XVI
–	Anexa XVII